

”پلو“

- پلو جي پائين ڏاڏا ٿهن جي در تي ،
 ڏاڏا در آين جا ٿون عرض اونائين ،
 مڙي تي تن جي من تن جا ڏکڙا درد مائين ،
 آئون اڳوڻاين آئون آئون آئون آئون آئون .
 2- جو جن آڱر شون ۾ هٿ ڪري ارداس ،
 ڪهي ٿيئون ٿس داس ڪي پورن ڪري ٿي آس ،
 ڏک درد سڀ دور هـ و لڳي نه ڪي ٿـ اس ،
 ڪارج هـ وون اس سلسي ڪوئي نه رهي .
 3- سڏو ٿهنجي در تي جيڪو پلو ٿو پائي ،
 ٻچن مرادون ٿهن جون جيڪو سرور جهڪائي ،
 ڏک درد سڀ دور ٿين ٿهن جو وار وڏو ٺاهي ،
 آن تن ۾ هرڪت پوي ٿهن جا ويرا وسائي ،
 ڪارج ٺاڻين جا ڪري ساڻين پاڳ ڀلا ٺاهي ،
 سڀ لهجا ٿو لاهي جيڪو ”ماڏو“ ايلو نيم سان .
 4- سي پوچارا پو ٿيا سمنڊ سيويو جن ،
 آندائون عميق مان جوئي جواهرن ،
 لڏائون لطيف چوي لعلن مان لهرن ،
 ڪانهي قيمت تن ملهه هوانگو آن جو
 5- شيوا ڪر سمنڊ جي جتي جر وهي ٿو چار
 سوين نچن ٿهن ۾ هيـ را هوئي لعل
 جي ماسو جڙي ٿي مال نه پوچارا پو ٿين

”اوم شوي ستنام ساڪي“

آر ٿي

سنگرو سواهي ماڻوڊاس موراڄ جن جي

- اوم جنم ڪر ماڻوڊاس، سواهي جنم ڪر ماڻوڊاس
موت ملو ملار هٿين ٿون، سڀ جي ٻڃايم آس... اوم
- 1- جنم وٺي ٻچن کان توهڻي، ڀڪتي ڪئي نشڪام
ٻوهم گيانِي هو سنگر تهنجو، سواهي ٿيئون ٿرام... اوم
- 2- ٿيا ڳي وٽرا ڳي ۽ جو ڳي جتي هٿين، پورن ٿون وڌوان
راڳ ۾ تهنجي راز ڀريل هو، دل ۾ تهنجي ڀڳوان... اوم
- 3- رڳ رڳ ۾ تهنجي پيار سڀايل، سڀ کي هست ڪيو
هون ۾ تهنجي مڙيا اهڙي، سڀ کي هوهي ڇڏيو... اوم
- 4- صبر شڪر هو مگر ۾ تهنجي، عجب تهنجي ڀڳتي
راضي هر دم رهين رضائي، ڏن تهنجي جڳتي... اوم
- 5- دل کولي ٿو دان ڪيو هو، دانين ۾ دانِي
خوش ٿي ڪارايو هو ٿو سڀ کي، سٺ هٿين سلماڻي... اوم
- 6- رڌي رڌي ۽ جا مالڪ، تهنجو وڃن هٿو وڌان
سوالين جا ٿو سوال ٻڃايا، نرڌن ڪيا ڏنوان... اوم
- 7- جيڪو تهنجي آر ٿي ڳائي، دل ۾ رکي و شواس
شيش جهڪائي سلگت ٿو در، ڪارچ ڪر ٿون راس... اوم

اوم شري ستنام ساکي

آرتي

سنگرو سوامي ٿيندو نرام موراج جن جي

- 1- جنم گر ٿيندو-رام سواهي ، جنم گر ٿيندو-نرام ،
پرواڪاري جهڙت اڌاري ، تسم هو پورڻ ڪام .
- 2- جب جب پريمين لڄ هت ڪارڻ ، ٽمڪو ٻڪارا ،
تب تب گر اوتاري ڌري ٿم ، سب ڪو دستارا .
- 3- پريم پرڪاشي ملدلا چاري ، ملتر ساکي ستنام ،
ڌرم سلسا ٿم ڪي پرچارڪ ، ٺيٽي ٺيڻ اپ-رام .
- 4- ديش وديش ۾ ملدائي اي ڪر ، ٻاون دي اُپديش ،
اٿم روپ لڪايا سڳو ، هر ڀا ٿاپ ڪليش .
- 5- پورڻ اچل سماڌي ٿيري ، سڌ آسن پراجي ،
روپ ملوهر سندر ل-وچن ، ديکت هن گاجي .
- 6- اٿم اسٿت وچن ڪي پوري ، پوگي اندر پڄي
پرم اڌاري ڌي-وچ ڌاري ، پرم اگاڌ مٽي .
- 7- ڌن ڌن مات پتا گل ٿيرا ، ڌن ٿو ساڌ سڄان .
ڌن سو ديش جوان ٿم چلهيا ، ڌن ٿو شپ اسٿان .
- 8- سر نر ملي جن هري جن ، گلي جن ، گاوٽ گن ٿيري ،
انٺ نم پاء سڪي نر ڪوٺي ، مهما آڀر پري .
- 9- جو جن تمهري آرتي گ-اوي ، پاوي سو مڪتي ،
ساڌ سنگت ڪو هر دم ديچي ، پورڻ گر پڳتي .

اوم شري ۾ مائمانِي نهه

آر تي

- اوم جڻم جڳديش هري ، سوامي جڻم جڳديش هري ،
 پڪت جلون ڪي سلڪت ، چن ۾ دور ڪري .
- 1- جو ڏياوي ڦل ڀاوي ، دڪم ٻن سي من ڪا ،
 سڪم سهڻا گهر آوي ، ڪشت مڻي تن ڪا .
- 2- هات پٽا - ٿمر هيري ، شرڻ گهون ڪسڪي ،
 ٿمر ٻن اور ٿم دوجا ، آس ڪرون ڪسڪي ،
- 3- ٿمر ڀورڻ ڀرمائما ، ٿمر اٿر ڀامي ،
 ڀار ٻرهم ڀرميشور ، ٿمر سڀ ڪي سوامي .
- 4- ٿمر ڪروڙا ڪي ساگر ، ٿمر ڀاڻن ڪرنا ،
 مٿن مورڪم ڪل ڪامي ، ڪرڻا ڪرو ڀرتا .
- 5- ٿمر هو ايڪ اگهو چر ، سب ڪي ڀراڻ ٻڌي ،
 ڪس ٻڌ ملون ديا ميم ، ٿمر ڪو مٿن ڪمائي .
- 6- دين ٻڌو دڪم هرڻ ، ٿمر رکشڪ هيري ،
 اڀري هات اُٿاڻو ، شرڻ ڀڙا ٿيري .
- 7- وشيم وڪار مٿاڻو ، ڀاپ هرو ڏيو ،
 شڙا پڪتي ٻڙهائو ، سٿن ڪي سيوا .

آهي ته ڏياري آئي آهي ۽ سڀ شونڊاڻو ڀريهي رام
 جي اڀوتيا اچڻ تي خوب خوشيون مڻائي جهوهي
 رهيا آهن. سڄو وائوڙڻ سندن مڙي ياد ۾ خوشلما
 ۽ سڳڙت ٿي ويندو آهي.

اوم ڀورڻ هڊه ڀورڻ هڊ
 ڀورڻات ڀورڻا هڊ چيٽي
 ڀورڻ سيم ڀورڻ هڊايم
 ڀورڻ ميوا وششيتي

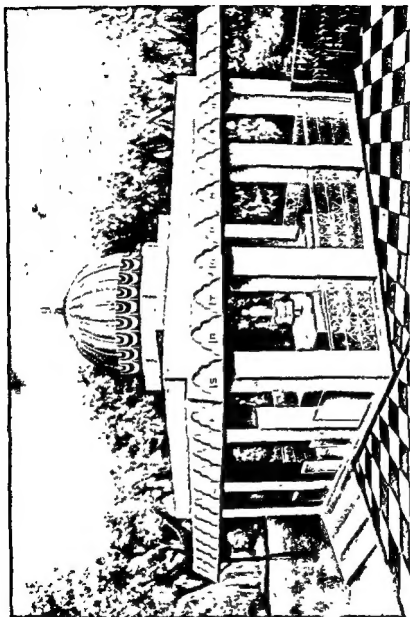
اوم شانتِي ا شانتِي ا شانتِي ا

پیر پیر پیکاش، آشورم آدرش، فگر، اجہیر، رکیو و دیو۔

ڀرم ڀوجيم. سوامي جن جو ڀوتڙ ٺالو اهر ۽ اجر
 ڪرڻ لاءِ ڏسڻ وارن ڀريم ڀرڪاش آشرم آدرش
 ڏيکڻ، اجهيڙ ۾ اُن اسٽان تي جتي ڀرم ڀوجيم
 سوامي جن جو انٽر سمنسڪار ڪيو ويو هو، اُتي هڪ
 سمنڊر سنگمرمر جي سماڌي ٺهراڻي آهي. شرڏا-و
 ڀويمين لاءِ هيءُ ڀوتڙ سماڌي ٿيڻ اسٽلي بطحي
 ڀيئي آهي. جيڪو به سوالي هتي اچي ٿو سو خالي
 ٺٽو وڃي. ساڻين جن سڀني جون جهولايون ڀري
 اُنهن جي من جون مرادون ڀوريون ڪن ٿا ۽ سڀ
 ڀريمي هتي سڪ ۽ شرڏا سان عقيدت جا گل چاڙهي
 سمنڊن چوڙن ۾ سرڙو جهڪاڻي سمنڊن رحمت جي
 نثار لاءِ ويندي ڪن ٿا.

پرم ڀوجايم، سوامي جن جي شپ جسم ڏينهن
 تي هن ڀرور سماڏيءَ تي شاندار ڏيکاريو. آهي .
 اُن ڏينهن شام جو سماڏيءَ تي ٻي شمار ميٺ ٻڌيون
 ڀري روشني ڪئي ويئي آهي . سماڏيءَ کي
 رنگبوندگي کان خوب سجايو ويو آهي . ٻڌڻ
 باجا وڃندا آهن. ديش وديش مان آيل شرڌالو پريمي
 ستڻو مهر اڃ جن جي اُستتي ڪري سندن ساراهه جا
 خوب ڀڄن ڳاڏيندا آهن . اُن وقت جي الوڪڪ
 درشيم جو بيان ڪرڻ کان ٻاهر آهي . ائين لڳندو

آدرش نگر اجمير ۾ سوامي جن جي پوتر سماندي

سڪم پنهون جو گرو مڃي انهن جي آدرشن تي عمل
ڪري انهن جي مارگه درشن ۾ هلي. انهن کي اهر
بڻائين. ان کان پوءِ سڀيئي سڪم گرو گرنٽ صاحب
کي پنهنجو گرو مڃي انجو پورو آدر ڪندا آهن.
هر ڪارج تي پاڪ صاحب رکائيندا آهن ۽ ان مان
امرت وڃن وٺي هرڪو ڪارج پورو ڪندا آهن.

اهڙي نهوني ڀرم پوڄيم سواهي جن جي اڇ آدرشن تي هلي
۾ ڀرم پوڄيم سواهي جن جي اڇ آدرشن تي هلي
سندن پوٽر ”جيون درشن“ کي پنهون جو آدرش ۽
سونهون سمجهي هر وقت هر ڪارج تي شردا سان
ان جو پاڪ ڪري، پنهون جي دل ۾ سندن سڳورو
درشن ڪري انهن ميسوس ڪندا ته ڀرم پوڄيم
سواهي جن ته اڪ ئي پور اسان اسان سان آهن ۽
اسان جي هر مشڪل اسان کي پري رهي آهن. ڇاڪاڻ ته
جيئن ”رامائن“ جي هر چوڻائي ۾ رام سمايل آهي
۽ هر شيد مان رام جو درشن ٿئي ٿو، تيئن ڀرم
پوڄيم سواهي جن جي ”جيون درشن“ جي هر
پلڪتي ۽ هر شيد ۾ ڀرم پوڄيم سواهي جن سمايل
آهن بس رڳو سڪ ۽ شردا سان ان کي پڙهڻ ۽
هلڻ اٿڻ جي ضرورت آهي.

آشرم جي ملندڙ ويوسا ڪرڻ ۽ سندن در سدا
ڀريمين لاءِ کولي رکڻ لاءِ سندن ڀريمين هڪ ٽرسٽ
جنهن ٽرسٽ جو نالو ”شري مادوداس ٽرسٽ“

سدا پرکاشت رهندي ۽ سندن پوتر ياد سدا ٿين قائم
۽ دائم رهندي. هي مهان سبت پر پوءِ جا پيارا سدا
امر اجر آهن.

تيرهان ٽينهن ويندڙ وڌي ۽ آنوسار هون ڪرايو
ويو. پاڻن جا پوڄم پارايا ويا. پرهم پوڄ ڪري
سڀني پ-راهمن کي دل کولي دان ڏنو ويو. پرهم
پوڄيم سوامي جن جي پوتر ياد ۾ ان دان، وس-ر
دان ۽ موڪيا- دان ڪري سڀني کي تربيت ڪيو-و
ويو. سڀني پريمين لاءِ پندار و ڪيو ويو.

تيرهي کانپوءِ ڪيترن پريمين جي دل ۾ اها
شڪا اُٿي ته پرهم پوڄيم سوامي جن پنهنجي
پنڊيان ڪو گديسر نه ڇڏي ويا آهن. سو پرهم پوڄيم
سوامي جن کان پوءِ آشرم جو ڪاريه ڪيئن هلندو
پرهم پوڄيم سوامي جن ته اوتاري پُرش هئا. اهر
مهان اوتاري پُرش پنهنجي پنڊيان ڪوڻي ڇڏيو-و
ڪونه ٺاهي ويندا آهن جيڪو سندن گدي نشين
ٿئي. هو ته هڪڙي راهه ٽيڪاري ويندا آهن جنهن
راهه تي سندن سڀئي شش هلي سندن نالو هميشه
لاءِ امر ڪري ڇڏيندا آهن.

نهنين پاتشاهي ۽ کانپوءِ گرو گوپند سنگهه گرو
گديءَ تي ڪنهن کي نه وهاريو ۽ اهو اعلان ڪيو ته
”گرو گرنٿ“ صاحب جنهن ۾ تهن گرن جا مهان
آدرش ۽ سندن امر واڻي آهي ان کي ئي سڀ

سور و پ ڀولجي ڀريهين. ڪي آشير واد ڏيئي واپس
 شو ۾ ٿي اين ٿي رهيو هو. هي خبر ٻڌي وانگر
 چارو طرف ڦهلجي ويئي. ڀريهه هي اوڪ ڏرڻ
 ڏسڻ لاءِ واپس اهڙي آيا. هي عجيب اهڙا ڏسي سڀ
 وسميم ۾ ڀڄي ويا. اهي ڀريهه وڏا ڳي آهن جن
 سنگرو هوراج جي ڪرڻا سان ڀولجي ڀاري ڀريهه
 جو هي اوڪ آنت ڏرڻ ڪري ڀريهه آندو ڏاڏو.

عجائب عالم، سامي ڏيئي سنگرو

ڏيئي ڦهلجي آسري، ڀاڪ منجهه ڇوڪ

ڏيو ڏرڻ ڏرڻ، ڪٿي جيءُ ڇلجي سڀ.

ڇوڏين ڏينهن ڀرم ڀولجي سواهي جن جي ڀوڌ
 ياد ۾ سمري سڀا ڪوٺائي وڃي ڇوڏ ۾ ڀرم
 ڀولجي هئا منڊايشور سواهي شائتي ڀرڪاش هوراج
 جن ڀرم ڀرڪاشي سنڌ منڊليءَ ۽ ديش وديش جي
 هوان وڌائڻ ڀرم ڀولجي سواهي جن جي هوان ٿيا ڳم
 گهور ٿيسيا ۽ سندن اوچ آدرشن جي ساراهه ڪندي
 شردا جاسمن چاڙهيا. ڀرم ڀولجي سواهي شائتي ڀرڪاش
 هوراج جن سڀني ڀريههين کي چيو ته ڀرم ڀولجي
 سواهي جن جي اوچ آدرشن تي عمل ڪري اسين
 هن ڀرمارت جي راهه تي هلي ڀرم آندو ڀائي
 سگهون ٿا. اها ٿي اسان سڀني جي سڃي
 شردانجلي آهي. ڀرم ڀولجي سواهي جن اسان جي
 ۾ ڀرم جي جوتي ڇڪائي ويا آهن. اها جوتي

ٻان سڌت ٻر ٻوٽ جي ٻياري لاءِ هن طرح دڪر شوڪ
 ڪرڻ گهرجي. هو ته هميشه اسان وٽ هئا اسان
 وٽ آهن ۽ هميشه اسان وٽ رهندا. اسين سڀ
 سندن آدرشن تي هلي ڪين سدا امر رکندا اسين.
 اگني ديوتا جون ٻوٽو ٻيٽون پنهنجي هن ٻوٽو
 جي ٻياري کي سدا سدا لاءِ پنهنجي آغوش ۾
 سمائڻ لاءِ تيز ٿي آسمان ڇڏڻ لڳيون، چندن جي
 لڪڙين سان سڄو واٽاورڻ سڀڳڻت ڏيڻ لڳو.
 ڀريمي پنهنجي ٻوٽو جي ڀر ڀر ڪي انهن وڏائي ڏيڻ لاءِ
 ويڏي جي چارون طرف ڀرڪرما ڏيئي سندن ٻوٽو
 چوڻن ۾ شردا سان ناريل چاڙهي ٻياري من سان
 پنهنجي مڙهه موٽڻ لڳا. سڀني جي وچ کان ٻوٽو
 ۾ سندن کي انهن ڀڳت اُٿي سندن چوڻن ۾ انت
 ٿاڻين سندن درشن ڪرڻ لاءِ ويٺا رهيا. ان وقت هڪ
 الاهي اسرار ٿيو جنهن جو بيان ڪرڻ کان ٻاهر
 آهي. اوچتو سڀ لڪڙيون ڊه ڊه ڪري هيٺ
 ڪري پيون. انهن لڪڙين جي ڪرڻ تي هڪ
 اوڪ درهه ڀرڪهت ٿيو. جنهن کي ڏسي اکيون
 چرخ ٿي ويون، دماغ ڇڪرائجي ويو. اگني ديوتا
 جي آغوش ۾ ڀرم ڀوجيم سوامي جن جو وسهيم ۾
 وجهندڙ اوڪ درشن ٿيو سندن هٿ آشيرواد لاءِ
 مٿي کليل هو ۽ سندن آلات تي پڳوان نشو جو قوشول
 ڇمڪائڻي رهيو هو؛ انهن تي لڳو ته هيءُ شو

ਸ੍ਰੀ ਮਾਤਾ ਜੀਵਨੀ

موان سڌت پڙ پوءِ جي پياري لاءِ هن طوڻ ڊڪر شوڪ
 نه ڪرڻ گهرجي. هو ته هميشه اسان وٽ هئا اسان
 وٽ آهن ۽ هميشه اسان وٽ رهندا. اسين سڀ
 سندن آدرشن تي هلي ڪين سدا اهو رکنداسين.
 اڳتي ديوتا جون پڙ پيو ٻيون پنهنجي هن پڙ پوءِ
 جي پياري کي سدا سدا لاءِ پنهنجي آڱوش ۾
 سماڻڻ لاءِ تيز ٿي آسمان ڇڏڻ لڳيون. چندن جي
 لڪڙين سان سڄو واٽاورڻ سڳڻت ٿيڻ لڳو.
 پريمي پنهنجي پڙ پيو کي انتم وڌائي ٿيڻ لاءِ
 ويڏي جي چارون طرف پريڪرما ٿيڻي سندن پڙ پيو
 چوڻن ۾ شرڌا سان ناريل چاڙهي پياري من سان
 پنهنجي مڙ ۾ موٽڻ لڳا. سڀني جي وڃڻ کان پوءِ
 به سندن کي انهن پڳت آڻي سندن چوڻن ۾ اٿت
 ٿاڻين سندن درشن ڪرڻ لاءِ ويٺا رهيا. ان وقت هڪ
 الاهي اسرار ٿيو. جنهن جو بيان ڪرڻ کان پوءِ
 آهي. اوچتو سڀ لڪڙيون ڊم ڊم ڪري هيٺ
 ڪري پيون. انهن لڪڙين جي ڪرڻ تي هڪ
 اوڪ درسيم پوکهت ٿيو. جنهن کي ٽسي اڪيون
 چرخ ٿي ويون، دماغ چڪرائجي ويو. اڳتي ديوتا
 جي آڱوش ۾ پڙ پيو جليو سواهي جن جو وسهه ۾
 وجهندڙ اوڪ درشن ٿيو سندن هٿ آشير واد لاءِ
 مٿي ڪنيل هو ۽ سندن آلات تي پڳوان شو جو ترشول
 چمڪماڻي رهيو هو؛ ائين ٿي لڳو ته هسيءَ شو

مان موني هيء شويآ يائرا آدرش نگر واري آشرم
تي بهتي .

سولي پريمين اهو فيصرو ڪيو ته پرم پوجا
سوامي جن جو انتم سسڪار سندن ئي آشرم ۾ وڌي
وڌان سان ڪيو وڃي . ان لاءِ ڪليڪٽر ڪان خاص
پريميشن ورتي ويئي . آشرم ۾ جتي پرم پوجا
سوامي جن جي پوٽر سماڌي آهي ، اتي هڪ پوٽ
ٺاهيائون جوڙايو ويو جتي پرم پوجا سوامي جن
جو پارٽي شري سماڌي اوسڻا ۾ پراجمان ڪيو ويو .
چندن جي اڪڙين جي ويدي ٺاهي ويئي ۽ ويد
ملن جي اچار سان اڳتي پرحولت ڪئي ويئي .
ان وقت جو درشم دل دهلائيڏو هو . سڀ پريهي
ملهن جي پريتم کي شاربڙڪ روپ سان وڌا ٿيڏو
ڏسي زارون زار رڻ لڳا . سندن جڻم جڻڪار سان
آسمان گونجڻ لڳو . پرم پوجا مها ملهه شور هن
مها شوڪ جي گهڙي ۾ پريمين کي آڻڻ ٿيڏي
سمجهاڻڻ لڳا ته پرم پوجا سوامي جن ته اهر آهن .
هنن ملهن جي يوگ ساڌنا سان اموتا پراپت ڪئي
آهي . اهڙا مهان پوڻ حلم رهت ، ٽيم سائن ۽
پراچين آهن . شري ناس ٿيڻ تي به هي ناس نٿا
ٿين . هنن جي شخصيت يوگ ساڌنا ۽ ٽيسيا ڌناران
ايتري ته وشال ۽ وسعت ٿي ويئي آهي جو هو هر
پريهيءَ جي دل ۾ سمائجي چڪا آهن ۽ وءِ اهڙي

وئي قطارون ٺاهي هٿن ۾ گلن جون مالاڻون ،
 ناريل ۽ پڪرون کڻي اکيون وڇائي انتظار ڪري
 رهيا هئا . سڄي شهر ۾ هٿيار ٿي ويئي . سڀيئي
 پريهي دڪي دٻن سان سندن انٽر درشن لاءِ
 واجواڻي رهيا هئا . هن شوياءَ ياترا ۾ پريهي پڻ
 ڪيرتن ڪندا ۽ ڀرم پوڄا سواهي جن جي جڳم
 جڳم ڪندا . سڄي شهر جي پريڪرما ڪرڻ لڳا .
 جيئن سندن ٽولي جتي پهتي ٿي اتي پريهي
 شردا سان مالاڻون چاڙهي ، پڪرون پارائي گلن
 جي خوب ورکا ٿي ڪئي . سڄو رستو گلن سان
 چانڊجي پيو هو . شردا وڃان پريهي سندن مٿان
 هزارين روپي گهوري ڦڙا پئي ڪيا . هي درسيه
 الوڪ هو . هيٺو وڏو جالوس هن کان اڳ اجهير
 شهر ۾ ڪڏهن به ڪونه نڪتو . اجهير جي شهر جا
 پريهي ڀرم پوڄا سواهي جن جو بيحد آدر ڪندا
 هئا . سندن دٻن ۾ سندن لاءِ اگهاڙ شردا هئي .
 ڀرم پوڄا سواهي جن جي وچوڙي هن جي دل
 کي جهوري ڇڏيو هو .

اجهير شهر جي پريڪرما پوري ڪري هي
 شوياءَ ياترا سندن پريم پرڪاش آشرم پشڪر راج ۾ پهتي
 جتي هزارين پشڪر واسي سندن انٽر درشن ڪرڻ
 لاءِ آيل هئا . سڀني سندن مٿان شردا سمن چاڙهي
 ويد منتر اُچاري ڪين انٽر ودائي ٿي . پشڪر راج

سڀئي جي چهرن تي دم ۽ مايوسي ڄاڻيل هئي .
 پنهنجي محبوب جي وڇوڙي ۾ سڀ هنجون هارڻ
 لڳا . ڀرم پوڄيڻ سواهي هن کانسواءِ سڀ ڀاڻ تي
 اڻاڻ سمجهڻ لڳا . سڄي آشرم ۾ سڏائو ڄاڻيل هو .
 ڀرم پوڄيڻ سواهي جن جي انتم درشن ڪرڻ
 لاءِ سندن پارٽي شروع ڪري ٻه ڏينهن سڄاڻي آشرم ۾
 رکيو ويو جيئن ديش وديش مان سندن پريمي پهچي
 ڪري پنهنجي پريمي کي شردانجاڻي اڀرڻ ڪري
 سڳون . ڀرم پوڄيڻ ها هلايشور ، سر ڳواسي شري
 شانتي پرکاش جن ۽ ٻيا پريم پرکاشي سميت ٻه
 اٽي پهچي ويا . ڀرم پوڄيڻ سر ڳواسي شانتي
 پرکاش مهر اڃ جن ٽن مهان گياني هئا سو هنن
 سڀئي پريمين کي هن گشت جي گهڙيءَ ۾
 دلداري ڏيندي چيو ته —

سمت مري ڪيا روپڻي جو آڻي گهر جاءِ ،

روپڻي ساڪت ٻاڙا جو هاڻون هاڻ بڪاءِ .

13 جون 1984 پورٽماسي ڏينون هڪ سندر

گلن جي ڌوليءَ ۾ وهاري پريمين پنهنجي محبوب
 جي شوي يا ٻاٽا ڪڍي . هزارين پريمي هن شوي يا
 ٻاٽا ۾ شامل ٿيا . اجمير جي پريمين پنهنجي دلبر
 جي آڇيان لاءِ سڄي شهر ۾ سندر سواگت گيت
 ٺهرايا . سندن انتم درشن ڪرڻ لاءِ ماڻاڻون، پيڙيون
 ۽ سار پريمي رستي جي ٻنهي پاسن کان صبح کان

۾ پڻجي ويو ته ۾م ۾وجليہ سوامي جن تہ ڄاڻي
 ڄاڻڻ هار آهن. کين اسان جي هن آس جي آخر
 خبر پڻجي ويئي. هو خوشيءَ وچان ڊوڙن ۽ پنهنجن
 جي دوست شري ڏاڪرداس وٽ ويو ۽ کيس چيائين
 پاڻي ٽلهنجا پاڳم کليا آهن جو ۾م ۾وجليہ سوامي
 جن توکي نام دان لاءِ پنهنجو پاڻ گهرايو آهي. ۾م
 ۾وجليہ سوامي جن شري ڏاڪرداس کي وڏي وڏان
 سان نام دان ڏيئي پنهنجو ڀرد پاليو. انٽ ۾ ۱۵۰ بار
 ۾ پاڻ تان لاهي ويا.

هاڻي سڪم سان مليو سماپٽ ٿيو. سڀني
 ۾ريمين کي پڪرون ۽-ارائي ۾وساد ڏيئي خوشيءَ
 خوشيءَ روانو ڪيائون. سڀني ۾ريمين جي رواني
 ٿيڻ کان پوءِ هاڻي ۾م ۾وجليہ سوامي جن ۾م
 سماڌيءَ ۾ وڃڻ جي تياري ڪرڻ لڳا. هو ته رڪيل
 ٿي مليا جي سڪم سماپٽيءَ لاءِ هئا. آخر 11 جون
 1984 شام جو 4 بجي ۾م ۾وجليہ سوامي جن هيءَ
 سلساري چولو ڇڏي اٺت سماڌيءَ ۾ اين ٿي ويا.
 اهو شوڪ سماچار ديش وديش ۾ بجليءَ وانگر ڦهلاجي
 ويو. اها خبر جڏهن ۾ريمين تائين پهتي ته ڪيترا
 ۾ريمي جي اڃان گائين ۾ ٿي هئا ۽ گهرن تائين
 ۾ نه پهتا هئا، سي اُتان ئي واپس وريا.

۾م ۾وجليہ سوامي جن جو اٽم درشن ڪرڻ
 لاءِ ۾ريمي هزارن جي تعداد ۾ آشرم ۾ پهچي ويا

هرم پوجنيہ سوامي جن جي انٽر شوپا ياترا

۾ پئجي ويو ته ۾م ۾وجليہ سوامي جن تہ چاڻ-
 چاڻ ھار آھن. کين اسان جي ھن آس جي آھ
 خبر پئجي ويئي. ھو خوشيءَ وچان ڊوڙن ۽ پنور
 جي دوست شري ٽاڪرداس وٽ ويو ۽ کيس چيائين
 پاڻي ٽھنجي پاڳم کليا آھن جو ۾م ۾وجليہ سوامي
 جن توکي نام دان لاءِ پنھنجو پاڻ گھرايو آھي. ۾م
 ۾وجليہ سوامي جن شري ٽاڪرداس کي وڌي وڌان
 سان نام دان ڏيئي پنھنجو ٻوڊ ڀاليو. انٺ ۾م ۱۵۰ بار
 ۾م پاڻ تان لاهي ويا.

ھاڻي سگھ سان مياو سمايت ٿيو. سيني
 ۾يمين کي پڪرون ۽-ارائي ۾وساد ڏيئي خوشيءَ
 خوشيءَ روانو ڪيائون. سيني ۾يمين جي رواني
 ٿيڻ کان پوءِ ھاڻي ۾م ۾وجليہ سوامي جن ۾م
 سماڌيءَ ۾م وڃڻ جي تياري ڪرڻ لڳا. ھو تہ رکيل
 ٿي مياي جي سگھ سمايتيءَ لاءِ ھئا. آخر 11 جون
 1984 شام جو 4 بجي ۾م ۾وجليہ سوامي جن ھيءَ
 سلساري چواو ڇڏي انٺ سماڌيءَ ۾م اين ٿي ويا.
 اھو شوڪ سماچار ديش وديش ۾م بجليءَ وانگر ڦھلجي
 ويو. اھا خبر جڏھن ۾يمين ٽائين پھتي تہ ڪيترا
 ۾م ۾مي جي اڃان گائين ۾م ٿي ھئا ۽ گھرن ٽائين
 ۾م تہ پھتا ھئا، سي اُتان ٿي واپس وريا.
 ۾م ۾وجليہ سوامي جن جو انٺم درشن ڪرڻ
 لاءِ ۾م ۾مي هزارن جي تعداد ۾م آھر ۾م پھچي ويا

ڪر ٻه اهڙو ڀاپ ڪرم نه ڪيو آهي جو هن طرح سان ملهائجي انگ انگ کي تيرن سان ڇڏيو ويو آهي.

شري ڪرشن ڀڳوان کيس دلداري ڏيندي چوڻ لڳو ته تون ملهائجو ڀيارو ڀرم ڀڳت آهين. تلهنجي ٽپسيا ۽ ڀليم ڪرم ڪري مان توکي ملهائجي شرن ۾ وٺڻ لاءِ تنهن جا هي ڪرم ڪٿي حساب ڀورو ڪري ڀرم ڀن ڏيئي رهيو آهيان. هن کان اوڻوڻجاهم جهم اڳ تون هڪ ڀراڪري راجا هئين. هڪ ڏينهن تون شڪار تي وڃي رهيو هئين. رستي ۾ هڪ سرڀڙي تلهائجو رستو روڪي ٻيلي هئي. تو اهر ۾ ڀرجي هن کي رستي کان هٽائڻ لاءِ ڀلهن جي ٿير جو نشانو بڻايو هو. سرڀڙي زخمي ٿي اڇل ڪاٽي وڃي ڪلبن جي ٻاڙ تي ڀمئي هئي سندس انگ انگ ۾ ڪلڊا ڇڏي ويا ۽ هن ڦٽڪي ڦٽڪي ڀرائڻ ڏنا. اڄ تون هنن تيرن جي سيجا تي سهي آهيو ڀراڻو قرض چڪائي مڪت ٿي رهيو آهين.

اهڙي نموني ڀرم ڀوجيهه سواهي جن ڀر ٻههن کسي انت سمير نائين آت ڏيندا رهيا. سڌائين سندن مڪاروند مان اهو ٿي شهن نڪرندو رهيو ته شڪر ملهن جا سائين جيئن تون هلائين. سڌائين سندن پاڻي ۾ پيا رهيا. هن نازڪ حالت هوندي به پاڻ ڪرامت جا ڏٺي هئا. سو ملهائجي ڀرائڻ وس ۾

گيتا ۾ شوي ڪرشن ڀڳوان ارجن کي هن آتما جي
آمرتا جي باري ۾ سمجھائيندي چيو آهي ته -

هي آتما ڪٿڻ کان پري، جلائڻ کان پري،
آلي ٿيڻ کان پري ۽ سڪڻ کان پري آهي. هيءُ
آتما نسيديهم، نستم، سڀ ۾ سمايل، اچل،
سدا لاءِ قائم ۽ سائن آهي.

انهيءَ ڪري هن شارڀرڪ ڪشت لاءِ شوڪ
ڪرڻ نه ڇڏائي. پر مائتا پنهنجن ڀرم ڀڳتن کي
پنهنجي شوق ۾ سويڪار ڪندو آهي تڏهن هن
جي اڳين ڀوين ڪرمن جو حساب چڪو ڪري ڪين
هڪت ڪري ڀرم ۾ ڀڄڻ ڪندو آهي. اها ڳالهه
سمجھائڻ لاءِ ڀرم ڀوجي، سوامي جن پريهين کي
مهاپارت مان مهان ٻوگي پيشم پتاهه جو اداڪار
ٻڌائي سمجھايو.

مهاپارت جي ڀت ۾ جڏهن مهان ڀوڌو پيشم
پتاهه تيرن جي سيجا تي سمهيو ويو هو تڏهن هن
ڀڳوان شري ڪرشن کان پڇيو ته هي ڇو سوڌن!
پنهنجي دل ۾ هڪ شڪا آهي ته مون هن جنم ۾
رهم چريءَ جو ڀالن ڪري ستيه جي راهه تي هلي
و طرح پليءَ جو ڪاريءَ ڪيو آهي ۽ انهي پهر صرف
پنهنجي چرڻن جو ڌيان ڪيو آهي ۽ ڪوبه ڀاپ ڪرم
ڪيو آهي. پوءِ مون کي اهڙي ڪڙي سزا ڇو ملي
ي؟ نه صرف هن جنم ۾ پر ڀوين ستن جنمن ۾ مون

2- هي جي هن ٿا هر دم

پراڻ جيون جي بند ۾

روڪڻ سنڌي انهن ۾

ناهي مجال ڪونهي

3- پريو رکيو آهي ڪونهي

وس ۾ هي ڄم موت

جيون سنڌي دمن ۾

ناهي مجال ڪونهي

4- هڪ ۾ سميتي حياتيون

ماڻهو تنهن مالڪ جي

خالق سنڌي گلن ۾

ناهي مجال ڪونهي

اهڙي نازڪ حالت ڏسي سندن پريمي چلتا ڪرڻ

لڳا ۾ پريم پوڄيم سواهي جن سدائين شڪراڻيندا

رهيا ۽ سڀني کي دلداري ڏيندا رهيا. هر روز

ڊاڪٽر ملڻ پتي ڪرڻ ۽ ٿپاس ڪرڻ ايندا هئا. علم

پتي ڪرڻ وقت ڏسندڙن جو ڪليجو هلي ويندو

هو. پريڻ ڀوڳي هئا سو پيشم پناهه والڪر تيرن

جي سيجا تي سهيلي ۾ ڀوڳم استتي چاچري

مدرا ساڌي ڏيان ترڪتي ۾ لڳائي اتر استتي ٿي

هن دم سڪ کان مٿي چڙهي نواب ٿي ويندا هئا.

پنهون جن پريمين کي چوندا هئا ته شريعت پڳوت

ڪونهي انهيءَ ڪري مان به سڀاڻ اجهيڙ ٻوڙي
ويندڙس.

سڄ مڃ ۾ پئي ٿيڻون شام جو ڇهين بجي
پنهنجي انجام موجب اجهيڙ ٻوڙي ويا. پر هن سفر
ڪري سندن تندرستي ٿاڍي خراب ٿي چڪي هئي.
انڪري سندن شرداڻو پريمي ڊاڪٽر بلرام چوڌريءَ
کي گهرائي سندن پوري چڪاس ڪرائي ويئي.
ڊاڪٽر کين هدايت ڪئي ته هاڻي توهان ڪي
پوري آرام جي ضرورت آهي. سڄ مڃ ۾ آرام
ڪرڻ سان سندن تندرستي بلڪل نيڪ اچي پئي
هئي. ڊاڪٽر کي چيائون ته هاڻي اسين بلڪل نيڪ
آهيون ۽ سڀاڻ اسين جڳپور هلي ٿي وينداسين،
پر ڊاڪٽر صاحب کين ٺاهڻي ويٺي ڪئي ته هن
وقت توهان کي آرام جي سخت ضرورت آهي ان
ڪري جڳپور وڃڻ تندرستي لاءِ نيڪ نه آهي. پر
سواهي جن ته وريادا جي مورت هئا سو پنهنجو
ٺاهڻ جو ٿاڻو انٽ ٿاڻين ٺاهيائون. پر پهرين جي
ٻار ٻار ويٺي ڪرڻ کان پوءِ به ٻرم ٻوڙي سواهي
جن ايم اوسار جڳپور هلي ۾ ٻڌاريا.

هن سفر جو سندن تندرستيءَ تي گورو اثر
پيو. ٻرم ٻوڙي سواهي جن جي تندرستيءَ جي
اهڙي چلتا چاڪ حالت ٿي ڪن پهرين ڊاڪٽر
جيڪو سندن شرداڻو پگت آهي، ان کي صلاح

سامي چئي ٿي، هياو ڪندي ڪن سان.
 انهن ٻن-ريهن ۾ خاص طرح سان انڊونيشيا
 جا ڪرٽا جا سندن سڪايل ٻن-ريهي شري شڪر ۽
 گوپ سامناڻي ۽ سندن ٻن-وجيم مانا صاحب ڪر شتا
 ديوي کين هر ٻار ويٺي ڪندا هئا ته هڪ ٻيو
 جا ڪرٽا ۾ اچي ٻيو گههاڻي وڃو. سو سندن هن ٿيو ته
 هيڏي وٺي سفر ٿي وڃڻ کان اڳ هڪ ٻيو ٻنهن
 جي ٿي ديش ۾ ٿوري ٿوري تي سفر ڪري اچڻ
 گهرجي جيئن ٻيو پهچي وڃي ته اسانجي ٿلدرستي
 ايندو وٺو سفر برداشت ڪري سگهجي يا نه ۽ ٻيو
 اها به چٽا هئن ته پشڪر جو اڃان ٿورو ڪم اڌورو
 رهيل آهي ان کي به ٻورو ڪري سگهجي. جيئن
 ٻئي ڪم گڏو گڏ ٿين انهيءَ ڪري اسان کي حڪم
 ٿاڻون ته توهان ريل رستي پڙودي ٻوڙو. سو اسان
 به پڙودي پهچي وياسين ۽ پاڻ ڪن ٻنهن کي
 سان وٺي ڪار رستي پڙودي پهتا. ٻن-ٿوري ٻوڙو
 تي سندن بمبئيءَ جا گهڙپڻي ٻنهي سندن سان
 ملا ۽ کين بمبئي وٺي وڃڻ لاءِ نيلڊ ٽيڪن لاءِ
 پڙودي پهچي ويا ۽ اسان کي به گهراڻي اهو حڪم
 ٿاڻون ته توهان احمدآباد جا ملدر ٽسي جنهن ۾
 خاص گيتا پور شليءَ کي ٿيان سان ٽسي اچي—
 پهچي وڃو ۽ اسانجو به سواسٽيم بمبئي وڃڻ جهڙو

شري جيوترام پنهنجي رهڻ جي جاءِ جي ڀاڱل
 ڀرسان جوڙايو جيئن ايلدي ويندي سندن سڳورو
 درشن ڪري سگهن. اهڙي نهوني هن ڀڳت پنهنجي
 ڏيهن جو ناتو انت سمير ٿاڻين پنهنجي سڳور ڀرم
 پوڄيم سوامي جن سان ٺاهيو.

نهي نماڻو هان ڇڏي ماڻ ٿيو،
 رهي ساڌ سنگت ۾، وڌ سان وڪاڻو،
 ڀر ڇي لڏائين پنهنجو ڀر پتم ڀراڻو،
 ڀڳونت جو ڀاڻو، ساهي رکيائين سرتي.

اهڙي نهوني ڀرم پوڄيم سوامي جن اجهو ۾
 رهي ڀڳت راج جي آشرم سرڳ، ڀوريءَ کي سمجهوڙ
 ڪرڻ ۽ ان سان گڏ ساماڄڪ ڪارين کي ۾ ڪندا
 رهيا. انهن مشغولين جي ڪري سندن ڀر هڻ جو
 ڪاريه ڪرم انهي عرصي کان بلڪل بند ٿي ويو هو.
 ديش وديش هان سندن سڪايل ڀريجي سندن
 درشن لاءِ ڪين بار بار وينتي ڪرڻ لڳا. جڏهن ۾
 هو مهلي تي پاڪهن خاص موقعي تي سندن درشن
 لاءِ آشرم تي ايندا هئا. تڏهن ڪين پنهنجن ڀراڻن
 ڀريهن کي اچي درشن ڏيڻ لاءِ عرض ڪندا هئا
 ڪين چوندا هئا —

لاڻي وڃي وڏي، سڄڻ سک سوڙهو ڪيو،
 اچي اڏهوئن تي، ڪندي هور ڪڏي،
 ترقي ترقي ٿن هون، ويندو ساهه ڇڏي،

ڀڳوان شو ڀڳتن جي ڀڪار تي ٻارهن اسٿان تي—
 ساڪار روپ ۾ اوتار ڌاري ڀرگهت ٿيو آهي. انهن
 اسٿان تي جيوتراڻي جي اسٿاپنا ڪئي ويئي آهي.
 انهن ٻارهن اسٿان کي ڀڳوان شو جي جيوتراڻي
 جي ٺاڻ سان سڏيو ويندو آهي. اهي ٻارهن ڌرت
 اسٿل اتي ڏيکاريا آهن جن جي درشن ماهر سان سڀ
 ڀاڳ نشٽ ٿين ٿا ۽ ڀڳوان شو جي چرڻن جو واس
 ٺهي ٿو. اهي ٻارهن جيوتراڻي آهن:— (1) سوراڻو
 گجرات ۾ سومناٿ (2) شري شيل ۽ روت تي
 ماڪارجن (3) اُجپن، مڌي ۽ ڀرديش ۾ موڪال (4) ڌرڊا
 جي ڪناري تي اوڻڪاريشور (5) هماليم ۾ روت تي
 ڪنڊاريشور (6) ساهوڀاري ۾ روت تي ڊاڪي ٺاڻي
 اسٿان تي ڀيم شڪر (7) واراڻسي، اُتر ڀرديش ۾
 وشوناٿ (8) گوداوريءَ جي ڪناري تي مهاراشٽر ۾
 ٽريمبڪيشور (9) بهار ۾ وينڊيناٿ (10) داروڪون
 اُٺر ڀرديش ۾ ناگيشور (11) سيمٽو بلٽ تي راميشور ۽
 (12) شواليم ۾ گوسميشور.

ڀرم ڀوجليم سوامي جن جو هن ڀوليشور مندر
 سان اهڙو تعلق آهي جو سندن جوتي جوت سمائڻ
 کانپوءِ سندن ڀرم ڀڳت شري جيوترام سندن ڀوتي
 ياد ۾ هڪ مندر ٺهرايو جتي سندن سنگمهر جي
 هڪ وڏي مندر مورت اسٿاپت ڪرائي. جتي صبح
 شام سڌا سان آرتي ڪئي ويندي آهي. هي مندر

ټي کيس معاف کيائون ۽ چيائونس ته ويانا کي مک
گرماډ م تون گرو ٿيندي ڀورو حصو ٻائيندي .

ڀڳوان شو سيني کي چوڻ لڳو هي لنگيشور
ملهجو نڪل روپ آهي ۽ هي هون توهان کي
سيني انگن سان درشن ڏنو آهي . اهو مهنجو سڪل
روپ ، سڪڻ روپ آهي . اڄ کان وٺي مهنجي هن
ٻنهي روپن م ڀوجا ٿيندي ۽ مان هن وصال اگني
کپ کي سوکيم ، وپ ٿو ڏيان ۽ مهنجو سروپ
سڌا ان لنگه م رهندو . مهنجي هن انگه جي ڀوجا
مهنجي ئي ڀوجا ليکي ويندي . مهنجا ڀڳت هن
ٻنهي يعني سڪڻ ۽ نرگڻ روپ م ڀوجا ڪري
سگهندا ۽ ٻنهي جي ڀوجا جو ڦل ساڳيو ٿيندو ۽
جنهن آستان تي هي اگني کپ پرگوت ٿيو آهي
ان کي لنگيشور جي نالي سان سڏيو ويندو ۽ اهو
آستان ارو ٽاچل جي نالي سان ڀرست ٿيندو . ۽ جنهن
ڏينهن هي اگني کپ شو ڀڳوان جو نراڪار روپ
پرگوت ٿيو آهي ، ان کي مهاشورائريءَ جي نالي
سان سڏيو ويندو ۽ جيڪو ڀڳت هن ڏينهن ورت
رکي ڀڳوان شو جو ڀوجن ڪندو ۽ سندس سمرڻ
ڪندو اهو سيني ٻاڻن کان مڪت ٿي ڀرم ڀد کي
پراپت ڪندو .

ان ڏينهن کان وٺي هر سال مهاشورائريءَ جو
ه لڌو ، شو ڀڳت سڪ ۽ شردا سان ملهائيندا آهن .

ڪري هنن ڪوبه ڌيان نه ڏنو. تڏهن ڀڳوان شو
ڪپوت تي وصال اگني ڪنڀ جو روپ ڌارڻ ڪري
بلهه جي وچ ۾ پرگهت ٿيو جنهن ڪري سندن
ٻاڻ ڀلتي هئي ويا. ڀڳوان وشو ۽ برهما يڌ بند
ڪري ويچار ڪرڻ لڳا ته آخر هي اگني ڪنڀ ڇا
آهي ۽ ان جو انت ڪٿي آهي. بلهه اهو فيصلو
ڪيو ته جيڪو هن اگني ڪنڀ جو انت آهي ايلو
اهوئي وٺو ليڪيو ويٺو.

برهما هٿس جو روپ ڌارڻ ڪري آڪاش ۾
انامي ان لنگيشور جو انت لهڻ ويو ۽ وشو شوڪو
جو روپ ڌارڻ ڪري پاڻال ۾ ان جو انت لهڻ ويو.
ڀڳوان وشو جادي پاڻال مان موٽي آيو ۽ چيائين ته
هن لنگيشور جو انت ڪٿي آهي مان ان جو انت
لهڻ ۾ سمريت نه آهيان. پر برهما آڪاش مان موٽي
اچي چيو ته مون هن اگني ڪنڀ جو انت ڳولهي
لڌو آهي ۽ شاهدي ڏيڻ لاءِ ڪيٽڪي جو گل پاڻ
سان وٺي آيو.

برهما جو هٿيا پاشن ٻڌي ڀڳوان شو ان اگني
ڪنڀ مان پرگهت ٿيو ۽ ڀڳوان وشو جي سڃاڻي ۽
تي پرسن تي کيس وردان ڏنائين ته توهنجي پوڄا
مٿهجي سمان ٿهي اوڪن ۾ ٿيندي. ۽ برهما جي
استيم پاشن تي ناراض ٿي چيائين ته توهنجي ٿلهي
اوڪن ۾ پوڄا نه ٿيندي پر برهما جي ڪميا ياچما

مان برهما، سويميو، ڀرميشلي ۽ مان ٿي وڌاڻا
آهيان. سو مان سڀ کان وڏو آهيان ۽ تڏهي اوڪن
۾ منهنجي پوڄا ٿيڻ گهرجي. ڀڳوان وشو چوڻ لڳو
ته مان جڳد بس آهيان ۽ مان ٿي تڏهي اوڪن ۾
پاڻ پوشت ڪريان ٿو ۽ سڄي سرشتي منهنجي ٿي
ڀل سان هلي ٿي. انهيءَ ڪري منهنجي تڏهي اوڪن
۾ پوڄا ٿي ٿي ۽ مان ديون جو ديو آهيان. تون
برهما ته منهنجو پتر آهين ۽ منهنجي ناپيءَ مان پيدا
ٿيو آهين. هنن ٻنهي جو واد واد تمام وڏي ويو ۽
ٻنهي جي وچ ۾ شڪتي پريڪش لاءِ گهڻا سان لڙائي
لڳي. ان يڌ ۾ ڀڳوان وشو پرليه ڪندڙ ماهيشور
ٻاڻ چوڙيو ۽ برهما وري ڀاشو پتياتسر ٻاڻ چوڙيو.
جنهن جي پرڪاش سان پتي اوڪ پرڪاشت ٿي
ويا. پتي هڪ پتي جي سامهون آهي ۽ منهنجي شسترن
سان پرليه هڃائڻ لڳا. ان وقت ديوتائون پيڙهيت
ٿي ڀڳوان پوليماٽ شوحي شرڻ ۾ ويا ۽ کيس سڄو
ورنات ڏٺائي ويڙهي ڪئي ته هي ديون ڇا ديو
هواديو توهان اسان جي رکشا ڪريو ته هن لڙائيءَ
۾ پرليه ٿي ويندي ۽ سڄي سرشتي جلي خاڪ ٿي
ويندي. ڀڳوان شو ديوتائن جي ڀڪار ڏي منهنجي
دل ڀل سان آئي آيو جتي برهما ۽ ڀڳوان وشو ۽ ۾
يڌ هلي رهيو هئو. ڀڳوان شو هنن کي سمجهائڻ
جي گهڻي ٿي ڪوشش ڪئي پر اهنڪار جي آڱ

هيء آهي.

ڀڳوان شو کي مهني ۾ ٻارهن ورت آڻي ٻيڙي
 آهن. اهي آهن - ۾ اشتهيون جن ۾ صرف قلهار
 ڪرڻي آهي، ۾ ايڪا دشيون جنهن ۾ شڪل پڪش
 جي ايڪا دشي نرڇل ڪرڻي آهي، ۾ ٽيرسن تي
 ورت رکي ڀڳوان شو جو سمرڻ ڪرڻو آهي، ۾
 چونڊون جن مان ڪرڻ پڪش جي چونڊ تي
 نرڇل ورت رکڻو آهي، مهني جي هر سوهر تي ڀڳوان
 شو جو ورت رکڻ گهرجي ۽ چنڊ ڏينهن ۾ ورت
 رکي ڀڳوان شو جي ڀوڄا ڪرڻ سان ڀڳوان شو ان
 ڀيٽ تي راضي ٿي اُنکي هڪٽي ڀردان ڪري
 ڏينهن چرڻن جو واس ڏئي ٿو.

جنهن جڳياسوءَ کي اهي ورت رکڻ جي سمرڻي
 ٺاهي اهو صرف مهاشوراڻيءَ تي ورت رکي ڏيڻا
 ۽ سڱ سان ڀڳوان شو جي ڀوڄا ڪري سندس دل
 سان سهرڻ ڪندو ته اُن جڳياسوءَ جا سڀ ڪشت
 دور ٿيندا ۽ هو هڪٽي ڀڳوان شو جي چرڻن ۾
 واس ڪندو.

ڀرم ڀوجيم سوامي جن ڀريمين کي مهاشوراڻيءَ
 جي ڪٿا ۾ ٻڌائيندا هئا. جا هن ريت آهي -
 ويٽيت ڪلب ۾ جڏهن ڀريم ٿي ويئي تڏهن
 ڀرهما ۽ وشو ۽ ڇير گهوما سان اڙائي ٿي. ڀرهما
 چوڻ لڳو ته مان سوسٽيءَ جو پيدا ڪندڙ آهيان.

پرم پوڄنيم سواهي جن مها شور راتري جي ڀرڻ
 تي سڄو ڏينهن هتي رهي هون پوڄن ڪندا هئا.
 هن موقعي تي شري جيوترام سواهي جن کسي
 وڻيش نماترڻ ڏيئي، سڄو وقت سيلي ڪاري
 ڪرهن ۾ ٻڌارڃڻ لاءِ ويٺي ڪندا هئا. پرم پوڄنيم
 سوامي جن جي ٻڌارڃڻ کانپوءِ ئي هون آرنڀ
 ڪرايو ويندو هو.

پرم پوڄنيم سواهي جن هن پوٽر پروٽي وڌي
 وڌان سان پوليشور پڳوان مهاديو جي پوڄا ڪندا
 هئا ۽ سڄو ڏينهن اتي رهي هر ڪاري ڪرم ۾
 وڌي چاهه سان پاڻ وٺندا هئا.

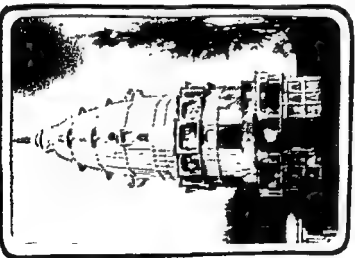
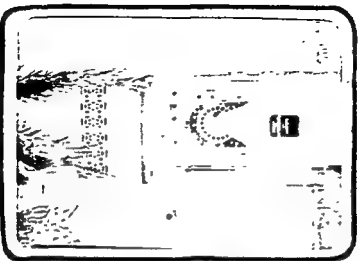
پرم پوڄنيم سواهي جن اٺي آيل سيلي ڀريهين
 کي پنهنجن هٿن سان ڦل ورهائي ڏيندا هئا، هر
 وقت سندن اڳيان ڦلن جا ٽوڪرا پريا پيا هوندا
 هئا. جيڪي ڀريهين سندن چرڻن ۾ اچي وهندا
 هئا انهن کي مهاشور اتريءَ جي هٿڙ جي ٻاري ۾
 گيان ڏيندا هئا. پرم پوڄنيم سواهي جن چوادا هئا
 ته پڳوان شو سيلي ديون جو ديو مهاديو آهي. هو
 ڪلياڻڪاري پوان جو پڳوان آهي. انگري ٿئي
 هن کي پوليشور مهاديو چون ٿا. پڳتن جي ٻڪار
 ٻڌي انهن جو ڪلياڻ ڪرڻ لاءِ پڳوان شو جلدي
 برگشت ٿي سندن ڪشت دور ڪري ٿو. پرم پوڄنيم
 جن چوندا هئا ته مها شور راتريءَ جو تمام وڏو هٿڙ

سنانن ڌرم جي سڀني ديوي ديوتائن ۽ سندن جون
— ورتون ٺهرايون ويئون آهن جي پٺ دل کي
چڪيل ڙ آهن .

اُن کانسواءِ هتي هئا ملهائيندڙ سوامي ٽيئون ۽
مهرائجن ۽ ٻين ٻين پرڪاشي سندن جون سنگمرمر
جئون ورتون ٺهرايون ويئون آهن . اُن سان گڏ
هتي مانا درگا جو ملهائيندڙ ٺهرايو ويو آهي جتي
ٺوڊ درگا جي اسٽيٽيڪرائي ويئي آهي . هي ملهائيندڙ
مانا جي شرداڻو ڏيکڻ لاءِ آڪوشن جو ڪيلدر آهي .
هن ملهائيندڙ جي چارون طرف شاهي زمين آهي جتي
سندر باغ بغيچا ۽ ٺوڊاڙي اڳاڻي ويئي آهي جهون
ڪري هي آستان ٺاڍو رهڻ لڳو آهي .

ڌرم ٻوڙيل سوامي جن هن ٻوڙيل ملهائيندڙ تي
وڏي ٻوڙ سان ايندا هئا . جڏهن به سرڳي شري
جيوٽرام جن هتي ايندا هئا ته هو ڌرم ٻوڙيل سوامي
جن کي وڏي سک ۽ شرداڻ سان اُتي هلڻ جو آڱر هڻ
ڪندا هئا . شري جيوٽرام ڌرم ٻوڙيل سوامي جن
جو ڌرم شرداڻو ڏيکڻ هو . سو اُتي ٻڌارڻ تي هو
سندن سک ۽ شرداڻ سان خوب شيوا ڪندو هو . ڌرم
صرف ايترو ۽ ڌرم جيڪي ڌرم ٻوڙيل سوامي جن جا
ٻوڙيل ٻاهران ايندا هئا انهن کي ٻوڙيل ملهائيندڙ
ضرور موڪليندا هئا .

اچھ نگر وارو پوليشور مندر ۽ سوامي جي ٻن جي اسٽاٽ مورتِي

ٻياري ٿي بازار مان گيهه وٺڻ ويو.

ڀڳت نامديو جيئن بازار مان گيهه وٺي ٻي آيو
 ته هن ٿڌو ته سندس گهر مان هڪ ڪٿو ڀڳ-وان لاءِ
 ٻياري ٿيل روڻيون منهن ۾ دٻائي ٻاهر آچي رهيو آهي.
 ڀڳت نامديو ڪٿي جي پٺيان ڌوڙ ٺاڳو ۽ ڌوڙندي
 ڌوڙندي ڪٿي کي چوڻ لڳو ته هي ڀڳوان آ ٿي
 روڻي نه کائو. مون کي گيهه ته لڳائڻ ٿيو پوءِ ٻي
 ٻياري سان پوڳم لڳايو. هيءُ گيهه مون توهان لاءِ ٿي
 آندو آهي.

اڳيان ڪٿو ۽ پٺيان ڀڳت نامديو ڌوڙ ٺڌو رهيو.
 ڌوڙندي ڌوڙندي ٿاڀو کائي ڀڳت نامديو ڪري پيو.
 ڀڳت جي ڪرندڙي ڪٿو بهي رهيو ۽ ڀرماتما جو
 روپ ڌارڻ ڪري ڀڳت نامديو کي پنهنجن هٿن
 سان اٿاري پنهجي گود ۾ وهاري خوب ٻياري ڪر
 چيو ته ڀڳت نامديو اسين تنهنجي سڄي ٻياري
 ڀڳتيءَ تي ڏاڍو خوش ٿيا آهيون. تون هر ڀراڻيءَ
 ۾ منهنجو روپ ٿو ڏسين. تو ڪٿي ۾ به منهنجو
 ٿي روپ ٿو ڏسي سگهه ۽ شوق سان پوڳم لڳايو سو
 تون ڏٺم آهين.

ڀرم پوڄيم سوامي جن اهو درشتانت ٻڌائي
 ڀرمين کي چوڻ لڳا ته سيني جيون ۾ ڀرماتما ٿو
 وڃي. انهيءَ ڪري ڪنهن به جيون کي ستائڻ نه

جهواي صاحب جو ڀلو پاڻڻ کان پوءِ ڀرم ڀوجي
سواهي جن سڱرو هوراج جن جي آرتي ڪئي ۽
سندن جڳم جڳم ڪار ڪرڻ ڪيان. پوءِ سندن ڏي-ان
ڪري ڪوهم ۾ چڱو هنيو. سڱرو هوراج جن جي
هور ميا سان ان ڪوهم جو پاڻي اهرت ڇڏو ۽ ملو-ئي
پهو ڇڏون ڪي-ي ڪري ڀريمين سندن جڳم جڳم
ڪار ڪئي.

ڇڏون وقت پوڄا هلي رهي هئي. ان وقت
ڀريمين جي وچ ۾ پوڄا اسٽل تي هڪڙو ڪٽو اڇي
ٻيلو. سڀ ڀريمي کيس ڌڌڪاري ڀري پڇاڻڻ لڳا
ڀر ڪٽو اتان هتي ئي نه پيو. ڪجهه ڀريمي ڪٽي-ي
کي پڇاڻڻ لاءِ پٿر کڻي کيس مارڻ لڳا. پوءِ ڀرم
ڀوجي سواهي جن کين سمجهائي ڇڏو ته اهو ڪٽو
ڀلي ٻيلو هجي کيس ڌڌڪاريو نه هن ۾ به ڇڏو آتما
آهي ۽ ڀرماتما جو ساڳيو پرڪاش آهي. اهو چئي
هڪ درشانت چيائون.

درشانت: — ڀڳت. نامديو ڀرماتما جو ڀرم ڀڳت
هو. هن جي ڀرير ڀڳتيءَ جي وس ٿي ڀرماتما. کيس
ٻاونجها پيرا درشن ڏنو هو. هو هر روز پوڄن ڪرڻ
کان اڳ پڳدان تي پوڳم لڳائيندو هو. هڪ ڏينهن
سندن پتور ٿا اسٽري ٽيمر انوسار پڳدان لاءِ پوڄن
رڪيو ڀر ڪور ۾ گهر نه هئڻ ڪري ڀڳت ٺاهڻو
بازار مان گهر وٺي اچڻ لاءِ ڇڏو. ڀڳت ٺاهڻو

ڪن . ستڳون هوراج جن رڌيءَ سڌيءَ جا مالڪ هئا.
هنن ٽنهي آدم ۾ اهو ڏور در ٻار ٿي سڪل ڪوهه ۾ چڻڊو
هڻي اُنڪي پاڻيءَ سان لڊالب ڀري چڻڊو هو. سندن
در تي ڪهڙي ڪهي آهي؟ هو دياو آهن سو اسان
جو عرض ضرور اوڻائيندا.

آخر اهو سدور وٺينهن اچي ويو. ڀرم ڀوجنيه
سوامي جن ڪوهه جو آڏو ڏان ڪرڻ لاءِ اچي نگر ۾
ڀوڙمين جي سڪ ڀوڙي سڌ ٿي ڀوڙي ويا. ڀرم
ڀوجنيه سوامي جن جي پٽارجڻ جو ٻڌي شهر جي
چڻي ڪڍڻ مان سندن ڀوڙي ڀوڙي ويا ۽ خوب
مياو هڻي ويو. ڀرم ڀوجنيه سوامي جن وڌي وڌان
سان ڀوڙا ڪري وروڻ ديوتا دواھ، درياھ، شاھ، ڪي
مڏائڻ لڳا.

سڄڻ جو دواھ، درياھ، شاھ، آهي راجا رانول راءِ،
ظاھر ڀوڙ مين ٿي، سو مالڪ ٻي ڀوڙواھ،
درياھ شاھ جي در جا آهن، چار وروڻ ڀوڙاري،
ديوي ديوتا ڪن ٿا شيوا، شرڏا سان سڌواري،
دنيا جي سڀ ديشن جا، ٿا ڀوڙن ٿر ۽ ٺاري،
ڀاري جوڻيون گل ڦل چاڙهين، ڇت ۾ ڌاري چاهه،
سوين هزارن اچي سواري، سڀ جا ڪارج ڪري،
ڀلو ڀرير سان پائين جيڪي، تن جي جهول ڀري،
آش وندن جي آڻ پڇاڻي، دڪڙا درد هري،
ٻڌندڙ جا ٿو ٻيڙا ٺاري، هيڏن جا ههراھ.

سوانمي جن فورو ھاڻوسنک سائينجي ۽ جي ڪم سواڻن ڪندي

هتي رهڻ مهال آهي . پاڻي ئي جيون آهي ٻڌان
 پاڻيءَ هڪ ٽيڙهن گذران ڪرڻ به ممڪن ناهي .
 انهيءَ سمسيا جو سماڏان ڪرڻ لاءِ سڀ ڀريهي ڀرم
 ڀوجليم سواهي جن وٽ آيا . ڀرم ڀوجليم سواهي جن
 کين سجهاءُ ڏنو ته پنهنجي ڪاٺوني ۾ وڏو ڪوهه
 کوٽائين ۽ ان تي هوٽر لڳائي سيمي گهرن ۾ پاڻي
 پهچائين . سيمي ڀريهين کي اهو سجهاءُ ڏاڍو وڻيو .
 ڀرم ڀوجليم سواهي جن جي آشيرداد وٺي مهورت
 ڪڍائي ڪوهه جي کوٽائي جو ڪم چالو ڪيائون .
 ٿورن ئي ٽيڙهن ۾ ڪوهه کوٽجي تيار ٿي ويو .
 ستڙو موراچ جن جي ڪرپا سان ان ۾ جلدي پاڻي
 جي سٺي سير نڪتي .

اڄهه نگر نور و هائوسنگ سوسائٽي جا سڀ
 ڀريهي ڊوڙندا اها خوش خبري ٻڌائڻ لاءِ ڀرم
 ڀوجليم سواهي جن جي شرڻ ۾ آيا ۽ کين ٺاهڻي
 ويندي ڪيائون ته سٺو مهورت ڏسي اٿي هلي
 پنهنجن هٿڙورن هٿن سان ڪوهه ۾ چلمبو وڃهن
 جيئن ان مان ملو پاڻي نڪري جيئن سڀ ڀريهي
 اهو اهڙت پي سگهه سان ڪاٺوني ۾ رهن .

ڀرم ڀوجليم سواهي جن کين آڻت ٽيڙي ڇڏيو
 ته آسپن توهان جي ويندي سويڪار ٿا ڪريون ۽
 اتي اچي پنهنجي ستڙو موراچ جن کي عرض
 ڪڍا سڀن ته هو توهانجي من جون مرادون ڀوريون

جي پوڄن جو ٻليو بست آشر م جي طرفان ڪيو
ويو. پوڄن کان سواءِ ٻي ٻي سواهي جن
ٻارن ڪي ڦل، ملايون ۽ ٻيون ڪاٺ جون شيون
خوب ڪارائي خوش ٿيندا هئا. ٻي ٻي سواهي
جن ٻارن کي ڀڳوان جو روپ سمجهي کين خوب
پيار ڪندا هئا. ڪن چوندا ٿي هئا ٻال ڀڳوان.

ٻي ٻي سواهي جن هميشه ٻلهنجن ٻيڙين
کي وڌي ويجهڻ جي آشر واد ڏيندا رهندا هئا. سندن
آشر واد ۽ ڪرپا سان ٻلهنجن ٻيڙين ڪري سندن
ٻيڙي هاڻي روزي ۽ روڻي جي فقر کان آڃا ٿي
ٻلهنجن آڃا ٿا هڻن. سڀا هڪ کان ٿا هڻن لاءِ شهر ۾
جڳهه نه هڻن ڪري هو شهر کان ٿورو ٻاهر ڪالونيون
ٺاهي سڀا ڪشادا هڪ ٺاهي سڀا سان رهڻ لڳا.

اهڙي نموني ٿورو هاڻو سڀا سڀا ٺهي
هئي. سڀا سڀا واري اڃي ٿورو ٻيڙي تي
شاهي زمين وٺي اتي پلاٽ ٺاهي ٻلهنجن ٻيڙين
کي ورهائي ڏنا. هي پلاٽ شهر کان ٿورو ٻيڙي
هڻن ڪري هيڄو اتي هڪ کان ٿورو جي همت ٿي
نه پيا ڪن. آخر ڪن ٻيڙين همت ڪري اتي هڪ کان
ٿورايا. پر انهن مڪانن کي واٽر وڪس واري هاڻي
جا ڪليڪشن شهر ۾ ٻيڙي جي ٿلڳي هڻن ڪري نه
ڏنا.

انهن ٻيڙين ويچار ڪيو ته ٻان ٻيڙي تي

شونڊا ۽ آدر نه هوندو ته اسين هن کان ڪجهه به نه
 سگهي سگهنداسين. ايڪو به پليءَ جي شونڊا ۽ پيڳتيءَ
 جي بل تي گروهه جي هورتي بڻائي گروهه کان دور
 رهندي به اهـو ڪجهه پراپت ڪيو هڪو ڪورو ۽
 ڀانڊو گروهه جي سامهون رهندي به پراپت نه ڪري
 سگهيا. انهيءَ ڪري گروهه جي لاءِ سدائين دل ۾
 آدر جي پاڻا رکن ته سڀ ڪجهه پراپت ڪندا.
 چوڻي آهي ته

با ادب با نصيب

بي ادب بي نصيب

ڀرم ڀوجنيم سواهي جن چوندا هئا ته ٻالڪن
 جي ٻاريءَ جهڙيون سلسٽائون کولي ٻارن جي
 چريٽر کي ٺاهڻ گهرجي. ٻارن ۾ سلسڪار وڌو
 آهي جڙ کي پاڻي ٽپڻ. وڏي هوندي جڏهن ٻکا
 ٿي ٿا وڃن تڏهن انهن ۾ سلسڪار مشڪل ٿا پون.
 ان وقت سلسڪار وڌو آهي پتن کي پاڻي ٽپڻ
 جي ڀرار.

انهيءَ ڪري ڀرم ڀوجنيم سواهي جن ٻالڪن
 جي ٻاريءَ جي ٻارن جي وچ ۾ وڃي کين سلسڪار
 سکيائون ٽيندا رهندا هئا. ڀرم ڀوجنيم سواهي جن
 ٻالڪن جي ٻاريءَ جي ٻالڪارن کي چوندا هئا ته
 جڏهن به ٻالڪن جي ٻاريءَ جي پڪڙ رکڻ اهـا
 اسان

هڪ سر چڙهڻ پڳوان جي وهڻ لاءِ ڪيس ٺاهي .
 ڇاڪاڻ ته سندس جوڙي ۾ اُن کانسواءِ ٻي ڪا به
 شيءِ وهڻ لاءِ ڪانه هئي .

پڳوان اُن ڀڳت جي شردا سان ٿڌل سر تي
 ويٺي سندس انتظار ڪرڻ لڳو . وڏل پنهنجي ماءُ
 پيءُ جي سمجهڻ ۾ شڪ ڪرڻ کان پوءِ پڳوان جي
 شيوا ۾ حاضر ٿي کائڻس ٻاهر ويهي انتظار ڪرڻ
 جي معافي وٺي سندس چرڻ وڌندا ڪئي . پڳوان
 ٻاڪ وڌل جي سر تي آشير واد جو هٿ ڦيريندي
 خوش ٿي چيو ته ڀڳت وڌل ! تنهنجي ماما پٽا جي
 هن اڄ ڪوئيءَ جي ڀڳتي ۽ شيوا تي مان بيهند
 خوش ٿيو آهيان ۽ توکي وردان ڏوڏيان ته ماءُ پيءُ
 جي هن انمول شيوا جي ڪري تون سدا امر
 رهندي . اهو چئي پڳوان جهڻن سر تي ويٺل هو اُتي
 پڳوان جي ويٺل پٽر جي مورتي ڏهي ويئي .
 اڄ به وڌل پڳوان جي نالي سان پوڄيو ويندو آهي
 وڌل پڳوان جي هي آکاڻي ٻڌائي سوامي جن
 ٻارن کي چيو ته توهين به ماما پٽا جو آدر ۽ شيوا
 ڪري شروڻ ڪمار وانگر پاڻ کي امر بڻائي سگهو
 ٿا . ماما پٽا جي سمان جيون کي بڻائڻ ۾ گروءَ جو
 وڏو رهي . گروءَ ۾ شردا رکي اسين گروءَ کان
 پراپت ڪري سگهون ٿا . گرو ڪيترو به
 وڳم هجي پر جي اسان جي من ۾ اُن لاءِ

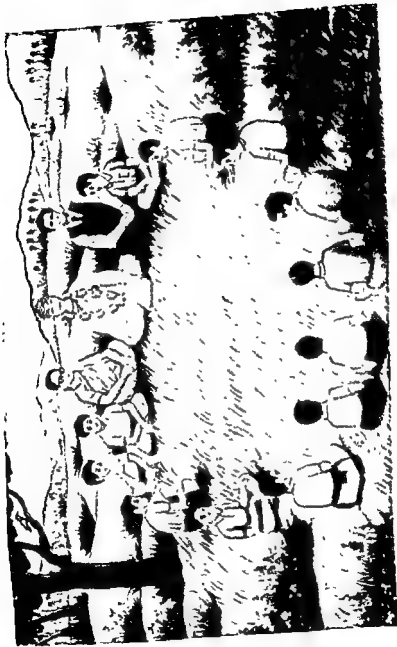
سوامي جن پالڪن جي ٻاريءَ ۾ ٻارن کي وندرائيندي

هڪ سر جهڙا پڳڙوان جي وهڻ لاء کيس ڏني .
 ڇاڪاڻ ته سندس جهڙو پڙيءَ ۾ اُن کان سواءِ ٻي ڪا به
 شيءِ وهڻ لاءِ ڪانه هئي .

پڳڙوان اُن پڳت جي سُڙڌا سان ڏنل سر تي
 ويهي سندس انتظار ڪرڻ لڳو . وڻل پنهنجي ماءُ
 پيءُ جي سمجهڻ تي ڪرڻ کان پوءِ پڳڙوان جي
 سُڙڌا ۾ حاضر ٿي کائڻس ٻاهر ويهي انتظار ڪرڻ
 جي معافي وٺي سندس چرڻ وٺندڙا ڪئي . پڳڙوان
 ٻاڪ وڻل جي سر تي آسڻ وادجـ هٿ ڦيريندي
 خوش ٿي چيو ته پڳت وڻل ! توهنجي ماما پٽا جي
 هن اڄ ڪوئيءَ جي پڳتيءَ ۽ سُڙڌا تي مان بيحد
 خوش ٿيو آهيان ۽ توکي وردان ڏوڏيان ته ماءُ پيءُ
 جي هن انمول سُڙڌا جي ڪري تون سدا اـ
 رهيندي . اهو چئي پڳڙوان جنهن سر تي ويٺل هو اٿي
 پڳڙوان جي ويٺل پٿر جي مورت تي ٺهي ويئي جهڙڪي
 اڄ به وڻل پڳڙوان جي نالي سان پوڄيو ويندو آهي .
 وڻل پڳڙوان جي هي آکاڻي ٻڌائي سواهي جن
 ٻارن کي چيو ته توهين به ماما پٽا جو آدر ۽ سُڙڌا
 ڪري شروڻ ڪمار وانگر پاڻ کي امر ٻڌائي سگهو
 ٿا . ماما پٽا جي سمان جيون کي ٻڌائڻ ۾ گروءَ جو
 وڏو هٿو آهي . گروءَ ۾ سُڙڌا رکي اسين گروءَ کان
 سچو گمان پراپت ڪري سگهون ٿا . گرو ڪيترو به
 گهاني ۽ پوڳيم هجي پر جي اسان جي هن ۾ اُن لاءِ

سوامي جن پالڪن جي ٻاريءَ ۾ ٻارن کي وندر اليندي

سان ڇوڇن تيار ڪندو هو. ڇوڇن تيار ڪرڻ کان
 پوءِ سڀ کان پهرين هو ڀوليجي ماءُ پيءُ کي ڀڳوان
 سمجهي کين ڀوليجن هٿن سان ڇوڇن ڪرائيندو هو.
 ان کان پوءِ هو سڄو ڏينهن مزدوري ڪري بازار
 مان ماءُ پيءُ لاءِ شيون خريد ڪري وري آچي
 سندن شيوا ڪندو هو. رات جو کين ڇوڇن ڪرائڻ
 کان پوءِ سندن شردا سان پير دٻائي کير پياري
 سمهاري ڪان پوءِ ئي پاڻ سمهندو هو.

اهڙي نموني ماما پتا جي اٺئي پهر شيوا
 ڪندي ويڃاري وٺل کي اها به سڏ نه رهندي هئي
 ته ڪڏهن ڏينهن ٿيو ۽ ڪڏهن رات ٿي. ڀڳوان
 هن ٻاڪ جي شيوا تي ٻيهر خوش ٿيو سو سندس
 ڀريڪيا وٺڻ لاءِ سندس جهوپڙيءَ جي ٻاهر آچي ٻيلو
 ۽ کيس ٻاهر اچڻ لاءِ سڏ ڪيائين پر وٺل چيو ته مان
 هن وقت ڀوليجي ماما پتا جي شيوا ڪري رهيو
 آهيان انڪري ٻاهر نٿو اچي سگهان. ان ئي ڀڳوان
 چيس ته مان ڀڳوان آهيان توهان ملڻ آيو آهيان
 جي تون ٻاهر نٿو اچي سگهين ته مان اندر اچان؟
 وٺل ڀڳوان کي ٺهڻا سان جواب ڏنو ته ڀڳوان هونڪي
 معاف ڪجو جو مان توهانکي اندر نٿو گهرائي
 سگهان جو توهانجي اندر اچڻ سان ڀوليجي ماءُ پيءُ
 جي شيوا ڪرڻ به رڪيو پوندو. انهيءَ ڪري توهان
 کي ٻاهر ئي ويهي انتظار ڪرڻو پوندو. اهو چئي

فرض آهي ته هنن ٺاڙڪ ڪلين کي ٿڌي واڙ ڪان
 بچائي ٻرائي ڪان ڀاسو ڪرائي سٺا سسڪار وڃون .
 راند روند ۽ ڪسرت دٿاران ٻارن جو شارڊرڪ
 وڪاس ڪرائڻ گهرجي جيئن هو مضبوط انسان بڻجي
 طاقتور سماج جو ڀايو وڃون . ٻارن کي خوش رکڻ
 لاءِ کين وندرائيندڙ آکاڻيون ٻڌائڻ گهرجن ۽ ٻالڪن
 جي ٻاريءَ جي پتريڪا ڦاواڙي پڙهڻ لاءِ آتساهت
 ڪرڻ گهرجي جيئن سلو ساهتي پڙهي هو سٺا گڻ
 پراپت ڪري سگهن .

ڀرم ڀوجليم سوامي جن ٻالڪن جي ٻاريءَ جي
 ٻارن جي وچ ۾ ويهي کين اها سکيا ڏيندا هئا ته
 ماما پٽا ۽ گورو جي خوب شيوا ڪري انهن جو سلمان
 ڪن . ٻارن جي لاءِ ماءُ پيءُ ئي پڳوان جي سلمان
 آهي . انهن جي شيوا ڪري پڙهائجو جيئون سڦل
 بڻائي سگهن ٿا . ماءُ پيءُ جي آشيرواد سان هو سڀ
 ڪجهه پراپت ڪري سگهن ٿا . انهيءَ ڳالھ کي
 سمجهائڻ لاءِ ڀرم ڀوجليم سوامي جن هن جهڙا
 سکيادايڪ درشانت ڏيندا هئا .

درشانت :- ٽن ڀارت جي هڪ ڳوٺ ۾ وٺل
 ٺالي هڪ ٻار رهندو هو . سندس ماءُ پيءُ ٻڌا ۽ آبهج
 هئا . هو پڙهائجي ماءُ پيءُ جي ڀيار ۽ لڳن سان انهي ڀر
 شيوا ڪندو هو . صبح جو اُٿڻ شرط کين صفائي سان
 اُٿان ڪرائي . انهن جي لاءِ پڙهائجن ڪو به ل هٿن

پنج ڪليا سمري ٺهيم

هوا پاڪ ٺاهيم.

اهليا، درويٽي، سیتا، تارا ۽ ملودوري يهنون
جي جيون ۾ اهڙو ته آياڳم ۽ ٽپسيا ڪئي آهي جو
صبوح جو انهن جو سمورڻ ڪرڻ سان سڀيئي پاپ
ڏاس ٿي وڃن ٿا. استري شڪتيءَ جو روپ آهي،
ابلا نه ۽ ر سبلا آهي. انهيءَ ڪري توهين يهه
شڪتيءَ کي سڃاڻي سڀ ڪجهه ڀاڳت ڪري سگهو
ٿيون. اهڙي نموني ڀرم پوجيم سواهي جن هميشه
ڪين اڳتي وڌڻ لاءِ ڀرڻا ڏيندا هئا.

ڀرم پوجيم سواهي جن کي نئين ٻارن سان به
ڏاڍو لڳاءُ هو. سواهي جن ڪڏهن ڪڏهن ٻارن کي
ڀيار ڪرڻ لاءِ ٻالڪن جي ٻاريءَ ۾ هليا ويندا هئا.
سال ۾ هڪ دفعو ٻالڪن جي ٻاريءَ جي سهڻي ٻارن
کي آدرش نگر واري آشرم تي گهرائي ڪين خوب
ڀيار ڪندا هئا ان ڏينهن آشرم ۾ خوب چول چول
هڻي ويندي هئي. ٻارن کي سواڊي کاڌو پههجن
هئن سان ڪارائي خوش ٿيندا هئا. ٻارن کي خوب
پرساد ۽ پڪرون ڏيئي اشيرواد ڏيندا هئا.

ڀرم پوجيم سواهي جن چوندا هئا ته ٻار آئيندي
حاجبا آهن. جيڙا سنسڪار هنن ۾ بچپن ۾ ڀوندا
جي ڇوڏي هو اهڙا ئي انسان بڻجندا. انهيءَ
ن جي ٻاريءَ جيڙي سلسٽائن جو اهو

وال ٽي ٽي فٽ مٿي ڪري سڄي آشرم کي مضبوط
ڦاٽي جو روپ ڏيئي ڇڏيو جيئن ڪنهن به ڏاهو پن
ماڻهوءَ جي نظر اندر نه پئجي سگهي .

هن ديهان ڪاريم لاءِ آشير واد وٺڻ لاءِ سر ڳواسي
شري جهڙي ڄڻ ڏاڍا ٿي ۽ دادي سندن ڪيوار اماڻي
وقت به وقت سندن شرڻ به ايندا رهندا هئا . ڀرم
ڀوجيم سواهي جن کين مان سلمان ٿيندا هئا . هو
ودوانن جو خوب قدر ڪندا هئا ۽ کين ڀٽا ڀٽا ڏيندا هئا
سلمان ٿيندا هئا . ڇڏهين به هو کين ڀڄائي ڪا اڃ
به اچڻ جي نيند ٿيندا هئا ڏانهن ڀرم ڀوجيم سواهي
جن وڏي ۽ خوشيءَ سان اٿي وڃي ڀاڙين ڪي
سڪياداڻڪ ڀر وڃن ٿيندا هئا .

ڀرم ڀوجيم سواهي جن کين چوندا هئا ته
سڄي ڌيءَ به ڪل ڌاري ٿي ، هڪ ڀڳو ۽ ڀڳو
ساهر و ڪل . ڀيار ، شيوا ۽ تياڳم ڌناران گهر ڪي
سر ڳم ٻڌائي سگهي ٿي . استري پرڪرتي جو روپ
آهي جيئن پرڪرتي سڌا سڀ ڪجهه ٿيندي رهي
ٿي تهڙي نموني استري به سرشتيءَ جي روپ
سلمان هميشه ٿيندي رهي ٿي . ان ڪري ٿي ته
سندن سمرڻ وڏي آدر سان هن ريت ڪيو وڃي

ٿو —

آهليا ، دروڀتي ، سيمتا

ڦارا ، ملودري ٿتا

شکشا جي ڪنٺر ۾ سوام

مهاڻ شخصيت جي پٺيان سندس ماڻا جي ڀر ڀرڻا هئي. ماءُ جي گود ٻار لاءِ ڀوريون ۽ سڀ کان مهڻو ڀورڻ وڌيڪ آهي جيڪي سندس ڪار ماڻا جي دٻارن هو ڀرايت ڪري ٿو آهي جيون ڀر ان ۾ رهن ٿا. شڪست ماڻا ئي اڻڇ سندس ڪارن دٻارن ۾ ڀرڻا وارا وڌيڪي انسان بڻائي سگهي ٿي جيڪي سماج ۽ ديش جو نالو روشن ڪندا.

ان ڪري ڀرم ڀوجليم سوامي جن سر ڳي جهڙو ٿلواڻيءَ کي نياڻين لاءِ ڪاليج کولڻ لاءِ چيو ۽ پاڻ ان ڪم ۾ ڀورڻ سڄو ڳو ڏنائون. سندن ڀرڻا سان ئي هي ڪاليج کلي سگهيو. ڀرم ڀوجليم سوامي جن هر سال ستين جولاءِ تي هن ڪاليج ۾ ڀڌار جي ڀڄڻن هٿن سان نياڻين ۾ ڪتاب ۽ ڪپڙا وغيره وراهيندا هئا.

هن ڪاليج جي وڌيڪارين جي سال ۾ هڪ دفعو اين. ايس. ايس ڪئمپ لڳندي آهي. ڀرم ڀوجليم سوامي جن اها ڪئمپ هميشه ڀڄڻي ڀڄڻي واري آشرم ۾ لڳرائيندا هئا. جتي هر روز خود جي نياڻين کي ڦل ۽ ملايون وراهي ڏيندا هئا. سندن سهوايت ۽ سلامتيءَ لاءِ جوڳو بندوبست ڪندا هئا. جڏهن ڀوريون دفعي هي ڪئمپ ڀڄڻي واري آشرم ۾ لڳائي هئي تڏهن ڀرم ڀوجليم سوامي جن نياڻين جي سلامتيءَ جي لاءِ سڄي ٻاڙون ڀري

هوان شخصيت جي پليان سندس اا جي ڀر ڀرڻا هئي. هاءِ جي گود ٻار لاءِ ڀوريون ۽ سڀ کان مهڻو پورڻ وڌيڪ آهي جيڪي سندس ڪار اا جي دناران هو ڀرايت ڪري ٿو آهي جيون ڀر ان ۾ رهن ٿا. شڪست اا ٿي اڻ سسڪارن دناران مريادا وارا وڌيڪ انسان بڻائي سگهي ٿي جيڪي سماج ۽ ديش جو ناو روشن ڪندا.

ان ڪري ڀرم ڀوجنيم سواهي جن سر ڳسي جهمٽل ٿلواڻيءَ کي نياڻين لاءِ ڪاليج کوان لاءِ چيو ۽ پاڻ ان ڪم ۾ پورڻ سوڍو ڪم ڏنائون. سندن پريڻا سان ئي هي ڪاليج کاپي سگهيو. ڀرم ڀوجنيم سواهي جن هر سال ستمين جولاءِ تي هن ڪاليج ۾ ڀڌار جي پنهنجن هٿن سان نياڻين ۾ ڪتاب ۽ ڪپڙا وغيره وراهيندا هئا.

هن ڪاليج جي وڌيڪارين جي سال ۾ هڪ دفعو اين. ايس. ايس ڪئمپ لڳندي آهي. ڀرم ڀوجنيم سوامي جن اها ڪئمپ هميشه پنهنجي بڪر واري آشرم ۾ لڳرائيندا هئا. جتي هر روز خود وڃي نياڻين کي ڦل ۽ ملايون وراهي ڏيندا هئا. سندن سهوليت ۽ سلامتيءَ لاءِ جوڳو بندوبست ڪندا هئا. جڏهن ڀوريون دفعي هي ڪئمپ بڪر راج واري آشرم ۾ لڳائي هئي تڏهن ڀرم ڀوجنيم سواهي نياڻين جي سلامتيءَ جي لاءِ سڄي ٻاڻونڊري

3. علم انسان جي انهيءَ ڪوئي
وڃن انهيءَ مڪمل سان ٻولي

شائني پڻ م سماءُ پريتم

4. ماڻهو علم سان ٻڌي انسان
نيڪ نشان پريم ٻڌڻ

علم تي عمل ڪماءُ پريتم

پرم ٻوڃي سواهي جن خاص ڪري استري
شڪشا ڪي گهڻو هونو ٿيندا هئا. سندن ويچار هو ته
استري اڻڌان لاءِ اوج شڪشا جو هئڻ تمام ضروري
آهي. سماج ۾ استريءَ کي اڇت مان سلمان ماڻ
گهرجي. ڇاڪاڻ ته جتي استريءَ جي عزت ڪئي
وڃي ٿي اُتي ديوتا واسو ٿا ڪن. استريءَ کي اهو مان
سلمان ۽ پوڄي ڪري انهن ڪري پرم ٻوڃي سواهي جن
سگهي ٿو. انهيءَ ڪري تمام گهڻو زور ٿيندا هئا. هو
استري شڪشا تي تمام گهڻو زور ڏيندا هئا. هو
چوندا هئا ته استري ڏيک جي سمان آهي جيڪا
سڄي ڪل کي روشن ڪري سگهي ٿي. هو وريادا
جي پٽي آهي ۽ استريءَ ڏٺارن سماج ۾ سڌار
آڻي سگهي ٿو.

جيڪي به سلسلار ۾ هتان ماڻهو ٿيا آهن انهن
جي هواندا جي پٺيان استريءَ جي پورڻا رهي آهي
چترپتي شواجي جي هواندا جي پٺيان سلسلار
جيڪا پاڻيءَ جي پورڻا هئي. جيتوڻيڪ شڪراچا

هڪ ٻيلهن ڪلهن ٻاچڪ راجا کي چيو ته هيراج
 ڪله هون توهان کان چٽي دروازن تي ڦري
 ڦري دان ورتو پر توهان هونڪي نه سڃاڻو. تنهن
 تي راجا چيس ته آڏا! ڏيڻ وارو به اهو آهي ته وٺ
 وارو به اهو آهي پوءِ اسان کي ڏسڻ جو حق ئي
 ڪهڙو آهي.

پر ٻو جلد، سواهي جن سکيا جي ڪيتر ٻر خرف
 يو گدان ٿنو، سندن اها مانيما هوندي هئي ته علم
 انسان کي نڪ بڻائي ٿو. علم پرائڻ سان انسان
 ويڪوان بڻجي ٻاپ کان پاسو ٿو ڪري. علم انسان
 جو گيان وڌائي ٿو ۽ گيان وڌڻ سان ان جو مان
 شان وڌي ٿو. علم جي همتو جي باري ۾ سواهي
 جن هي ڀڄن چوندا هئا.

شبد - سر ٿلڪم

چاهه ڪري تون علم پراء

جهڙ ٻر ٻيلهنجو شان وڌاء

1. علم انسان کي نڪ بڻائي

ٻاپ ڇڏائي ڌرم وڌائي

ويڪوان بڻاء پر ٿم

2. علم انسان جو گيان وڌائي

مان وڌائي شان وڌائي

سڄي ڏي ساڃاه پر ٿم

لاء ڀر م ڀوجليہ سوامي جن ڀلهجن ڀويتو هئن سان
 ڀيڙهم جو ڀٽو رکيو. هن آتسڙ تي شري ڀڳ-وانداس
 مياڙي ۽ شورو جا ڀيا معزز ماڻهو حاضر هئا. ان وقت
 ڀر م ڀوجليہ سوامي جن شري ڀڳوانداس مياڙي
 کان سلڪاپ ڪراڙي ڪانئس هن ڪم ڪي ڀورڻ
 ڪراڙڻ جو سلڪاپ ڪرايو. شري مياڙي ڪي چيائون
 ڏهه هيلائين جيڪا شيوا توهان آشرم جي ڪندا رهيا
 آهيو ان لاء اسين توهان ڪي ڏنيو ڏا ڏيون هائڙي
 اها شيوا توهين آشرم جي ڀدران هن اسپتال ۾
 ڪندا رهيا ۽ هن اسپتال جو نالو اڄ کان ”مياڙي
 اسپتال“ رهندو.

ان کان پوء ڀر م ڀوجليہ سوامي جن جي آڳيا
 انوسار شري مياڙي جن هن اسپتال ڪي ڏهراڙڻ ۾
 شيوا ڪندا رهيا آهن.

ڀر م ڀوجليہ سوامي جن ڀلهي هئن سان
 ساماڄڪ ڪاريہ ۾ دان ڏيندا رهيا. ڀر م ڀوجليہ
 سوامي جن انهي راجا وانگر مهان داني هئا، جنهن
 ڀلهجي مڪل ۾ چار دروازا ڏهرايا هئا. هو صبح جو
 هڪ دروازي کان دان ڪندو هو ته ٻن ڀورن جو
 ڀڳي دروازي کان دان ڏيندو هو، شام جو وري
 ڏين دروازي کان دان ڪندو هو ۽ رات جو سمور
 کان اڳ هو چوٿين دروازي کان دان ڪندو هو.

آهي ته اجمير ۾ هڪ جاسوڪ جوڙي وڌي اسپتال
 ٺهرائجي جتي دين دڪين جي ڌرمائو شيوا ٿي
 سگهي. اجمير ۾ تمام گهڻا غريب ٽارهن جن ۾ وڏا
 خرچ پري علاج ڪرائڻ جي سمورڻي ٿاهي. انهن
 ٿورن ۽ مڃور دڪين جي سھائتا لاءِ هڪ اسپتال
 ڪولائڻ گهرجي جيئن آهي دڪي ڏي-و دل سان دعا
 ڏين.

پرم پوجيہ سوامي جن، ان باري ۾ ڊاڪٽر
 چيئن، ڊاڪٽر چمڊاس ۽ ٻين سماج شيوڪن سان
 صلاح ڪئي. سوچ ويچار ڪرڻ کان پوءِ ان اسپتال
 لاءِ آشا گنج ۾ زمين ورتي ويئي جتي تمام گهڻا
 غريب وسيل آهن.

هن وڏي اسپتال لاءِ تمام گهڻي ڌن جي
 ضرورت هئي. پرم پوجيہ سوامي جن ته هتان
 دائي هئا سو هنن هن هتان يگيہ ۾ ڪم جي ڌڪڙي
 شروعات ڪرڻ لاءِ سڀ کان اول پاڻ خود اڳتي
 وڌي تمام وڏي رقم پنهنجي طرفان دان طور ڏني
 ۽ ان وقت اوتري ٿي وڏي رقم شري پڳوانداس
 عياڻيءَ کان به دان طور ڏيارايائون ته جيئن ڪم
 تيزي ۾ ٿي سگهي. هيڏي وڏي رقم ملڻ کان
 بعد ميني ڪي وشواس ٿي ويو ته هاڻي هيءُ
 سڀ ڪاريه آوس ٿي پورڻ ٿيندو. ۽ پوءِ سلو
 ۽ تڪڙي هن سڀ ڪاريه جي شروعات ڪرڻ

ڪار سڻي اڃ تو وٽ ٿي دفعا آيس ۽ ٿو منهنجي
 جي دل سان شيوا ڪري هونڪي ٿاڍو ڀوسن ڪيو.
 هرين مان تنهنجي بگهي دوست جي روپ ۾ آيس
 ۽ ٿو هونڪي خوب سواڊي طعام ڪاراڻي هونڪي
 ٿر پٽ ڪيو ۽ مون توکي خوب آشپز واد ٿني. ٻئي
 دفعي مان ان بي سهارو بيمار استريءَ جي روپ
 ۾ سڀيءَ ۽ ڀرسات ۾ ٽڪندي آجهي جي لاءِ تو وٽ
 آيس ان وقت تون مون تي قياس ڪائي سهارو ٿنو.
 سڪل ڪپڙا پارائي گرم ڪير پياري منهنجو دڪم دور
 ڪيو. ان وقت مون تنهنجا داي شڪرانا هجيا.
 ٽئين دفعي مان تو وٽ اڌ ننگي بگهي ٻار جي روپ
 ۾ آيس تو پيار سان منهنجي رکيا ڪري منهنجي
 پيٽ جي ۽ پيار جي بگهه هڻائي.
 دين دڪين جي شيوا ڪرڻ جي ملوڪا ملوڪا سان
 ڀرم ڀوجيڻ سوامي جن پشڪر راج واري آشرم ۾
 ٻه ڪهرا خاص اسپتال لاءِ ٺهرايا هئا. سندن اها
 آڀلاشا هئي ته ٿر هائو اسپتال کولي دين دڪين جي
 شيوا ڪري انهن جو دڪم دور ڪرڻ گهرجي.
 پشڪر راج واري آشرم جو ڪاريه قريبن قريبن
 ڀورڻ ٿي چڪو هو. هاڻي اتي شري ڀڳوان داس
 هياڻي جي شيوا جو سڪل ڀورڻ ٿي چڪو هو.
 سو کين چيائون ته ٺوهان جو هي ڀڳي ڀورڻ ٿي
 چڪو آهي. انهيءَ ڪري اسان جي اها ملوڪا

ڪرڻ آيو ٿيئن هن ماڻهن جو ميڙاڪو ٿيو. جيڪي اسان
 وس هو ان طرف هليو ويو. اتي هن ٿيو ته هڪ اڌ
 ٺڪي ٻار کي ڪوهڙي وارو ماري رهيو هو ۽ ٻيا سڀ
 ماڻهو تماشئين بڻجي آهو لقاء ٿسي رهيا هئا. هن
 ڀڳت اڏهر ٻار کي مار کائيندو ٿسي دل ٻيهڙي
 ويئي ۽ يڪدم ٻار کي ڳوڏي ۽ ڪٽي ان ڪوهڙي
 واري کان ڇڏيو ته ڀاڙي هن ويڇاري ڪي ٿون ٻي
 رحميءَ سان ڇو ماري رهيو آهي. تنهن ٿسي ان
 ٻڌايس ته هن ٻار هونڪان ملائي وئي ڪاڏي ۽ هان
 چوي ٿو ته مون وٽ پئسا ڪونهن.

هن ڀڳت ان ٻار کان ڇڏيو ته هو هن کان ملائي
 وئي ڪاڏي؟ تنهن تي ٻار چيو ته مان هن ٿيڻون کان
 بڻيو آهيان بيم ۽ بيهال ٿي مون هن کان ملائي
 وئي ڪاڏي. پر مون وٽ ته پئسا ڪونهن ۽ مان هن
 کي ڪٿان ٿيان. پئسن نه ٿيڻ جي ڪري هي مون
 کي ٻي رحميءَ سان ماري رهيو آهي. هن ڀڳت
 ان ڀولي معصوم ٻار تي قياس ڪائي ڪوهڙي واري
 کان ٻي ملائي وئي ٻار کي ڪارائي ۽ ان جا سڀ
 پئسا ٽيئي ٻار جي هٿي تي پيار سان هٿ ڦيريندي
 پئسي جي گهر آيو.

سڄو ٿيڻون انتظار ڪندي هو ٿاڌو ٿڪجي پيو
 هو سو چاڏي کيس ٿڌو اچي ويئي. سڀني ۾ ڀڳوان
 ۽ ٻي درشن ٿيئي چيو ته مان ٿلهڙي سڄي دلي

ڪٽي ويٽي .
 ٿوڙي ڏير کان پوءِ آسمان ۾ بادل ڇانڻجي ويا
 ۽ زور سان بوسات پوڻ لڳي . اُن وقت ڪنهن زور
 سان دروازو کڙڪايو . سوچڻ لڳو ته شايد هاڻ
 منهنجو پريتم اچي ويو آهي . پر هاڻ مان ڪيس ڇا
 ڪاراڻيندس مون وٽ ته ڪجهه نه بچيو آهي ۽ ڪيس
 ڪٿي وهاريندس . هن آسٽ ٿي هيءُ منهنجو بيارو
 دوست سمجهيو پيو آهي . انهيءَ ٻڌڻ ۾ جيئن ئي
 دروازو کوليائين ته ٽسي ٽسي دروازي تي هڪ
 استري پنهنجي ٻار کي ٻاندريءَ وانگر سيني سان
 چپڪائي ٿڙ ٿڙ سيءُ ۾ ڪڍي رهي آهي . بخار ۾
 سندن شريرو ٿئي وانگر ٽپي رهيو هو . هن ڪيس
 دين من ٿي ٿوڙي وقت لاءِ پاڻ وٽ شوق ٽيڻ لاءِ
 ويٺي ڪئي . هن پڇت ڪي هن تي قياس اچي
 ويو سو ڪيس اندر وٺي اچي پاڻ لاءِ سڪا ڪپڙا ڏنا
 ۽ پيئڻ لاءِ گرم گرم ڪير ڏنو . جڏهن بوسات بند
 ٿي ٿڌ هن اها استري ڪيس دعائون ٿيندي
 پنهنجي ٻار کي ڪٽي پنهنجي ماڳ ڏانهن هلي
 ويٽي .
 ٿوڙي ڏير کان پوءِ سندس دوست نندو
 اڏيو ۽ ڪيس خوب ڏٺو ۽ ٿيئي ڪانئس هو ڪلاڻ
 هاڻ لڳو . جيئن هو پنهنجي دوست کي آڳ

ٺيو. ايتـري ۾ ڪلهن ۾ ڪڙڪايو. سو چڻ لڳو آخر
 انتظار جون گهڙيون ختم ٿيون ۽ ملههجو محبوب
 اچي ويو. سندس دل روز سان ڌڙڪڻ لڳي.
 ٺڪندي ٺڪندي دروازو کوليائين. دروازو کولڻ
 سان ڏسي ته سندس پراڻو دوست جيڪو ساڻن کان
 وڃڻي ويو هو سو ڦٽي حال سامهون پهتو آهي.
 کيس پيار سان اندر وٺي آيو ۽ سندس حال چال
 پڇيائين. سندس دوست کيس چيو ته پاڻي هوندي
 ٺاڍي هڪ لڳي آهي. مون ٻن ڏينهن کان ڪجهه به
 نه کائڻ آهي. انهيءَ ڪري هوندي ڪجهه کائڻ لاءِ
 ٿي. اهو ٻڌي ويچارو پيش ۾ پئجي ويو ته ڇا
 ڪريان. مون وٽ هن وقت نه صرف پگوان لاءِ تيار
 ٿيل سامگري آهي. آخر سوچيائين ته ان مان ڪجهه
 هن کي کارائي باقي پگوان لاءِ رکي ٿو ڇڏيان.
 سو ان مان ٿوري سامگري ڪٽي پريم سان ملههجي
 دوست اڳيان رکيائين. هو ويچارو جو ٻن ڏينهن
 کان هڪڙو هو سو جوت پٺت اها کائي ويو ۽ کيس
 چيائين ته پاڻي ٿوڙو ڪجهه پيو به ٿي جو ملههجو
 آڇا پٺت نه پريو آهي. ويچارو ويو ۽ هڪڙو سامگري
 ڪٽي اچي هن اڳيان رکيائين. اهو واپ ڪجهه
 کائي هو تربت ٿي ويو کيس خوب ڏٺيوار ڏيئي ان
 آسڻ تي وڃي سهيو جيڪو هن پگوان لاءِ ٺاهيو هو.
 ڇارو ٺاڍو ٽڪل هو سو کيس لپٽندي ٿي ٺٺ

درشتانت :- هڪ ڀرماٽما جو سڃو ڀڳت هو . هُو
 ويچارو موچڪو ڪم ڪندو هو . جتيون ٺاهيندي
 ٺاهيندي هو انهي ڀر ڀرماٽما جو سمور ڪندو
 رهندو هو . هن جو هٿ هاڃ ۾ ۽ من مڪيو ٺانهن
 رهندو هو . سندن دل ۾ ڀرماٽما ڪي پسڻ لاءِ تڙف
 هئي . هو چاهيندو هو ته بس هڪ دفعو ڀرماٽما جو
 درشن ٿي وڃي .

ڀرماٽما پنهنجي هن پياري جو ڪرض اونايو .
 هڪ ڏينهن کيس ڀرماٽما سڀني ۾ چيو ته تون منهنجو
 پيارو ڀڳت آهين اسين تهنجي ڀڳتي ۽ شيوا سان
 ڏاڍو خوش ٿيا آهيون . ان ڪري تهنجي ملوڪا
 پورٽ ڪرڻ لاءِ سڃاڻ اسين تو وٽ اچي توکي
 درشن ڏيئي تهن جو من ڀرسن ڪنداسين .
 هيءُ سڀئي ٿسي هي ڀڳت ڏاڍو خوش ٿيو .
 صبح جو اٿندي شرط سنان ڪري صاف ڪپڙا
 ڀاڻائين سڄي گهر کي لپو ڀاڻائين ۽ ڀرماٽما جي
 وهڻ لاءِ صاف سٿرو آسڻ وڃايائين . ڀڳوان کي ڳوڻ
 لڳائڻ لاءِ سڌا سان خوب طعام ٺاهيائين . اهڙي
 نموني سڄي تياري ڪري دروازي ۾ اکيون وجهي
 بيٺا بيٺا سان ڀرماٽما جي اچڻ جو انتظار ڪرڻ
 لڳو . سندس لاءِ هي انتظار جون گهڙيون ڏاڍيون
 وڌي ويئون . هڪ هڪ ڀل ورهه سمان ٿي پيو .
 انتظار ڪندي مٿان اچي ٻن ڀرن جو وقت

دان ٿيلدا رهيا . سندن دل ۾ دين دڪين لاءِ ديا ۽
 ڪروڙا هئي . پر ۾ پوڄيم سواهي جن چولدا هئا ته
 دين دڪين جي شيوا ٿي پرماتما جي شيوا آهي .
 پرماتما دين دڪين جي دل ۾ واس ٿو ڪري انڪري
 پرماتما ڪي دين پنڌو يعني دڪين جو ههراهم ۽
 ديناناک يعني دڪين ۽ دڪين جو مالڪ چيو ويو آهي .
 هو چولدا هئا ته —

خالق ملهه خلق

خلق ملهه خالق

پرماتما هر هڪ پراڻي ۾ نواس ڪري ٿو ان
 ڪري پراڻي ماڻھو جي شيوا ٿي پرماتما جي شيوا
 آهي . جيڪڏهن ٽوهين ٻين ٿي ديا ڪندا ته پر ٻو
 ٽوهان تي ديا ڪندو . اهو قدرت جو قانون آهي ته
 جيڪڏهن ٽوهين ٻين کي سڪي ڪندا ته پرماتما
 ٽوهان کي سڪي ڪندو .

ان ڪري اسان کي هن ڪرم ۽ وچن سان ٻين
 کي سڪه ٺيڻ گهرجي . دڪين جي شيوا ڪرڻ سان
 اسان جو هن فرمل ٿئي ٿو ۽ اسان کي اندر جي
 سچي خوشي حاصل ٿئي ٿي .

اها ڳالهه ڪولي سمجهائڻ لاءِ ته دريدر لارائن
 جي سچي شيوا ٿي پرماتما جي شيوا آهي پر
 هي جن هڪڙو درشنات پڌا ٿيلدا هئا .

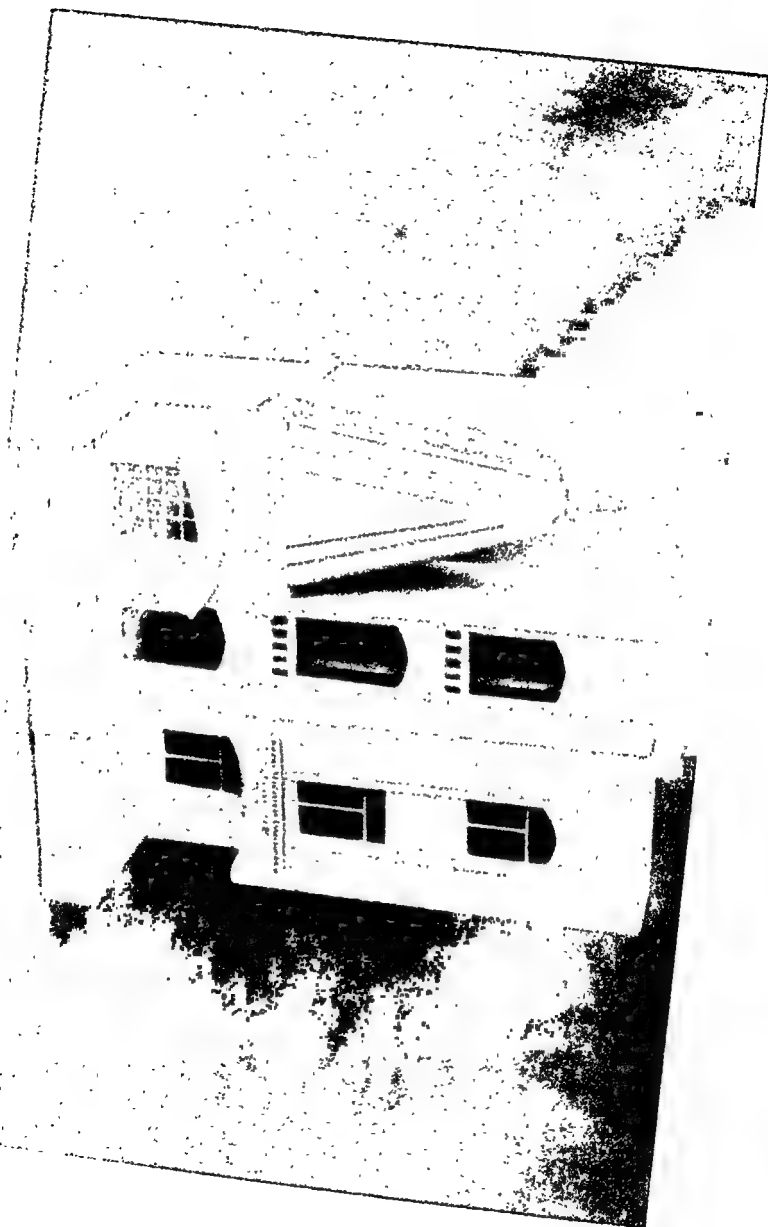
ذميداري شري رٽلچند ڀاڻ ڀلوڻجي مٿان ڪٿين
 آهي جو هو دهلي ۾ رهن ٿا ۽ وقت به وقت اٿان
 وڃي اٿان جي ديڪه ريڪه ڪري تمام سندر ويوسٿا
 ڪري رهيا آهن .

هي سندر بي جوڙ مورتون شري ٺاڪرداس ۽
 شري مڙيٽر ڪرناٿي ۽ ڀاڻ ڀلوڻجي ديڪه ريڪه ۾
 جڳڀور جي سٿ هسٿ مورتڪار ڪان وٺي سرڌا ۽
 لڳن سان ويهي ٺهرايون آهن . شري مڙيٽر جي
 ڀرم ڀوجيه سوامي جن جي الڳ الڳ سرون جون
 سندر مورتون ٺهراڻڻ جي وشيش رچي رهي آهي .
 اهي سندر مورتون ٺهراڻي هنن ديش وديش ۾
 موڪليون آهن جيئن ڀرم ڀوجيه سوامي جو درشن
 پاڻي ڀريجي ڀرسن ٿين .

سرگي شري ڀرشوتم داس جن جا ڇهه ٿي
 سپٽر شري چيلاند، شري ٺاڪرداس، شري رٽلچند،
 شري آسوداس (آشا) ، شري ٽيڪمداس ، شري
 راجارام ۽ سندن ڪٽنب ڀريوار جا سڀ پاڻي ڀرم
 ڀوجيه سوامي جن جي وٺي سرڌا سان شيوا ڪري
 جيون سڦل بڻائي رهيا آهن .

ڀرم ڀوجيه سوامي جن هڪ پاسي ڀلوڻجي
 سٽڪرو هوراج جن جي سڪيائڻ جو ڀرچار ڪري
 سندن يش ڦهلائڻ لاءِ آشرم جوڙائي رهيا هئا . ٻئي
 پاسي مانو شيوا ۽ ساماڄڪ ڪارين ۾ به ڀلوڻجو يوگ

حردو، نجيل مندر، نر مشالا

شري ٺاڪرداس خود پاڻ ٻوي پنهنجي ديڪم ريڪم ۾
 اها ڌرمشالا ۽ آشرم ٺهرايو. هن ڌرمشالا ۾ پنڌرهن
 وڏا ڪشادا ڪهرا آهن. هر هڪ ڪمري ۾ ڊبل بيڊ،
 ڊريسنگ ٽيبل، وهڻ لاءِ ڪرسي ۽ گڏو گڏ سنان جاءِ
 به آهي جيئن پريمين ڪي پورو پورو آرام ملي ۽
 هو آرام پاڻي سٽڪرو مهراج جن جا گڻ ڳاڻين.

پرويش دٿار جي ڀرسان سٽڪرو مهراج جن جو
 مندر ٺهرايو ويو آهي جنهن ۾ سنگهاسن ٽي پراجمان
 ٿي شاندار هورٽون برهما، وشڻو ۽ هويش سمان،
 وچ ۾ سٽڪرو سوامي ٿيئونرام مهراج هڪ پاسي ۾
 پوجنيم سوامي مادوداس مهراج ۽ ٻئي پاسي ۾
 پوجنيم سوامي سروانند مهراج جون هورٽون اسٽائپ
 ڪرايون ويئون آهن. هي هورٽون تمام سهڻيون ۽
 مندر آهن جن جو درشن ڪري هن کي اٻار شائقي
 ملي ٿي.

هر دوار ۾ هڪ ڌرمشالا ۾ پوجنيم سوامي
 مادوداس ڌرمشالا جي نالي سان مشهور آهي. بس
 اسٽنڊ، اسٽيشن ۽ حرڪي پوريءَ جي ڀرسان هئڻ
 ڪري پاڻوي چڪتي هتي اچن ٿا ۽ درشن ڪري
 آرام پاڻي سٽڪرو مهراج جن جو گڻ کان ڪندا رهن
 ٿا. ان طرح هنن سڌوڏالو مشين پنهنجي سٽڪرو
 مهراج جي حق سانو هميشه هميشه لاءِ امر ڪري
 پڙهيو آهي. هن ڌرمشالا ۽ آشرم جي ديڪم ريڪم جي

ويٺس. سائتو سنگھ، چوڻ لڳو ته ستڱرو مھراج جن جي مايا بي اٺت آھي سڀ ڪجهه ڪرڻ ڪرائڻ وارا ھو پاڻ آھن. مھونجھي غير حاضريءَ ۾ ڳوٺاڻن جي من ۾ ويھي مھونجھي ڀارن جي ڀالا ۾ پاڻ ڪٽي اٿن. ھاڻي مون کي فڪر ڪرڻ جي ڪهڙي ضرورت آھي؟

ڀرم ڀوجلم سواھي جن اھو درشتانت ٻڌائي ڀريمھن کي چوڻ لڳا ته اسانجا ستڱرو مھراج ڄاڻي ڄاڻھار آھن. ھردوار ۾ آشرم ٺھرائڻ جي اسان جي اڀلاشا اوس پوري ٿي پدي. ھو ڪنھن ڀريمي جي دل ۾ ويھي کيس ھن مھان ڪاريءَ کي ڀورڻ ڪرائڻ جي ضرور ڀوريڻا ٿيندا.

ڀرم ڀوجلم سواھي جن جي چوڻي جوت سماڏ ڪان پوءِ سندن ٿرستين ھردوار واري آشرم کي ٺھڻون روپ ٽيڙ لاءِ سوچيو. ان وقت شري ٺاڪرداس جيڪو سندن انيھ پڳت آھي، جنھن جو پھونجھي ستڱرن ۾ اڏوت وشواس آھي جنھن پھون جي مھان جو ٺالو ٿي گرو ڪر پار ڪيو آھي تنھن ڀرم ڀوجلم سواھي جن جو ٺالو اھر ڪرڻ لاءِ اُتي آشرم سان گڏ سندن ٺالي ٿي ڌرمشالا ٺھرائڻ جي رٿ رکي. اھا رٿ سڀني کي ٺاڍي وڻي ۽ نقشو پاس ڪرائي يڪدم ڪاريءَ آرنڀ ڪرايو ويو اُتي

ڏوڏاڻهن وڀڄار و سنڌو سنگھ قید ۾ بند قیدی
 وانگر ڪڪ ڪڪ ٽیلون ڳٽي ڪاٽيو. آخر سندس وقت
 پورو ٿيو. زميندار وڏي مان عزت سان سوکڙيون
 ٻاڪڙيون ٽيٽي کيس وڌا ڪيو. هي رستي تي
 سوچيندو پيو اچي ته منهنجا ٻار هنون ٻڌان ڪاڇي
 کڻي ويا هوندا. الاڻي سندن ڪهڙو حال ٿيو هوندو.
 هيئن ڳوٺ جي ويجهو پوندو ويو ٿيئن سندس دل
 زور زور سان ڌڪ ڌڪ ڪرڻ لڳي. آخر هو ڳوٺ
 ۾ پهچي ويو. پنهنجي گهر وٽ پهچي ٽٽائين ته
 اتي سندس جهوپڙي ٻڌان محل جهڙي جڳهه لڳي
 پيٽي هئي. ڇنڊي ڇنڊي ڪلهن کان پڇيائين
 ته هي ڪلهن جي جاءِ آهي؟ سندس ڳوٺاڻي کيس
 چيو ته پاڻي هي ٽلهن جي جاءِ آهي. جڏهن هو
 پهچڻ ٻارن سان مليو ته انهن کي ڏسي واڙو ٿي
 ويو. هو سڀ اچي کان اڳڙا لڳا پيا هئا. ڪلهن به
 کائڻس اهو نه پڇيو ته هو هيترا ٽيلون ڪٿي هو؟
 هر ڳوٺي سندس ٻارن چيس ته بابا! اسين سڀ
 تمام خوش آهيون توهين ڀلي وڃي درٻار صاحب
 ٿي رهي ستگرن جي شيوا ڪريو.

هي سڀ ڏسي سندس گهمند چور ٿي ويو.
 هن جو سوچيو هئو ته هن کان سواءِ ٻار به مري
 نٿو. سڀ ختم ٿي ويلو. اهو گمان ڪافور ٿي

مهنجي پٺيان منهنجا ٻار بک وڳهي هري ويا هوندا.
 ڏندو ڌاري سڀ چوڻ تي ويو هوندو. ستڱرو
 هوراج الاجي ڪهڙن ڪرهن جي هوندي سزا ڏني
 آهي. هيڏي شيوا خاطري هوندي به سندس هن
 هتي اصل نه اچو. هن کي گهر ٻار جي جهوري انهي
 پهر اندر به اچي پئي هئي. ان ڪري کيس ڪجهه
 به ملو نه پئي اچو.

هون انهن سندس ڳوٺ وارن ڄڻ هن ڏٺو ته
 سنڌو سنگهه هيٺرن ڏينهن کان پوءِ به ميلي کان نه
 موٽيو آهي ۽ نڪا سندس ڪا خير خبر آهي سو کيس
 مڻل سمجهي سهڻائي ويا. هن سڀني گڏجي
 صلاح ڪئي ته سندس ٻارن کي ڪنهن ڪم تي
 اڇاڻجي جيئن روزي روٽي ڪمائي سگهن. سندس
 وڏو پٽ هوشيار هو سو کيس هڪ دڪان ڪڍائي
 ڏنائون ۽ ٺنڊي پٽ کي ڪپڙي جي دڪان تي
 بهاريائون. هن ٻارن جا ڀاڱا زور هئا. وڏي پٽ
 جو دڪان خوب هلڻ لڳو. هن ان مان خوب پئسو
 ڪمايو ۽ رهڻ لاءِ وڏي پکي جهڙو ٺهراي. سندن
 ڏينهن ڦريا سو سڄو ڏاڻ ۽ ڀاڻ لڳا. هو ته اچي
 کان اڳڙا ٿي پيا. پيءُ جي هوندي رکو سکو کائي
 سادو سودو پاڻي گذران ڪندا هئا. هاڻ ته هو سکيا
 سهڻا ٿي پيا. کين پنهنجي پيءُ جي ياد به ڪانه

رهی.

۾ ٿي پيو.

سندو سنگھ چلي وئي سنگرن کان هوڪلائي
 پنهنجي ماڳ ڏانهن روانو ٿيو. رستي تي رڪجي
 سنگرن واري چلي وڃي زميندار کي ڏٺائين.
 چلي ملندي ٿي زميندار پنهنجي پٽن کي گهرائي.
 هن مهمان جي خوب شيوا ڪرڻ جو حڪم ڏنو. هن
 شيوڪن سندس ڪپڙا لاهي عطر ڦليل سان ڪيس
 ايشان ڪرايو، نوان ڪپڙا پاتا ۽ ڪيس گديءَ تي
 وهاري هن جي خوب شيوا ڪرڻ لڳا. هي ويچارو
 ڪين خوب آريون نيزاريون ڪرڻ لڳو ته هوڪي
 موڪل ٿيو ته مان وڃي پنهنجن ٻارن پيڙو ٿيان.
 پر هن هن جي هڪ به نه ٻڌي ڪيس چيائون ته
 سنگرو هوراج جن هن چليءَ ۾ لکيو آهي ته هي
 چلي آڻيندڙ سڪم اسان جو خاص شيوڪ آهي انڪي
 اسان جو روپ ڄاڻي ان جي خوب شيوا ڪندا ۽
 ڪيس پاڻ وٽ ڇهن هون ٿاين روڪي سندس
 خوب خاطرداري ڪندا. سو ٺوهان کي هتي اسان
 وٽ چور هئا رهڻو آهي. اسين گرو هوراج جن جي
 اکيا الوساو خوب شيوا ڪندا سين. ٺوهان کي هتي
 ڪابه تڪليف نه ٿيندي.

وڃي ساري سندو سنگھ ڳوٺ ٺهي هليا پر
 زميندار سندس - ۾ نه ٻڌي. لڳار هڪ هڪ ٻڌون
 ڪاٺ لڳو. هن سمجهيو ته

ٺٺاڻون .

درشٽانت :- اهو تسر واري درٻار تي هر سال
 گرن جو ميلو لڳندو هو . اُن مڱي تي گهڻيئي سڪم
 اچي شيوا ڪندا هئا . هڪ دفعي پاسي واري ڳوٺ
 مان سنٽو سنگهه نالي هڪ سڪم شيوا ڪرڻ آيو . هن
 اهڙي ته شوق ۽ لڳن سان شيوا ڪئي جو ستڙو
 مهراج جن هن جي شيوا مان خوش ٿي کيس خوب
 آشير واد ڏني . جنهن وقت سنٽو سنگهه ستڙن کان
 موڪلائڻ آيو تنهن وقت ستڙو مهراج جن کيس
 چيو ته ڀائي ! اسين تنهنجي شيوا تي ڏاڍا خوش
 ٿيا آهيون . اسانجي مرضي آهي ته ٻه ٽي ڏينهن
 هتي رهي ڪم ڪي سميتي پوءِ تون وڃ . پر سنٽو
 سنگهه کين جواب ڏنو ته سائين مان مجبور آهيان .
 منهنجا ٻار ننڍا آهن گهر ۾ پيو ڪو ڪم ڪرڻ
 وارو ڪونهي . انهيءَ ڪري سڀ بدم مرندا . هاڻي
 مان هڪ گهڙي ٻه هتي ٺٽو ترسي سگهان . گرو
 مهراج جن کيس خوب سمجهائي چيو ته ابا تون
 هت شيوا ڪر ستڙو تنهنجا ڪارج پاڻيهي ڪندو .
 پر سنٽو سنگهه گهر وڃڻ لاءِ ضد ٻڌي بيٺو . آخر
 ستڙو مهراج جن لاچار کيس موڪل ڏني . پر وڃڻ
 وقت کيس هڪ چلي پاسي واري ڳوٺ جي زميندار
 کي ڏيڻ لاءِ ڏني . سنٽو سنگهه اها چلي خوشي
 سان ورتي جو اهو ڳوٺ ته سندس ڳوٺ جي رستي

راج واري آشرم تي هلندڙ ڪم جي ديم ۽ ڊگم ڪندا
 رهندا هئا. هن آشرم ٺهراڻي ۾ سندن گر پيائي
 شري ارجن پر ڪاش جن خوب سهيو ۽ ڏٺو. آشرم
 جا ڪمرا ٺهي راس ٿيا. سندن ملوڪا مڻا هتي نه
 بچڪر راج واري آشرم جو ڪاريه پورڻ ٿيڻ کان
 پوءِ هر يدوار هلي آئي رهي ستگرو مهر راج دن جي
 مورتيءَ جي استابا ڪرائي ان کي پورڻ ڪيو.

پر بچڪر راج واري وصال آشرم کي پورڻ
 ڪرائيندي ڪرائيندي پرم پوجن سوامي جي
 تندرستي اهڙي نه رهي جو هر يدوار وڃي اتان جي
 آشرم کي پورڻ ڪرائي سگهن. پرم پوجن سوامي
 جن جي اهڙي تندرستي ڏسي هن ۾ شڪا ٿي نه هاڻي
 هر يدوار جي آشرم جو ڪم نه اڏورو رهجي ويو
 هاڻي هن کي ڪير پورو ڪندو؟ جڏهن ڪالڻ
 پڄندا هئاسين تڏهن مشڪي اهو جواب ڏيندا هئا
 ته منهنجا ستگرو مهر راج جن سر و شڪتيوان آهن.
 هو منهنجا ڪارج پاڻ اچي پورا ڪندا. ڪرڻ ڪرائڻ
 وارا نه هو پاڻ ئي آهن اسين نه صرف نمت مالو
 آهيون. هي سڀ ڪم سندن ئي پريڻا سان پنهجي
 پاڻ ٿيندا. ان ڪري اسان کي اهو غمان ئي نه
 ڪرڻ گهرجي ته اسان کان سواءِ ڪم ٿيندو ئي
 ڪ. اهو چئي گرو وائي مان هڪ درشتاڻ

الڳم پنڊال ۾ ان کير هلاڻي ساڌو سلتن جي خوب
 شيوا ڪئي هئي.

ان ڪري ڀرم ڊوجيم سواهي جن سوچيو ته هن
 آستان تي ستڙو مهر اڃ جن جو آڻي م ٺهرائي سندن
 سڪيانڻ جو ڀرچار ڪري ڀش ڦهلائي سگهيو. ان
 ڀريو جن سان ڀرم ڊوجيم سواهي جن خود هتي
 ڀڌاريا ۽ اهڙي جڳهه جي تلاش ڪرڻ لڳا جيڪا
 هر ڪي ڀوڙيءَ جي ويجهو هجي جيئن جڳهه اسو
 سولائي سان اُتي پهچي آندڻ پائي سگهن. اهو سڀ
 سوچي اُستيشن، بس سٽلڊ ۽ هر ڪي ڀوڙيءَ جي
 وچ ۾ تي جيسارام مارگه تي گجراتي لڄ جي ڀوسان
 زمين جو ٽڪرو ورتائون.

هيءَ آستان وچ شهر ۾ هئڻ ڪري هتي بـشڪر
 راج ۽ آدرش نگر وانگر تمام وڏو پلاٽ ملڻ ممڪن
 نه هو. وڏا پلاٽ شهر کان تمام پري ملي رهيا هئا
 جتي پريمين کي پهچڻ ۾ تڪليف ٿئي ها. ڀرم
 ڊوجيم سواهي جن چاهيو ٿي ته ستڙو مهر اڃ جن
 جو آڻي اهڙي آستان تي ٺهرائجي جتي پريمي
 سولائيءَ سان پهچي درشن ڪري سگهن. انهيءَ لاءِ
 هي آستان تمام سٺو ۽ ٻاڪل ٺيڪ هو.

زمين ملڻ کان پوءِ ڀرم ڊوجيم سواهي جن هن
 آڻي جو ڪم شروع ڪرائي ڇڏيو. ڪم جي هلندي
 وچ وچ ۾ اجهي اڇي اٿان جي آڻي جي ۽ بـشڪر

سان سندن هر ديم ۾ گيان جو ديهڪ ڇڏائي سدا
 سدا جي لاءِ سندن راهه روشن ڪري ڇڏي هئي .
 جلوهن راهه تي خود هلي لکين جڳياسن کي پر ۾
 جو پرڪاش ٿيئي سندن جيون سڦلي بڻائي هئي .
 ان ڪري هر بدوار ۾ ڀرم ۽ وجليه سوامي جن
 پنهنجي سنگرو مهراج جن جي ياد ۾ سندن پش
 ٿيل لاش لاءِ ان شرم ٺهراڻ ۾ ڀڪو لڙڪو ڪيو . ڀرم
 ۽ وجليه سوامي جن جي دل ۾ پنهنجي سنگرو مهراج
 جن لاءِ ڪيڏي نه شردا ۽ پڳتي هئي . هو چولدا
 هئا نه سنگرو مهراج جن جي جنمري به مهما ڳائجي
 اها ٿوري آهي . بنا سنگر جي هن جيون ۾ انڌڪار
 ئي انڌڪار آهي .

جي سوچندا اٿئي ، سورج ڪوٽ هلا

دادو گر گو بلند بن ٿم پي ٿم نه جاء
 ڀرم ۽ وجليه سوامي جن سوچيو نه هر بدوار
 سڀني ٿيڙن جو هول آهي . هتي لکين ياتري اچي
 هر ڪي ڀوريءَ تي ڀويتر گنگا ۾ ٽپي لڳائي آتم
 شانت پائين ٿا . ان کان سواءِ هي آهو ڀويتر آستان
 آهي جتي ڪلپ جو هوان ميلو لڳندو آهي جلوهن ۾
 سڄي ڀارت جا سادو سياسي ۽ لکين شرداو اچي
 ٽپي ٿيندا آهن . هن آستان تي ڀرم ۽ وجليه سوامي
 جن خود پنهنجي سنگرو مهراج جن سان ڪلپ جي
 ۾ آيا هئا ، جتي سنگرو مهراج جن پنهنجي

صبر ۽ شڪر جا مالڪ هئا. ڪڏهن به ڪا شڪايت نه
ڪندا هئا.

اُن کان پوءِ ڀرم ڀوجليم سواهي جن جي جوتي
جوت سمانڻ تي ڀڻ ڀلههجي ملهاسي سميت اڏتير
درشن لاءِ دادي وسي جن آشرم تي ڀڌاريا هئا.
اهڙي نموني ڀلهي موان سلت مورئين هي نيلون
جو ڦاڻو ٽوڙ ٽائين ٺهيو.

يشڪر راج به ڀلههجي سڱرو مهراب جن جي
آشرم جي اسٽاپنا ڪرڻ کان پوءِ ڀرم ڀوجليم سواهي
جن ويچار ڪيو ته هاڻي هر ڀڌوار به به سڱرو جن
جو آشرم جوڙائڻ گهرجي. ڀرم ڀوجليم سواهي جن
لاءِ هر ڀڌوار جي ٿيڻ جو وڏو هٿو هو. هيءُ اهو
آستان آهي جتي ڀرم ڀوجليم سواهي جن سياسي
ڌارڻ ڪري گهڙو وسڻو ڌارڻ ڪيا هئا. ڀويتو گدگا
جي ڪماري هر ڪي ڀوڙي تي سڱرو سواهي
ٿيل ورام جن ڀلههجن سڱورن هٿن سان ڀرم ڀوجليم
سواهي جن کي گهڙو وسڻو ڌارڻ ڪرائي ٿيا ۽
وڙاڳ جي جيون شروع ڪرائي ڏيکشا ڏني هئي.
اهڙي نموني ڀرم ڀوجليم سواهي جن هن ئي
آستان تي سلسار ٿياڳي سياسي بڻجي ڀرمارت جي
راهه به ڀوريون قدم رکيو هو. هن ئي آستان تي
سڱرو مهراب سواهي ٿيل ورام جن ڀلههجي مهر ٿيا

”اڙڪي آهي فقيري، اڙڪو فقير سڏائڻ.“

اُتي سٽسنگه جي هڙج مڇاڻڻ کان پوءِ ڀرم ڀوجليه سوامي جن دادِي وسيءَ کان هڪ لايو. دادِي وسيءَ کين ڪار ۾ ويهي آمارو درٻار وڃڻ لاءِ عرض ڪيو. ڀرم ڀوجليه سوامي جن سندس عرض اونائي جيئن ڪار ۾ وهڻ لڳا تيئن سندن نظر ڪار هلائيندڙ ٺاهڻيءَ تي پئي. هنن يڪدم پنهنجو ڀير روڪيو ۽ دادِي جن کي چيو ته اسين ڪار ۾ وهڻ لاءِ مجبور آهيون. اسان کي هيءَ فقيريءَ جو سانگه ٺاهڻو آهي. ڀرم ڀوجليه سوامي جن مريادا جا مالڪ هئا. ڪڏهن به ڪنهن استريءَ سان ڪار ۾ نه وهندا هئا سو پٺي ئي پٺي ڊوڙندا پانچ پتيءَ تائين هليا ويا.

دادِيءَ وسيءَ ڀرم ڀوجليه سوامي جن سان هيءَ نيدون جو ٺاڻو ٿوڙ تائين ٺايو. ڀرم ڀوجليه سوامي جن ۾ هڪ چقمقي ڪشش هئي. جيڪو هڪ دفعو سندن شرڻ ۾ ايندو هو اهو سدا سدا جي لاءِ سندن ٿي ويندو هو.

دادِي صاحب جن ستگرو ههراج جن جي ميلي تي خاص ڀرم ڀوجليه سوامي جن جي ٿنڀرستيءَ جو پيڇڻ لاءِ پنهنجي ٽولسي سميت آدرش نگر واري اشور تي پڌاريا. جڏهن دادِي صاحب جن سندن طبيعت جي باري ۾ پڇيو ته هن وقت هڪڙي چيائون ته اسين بلڪل ليڪ آهيون. ڀرم ڀوجليه سوامي جن

يڪدم ڀڄو ڇن ڌمار ڪرايو ۽ سڀني هلي ڪري اڳ
پوساد پاتو.

ان کان پوءِ ڀرم ڀوجايم سواهي جن دادی وسی
آيا. دادی وسیءَ کي اجمير واري آشرم تي وڃي
ستگر و مهوراج جن جي جوت ڏاڏسون ۽ کين پلهنجي
سمان پلهنجي ڀرسان آسٽ ڏيئي خوب مان سمنان
ڏنائون. دادی وسی ايترو وڏو مان سمنان ڀائي
ڀرم ڀوجايم سواهي جن کي پاڻ وڃي وڃي
تم ستگر و مهوراج اسان جا آهن ۽ هاڻ اسين ستگر
جا ٿي وياسين. ڪيڏو نه سمر ڀڳت جو اونڇو پاڻ آهي.
جڏهن ڀرم ڀوجايم سواهي جن جڳپور واري ميلي
تي ڀڌاريا. تڏهن دادی وسیءَ کين سندن آشرم
تي هلي جي لاءِ ويهتي ڪئي. ڀرم ڀوجايم سواهي
جن سندن سک ۽ شردا ڏسي هڪ ڏينهن سندن
آشرم تي ڀڌاريا. ٻلهي سبت مورتن جي ميلاپ
ان سڄو واقعو ڀڳت ڏسي ويو. ان ڏينهن
نسلگهه ۾ بندراڻن واري اها دڙج مستي اچي ويئي
۽ ٻه ساکيات ڀڳوان شري ڪرشن ڀاڻ بندراڻن ۾
ڇڏائي رهيا آهن.

ان وقت ڀرم ڀوجايم سواهي جن کي سبت ڪمار
ڪڇن ڏاڍو وڏو جهون کي وري وري تي
ڀڌائون.

آهي.

ملٽو :- هو ٻوڙ ۽ لا شيشب سلڪا شمر ٿارڪا ڪو مستڪم ۱
رو ڊرم رو ڊرائم ڪم ڪهورم ٿم ڪٿيم ڊر ٿماهه ۱۱

ان طرح نون گرهن جي اسٽايلن کان پوءِ هي
آشورم جڳياسن جي جڳياسا جو ڪيندر بڻجي پيو.
پشڪر ۾ ايل هر هڪ پاڙي هتي چڪڙي اچڻ لڳو.
هي وصال بلند، تاج محل وانگر سندر آشورم هر
ڪنهن جي ڪشش جو ڪيندر بڻجي پيو پاڙين کي
گيان سان گڏ ڊرم شائتي ڊرايت ٿيڻ لڳي. ان جي
خوشبوءِ هاڻي سڄي ڀارت ۾ ڦهلڻ لڳي.

هن آشورم جي هاڪ ٻڌي هڪ دفعي دادي وسي
ڀولجي ڀريهين جي ٽوليءَ کي جڳپور مان بس ۾
ولي سڌو پشڪر راج واري آشورم ٿي پهتا. دادي
وسي مڙيا واري سنت مورتي آهن جن کي اندرا
بازار ۾ سرڳس جهڙو سندر صاف سڻو آشورم آهي
جتي هر روز سٽسنگ جو ديهان لڳندو آهي.

دادي وسي پاڻ سان گڏ کاڌي پيئي جو سامان
پڻ ٻڌي آيا هئا. ڊرم ڀولجي سوامي جن هنن کي
چيو ته توهين ڀولجي ٻاڄ جي گهر آيا آهيو. هيءُ
گهر توهان جو پيڪو گهر آهي. هن گهر تي توهان
جو ڀورو اڌڪار آهي. انهيءَ ڪري هي کاڌي پيئي
مان بلڪل بند رکو. ڊرم ڀولجي سوامي جن

ملٽر :- هريمر ٺيلا ٺڄڻ سما پاسم روي ٻنڄ ڀما گرجم ا
چاڀا ماٺند سلهو ٽم ٽم ٺما مي شلشچر ٺ ١١
(هن ملٽر جو جاپ 23000 دفعا چلچر کان شروع ڪرڻ
گهرجي .

8. راهو گرهم :- راهو سوريه کان سورهم لڪم
ڀوڄن ٺير ٽيم ڪرڻ ۾ اسٽ آهي . شڪل مڪر جي
۽ رنگه ڪارو آهي . راهو هر هڪ راشيءَ ۾ اڙهن
مهلا رهندو آهي .

آثر گهٽ ڪرڻ لاءِ ڀڄنگه دان ڪرڻ گهرجي .
رٿن گو ميد جو ڀريوگم ۽ ڌاتو شيهي جو دان شي
آهي . مٿر گرهم ٻڌ ، شني ۽ شڪر آهن . شترو گرهم
روي ، چندر ۽ منگل آهن .

ملٽر :- هريمر ارڌ ڪايسر مها وريه چندر را دٽيم وڀردنم ا
سهن ڪا گهر سلهو ٽم ٽم راهو ڀرڻما مههم ١١
(هن ملٽر جو جاپ 18000 دفعا وسپت کان شروع
ڪرڻ گهرجي) .

9. ڪيتو گرهم :- ڪيتو سوريه کان اڙهن لڪم
ڀوڄن ڀري ۽ وايويه ڪرڻ ۾ اسٽ آهي . شڪل
جوهڙي جي ۽ رنگه ڪارو آهي . هي هر هڪ راشيءَ
۾ اڙهن مهلا رهندو آهي .

آثر گهٽ ڪرڻ لاءِ جوهڙو دان ڪرڻ گهرجي .
رٿن اسنيا جو ڌارڻ ۽ ڌاتو اوهم جو دان ڪرڻ شي

(هن ملٽر جو جاپ 1900 دفعا ورهسپٽ کان ڪرڻ گهرجي

6. شڪر گرهه - شڪر سوريه کان ڇهه لک بوجن
دور ٽئين آسمان تي اسٽ آهي. شڪل چمڻڪوڻ
۽ رنگ سفيد آهي. هيءُ ڏا ۽ ورش راشين جو سوامي
آهي. هيءُ هر هڪ راشيءَ ۾ هڪ مهنو رهندو آهي.
اثر گهٽ ڪرڻ لاءِ گڻو رکشا ڪرڻ گهرجي.
رتن هيري جو ڌارڻ ۽ چانديءَ جو دان شب آهي.
مٿو گرهه ٻڌ، راهو ۽ شني. شترو گرهه روي ۽
چنڊر آهن.

ملٽر - هر ڀر هڪ کن مرڻا لاپم ڏيڻا نام ڀرمه گرم
سروي شاسن ڀرو ڪارم پارگو ڀرڻا ميهه.
(هن ملٽر جو جاپ 1000 دفعا شڪر کان شروع ڪرڻ
گهرجي.)

7. شني گرهه - شني سوريه کان چوڏهن لک
بوجن ڀري ستين آسمان تي اسٽ آهي. شڪل
مڻسڻ جي ۽ رنگ ڪارو آهي. هيءُ مڪر ۽ ڪلب
راشين جو سوامي آهي. هيءُ هر هڪ راشيءَ ۾ ٽيهن
مهنن تائين رهندو آهي.

اثر گهٽ ڪرڻ لاءِ مرڻلجيم ملٽر جو جاپ ڪرڻ
گهرجي. رتن نيلم جو ڌارڻ ڪرڻ ۽ ڏاڻو اوهه جو
دان شب آهي. مٿو گرهه ٻڌ، راهو ۽ شڪر. شترو
گرهه روي، چنڊر ۽ مڱل آهن.

منتر :- هریم درٿي گری سموتی و دت کافی سمپری
 کمارم شافتی هستم تم منگام پراگما شیوم
 (هن منتر جو جاپ 10,000 دفعا منگل کان کرڙ گهرجي)
 4. ٻڌ گره :- ٻڌ سوریس کان اٺ لک یوجن
 پری پٽین آسمان کسي است آهي . شکل دَنش ۽
 رنگ ساڻو آهي . هيءُ مٿن ۽ کلبا راشین جو سوامي
 آهي . هيءُ هر هڪ راشيءَ ۾ هڪ مهنو رهندو آهي .
 اثر گوت کرڙ لاءِ ڏاڻو کنجی جو دان کرڙ
 گهرجي . رتن پني جو ڌارڻ کرڙ شپ آهي . متر
 گره روی راهو ۽ شکر ، شترو گره چندر آهي .
 منتر :- هریم دیو انام چ رشیتام چ گروه کانچن سمیرا
 سو هیوم سو میم گڻو بیتم تم ٻڌم پراگما میوم ۱۱
 (هن منتر جو جاپ 1000 دفعا ٻڌر کان کرڙ گهرجي)
 5. ورهسپتي :- ورهسپتي سوریس کان ٻارهن
 لک یوجن پری چھین آسمان کي است آهي . شکل
 اشبدل ۽ رنگ ٻیلو آهي . هيءُ ڏن ۽ مین راشین
 جو سوامي آهي . هر هڪ راشيءَ ۾ تیرهن مهنه رهندو آهي
 اثر گوت کرڙ لاءِ آماس جو ورت کرڙ
 گهرجي . رتن پکراج جو ڌارڻ کرڙ ۽ دان هیری جو
 پ آهي . متر گره روی ، چندر ۽ منگل ، شترو
 رهم ٻڌ ۽ شکر آهن .

منتر :- هریم دیو انام چ رشیتام چ گروه کانچن سمیرا
 ٻڌي یوتم ترلو شم تم نامی ورهسپتي ۱۱

پشکر راج ۸ اسٹاپت ہوگرہ

راشيء ۾ هڪ موهو رهندو آهي. اُتر گهٽ ڪرڻ لاءِ
هري ونش پراڻ ٻڌڻ گهرجي، رتن مانگ ڌارڻ
ڪرڻ گهرجي ۽ ڏاڻو سون جو دان ڪرڻ گهرجي.
متر گرهه - چنڊر، منگل ۽ وسپت ۽ شتر و گرهه -
شني، راهو، ۽ شڪر آهن.

منتر :- هر ڀر ڇپا ڪشم سلسڪا شم ڪا شيبدير مهاڏ ٿر.
تمور ۾ سروي ٻا ڀڳهر پراڻڌو شم دوا ڪرم.
(هن منتر جو ڇاپ 7000 دفعا آرتوار کان ڪرڻ گهرجي.)

2. چنڊر :- چنڊر سوري ڪان هڪ لک ڀوجن ڀري
سورهه ڪلائڻ سان يڪت آهي. شڪل - اڌ گول ۽
رنگه سفيد آهي. هي ڪرڪ راشيءَ جو سوامي آهي
هي هر هڪ راشيءَ ۾ سوا ٻه ٽي ٻيون رهندو آهي.
اُتر گهٽ ڪرڻ لاءِ تر ڀرجپ ڪرڻ گهرجي. مولي
رتن ٻاڻڻ گهرجي ۽ ڏاڻو چانديءَ جو دان شپ آهي.
متر گرهه روي ۽ ٻڌ، شتر و گرهه راهو آهي.

3. منگل - منگل سوري ڪان ٽه لک ڀوجن دوز
پنڇين آسمان تي اسٿت آهي. سلسڪا آڪار ٺڪڻو
۽ رنگه ڳاڙهو آهي. هي ورشچڪ ۽ ميس راشين
جو سوامي آهي. هي هر هڪ راشيءَ ۾ ٽي ٻڌ موهو
رهندو آهي.

اُتر گهٽائڻ لاءِ ردري ڇپ ڪرڻ گهرجي
رتن پروال جو ڌارڻ ڪرڻ گهرجي ۽ ڏاڻو سون جو
دان شپ آهي. متر گرهه روي، وسپت ۽ چنڊر
آهن. شتر و گرهه ٻڌ ۽ راهو آهن.

استايت ڪرايائون .

باقي ٽن گرهن جي لاءِ ٽي ڪڪش رکيائون
 جتي هر هڪ ڪڪش ۾ ٽن ٽن گرهن جون سنگمرهه
 جون سندس ۽ سڄيو مورتيون استايت ڪرايائون .
 هر هڪ گرهه جي مورتيءَ مٿان ان گرهه جي پوري
 ڄاڻ ڏنائون جيئن ته گرهه جي نشاني ڪهڙي آهي،
 اهو گرهه سوريءَ کان گهڻو پري آهي، سندس آڪار
 ۽ رنگ ڪهڙو آهي، اهو گرهه ڪهڙيءَ راشيءَ جو
 سوامي آهي، ان گرهه جو هر هڪ راشيءَ ۾ ٺهراءُ
 ڪهڻو آهي . ان گرهه جو اثر گهٽ ڪرڻ لاءِ اسان
 کي ڪهڙو رتن پائڻ گهرجي ۽ ڪهڙي ڌنوءَ جو دان
 ڪرڻ گهرجي . ان گرهه جي ڪهڙي گرهه سان
 متروقا آهي ۽ ڪهڙي گرهه سان شترقا آهي ۽ گرهه
 جي شائتيءَ لاءِ ڪهڙي منتر جو ڄاڻ ڪرڻ گهرجي
 ۽ گهڻا دفعا ڪرڻ گهرجي ۽ ڪڏهن ڪرڻ گهرجي .
 اها سڀ ڄاڻ انهيءَ ڪري ڏني ويئي آهي
 جيئن جڳياسو ان ڌارائن گرهه شانت ڪري انشت
 کي دور ڪري سگهه ۽ شائتيءَ جي زندگي گذاري سگهن .
 اهو به هوليءَ ڳيان هن طرح اوڪ ڪلياڻ جي پاونا
 سان پرم پوجيم سوامي جن ڏنو آهي .

۱. سوريه :- سوريه چوٿين آسمان تي ۽ منڊل
 جي وچ ۾ استايت آهي . اڪرتي گول ۽ رنگ ڳاڙهو
 آهي، سنگمرهه راشيءَ جو سوامي آهي . هي هر هڪ

اسان ڳجهو رکيو آهي وقت اچڻ تي توهان کي ضرور خبر پوندي .

ٿوڙي وقت کان پوءِ آهي ڪڪش ٺهي راس ٿيا .
 اُن وقت شري ڀڳوانداس مياڻي آشرم ۾ آيل هو .
 انهن سان ڀرجيم ڪرائيندي ڇڏائون ته اسان هن
 ڀريميءَ کي وڃن ٺٺو هو ته پشڪر راج واري آشرم
 ۾ صرف سندن ئي پئسو لڳندو . انهيءَ ڪري اسان
 پنهنجي وڃڻ کي پاڻي ٺيڻ لاءِ انهي ڏينهن اسپين
 وارن ڀريمين کان هنن ڪڪشن جي ٺهراڻ لاءِ پيدا
 سويڪار نه ڪئي .

ڀرم ڀوجيم سوامي جن شري ڀڳوانداس مياڻيءَ
 کي چوڻ لڳا ته اسان پنهنجي وڃڻ کي پاڻي
 ڏيئي توهان جي شيوا ڳجهي رکي آهي . هاڻي توهين
 اسان کي ڀوج پتا صاحب، ڀوج مانا صاحب ۽
 سرڳواسي ڀوج پاڻي صاحب جو فوٽو ڏيو ته انهن
 جا پٽ ٺهراڻي هنن ڪڪشن مان سڀ کان پهرين
 نمبر ڪڪش ۾ لڳرائي توهان جهڙي دانور پاماشاهه
 جي پُورو جن جو سلمان ڪريون ، جن توهان جهڙي
 سپاڻي کي جلم ٺٺو آهي .

اُن کان پوءِ ڀرم ڀوجيم سوامي جن اسان جو
 ڀرجيم ٺيندي شري ڀڳوانداس مياڻيءَ کي ٻڌايو ته
 سي جمنا داس ڪيسواڻي آهي ۽ هيءُ سندس
 مڙهي شريمتي اڪشمي ڪيسواڻي آهي جيڪا

جيڪو ڪجهه ٿيون ڪرين ٿو، اهو پڳوان کي
 اڀرڻ ڪندو هل. انهيءَ سان تون سدا جيون مڪت
 جي آندو جو انهيءَ ڪندين.

گيتا جو هيءَ سار لڪائڻ کان پوءِ ڀرم ڀوجليم
 سوامي جن چوڻ لڳا ته گيتا پوءِ درشنيءَ کان پوءِ
 اسين هاڻ تون گرهن جي استايدا ڪرڻ ٿا چاهيون
 ڇاڪاڻ ته اسان جي شاسترون موجب گرهن جو تمام
 وڏو مهينو آهي. جلم کان وٺي هرتيو ٿاين جيڪي
 ڪارج ٿين ٿا انهن کي پورڻ ڪرڻ کان اڳ تون
 گرهن جي پوڄا ڪئي ويندي آهي. انسان جي
 لاپ هائيءَ ۾ گرهن جو وڏو ڀوڳم دان آهي. گرهن
 جي دشا راجا مان رڪ ۽ رڪ مان راجا بڻايو ڇڏي.
 انڪري گرهن جي شانتيءَ لاءِ وڏا وڏا انوشنان ڪيا
 ويندا آهن. انهيءَ ڪري ڀرم ڀوجليم سوامي جن
 انهن گرهن لاءِ ٺه ڪڪش ٺهرائڻ جي آڳيا ڪئي.
 جنهن وقت انهن ڪمرن جي پيڙهه جو پٿر رکي
 پوڄا ڪرڻ جي تياري ٿي رهي هئي ان وقت اوچتو
 ٻه موٽرون پريهين سان ڀرجي اُٿي آيون. انهن
 پريهين ٻڌايو ته هي پريمي اسپين مان آيل آهن.
 ڪنهن ڪم سانگي جڳپور ۾ آيل هئا. اتان ٽئڪسي
 ڪري ڀرم ڀوجليم سوامي جن جو درشن ڪرڻ لاءِ
 سڌو آدرش نگر ويا. جتي کين خبر پيئي ته ڀرم
 ڀوجليم سوامي جن بيشڪ راج ويل آهن. سو اسين

جي اها دلي تمدا هئي ته هر هڪ اڌياءَ تي هڪ اهڙو
چتر ٺهرائجي جيئن جڳياسو اُن چتر کي ڏسي
اُن اڌياءَ جو سار ۽ پاڻ سمجهي سگهي.

اهڙي نموني هن مهان گزرت جي سار ۽ سندن
ي جن جن ۾ پوڄائڻ لاءِ ڀرم ڀوجيم سوامي جن
-ول سنسڪرت ۾ سلوڪ، هنديءَ ۾ هر هڪ اڌياءَ جو
سار ۽ هر اڌياءَ کي کواي سمجهائڻ لاءِ اُن سان
واسطو رکندڙ چتر ٺهرائڻ جي رڌا رهي.

گيتا پوروشيءَ جي دٿار جي ڀر سان سهڻن وڌن
اکرڻ ۾ سمورڻ گيتا جو سار پڻ اڪارايائون جيئن
جڳياسو اهو ڀڙهي سڀ ڪجهه پرماتما جي چرڻن ۾
آرپڻ ڪري ڀرم آندو پرايٽ ڪري سگهون. اهو سار
هن ريت آهي —

گيتا — سار

اجاڻي چنتا ڇ، ٿو ڪرين؟ ڪنهن کان اجايو ڇو
جهين ٿو؟ توکي ڪير ٿو ماري سگهي؟ آتما نه پيدا
ٿيندي آهي نه مرندي آهي.

جيڪو ٿيو سو سلو ٿيو، جيڪي ٿي رهيو آهي اهو
وڌي رهيو آهي. جيڪو ٿيندو اهو نه سلو ٿي
سگهي. تون گذريل جو پڇتاءُ نه ڪر. آئينده جي
نه ڪر. هي وقت نه هلي رهيو آهي.

هڪڙو ڇا ويو آهي جو روئين ٿو؟ ٿو ڇا آندو
جو ٿو وڃاڻي ڇڏيو؟ ٿو ڇا پيدا ڪيو هو جو

پڙتويءَ کي ڪترين کان ڪالي ڪري ڇڏيو.

20. شري رام اوتار :- ترياڱيگهه ۾ هريادا پڙشوتم شري رام راجا دشوت جي سپتر جي روپ ۾ اوتار ورتو. آهليا، ڪيوت، شبري ۽ جڏايو وغيره جو آڌار ڪيو. راکشش راج راوڻ ۽ ٻين راکششن کي ماري ديوتائن ۽ رشين کي ٻيهر مڪت ڪري ڇڏيو.

21. شري وياس اوتار :- دواپر جي انت ۾ ويدن جو چوٿون وياگهه ڪرڻ واري، ٻراڻن جي ڀرپٽا اوڪوتو شڪتي سمپن ڀڳوان ويد وياس مهرشي ناراشر جي پٽ جي روپ ۾ پڙتويءَ تي اوتار ورتو.

22. شري ڪرشن اوتار :- دواپر ۾ دثيئن جي انيئي ۽ اتياچار سان ٻيڙت ڌرتي جڏهن دڪه سان وياڪل ٿي ويئي، تڏهن ديوڪيءَ جي گرب مان اوتار وٺي ڪلس جهڙن دثيئن کي نروول ڪري ڌرتيءَ تي ڌرم جي استاڀا ڪئي.

23. شري ٻٽ اوتار :- وڪيات ٻٽ ڌرم جو ٻاڏو وجهندڙ مهاراجا ستوڌن جي يشسوي پتر گوتم ٻٽ جي روپ ۾ ڀڳوان جلم ورتو. سنياسيءَ جي روپ ۾ اهلسا پرمو ڌرم جو پرچار ڪري ٽراوڪيءَ جو ملڪل ڪيو.

24. شري ڪاڪي اوتار :- ڪاڪي جي انت ۾ جڏهن ٻاڪلڊ، اتياچار سان ڌرتي دڪي ٿيڻ لڳندي

ٽي ڪمارڻي گاهي وين جي شريو ملڻن ڌڻارن
ڀرڻو جي روپ ۾ اوتار ڌارڻ ڪري اُن کي ڏوڪن
کان ٽاري ڀرڻو ڪري گانءَ ٻڌائي جي جهڙي اُڌار
لاءِ اوشڌين جو دوهن ڪيو.

10. شري مٽسيم اوتار: — ملو ستيم ورت مٽسيم
جي روپ ۾ اوتار ڌارڻ ڪري سڀني جيئو ڌارين جو
سوارو ٻڌجي پرايم جي پيڪر چل ۾ برهما جي مک
مان ڪريل ويدن کي ڪڍي اُن ۾ دهار ڪيو.

11. شري ڪڇپ اوتار: — ڏيو ۽ دانڙ جڏهن
آهرت پراپت ڪرڻ لاءِ سملدر ملڻن ڪري رهيا هئا
تڏهن ڀڳوان ڪڇپ اوتار ڌارڻ ڪري ٻنهي جي ٻليءَ
تي ملدر اچل ڀروٽ کي ڌارڻ ڪيو هو.

12. شري ڏنڌوٽري اوتار: — سملدر ملڻن جي
اڻت ۾ ڀڳوان ڏنڌوٽري ساڳو مان آهرت ڪلش لاءِ
ڏنڌوٽريءَ جي روپ ۾ اوتار وٺي ڀرگهٽ ٿيو. اُنهن
ٽي سلسار ۾ آيو ويد جو شپ آرڻپ ڪيو.

13. شري موهني اوتار: — ڏيئتن کي موهت
ڪري، ملڻن ڌڻارن پراپت آهرت ديوتائن کي ڀيارڻ
لاءِ ڀڳوان موهني روپ ڌارڻ ڪيو هو.

14. شري ڏوسلڱهه اوتار: — ڀڳت پوهلاد جي
رڪشا ڪرڻ لاءِ ڀڳوان ٽٽل ٿلبي مان اڌيت ڏوسلڱهه
اوتار ڌارڻ ڪري ڏيئت هرڻيا ڪشيپ جي ڄاڻي

ٽي ناسڪا مان شواس جي روپ ۾ ويد واڻي پرڳڻ
ٽي .

5. شري ڌرو اوتار :- راجا اتاپاد جي پنجن
سالن جي ٻالڪ ڌرو پنهنجي مائيلي ماءُ جي طائن
جي ٽن ڌنارن ايمان ٿي هن ننڍي عمر ۾ گهور
ٽپسيا ڪئي . هن جي گهور ٽپسيا سان خوش ٿي
کيس درشن ڏيئي ڌرو ٻڌن ڀردان ڪيو .

6. شري ڪپل اوتار :- ديوهوتيءَ جي گرب
مان جنم وٺي ڪپل اوتار ڌار ڪري پنهنجي مائا
کي آتم گيان جو اُڀر ڏنو، جنهن سان هو انهيءَ
جنم ۾ پنهنجي هن جي سمورن مسئلن کي ڌوئي
پڳوان ڪپل جي سروب ۾ اين ٿي ويئي .

7. شري ڌناتريه اوتار :- مهرشي آريءَ جي
منوڪامنا پورڻ ڪرڻ لاءِ پڳوان شري ڌناتريه جي
روپ ۾ اوتار ورتو . انهن کان راجا ڀدو ۽ سوسٽرا
حن وغيره راجائن جوگه جي کوچ ۽ هوڪش پاڻڻ جون
صديون پرايت ڪيون .

8. شري رشيديو اوتار :- سد ڀويءَ جي گرب
مان پڳوان رشيديو جي روپ ۾ اوتار ورتو . هنن
سڀ ڌنارن سمدرشا روپ ۾ اچڻ ڪيو . هن اسٽيءَ
کي پرمهس ٻڌ چوڻدا آهن .

9. شري پرڻو اوتار :- رشين جي ٻارڻا ڪرڻ

۱. هو دورن هن ريت آهي .

1. شري سنگاد اوتار :- سوشتيء جي شروعات ۾ ڀڳوان سنگ سندن ، سناٽن ۽ سلةڪمار جي روپ ۾ اوتار ڌارڻ ڪري ڀرايم جي ڪارڻ ٻهون ڪاپ ۾ ڀليل آتم گيان جو رشين کي اُڀديش ڏنو جنهن ڪري انهن يڪدم پنهنجي هرديءَ ۾ اُن ڀرم تـڙو جو ساڪياتڪار ڪيو .

2. شري وراهه اوتار :- اڏت ڀڳوان ڀرايم - جل ۾ مڱن ڀرڻويءَ جو اُڌار ڪرڻ لاءِ سمست يگيم ميم وراهه شري-ر ڌارڻ ڪري آدي دتيم هرڻاڪشم سان جل ۾ يٽ ڪٽي ۽ پنهنجن ڏندن سان اُن جا ٽڪڙا ٽڪڙا ڪري ڀرڻويءَ جو اُڌار ڪيو .

3. شري يگيم اوتار :- سويم ڀو ملوءَ جي ڀٽريءَ جي ڪوڪ مان آدي ڀرش شري ڀڳوان اوتار ورتو . اُن جي يگيم جي نالي سان ڪياتي ٿي . انهن يگيم آرنپ ڪيو . اُن سان ديوتاڻن جي شڪتي وڌي ۽ ن سان سمپورڻ ڀرڻوي شڪتيشالي ٿي .

4. شري هيگريو اوتار :- برهما جيءَ جڏهن يءَ سوشتيءَ جي شروعات ۾ جسم ورتو تڏهن هو دن جو گيان ڀلجي ويو هو . هن ڀڳوان کي فني ڪرڻ لاءِ يگيم ڀـڙارنپ ڪيو . هن يگيم ۾ گريو جي روپ ۾ ڀڳوان پرگهت ٿيو . انهن جي

هو اسان کي اُن عزت ۽ پنهنجاڏپ جي نظر سان نه
 ڏسندا هئا جلوهن جا اسين اڌڪاري هئاسين. هو
 اسان جي ڌرم کي پنهنجي ڌرم کان الڳ سمجهندا
 هئا ڇاڪاڻ ته اسين پاڪستان کان اڏي آيا هئاسين.
 انهيءَ ڪري ٻـرم پوجندڙ سواهي جن سوچيو ته
 هن مهان آشرم ۾ سناتن ڌرم جي مهان گـرنٿن
 جهڙوڪ رامائڻ، شريمد پانڳوت، شريمد پڳوت گيتا
 جو گيان اهڙي سندر نموني آڪرشنڪ تصويرن
 دٿاران ڏنو وڃي جيئن هن آشرم ۾ ايلڊز هر ياتريءَ
 کي اها ڄاڻ پئجي سگهي ته سنڌي سناتن ڌرم ۾
 ڪيترو نه وشواس ٿا رکون.

ٻـرم پوجندڙ سواهي جن ٻـرم گياني ۽ ڌرم پراڻ
 هئا. هنن جي اها ملوڪا هئي ته جيڪي جڳياسو
 هن آشرم ۾ اچن انهن کي سناتن ڌرم جي گهراڻي
 وصالءَ ۽ اڏوت وشواس ۽ ايشور جي ستا ۾ وشواس
 جي باري ۾ گيان ملڻ گهرجي. اوتارواد سناتن
 ڌرم جو اڌار آهي. شريمد پڳوت گيتا ۾ شري
 ڪرشن پڳوان چيو آهي ته —

هي ڀارت ا جڏهن جڏهن ڌرم جي هاڃي ٿئي
 ٿي ۽ اڌرم وڌي وڃي ٿو تڏهن تڏهن مان
 پنهنجي سرويپ کي رڇيان ٿو. يعني ساڪار
 روپ ۾ پرگهت ٿيان ٿو. سادو پيشو.

سنسو آسم جيءَ جو، سو وڃون سڀ ويو،
 پاسي ڪين پيو، سامي چڻي سڙو پ ري.
 ستڱرو مهر اڃ جن جون هي سندر تصويرون
 استايت ڪرائڻ کان پوءِ پرم پوڄيل سوامي جن
 ستڱرو مهر اڃ جن جي جيون لاءِ جون وڌيون سندر
 چو ويهه تصويرون ٺهرائي مکيه ٽچ ملدر ۾ چارون
 طرف لڳاريون هيئن پريمين کي ستڱرو مهر اڃ جن
 جي جيون لاءِ ۽ موما هو گيان ملي سگهي.

پرم پوڄيل ستڱرو مهر اڃ جن جي پوروشي ٿيار
 ڪرائڻ کان پوءِ پرم پوڄيل سوامي جن سوچيو ته
 ڪير ڪٿي ۾ سائن ڌرم جي باري ۾ ڄاڻ ڏيڻ
 گهرجي ڇاڪاڻ ته اسان جا ستڱرو مهر اڃ سوامي
 تيرٿو ٺهر ڄن سائن ڌرم جا پرجارڪ ۽ رکشڪ هئا.
 تنهن ڪري سواءِ پرم پوڄيل سوامي جن چولدا هئا ته
 ڪنهن ڪنهن ڳڻائيءَ جي اڇ ڪوٺيءَ جي سڀيتا جا
 پٿر ڪڍين ۽ ڪنهن سڀيتا جو سنسار ۾ ڪوبه ٺاهي
 ڪونهي. تنهن ڪري ڪنهن ڪنهن جو باڻسي پيو آهي
 تنهن ڪري ڪنهن ڪنهن جي وڻن ۾ ٻنڀون پوڻ
 ڪونهي. تنهن ڪري ڪنهن ڪنهن جي رڃا ڪٽي ڪئي.

ڪنهن ڪنهن جي رڃا ڪٽي ڪئي
 ڪنهن ڪنهن جي رڃا ڪٽي ڪئي
 ڪنهن ڪنهن جي رڃا ڪٽي ڪئي
 ڪنهن ڪنهن جي رڃا ڪٽي ڪئي
 ڪنهن ڪنهن جي رڃا ڪٽي ڪئي

جوڻيءَ واري تصوير استايت ڪرائي . هيءَ تصوير اهڙي ته ڪشش ڪندڙ آهي جو هن مان اڪه ٿي نه ٿي نڪري . ستڱرو مهر اڃ جن جي هن سرور جو درشن ڪري پريمين جي هن کي اپار شانتي ملي رهي آهي .

هن سومير ۽ سندر تصوير جي استايت کان پوءِ پنهي پاسن کان ستڱرو مهر اڃ جن جي الڳ الڳ سرورين جون ٻه وڏيون شاهي ويلل تصويرون پڻ استايت ڪرايائون . جڏهن هي تصويرون استايت ٿي رهيون هيون تڏهن وقت پرم پوجنيم سوامي جن کان پڇيوسين ته هڪ هڪ ٿي ستڱرو مهر اڃ جن جون ٿي تصويرون استايت ڪرائي رهيا آهيو ؟ تڏهن ٿي پرم پوجنيم سوامي جن چيو ته اسين چاهيون ٿا ته اسين جتي به وهون اُتي اسان کي صرف پنهنجي ستڱرو مهر اڃ جن جو ئي درشن ٿئي . اسان جي اندر به انئي بهر صرف ستڱرو مهر اڃ جن ٿي رسن ٿا . اسين چاهيون ٿا ته اسان کي هر هڪ بهر دشا به صرف ستڱرو مهر اڃ جن جو ئي درشن ٿئي . ستڱرو مهر اڃ جن جي اسان مٿان اسيم ڪرڻا آهي . ستڱرو مهر اڃ جن جي ههه جو هيءَ سلوڪ چئي انهن جي وڏائي ڪيائون :-

ڪاهل ڪرم ڪيو، تڏهن اڪيون ڪلي آيون
 ٿي پنهنجي پاڻ به، سيمل هون ٿيون،

جو به پئسو نه لڳائيندا ۽ اسان جي هن نمائي شيوا
 کي بلڪل گجهو رکڻ جي ڪرڻا ڪندا. جيئن ان
 ڳالهه جي ڪنهن کي به سمڪ نه پوي. توهين اسان
 جا سنگرو مهراج آهيو، پرماتما سڙوڻ آهيو. هي
 جيڪي ڪجهه اسان کي مليو آهي سو سڀ توهان
 جي آشيرواد سان مليو آهي ان مان هڪ اوڻي پري
 پنهنجن پويتر چرڻن ۾ چاڙهڻ جي اجازت ڏيو ته
 هيءَ جلم سڦاڻي ٿئي. هيءَ گردڪشا پنهنجي چرڻن
 ۾ اڙڻ ڪرڻ جو موقعو ڏيڻ جي ڪرڻا ڪريو.

پرم پوجيٽ سوامي جن شري پڳوالداس مياڻيءَ
 جي گر پڳتي، شڙڏا ۽ سندن نمائي شيوا پاڻ تي
 ڏاڍو ڀرسن ٿيا ۽ کين خوب آشيرواد ڏنائون ۽ شپ
 موورڪ ڏسي هن پڳيرڪ ڪاريه کي ڪرائڻ جو
 وڌي وڌان سان سلڪاپ ڪرائي ڪم شروع ڪرائي
 ڇڏيائون. شري پڳوالداس مياڻيءَ پنهنجي وڃڻ
 کي پاڻي ڏنو. هن مهان ڪاريه کي لڳاتار شڙڏا
 سان ڪندا رهيا. هو جڏهن به هندستان ۾ ايندا
 هئا تڏهن پرم پوجيٽ سوامي جن سان گڏ اچي
 بيشڪر راج تي هن ڪاريه جي پرگتيءَ کي ڏسي
 بيحد خوش ٿيندا هئا.

هيءَ پوي ۽ سندر ٽچ ملدر ٽيار ٿيڻ کان پوءِ
 پرم پوجيٽ سوامي جن ملدر جي وچ ۾ پرم پوجيٽ
 مهراج جن جي بيل سلڪمر جي سڃڻ،

اُهو سڀ سندن آشيرواد سان پراپت ٿيو آهي . انهيءَ
ڪري اسين ڪجهه ڏينهن سندن چـرڻن ۾ رهي
سندن شيوا ڪرڻ ڏا چاهيون .

ڀرم پوڄنيم سوامي جن هن سڪايل شردالو ڀريميءَ
کي وٺي آشرم ٿي آيا کيس خرب پيار ڏنائون ،
هان سمنان ڏنائون ۽ سدا سدا لاءِ پندونجي ڀرم
جي ڏوريءَ ۾ ٻڌي ڇڏيائون . هڪ ڏينهن کيس
پشڪر راج واري آشرم ٿي وٺي ويا . هنن کي اُهو
اُستان ڏيکاريائون جتي ستگرو مهراج جن ڪنڀ
جي هيلي ٿان موٽڻ وقت اچي ڌوڻي جهڙائي هئي .
اُهو اُستان ڏيڪاري کيس ڇيائون ته هن اُستان تي
اسين سنگمرمر جو هڪ بلند ، وشال ۽ تاج مڪمل جهڙو
سندر ستگرو مهـراج جن جو ٺـج مـدر ٺـهرايڻ ڏا
چـاهـيون . جيئن ستگرو مهراج جن جو یش سڄي
ڀارت ۾ ڦهلاجي وڃي .

اها ڳالهه ٻڌي شري ڀڳوانداس هياڻي ڀرم پوڄنيم
سوامي جن کي نماڻي ويٺي ڪٺي ته هن پويتو
شيوا جو موقعو هونڪي ڏيڻ جي ڪرڻا ڪريو . هن
شيوا لاءِ ڪنهن به ڀريميءَ کان سوايتا وٺڻ جي
ضرورت ناهي . توهين ڪرڻا ڪري هن شپ ڪاريه
کي ڀلي اچ ٿي آرنڀ ڪرايو . هن شيوا ۾ ڪڏهن
به ڪا ڪوتاهي نه ايندي پر اسانجو هڪڙو عرض
اونائڻ جي ڪرڻا ڪندا جو هن شيوا ۾ ٻئي ڪنهن

اچي سندن چوڻ وٺندا ڪئي. ڀرم ڀوجليہ سوامي جن کين خوب آشيرواد ڏني ۽ آشرم تي هلڻ لاء چيو. شري ڀڳوانداس مياڻي ته ڀرم ڀوجليہ سوامي جن جو شردالو ڀرم ڀڳت هو سو ڀڪدم آشرم تي هلڻ لاء راضي ٿي ويو. ڀر شري گانگنداس چيو ته اسان جون ته ڏکيٽيون رڪ آهن سو اسين آشرم تي ڪيئن هلنداسين. تنهن تي شري مياڻي کيس ٻڌايو ته ڀرم ڀوجليہ سوامي جن منهنجا سنگرو مهر اڃ آهن. مون حيدرآباد سنڌ ۾ ڀرم ڀوجليہ سوامي جن کان ڀوجليہ ڀٽا صاحب جي آگيا سان نام وٺي پنهنجو گرو سوبڪار ڪيو هو. هندستان پاڪستان ٽيڙ کان پوء گهڻي عرصي کان پوء اڄ ڀاڳن سان سندن سڳورو درشن ٿيو آهي.

ڀرم ڀوجليہ ڀٽا صاحب جن به ڀرم ڀوجليہ سوامي جن کي پنهنجو سنگرو ڪري نام ورتو هو. ڀوجليہ ڀٽا صاحب هونڪي نوڪري ملڻ لاء آشيرواد وٺڻ لاء ڀرم ڀوجليہ سوامي جن وٽ وٺي ويا هئا ڀر ڀرم ڀوجليہ سوامي جن آگيا ڪئي ته توهين واپاري آهيو سو واپار ڪري خوب ڏن ڪمايو. سنگرو مهر اڃ ڏن ٿو هان جو ڀاڳم پاپرو ڪندو. نوڪريءَ ۾ ڇا رکيو آهي. ڀٽا ست وڃن جاڻي سندن ٿي ڀر ڀٽا سان ويس ۽ اڄ جيڪي ڪجهه اسان وٽ آهي

موٽي ماڻڻ ٿا چاهين سي لکيل سندر چوڀايون پڙهي
شري رام ۾ اين ٿي سگهن ٿا .

راماڻڻ پردرشنِي تيار ٿي وڃڻ کان پوءِ ڀرم ڀوجليم
سوامي جن جي دل ۾ ستگرو مهراج سوامي ٿيمونرام
جن جي وشال ۽ بلند نچ مندر ٺهراڻڻ جي اڀلاشا
هئي . هنن چاهيو ٿي ته هيءُ مهلجي ستگرن جو
مندري تاج محل وانگر سندر ۽ انوکو ٺهي . اهڙي
ڀويءَ مندر ٺاهڻ لاءِ خوب ڌن جي ضرورت هئي .
هر وقت ان عالیشان مندر جي تصوير سندن دل ۾
هوندي هئي . بس رڳو ڏير هئي هن وقت پامشاهه
جي پرگهت ٿيڻ جي .

هڪ ڏينهن ڀرم ڀوجليم سوامي جن دهلي گيت
واري سوامي بسنترام جن جي مندر تي ستگرو مهراج
سوامي ٿيمونرام جن جي جينتي اُتسو تي ويل هئا .
ستگرو مهراج جن جو جينتي اُتسو هر سال ملهائڻ جو
اذڪار سوامي بسنترام مهراج جن کي مليل هو ۽
ورسي اُتسو ملهائڻ جو اذڪار ڀرم ڀوجليم سوامي جن
کي مليل هو . ڀرم ڀوجليم سوامي جن ته مريادا جا
ڌڻي هئا سو هر سال ٽيهر سان سڀ ڏينهن هن جينتي
اُتسو ۾ اچي پاڳ وٺندا هئا .

جيئن ان اُتسو تان موٽي رهيا هئا ته ان وقت
شري ڀڳوانداس مياڻي شري گاگنداس سان گڏ

انهن جي اڌار تي سنگهڙو جون سندر هورتيون
 ٺهرايائون. اهي سڀ هن پڙدرشي هال ۾ چارون
 طرف ڀتين تي لڳاريائون. هنن تصويرن لڳڻ
 سان سڄو هال ٻهڪڻ لڳو. سموروڻ رامائڻ جا
 درشن ٿي رهيا هئا. هي سندر سڄو هورتيون ڇڻ
 ٿي هڪ پاشا ۾ شري رام جي ڪٿا چئي رهيون
 هيون. سڄو واٽورڻ ٿي رام مير ٿي پيو. هر ڪو
 پاتري هي هورتيون ڏسي شري رام جي ههه
 سمجهي ويندو آهي. هر هڪ تصوير جي هيٺان
 ٿوري ۾ انهن جو ورڻ پڻ لڳاريائون جيئن پري
 پڙهي ڪري چئي طرح سمجهي سگهن. رام پڳڻ
 لاءِ هر تصوير مٿان ان سان لاڳاڻو رکندڙ رامائڻ مان
 چونڊيل سندر چويائون لڳاريائون جيئن اهي پڳت
 رام رس پي آندو ويو ٿي شري رام ۾ لڏن ٿي وڃن.
 اهڙي نموني رامائڻ پڙدرشي ۾ هر طرح جي
 جڳياسوءِ لاءِ سامگري موجود آهي. جيڪي صرف
 شري رام ايتلا جو درشن ڪرڻ چاهين اهي هنن
 سندر تصويرن کي ڏسي پنهنجيون اکيون کڏيون
 ڪري سگهن ٿا. جيڪي جڳياسو رامائڻ جو سوڪير
 گيان پراپت ڪرڻ چاهين ٿا سي ورڻ پڙهي ان
 کي هندائي حيون سڦل بڻائي سگهن ٿا ۽ جيڪي
 سڦل روپي سگهه جي ساگر ۾ گهري ٿي لڳائي

ڪانپور ۾ رهندي جڏهن لکڻوءَ جي پريمين کي
 ڀرم ڀوجليه سوامي جن جي ٻڌارڇڻ جي خبر پيئي
 تڏهن اُهي پريمي سندن چرڻن ۾ حاضر ٿيا ۽ کين
 ٺماڻهي ويٺي ڪري چيائون ته سائين لکڻوءَ جا
 پريمي ٻڌ توهان جي درشن جا پيا سا آهن. ڪرپا
 ڪري اتي پنهنجا چرڻ گهمائي هلي کين اشيرواد
 ڏيو. ڀرم ڀوجليه سوامي جن سندن سک ۽ شردا
 ڏسي ڪجهه ڏينهن لاءِ لکڻو ويا ۽ اتي جي پريمين
 کي ستسنگم روپي آمريت پياري کين چڻي آيا ته هر
 چنڊر تي سڀ ملي ڪري سنگرو مهر اڃ جن جي
 آڙي ڪري ڏوڏو چٽي ورهائسي پرمالما جو ٺيم
 سان ڀڄڻ ڪندا رهو.

لکڻو مان موٽي ڀرم ڀوجليه سوامي جن ڪجهه
 ڏينهن ڪانپور ۾ رهيا. هتي سيد برشوتم داس جي
 سپاڻر پتن ڀرم ڀوجليه سوامي جن جي
 خوب سک ۽ شردا سان شيوا ڪئي. ڀرم ڀوجليه
 سوامي جن سندن شيوا تي ڏاڍو پرسن ٿيا ۽ کين
 خوب اشيرواد ڏيئي موڪلائي اجمير لاءِ روانا ٿيا
 جو کين بئڪر ۾ سنگرو مهر اڃ جي اشرم جوڙائڻ
 جي اڏڻ هئي.

ڪانپور مان موٽڻ کان پوءِ ڀرم ڀوجليه سوامي
 جن ڪي بئڪر راج واري اشرم جي ٺرماڻ ۾ لڳي

ريڊ پٽي هئي. پر اسين سڀ ان وقت توهان جي
چرٽن ۾ ويٺا هئاسين دل ۾ سوچيو سين ته ستڙو
هوراج جن جي شرط وٺڻ کان پوءِ اسان جو وار به
ونڌو ناهي ٿيو. توهان ڄاڻي ڄاڻڻ هار آهيو.
رڌيءَ سڌيءَ جا مالڪ آهيو. توهان اهڙي ته سڻائي
ڪئي جو هنن کي ڪجهه به نه مليو ۽ سڀ آفيسر
ڇپ ڇاپ هوندي ويا.

پر پوئين سواهي جن سندن گرو ڀڳتي ۽ اڏوت
وشواس ٽسي کين آشير واد ٽني ته توهان هميشه
اهڙي نموني ڀرماتما جو ڌيان ڪندا رهندا ۽ ڀرماتما
توهان جا ڪارج ڀڳتجو پاڻ ڪندا رهندا. اها
آشير واد ٽيئي پريهين کي هي ڀڄن ڌنڌا ٿون.

ڀڄن

- هري شل هميشه سڄو ڌيان ٽي ٿون
سدا شانت وارو سڄو گيان ٽي ٿون.....
1. رهي تات تلهجي ٽيئون رات دل ۾
سڄي نام تلهجي جو نشان ٽي ٿون.....
2. پسون ڀريو تلهجي ته صورت سدا ٿين
سڄي ڀريم وارو سو ڀروان ٽي ٿون.....
3. سدا شام تلهجي رهي پياس ڀريو
اسان کي ته ايشور اهو دان ٽي ٿون.....
4. رهي ماذو هري نام تهن جو
سڄو ڀريم تلهجو ته ڀڳوان ٽي ٿون.....

پوءِ مون ڀڳوان کي ٿيڙ ڪيئن هلئين ٿو وڃي. ڀڳوان
هن طرح سان ٺاردمليءَ کي وسهه ۾ ڀونڊو ڏسي
سجھي واردات کيس کولي سمجھائي ته مڏيسور هوءَ
ملهنجي ٻيڙي ڀڳتن اٿئي پور ملهنجي ڏيان ۾
مڪن رهي هر وقت اهو چئي رهي آهي ته هي ڀڳوان
تلهنجي اڀڙ. جنهن وقت غصي ۾ اچي ٿو هن کي
ٿيڙ هلئين ان وقت ٿيڙ لڳندي ٿي هن چيو ته هي
ڀڳوان تلهنجي اڀڙ. ته هن ٿيڙ به مون کي ٿي
اڀڙ ڪري ڇڏي. ان ڪري اها تلهنجي هيل ٿيڙ
هن کي نه لڳي ڪانه پر اچي مون کي لڳي.

اهڙي نموني جيڪي ڀڳت هر وقت ڀڳوان جي
ڀڳتيءَ ۾ يا تلهنجي ستگر و مهراج جن جي ڏيان ۾
رٿا رهن ٿا ته انهن جا ڪشت هو پاڻ ئي جهلين ٿا.
اڃا ڀرم ڀوجليه سوامي جن هي درشتالت ڀورو
ٿي مس ڪيو ته ساڳيو ٺوڪر ڪلندو ڪڍندو آيو ۽
پاڻي ٺاڪرداس کي چيائين ته سائين ڀڳوان جي
ڪرڻا سان هيءَ اوکي گهڙي ٿري ويئي.

پاڻي ٺاڪرداس ڀرم ڀوجليه سوامي جن کي ويٺي
ڪري چيو ته سائين اڄ ٺوهان اسان جي مٿان ڳجهي
ڪرڻا ڪري اسان کي وڏي مصيبت کان بچائي
ڇڏيو. وقت ٺوهان جو ستسله هلي رهيو هو

هي دڪان تي انڪم ٽيڪس جي

ٿي نظر اچي جو ٿڌڻ لڳڻ کان پوءِ به چوي ٿي ته هي ڀڳوان! تڏهنجي اريڻ.

ناردمني هرتيو اوڪ مان گهمي اچي وڌو اوڪ به پوتو. ڀڳوان وڌو ساڳئي نموني پنهنجي آسڻ تي براجمان هئا پر سندن گل تي پنج ٿي اڱريون ڇيڏ ٿي ميسور اچڻ به پنهنجي پڇيو ته ڀڳوان! اڄ ڪنهن جي مجال ٿي آهي جو توهان جي گل تي ٿڌڻ هڻي هيءَ نيل ڪري ڇڏيو آهي. ڀڳوان وڌو مسڪرائي جواب ڏنو ته هي ڪرپا ڪنهن پنهنجي پرم ڀڳت ڪئي آهي. تڏهن تي ناردمني غصي به اچي چوڻ لڳو ته هي ڪهڙو اڳيان ڀڳت آهي جنهن هيءَ غصاڻي ڪئي آهي. ڀڳوان وري به رهسپور ڏيک سان ڏانهن ڏهاڙي ڇيو ته ميسور انهيءَ ڳالهه جي مونڪان وڌيڪ ٽوڪي سد آهي.

ناردمني دين من ٿي ڀڳوان کي ويهتي ڪري ڇيو ته ڀڳوان هن طرح سان توهين پڙهائون ته بچاڻو. صاف صاف ڪواي ٻڌايو ته هي دسامس ڪهڙي مورڪ ڪيو آهي. تڏهن تي ڀڳوان وڌو کيس چوڻ لڳو ته ميسور هي ڪرپا توهان ٿي هونتي ڪئي آهي. ناردمني منجهي پيو ته ڀڳوان هي ڇا چئي رهيو آهي. مان ته هت هوس ٿي ڪونه

ٻرمن ڇو ڏسي ڪائڻن ٻڌڻ اڳو ته هي ڀڳوان مان
 انئي ٻهر ٿوهان جو ئي ڏيان ۽ سمرڻ ڪندو ٿو
 رهان. ڪر ٻا ڪري مولڪي ٻڌايو ته مولڪان وڌيڪ
 ٻهرو ٿوهان جو ڪو ٻيو ڀڳت آهي ڇا؟ ڀڳوان وڻڻو
 سڪرائي کيس چيو ته ملبور! ان جي ٿوڪي وڌيڪ
 ڪندڙ هيندي مان ٿوڪي ڇا ٻڌايان. ٺارڊ مٺيءَ ڀڳوان
 جو هيءَ رحسميه جواب ٻڌي من ۾ ڪجهه شڪا ٿي.
 دل ۾ چيائين ته وقت اچڻ تي پاڻهي ئي ثابت
 ٿيندو ته ڀڳوان جو سڀ کان ٻهرو ڀڳت ڪير آهي.
 ٺارڊ مٺي ڀڳوان وڻڻو جي آستني ڪري هر ٿيو اوڪ
 ٽائين روانو ٿيو. موليٰ اوڪ ۾ گهمندو گهمندو هو
 اچي ڪڏهن در اٿهين بيلو. اتي هڪ ٻڍي ماڻي لڳاتار
 چئي رهي هئي هي ڀڳوان سڀ ڪجهه ٿوڪي اريڻ.
 ٿوڙي دير کان پوءِ هوءَ گهر جي بهاري پاڻ لڳي
 ڪچرو مڙي حتهن ٻاهر ڦٽو ڪرڻ لڳي ته ان وقت
 ۾ چيائين ته هي ڀڳوان! ٿيندي اريڻ. ٺارڊ مٺيءَ
 تي اهو ڏسي ٿاڙي ڪاوڙ لڳي ته هيءَ اڳياڻي
 ٻڍي ڀڳوان کي ڪچرو اريڻ ڪري سندس گهور
 ايمان ڪري رهي آهي سو اڪا ڪيائين هم اڪا
 ڪيائين ڇا ته سندس زوردار ٿيڻ هتي ڪيائين. ويڃاري
 ئي چيو ته هي ڀڳوان! ٿيندي
 سمجهو ته هيءَ ٿاڙي ته ڪا چري

پنهنجو پاڻ سڀياڻي ڌيان سان ستسنگ ٻڌڻ لڳو ۽
 دن ۾ چوڻ لڳو ته هي سڀ ڪجهه ٽل ۾ ته سائين
 جن جو آهي سو ان جي رکشا به پاڻ ڪندا ۽ جي
 سندن مرضي هوندي ته ڀلي سڀ ڪجهه وڃي هلي .
 هن ۾ اسان جو چا آهي ؟ اسان هيءَ ستسنگ جو
 موقعو هٿان چو وڃايون . نوڪر ڪجهه وقت پري
 وهي سندن جواب جو انتظار ڪرڻ لڳو پر هنن کي
 ستسنگ ۾ اين ٿي ويل ٿي وري ڀاڻي رڻن لال
 وٽ ويو ۽ کيس ڪن ۾ ڪجهه چيائين . ٿوري وقت
 لاءِ ڀاڻي رڻن لال به نوڪر جي ڳالهه ٻڌي وڃات ٿيو
 پر ڀاڻي ٺاڪرداس کي ستسنگ ۾ اين ٿي وري پاڻ
 به سوامي جن جي چرڻن ۾ چٽ لڳائي ويهي رهيو .
 ويچارو نوڪر هنن جي ڪن لائار ٿي چٽ چٽ
 واپس ڌڪان تي هلي ويو .

پر وڃي سوامي جن ته ڇاڻي ڇاڻڻ هار هئا
 سو پريمين جي پيڙا کي سمجهي ويا ۽ هن دڪم
 جي گهڙيءَ ۾ به سندن شردا ۽ پڳتي ٽسي ڪري
 کين دلداري ڏيڻ لاءِ هيلينون درشتانت ڏنائون .
 درشتانت به هڪ ڏينهن جڏهن پڳوان وشتو شير
 ساگر ۾ شيش ٺانگهه جي شئي تي آرام ڪري رهيا
 هئا ته ان وقت پڳت شرومڻي ٺاردهلي نارائڻ ا
 نارائڻ ڪندو اچي آئي پهتو . پڳوان وشتوءَ کي

ڪاٺپور اِشتيشن تي ٻڌارجڻ تي سڄو والارڻ ملدن
 جڻم جنڪار سان گوندي ويو. پريهي ملدن درشن
 ڪرڻ لاءِ چارون طرف آمڙي پيا. هرڪو پريهي
 سڪ ۽ شردا سان کين گلن جا هار پائي خوشيءَ ۾
 ڦوليو نه پئي سمايو. اِشتيشن کان وٺي پائي
 پرشونم داس جي گهر تائين سڄو رستو گلن سان
 لائين ڇانڊو پيو هو ڇڻ ته پنهنجي پرم پوڄي ۾
 مهراج جي سواگت ۾ گلن جا غاليچا وڇايا ويا آهن.
 رستي جي ٻنهي طرفن کان پريهي پرم پوڄي
 سوامي جن جي جڻم جنڪار ڪري گلن جي ورکا
 ڪري رهيا هئا.

پائي پرشونم داس جي سڄي ڀرپور ملدن خوب
 سواگت ڪري ملدن شيوا ڪٿي. پرم پوڄي سوامي
 جن هنن جي پريم وشن تي ڪاٺپور ۾ پورا ويو
 ٽيلهن رهيا. هتي رهي هر روز شام جو مستنگ جو
 ديهان لڳائيندا هئا. ڪاٺپور جا پريهي پري پري
 کان اچي ملدن درشن ڪري مستنگ روپي آهوت
 بي آندو ويوڻ تي ويندا هئا. هڪ ٽيلهن شام جو
 نيم الوسار جيئن مستنگ هلي رهيو هو ان وقت
 اڃان هڪ نوڪر دڪان تان آيو ۽ اچي پائي
 ٺاڪرداس کي ڪجهه چيائين، اها ڳالهه ٻڌي ٿوري
 وقت لاءِ پائي ٺاڪرداس گهٻرائجي ويو پر جلد

ٿيندا آهن. اُهي ڀريمين جي ڀريم جي ٿوريءَ ۾
 ٻڌا ڏيا آهن. انڪري اسين کانپور ضرور وينداسين.
 انهيءَ ڪري اسان کي اصل نه جهليو بلڪ پيار سان
 هڪڙو ٿيو ته وري جلدِي اچي سڱرن جي چرنن ۾
 شيوا ڪريون. ٺاڪرداس ڀرم ڀوجليءَ سواهي جن جو
 هي اعلان ٻڌي خوشيءَ وچان ڪپڙن ۾ نه بيا
 سمائجن. سندن چرن ڀڳڙي سندن چرنن تي
 سرور رکي وارون وار وٺنا ڪري چوڻ لڳو ته
 ساڻين ٽوهان شرڻاگت جي لڄ رکي آهي. ٽوهان
 اسان جو هي عرض اونائي اسان تي وڌي ڪرڻا
 ڪئي آهي. اسين جلم جلمائڻ ٽوهان جا ٿوراڻا
 آهيون. ٽوهان جي چرنن جا داس آهيون.

ٻئي ڏينهن صبح جو ڀرم ڀوجليءَ سواهي جن
 پاڻي ٺا ڀرداس سان گڏ کانپور لاءِ روانا ٿيا. اجمير
 مان روانو ٿيڻ کان اڳ پاڻي ٺاڪرداس ڀرم ڀوجليءَ
 سواهي جن جي کانپور ٻڌارجڻ جو سماچار هڪڙي
 ٺٽو هو. سو اسٽيشن تي ڀرم ڀوجليءَ سواهي جن جو
 سواگت ڪرڻ لاءِ ڀريمين جو ساگر اهڙي پيو هو.
 سڀ ڀريمي هٿن ۾ گلن جا هار کڻي اکيون وڇائي
 ٿرين جو هي صبريءَ سان انتظار ڪري رهيا هئا.
 اتان جا ماڻهو عجب ۾ پئجي ڀريمين کان پڇڻ لڳا
 ته اڄ اسٽيشن تي ايڏي ڀيڙ جو آهي؟ ڪهڙو وي.
 آءٌ. ڀي. اچڻو آهي. ڀرم ڀوجليءَ سواهي جن جي

(ٻڌڻ)

ڇو ٿيون مونکي جهليو مان ٿيندڙيس جوڳياڻي

برهم جو پاڻي ڀريندڙيس پيئڻ

لکيو ليکڻ پورو جنم جنم

آکر سڃاڻي پڙهندڙيس پاڻي

رائڙي وهاڻي --- ڇو ٿيون مونکي جهليو ---

طعانا اوڪن جا طعام ٿي پايان

ڏين ڏهاڻي ڪين سا ڪماڻي

وڃان پوساگر مان نه اڏاڻي ---

ڇو ٿيون مونکي جهليو ---

آيس آس ڪري ڏيو اباڻي

پڪر پراڻي هڻي سا ڏاڏاڻي

ساڻي منهنجي ساءِ کي سڀاڻي ---

ڇو ٿيون مونکي جهليو ---

ڪهڻا ٿيئون رت ٿي رٿان مان

عيبن هاڻي ٿيون تي نماڻي

وٿان در ڳرن جي نه وگاڻي ---

ڇو ٿيون مونکي جهليو ---

ٻڌڻ پورو ڪري ڀرپورن کي چيائون نه پاڻي

ڦاڪرداس اسان جو پيارو ڀرپور ڪالڀور مان ڪاهي

اسان کي سک سان ولڻ آيو آهي سو اسين کيس

ڪڍاسين. سنت نه صرف پاڻ جا ٻڪيا

هئا، بلڪل ٺيڪ آهي. ڪڏهن به ڪا شڪايت نه
ڪيائون. صبر ۽ شڪر جي ٿي ساڳيا ٿي ورتي هئا.

صبر شڪر هو مک به ٿلهلجي،

عجب ٿلهلجي ڀڳتي.

راضي هردم رهيڻ رضا ٿي،

عجب ٿلهلجي جڳتي.

هيءَ ڪشت جي سوغات ڪٿي جي هياي مان
وٺي ڀرم ڀوجايم سواهي جن ڀرڻن ڇت اجهي واري
آشرم تي پڌار يا. هٿن پهلجي هن ڪشت جي
ڪلون کي لڪا پوڻ نه ٿي. ٺيهر سان ستسنگ جو
ديهاڻ لڳائي ڀريهين کي آندو وٺائيندا رهيا ۽ گڏو
گڏ آشرم جي وستار ۽ وڪاس جي ڪاري به کي
ڪندا رهيا.

ٿوڙن ڏينهن کان پوءِ سندن ڀرم ڀڳت شري
ٽاڪرداس آشا ڀودرس وارو سندن شيوا ۾ حاضر ٿيو
هن ڀڳت کين ڪانڀور هلڻ لاءِ عرض ڪيو. ٿلهلستي
ڀوري طرح ٺيڪ نه هئڻ سبب اجهي جي ڀريهين
کين آشرم ۾ رهي آرام ڪرڻ لاءِ ويٺي ڪئي. ڀرم
هن ڀرم ڀڳت جي ويٺي کي ڀرم ڀوجايم سواهي
جن ٿاري نه سگهيا. ان ڏينهن شام جو ستسنگ ۾
هي ڀڳن پڌار ٿي پهلجو دريڙ نشو ڇو ظاهر ڪيائون.

ٽپي ٿيڻ لاءِ تيار ٿيا. سندن کين آرام ڪرڻ لاءِ چيو
 ۽ سوامي جن ۽ ٻين شريڪن سان هئا ۽ هو سڌا آيا ۽
 اسٽ رهندا هئا سو هن شاربڪ ڪشت جي هنن
 ڪا به پرواهه نه ڪري ۽ ويتر جل ۾ ٽپي ٿي. ان جو
 اثر سندن ندرستيءَ تي پيو. سندن پير جي هڪ
 اڱولي ۾ ٽڪري ٿيڻ لڳي. پر هو نه هٿ ڀوڳي
 هئا. سو هن ڳالهه جي کين ڪا به چلڻا نه رهي.

۽ مائما پهلجي ۽ ٻين کان پڇي ۽ جي
 ڀرپڪشا وٺڻ لاءِ ڪانه ڪا سوڌا ضرور ٿيندو آهي.
 ڪن کي پڇت شروع ٿي سڌامي وانگر در بدر بڻائي
 داڻي داڻي لاءِ سڪائي سندن صبر جي ڀرپڪشا
 وٺي نه ڪن کي راوڻ وانگر اپ ٻش جي آڱهه ۾
 جلائي خاک ڪيو ۽ ڇڏي ته ڪن کي ڀرم ڀوڳي پيشم
 پناهه وانگر ٿين جي سيجا تي سمهاري گهور
 ڪاڍا جو ڪشت ٿي. جيڪو پڇت هن آڱهي ڀرپڪشا
 مان ٻار پيو سوئي کيس ٻائي جلم هڻڻ جي چڪر
 کان آڇو ٿي ٿيو وڃي.

ڀرم ڀوڳي سوامي جن به هن شاربڪ ڪشت کي
 سندن سوڌا سمجهي کلي لڳايو ۽ صبر ۽ شائتيءَ
 سان سندن ئي پاڻي تي راضي رهيا ۽ ڪڏهن آف
 به نه ڪئي. جڏهن ڪير پڇندو هوندو ته سائين
 طبعي ڪيئن آهي ته سڌا ٿين مشڪي جواب ٿيندا

ڪرشن ڀڳوان وانگر هڪ اٺوڪڪ چڪمڪي شڪت-
هئي جا سڀني کي پاڻ ڏانهن ڇڪي رهي هئي.
گوپين واري راس ايلا لڳي پيئي هئي. هر ڪو
ڀريمي ڀريم جي هن ساگر ۾ ٽهي لڳائي آندو ويو
لڳو پيو هوندو هو. سڄو واپاروڻ سرڳم ۾ لڳو پيو
هوندو هو.

ڪجهه وقت کان پوءِ ڀرم ڀوجنيم سواهي جن وٽ
ڪٺپ جي ميلي لاءِ ٺيڻ پتر آيو. ڀرم ڀرا آڏوسار ڀرم
ڀوجنيم سٽڪرو مهراج سواهي ٺيڻ وڌام جن جي وقت کان
هن وشال ميلي ۾ ڀريم پرڪاش منڊل کي الڳ ڀانڊال
ملندو آيو آهي جتي ڀريم پرڪاشي سنت وڃي
سٽسنگ جو ديهان لڳائيندا آهن ۽ ان کيتر هلائي
ڀريمين جي خوب شيوا ڪندا آهن.

سو هي ٺيڻ پاڻي ڀرم ڀوجنيم سواهي جن پنهنجي
منڊاي وٺي ڪٺپ جي ميلي تي اله آباد پهچي
ويا. ان وقت ميلي ۾ زبردست برسات پيئي.
سڄي رات برسات پوندي رهي، سڀ سنت ٽنهن ۾
رهيا پيا هئا. ٽنهن ۾ پاڻي ڀرجي ويو. سڄي رات
سنتن پاڻيءَ ۾ ويهي کائي.

هن قدرتي ڦهڙ جو ڀرم ڀوجنيم سواهي جن جي
ٽنڊرستيءَ تي گهوڙو اُٿر پيو. کين تيز بخار آيو.
صبح ساڻ سنت منڊاي ٿرو پي ۾ ٽهي ٽيڻ لاءِ
تيار ٿي. ڀرم ڀوجنيم سواهي جن به انهن سان گڏ

ٿوهان ڪري ڪري اسالئون ڀاون ٻڌڻيون آهن .
هاڻي اسين سڀ ٿوهان جي در جا غولا آهيون .
ٿوهان ڪري ڪري اسان کي شيوا جو موقعو ٿا ڏيندا
رهندا .

پرم ٻوڄي سوامي جن چيٽرهن جو آرڊر هائ
کان پوءِ پشڪر روڊ تي رٿال ڪميت به ٺهرايو ۽
گڏو گڏ رامائڻ پردرشي ۽ ميڙ ٿا روڊ واري ڪنڊ
۾ گيسٽ هائوس ۾ ٺهراڻڻ شروع ڪرائي ڇڏيو .
هن ڪم جي ديم ريم لاءِ پرم ٻوڄي سوامي جن
هر روز صبح جو پشڪر راج ويندا هئا شام جو هر
روز ٽيم سان آدرش لگر اچي سٽسنگ جو ڊيٽاڻ
ٻڌائيندا هئا .

جڏهن جڏهن وچ وچ ۾ موقعو ملندو هو ته ٽڏهن
ٽڏهن ٻين شهرن ۾ وڃي پنهجي سنگروءَ جي سڳيائڻ
جو پرچار به ڪندا رهندا هئا . گوڙو ڪري ۶ مهينا
هتي ۽ ۶ مهينا ٻاهر رهندا هئا پر سندن پٺيان ملندو
جو ڪم ٿاندي سان ملندو رهندو هو پر جڏهن رڌن ڪري
سوامي جن واپس ايندا هئا ٽڏهن پرم ٻوڄي سوامي
جن جي موجودگيءَ ۾ سڄي شهر ۾ رونڪ لڳي
بيٺي هوندي هئي . سڀني پريمين جا چورا جهڪي
ٻولندا هئا . پري پري کان پريمي سڪ ۽ شڙا سان
اچي پرم ٻوڄي سوامي جن جو درشن ڪري اٽل
ٻيٽي ٻائيندا هئا . پرم ٻوڄي سوامي جن شري

نوڪري ڇڏي ويئي آهي. ٻيو پٽ بستري داخل ٿي
 موت سان لڙي رهيو آهي. جنهن کي ڪا دوا ٿي
 نٿي اثر ڪري. هاڻي مان اڳيائي توهان جي شرڻ
 آيو آهيان. منهنجي خطا معاف ڪريو. مان اڄ ئي
 توهان کي بـشڪر روڊ تي وصال گيت ٺهرائڻ جو
 آرڊر پاس ڪري ٿو موڪليان.

ڀرم ڀوجنيه سوامي جن چيئرمن کي آڏت ڏيئي
 چيو ته توهين ڪا به چالا نه ڪريو. سنگرو مهرآج
 سڀ ڇڏي ڪندو. کيس پڪرون پارائي پرساد ڏيئي
 چيائون هيءَ سنگرو مهرآج جن جو پرساد وڃي
 پنهنجن پٽن کي ڪارايو، پرماتما توهان جا سڀ
 ڪارج راس ڪندو. توهان جا سڀ ڪشت ڪڍيندو.
 ڀرم ڀوجنيه سوامي جن ته رڌيءَ سڌيءَ جا مالڪ
 هئا. سندن وچن ڪڏهن خالي وڃڻ وارو نه هو.
 سو ٿورڙن ڏينهن کان پوءِ چيئرمن خوب مالاهاڻون
 ۽ پرساد ڪڍي ٻنهي پٽن کي ڀاڱ سان وٺي ڀرم
 ڀوجنيه سوامي جن جي شيوا ۾ حاضر ٿيو. کين اها
 خوشخبري ٻڌايائين ته جنهن پٽ جي نوڪري ڇڏي
 ويئي هئي، اُن جي نوڪري وري بحال ٿي ويئي
 ۽ سندس بيمار پٽ بلڪل ٺيڪ ٿي سندن شيوا ۾
 حاضر ٿيو آهي. هو سندن چورن پڪڙي چوڻ لڳو
 ته هيءَ ارڪيءَ مان سوکي توهان جي آشيرواد سان
 ٿي آهي. مان اڳيائي توهان جي شرڻ ۾ آيو آهيان.

ٻو جليم سوامي جن کي ماي ويئي . هين ٻلهي ستن
 ٻلهجي حصي واري زمين ڦيرائي ۽ ٻو جليم
 سوامي جن جي نالي ڪري ڇڏي. هاڻي هن وشال
 ٻوهيءَ جي بلدش ڪرڻ لاءِ سڀ کان پهرين هڪ
 ٻنبي باڻو ٻڌري وال ٺهرائي ويئي . ٻلهي هڙتا روڊ
 ۽ بشڪر روڊ جي سڙڪن تي ٻه وشال گيت ٺهرايائون
 ۽ ٻه بشڪر نگر ٻاڪ جي چيترهن بشڪر روڊ واري
 گيت تي اعتراض ورتو ۽ ان کي ڏهرائڻ جو نوٽيس
 ڏنو . ٻو جليم سوامي جن نه صبر ۽ شڪر جا مالڪ
 هئا سو ڪلهن ڳالهه جي چلڻا نه ڪري پاسي کان
 هڪ ننڍو گيت ٺهرايائون . ٻه چيترهن لاءِ ڪا به
 شڪايت يا شڪو نه ڪيائون .

اهو ننڍو گيت ٺهرائڻ کان پوءِ نگر ٻاڪا جي
 چيترهن کي ڏيکارڻ لاءِ ٻه اڻ وٽ گهرايائون .
 چيترهن ٻو جليم سوامي جن جو سنڌ سٽي جهڙي
 حال ۾ هو تهڙي حال ۾ ڏوڙندو اشرم ٿي پيو .
 اتي پهچي ٻو جليم سوامي جن جا چرڻ ٻڪري
 شاستانگ ڀرڻ ڪري زارون زار روئي پيون
 بخشائڻ لڳو . چوڻ لڳو ته سائين مولڪان وڏي خطا
 ٿي جو مون گيت جو ڪم روڪائي توهان جهڙي
 بهتل سلت جي دل ڊڪائي آهي . قدرت ملهجي
 مٿان نازل ڪيو آهي . ملهجي هڪ ڀت جي

در جي شيوا ڪري اسين پاڻ کي ڏٺي سمجهند اسين.
 اُن تي ڀرم ڀوليم سواهي جن کين چيو ته جي
 توهين سچ سچ ٿورڙا سان هن در جي شيوا ٿا ڪرڻ
 چاهيو ته اسان کي پشڪر ۾ سٽڪرو مهراج جن جي
 آشرم لاهڻ لاءِ وڏي زمين وڌائي ڏيو. اُن تي ويچارو
 ڪليڪٽر ٽپيءَ ۾ پئجي ويو ڇاڪاڻ ته ڦاٽڻي موجب
 ته هيڏي زمين ڪنهن هڪ جي نالي تي ڏني سگهي.
 ڀرم ڀوليم سواهي جن ڄاڻي ڄاڻڻ هار هئا سو
 سندس من جا پاڻو سمجهي ويا. سو کيس چيائون ته
 توهين ڇو چو ٿا؟ اسان کي ته ڀڳوان وامن وانگر
 صرف ٽي ڀير زمين کپي جيڪا توهان جي اختيار
 ۾ آهي. ويچارو ڪليڪٽر هن ڳوڙهي رهسپم کي
 سمجهي نه سگهيو. تنهن تي ڀرم ڀوليم سواهي جن
 کيس کڻي سمجهايو ته اها زمين ٽن سٽن جي
 نالي تي ڏني سگهو ٿا. هڪ حصو سواهي گڏيل
 جي نالي، ٻيون حصو سواهي سيم پرڪاش جي نالي
 ۽ ٽيون حصو توهين اسان جي نالي ڪري ڏيو.
 اها ڳالهه ٻڌي ڪليڪٽر ڏاڍو خوش ٿيو. سندس
 مٿي ٽان ٻار هلاڪو ٿيو ۽ سمجهيائين ته هن طرح
 سان زمين ٽن حصن ۾ ڏني مان سندن هي شيوا
 ڪري سگهندس.

لڪا پڙهي ڪرائڻ کان پوءِ اها وصال ڀومي ڀرم

ستگرو مهراج جن کي ڏٺائون . پنهنجي ستگرن
لاءِ ڪيڏو نه سمريڻ پاڻ هٿن . سنت ڪبير گروءَ
حي مهرا چولدي پڳوان ۽ گروءَ جي هن طرح پيت
ڪئي آهي .

گرو گووند ڊوڻو ڪڙي

ڪاڪي لاڳون ٻالو

ٻهاري گرو آڀي

گووند ڊيو دکاء .

پر سوامي جن جو سهريڻ پاڻ نه سهجو ٻائي وانگر
تمام اولڻو آهي . سهجو ٻائي نه گروءَ کي سرور ڀري
۽ سڀ ڪجهه ئي سمجهي هن جي دل ۾ گروءَ کان
سواءِ ٻئي ڪنهن جي لاءِ جاءِ ئي ڪانهي . هن گروءَ
جو ڊوڻن ۽ ڏٺائي هن طرح سان ڪئي آهي .

رام نچئون پر گرو نه وسارون .

اهڙي نهولي ڀرم ڀرجيم سوامي جن دل ۾ اٿي
ڀر پنهنجي ستگرو مهراج جن جي ڏٺائي ڪندا
رهندا هئا . سندن گرو پڳتي مهان هئي .

ستگرو مهراج جن اڳيان سرور جهڪائي ڪليڪر
۽ سندس ڀريوار اچي ڀرم ڀرجيم سوامي جن جي
چرڻن ۾ ويٺو . ان وقت ڪليڪر جي ڌرمپتيءَ پاڻ
ڏور ئي ڀرم ڀرجيم سوامي جن کي عرض ڪيو ته
ٻا ڪري اسان کي ڪوشيدا جو موقعو ڏيو . هن

هڪ ڏينهن ڪليڪٽر جي ٽرمپٽي ۾م ڀوجنيه سوامي
جن کي دين من ٿي ويٺي ڪٿي ته سائين !
منهنجي پتي ديو کي تڏم تي هڪ داغ آهي جنهن
جو علاج اسان وٽن وٽن ڊاڪٽرن کان ڪرايو آهي
پر ڪٿان شفا نه ملي آهي . اسين سڀني هلڏان
ٽراس ٿي اڃ توهان جي شرڻ ۾ آيا آهيون . ڪرڻا
ڪري توهين اسان تي ڪا رحمت ڪريو نه هيءَ
دڪ دور ٿئي .

۾م ڀوجنيه سوامي جن کين آڏت ڏيندي چيو ته
توهين ڪا به چٽا نه ڪريو . اسان جي ۾م ڀوجنيه
ستڱرو مهراج جن ۾ آبار شڪتي آهي توهين وڃي
سندن پيوت لڳايو ته سڀ دڪ دور ٿين . آڏت
چمٽڪار ٿيو . جيڪو مرض ڊاڪٽرن جي هيٺي علاج
کان پوءِ به لا علاج ٿي پيو هو سو ستڱرو مهراج جن
جي دعا سان بلڪل ٺيڪ ٿي پيو . ڪليڪٽر جو سڄو
۽ ريوار سندن چرڻن ۾ حاضر ٿي وارون وار سندن
وٽن ڪرڻ لڳو ۽ چوڻ لڳا ته سوامي جي اوهان
جي اسيم ڪرڻا سان هي چمٽڪار ٿيو آهي . ۽
سوامي جن کين چيو ته اها سڄي ڪرڻا منهنجي
ستڱرو مهراج جن جي آهي سو توهين وڃي سندن
چرڻ ڀڪڙيو ۽ آشير واد وٺو . ڪيڏي نه ٺهائي آهي
جو پنهنجو پاڻ اصل نه لکايائون . سڄو يش پنهنجي

کي ٿيو. پر چيئرمين کين ويٺي ڪري چيو ته هيڏي
 وڌي ڀومي اسين توهان کي ڏيڻ ۾ هجڻور آهيون.
 نگر ٻاڪا جي ٽيم اٺسار ايڏي وڌي ڀومي ڪڍون
 به هڪ جي ٽالي ڪري ته سگهجي. توهين ان جو
 ٽيون حصو وٺي سگهو ٿا. پرم پوڄي سوامي جن
 کيس سمجهائي چيو ته اسين پهلجي سنگرو مهرآج
 جن جو وصال آشرم ٺهراڻڻ ٿا چاهيون ان لاءِ توهين
 جيڪا زمين ڏيڻ چاهيو ٿا سا تمام ٿوري آهي.
 ويٺاري چيئرمين دين هن ٿي پرم پوڄي سوامي
 جن کي عرض ڪيو ته اسان کي جيترو اختيار آهي
 اوتري ڀومي ئي اسين توهان کي ڏيئي ٿا سگهون
 باقي ايڏي وڌي زمين ڏيڻ جو اختيار ته صرف
 ڪليڪٽر کي آهي. سو توهين ڀلي انهن سان گڏجو.
 پرم پوڄي سوامي جن نه رڌي سڌي جا مالڪ
 هئا. سندن هي هتان سلڪاب ته اوس ڀورو ٿيو
 هو سو اتفاق سان هڪ ڏينهن ڪليڪٽر آدرش نگر
 واري آشرم ٿي پهلجي ڀريوار سميت پرم پوڄي
 سوامي جن جو درشن ڪرڻ آيو. پرم پوڄي سوامي
 جن کين خوب مان سلمان ڏيئي پڪرون ٻاراڻي
 پرساد ڏيئي، آشيرواد ڏيئي وري آشرم ٿي اچڻ

لاءِ چيو.

ڪليڪٽر حادي خلدي آشرم ٿي اچڻ لڳو.

سوامي گڏيڻن کي چيائون ته ڀاڻي اسين هن
 اسٿان تي ستڱرو مهر اڃ جن جو ٿڌي آدم واري
 دربار جهڙو آشرم ٿا ٺهرائڻ چاهيون جيئن سندن
 يش سڄي ڀارت ۾ ڦهائجي وڃي. پشڪر راج سڀني
 ٿيڻن جو ڳرو آهي. هن پوءِ اسٿان تي ٻوڙ
 ٿيسيا ڪري يڳم ڪيو هو. سڄي ڀارت ۾ ٻوڙ جو
 مندر صرف پشڪر راج ۾ ئي آهي. سڀ شرڌا
 ياتري چار ئي ڏام ڪوٺ کان پوءِ هتي پشڪر راج
 جي پوٽر سرور ۾ اچي ٿي ڏيندا آهن. ان کان
 پوءِ ئي سندن تيرت ياترا سڦل ٿيندي آهي. انڪري
 هتي سڌائين ميلو لڳو پيو آهي. ان کان سواءِ
 هتي ڪارڪٽن جي پورٽماسي تي وصال ميلو لڳندو
 آهي. ان وقت ديش وديش مان لکين ياتري اچي
 پوٽر سرور ۾ ٿي ڏيندا آهن.

انڪري اسان جي دل جي ٽما آهي ته هن پوٽر
 اسٿان تي ستڱرو مهر اڃ جو اهڙو ته سندر ۽ وصال
 آشرم ٺهرائجي جو سڀ ياتري هتي اچي ستڱرو
 مهر اڃ جن جو درشن ڪري ٿا ٺاڻين.

اهو ويچار ڪري پشڪر راج نگر ٻاڪا جي
 چيٽرون سان گڏيا ۽ کيس چيائون ته اسين هن
 اسٿان تي پنهجي ستڱرو مهر اڃ جن جو هڪ وصال
 آشرم ٿا ٺهرائڻ چاهيون. انڪري هي ڀومي اسان

جن لاء اڳاڏو ٿو ڏاڏو ۽ پورو ٿو ڏاڏو آهي. سندن
 اها دلي تمنا آهي ته پنهنجي سنگرو مهر اڃا جن جو
 بيش چارون طرف ڦهلائي ڪين. آخر بڙائي ڇڏيان.
 اهڙي نموني بمبئيءَ ۾ پنهنجي پريمين کي
 خوب بيار ڏيئي پنهنجي ڏوريءَ ۾ پختو ٻڌي پرم
 پوڄيل سوامي جن هاڻي اجمير واري آشرم تي
 هوڻي آيا جو اجمير جا پريمي سندن وڃوڙي ۾ ڪين
 چوڻ پڪاري رهيا هئا. سڀني پريمين کين دين
 من ٿي اها ويٺي ڪئي ته هن طرح سان اسان کي
 ايندو نٿو وڃوڙو ڏيئي نه وڃو. اسين ٽوهان جي
 درشن لاءِ ٿو ڦٽندا ٿا رهون. اکيون وڇائي ٽوهان
 جي اچڻ جي راهه ٺاهيندا ٿا رهون. پرم پوڄيل
 سوامي جن کين اٿت ڏيندي چيو ته هاڻ اسين
 ٽوهان وٽ هتي رهي سنگرو مهر اڃا جن جي شيوا
 ڪندا سين.

اجمير ۾ رهي هتان جي سڪايل پريمين کي
 سنسڪرت روپي آهرت ٻارڻ سان گڏ آشرم جو دستار
 ڪندا رهيا. پر جڏهن کين فرصت ملندي هئي
 تڏهن پنهنجي هن ميل جي سنت سوامي گلايشانند
 مهر اڃا جن سان گڏ بيشڪر راج تي هليا ويندا هئا.
 اتي واريءَ جي ان ڊپ تي ڪلاڪن جا ڪلاڪ ويهي
 ساڌا ڪندا هئا حتي سنگرو مهر اڃا جن ڪلهن وقت
 وڏي جڳائي هئي.

واشي ديپا پرم پوجنيم سواهي جن کان اُن دوست
 جو نالو پڇيو. پرم پوجنيم سواهي جن جي مڪاروند
 مان پنهنجي دوست جو نالو پڇي هيءَ ڀريمي ٿي پوس
 ۾ پنهنجي ويو. سوچڻ لڳو ته پرم پوجنيم سواهي جن
 آندرياهه-ي ۽ رڌيءَ سڌيءَ وارا آهن سو شردا سان
 سندن چرن پڪڙي ۽ کين ويهتي ڪري چوڻ لڳو ته
 ساڻين مان توهان جي شون ۾ آيو آهيان مون تي
 پنهنجي مهر جو هٿ رکي مون کي هميشه لاءِ
 پنهنجي چرن جو داس بڻائي ڇڏيو.

اهڙي طرح هن ڀريميءَ جي سک ۽ شردا ويهي
 ٿي ڏينهنون ڏينهنون وڌندي. هاڻ هي ڀريمي هر
 سال ستڱرو مهراج جن جي ورسيءَ جي ميلي تي
 سڄي ڪٽنب پريوار ۽ مٿر منڊاليءَ سان گڏ اچي
 پرم پوجنيم سواهي جن جي تن من ۽ ڌن سان خوب
 شيوا ڪندو هو. پرم پوجنيم سواهي جن هن نذر ۽
 بهادر سڄي ڀريميءَ کي خوب پيار ڪندا هئا ۽
 کيس مان سلمان ڏيندا هئا. هيءَ ڀريمي به بنان
 ججهوڪ هلو مان وانگر سندن چرن ۾ ويهي هر ڪا
 ڳالهه صفائي سان چئي ڏيندو هو.

پرم پوجنيم سواهي جن جو هن ڀريمي مٿان ايندو
 ته وشواس هو جو جوئي جوت سمانڻ کان اڳ
 واشي ديپا کي پنهنجو پرتيندي ڪري ٿرست ۾
 رکي ويا. هن ڀريميءَ جي دل ۾ پرم پوجنيم سواهي

۾ آيو جنهن جو نه ايشور جي ستا ۾ وشواس هو نه
 ٿي سٺ هوائمان ۾ ڪا شڙڏا هئي. پر پهلجي
 پيٽ جي آگره ٿي هيءَ ڀريمي المو ٿي ڀرم
 ڀوليم سواهي جن جي ستسنگ ۾ آيو. ڀرم ڀوليم
 سواءِ جي جن جو درشن ڪري ڀورين ٿيڻن بلان
 شڪا سماڏان هي ڀريمي هوئي ويو. پئي ٿيڻن
 سندن ڀياري پيٽ ستسنگ کان پوءِ سندس ڀوليم
 ڪرايو نه ڪرو ههراج هي منهنجو ڀاءُ وائي دڀا
 اڏوليشيا مان ڪنهن ڪم سان هتي آيل آهي.

شري وائي دڀا ڀرم ڀوليم سواهي جن جي
 ٺهڙا سان چيو نه سائين مان نه پهلجي پيٽ جي
 چوڻ ٿي هتي آيو آهيان. منهنجو ايشور ۽ ايشور
 جي پڳڻن ۾ ڪو به وشواس ڪونهي ۽ مان نه بلڪل
 ناستڪ آهيان. سواهي جن هن جي سچائي ۽ دل
 جي صفائيءَ تي ٿاڏو خُرش ٿيا ۽ کيس چيائون ته
 هڪ سچو ۽ صاف دل ناستڪ هزار الڏ وشواسي آستڪن
 مان وڌيڪ ڀيرو آهي.

ڀرم ڀوليم سواهي جن ڄاڻي ڄاڻڻ هار هئا. سو
 سندن دل جو حال ڀروري ويا. کيس چيائون ته
 دل جو حال کوني ٻڌاءِ. تون اسان کي تمام گهڻو
 ڀيرو آهين. کيس خوف آشورواد ٿي پئي چيائون ته
 ڪسي مصيبت توي ويئي آهي. ٿلهجي دوست
 تنجي پورين تنجي خوف مدد ڪئي آهي.

چندن رام ولايت کان موٽي بمبئي آيا . سواهي
چندن رام جن ۽ ڀرم ڀوجليم سواهي جن رام لکن
جي جوڙي ۽ سمان هئا . ٻئي هڪ ٻئي جو خوب مان
سلمان ڪندا هئا . سواهي چندن رام ڀوئي ۾ سڱرو
هوراج ٿيو ۽ نورام هوراج جن جي عالیشان درٻار ٺهرائي
هئي . ڀرم ڀوجليم سواهي جن جي آگرهه تي اهي
ساڻن گڏ رهي سٽسنگ ۾ جو امرت جڳياسين کي
ڀيارڻ لڳا . انهيءَ وقت جي آند جي مهما جو بيان
ڪرڻ کان ٻاهر آهي .

انت ۾ ڀرم ڀوجليم ماما صاحب ڀرم ڀوجليم سواهي
جن کي ويٺي ڪئي ته منهنجي ڀريوار تي ڪرڻا
جي نظر ڪندا رهندا ۽ ڀلڻجن سڀڻن کي آڳيا
ڪيائين ته سواهي جن کي ايشور جو روپ سمجهي
سدا تن من ۽ ڌن سان سندن شيوا ڪندا رهندا .
ڀوجليم ماما صاحب جي انتم آڳيا جو هلن سڀي
خوب پالن ڪيو . ايتري قدر جو ڀرم ڀوجليم سواهي
جن جي جوتي جوتا سمائڻ کان پوءِ سندن سڀڻ
شري هرايتر ڪرناٿي اجهي واري درٻار تي رهي
سندن ڏاڍو امر ڪرڻ لاءِ آشرم جي خوب شيوا ڪري
ڏاڍو ٺيڻاڻي رهيا آهن .

بمبئي جي ڀريمين کي سٽسنگ روئي امرت جو
آند وڌائيندي هڪ ڏينهن اهڙو ڀريمي سندن شرڻ

ڪري ادويت شد برهم حو ساڪيالڪار ڪرائي . جو
 شاستر جي وديا کي چڱيءَ طرح ڄاڻي شاستر انوسار
 شب گڻن کي باطن ڌارڻ ڪري ۽ جڳياسوءَ کي به
 ڌارڻ ڪرائي . انهن سڀني شب گڻن واري کي
 سڄو سنگرو چئبو آهي .

اهڙي برهم گيانجي برهم نشلي سنگروءَ کان آتم
 گيان پراپت ڪرڻ لاءِ سنگروءَ جي شيوا جي ضرورت
 آهي . شڙڏا سان سنگروءَ کي نمسڪار ڪري ٽن من
 ڏن ۽ واڻي سڀ سنگرن کي ارڙڻ ڪري ، ٽن سان
 سنگرن جي شيوا ڪري ، آگيا پالن ڪري ، من سان
 سنگروءَ جا اڀڻيش چڱيءَ طرح ويچارِي، سنگروءَ
 کي ايشور کان به وڌيڪ سمجهي شڙڏا ۽ رشواس
 رکڻ ، ڏن کي سنگروءَ جي آگيا انوسار شب گرم
 به لڳائڻ ، واڻي سان سنگرن جي شب گڻن جو
 پرچار ڪرڻ . انهيءَ طرح سنگروءَ جي شيوا ڪرڻ
 سان سنگروءَ جي ڀرسلنا پراپت ڪري آتم گيان کي
 پراپت ڪري هوهر جي پنڌن کان چٽي هوندي هن
 پراپت ڪري ، تنهن گيان جي پراپت ڪرڻ لاءِ
 سنگروءَ جي شيوا جي ضرورت آهي .

اهڙي نموني هر روز ڀرم پوجيه سوامي جن
 ستسنگه روپي آهرت جي ورکا ڪري جڳياسن کي
 نڪت ڪندا رهيا . ڪجهه ڏينهن کانپوءِ سواهي

پريمين ڪي چوڻ لڳا ته راجا ۽ راڻي مهاڻا جو
درشن تڏهن ڪري سگهيا جڏهن هنن شهر جا ٻيا
سڀ دروازا بند ڪرايا. اهڙي نموني جڏهن اسين
به جڏهن نو دٿار بند ڪندا اسين تڏهن اسان جو
ڌيان دسوين دٿاري ۾ لڳندو جتي ٻوڙجي آتم
سروپ جو ساڪيات درشن ڪري سگهنداسين.

پرم ٻوڙجي سوامي پريمين ڪي هن ڀرمارت جي
راهه ۾ ستگروءَ جي مها سمجهاڻي چوڻ لڳا ته
جيئن صرف پارس ٿي اوه ڪي سون بڻائي سگهندو
اهي تين سچو ستگرو ٿي جهڙياسوءَ ڪي هن سلسلار
روپي ساگر مان پار لڳائي سگهندو. پارس ته اوه
ڪي صرف سون بڻائي سگهندو آهي پر سچو گرو پنهن
جي ڪرپا درشتيءَ سان پنهنجي رنگ ۾ رڱي پاڻ
جهڙو پارس بڻائي ڇڏيندو آهي. هاڻي سوال ٿو
اٿي ته اهڙو سچو ستگرو ڪهڙن گڻن وارو هئڻ
گهرجي؟ اهڙو ڀرماڻا جو سروپ سچو ستگرو وڌن
جي گيان جو ڄاڻندڙ برهم شرو تري هجي، برهم
۽ آتما جي آڀين گيان ۾ جهلجي نسا آهي اهڙو
برهم نيشلي هجي. جهڙياسوءَ جي ٻڌيءَ ۾ پنجن
قسمن جا پيد آهن. ۱. جيو ايشور جو پيد ۲. جيو
جو هڪ پٽي سان پيد ۳. جيو جڙ جو پيد ۴. ايشور
۽ جڙ جو پيد ۵. جڙ جو هڪ پٽي سان پيد. انيڪ
ڪئين سان انهن پيد پرائن روپي دٿيت ڪي دور

ٺاڏي وٺي ۽ هن اهو پڙهو گهملو ته سڀاڻ هر ڪو
پهلجي گهر اندر رهندو ۽ ڪو به دروازو نه کوليندو.

مهاڻا صبح سان پهلجي ٺهر اڻوسار بکيا ڪرڻ
آه ٺڪتو. سڄو شهر بند ٿي گهملندو گهملندو اچي
مهل جي دٿار تي پهتو جتي راجا ۽ راڻي سندس
سواگت ۾ بيٺا هئا. هنن مهاڻا جي دل ۽ جان
سان آجيان ڪئي، سک ۽ شوڏا سان کيس مهل ۾
ولي آيا ۽ سندس ڀرپور ڪيائون. مهاڻا سندن
پرير جي پارو ٺاهي ڏاڍو خوش ٿيو. هو ڳالهه سمجهي
ويو هو ته کيس مهل ۾ گهرائڻ لاءِ هنن اهو سڄو
مالٻاڻ ملندو آهي.

هاڻي راجا هٿ ٻڌي مهاڻا کي ويٺي ڪئي ته
ڪرڻا ڪري ٻڌايو ته ڀڳوان جو درشن ڪيئن ٿيندو؟
تڏهن ئي مهاڻا چيو ته ڀڳوان پهلجن پيارن کي
هن طرحن سان درشن ڏيندو آهي. هڪ ته ابتدا
اچڻ تي، پڳت جي سڄي بڪار ٻڌي. جيئن پڳت
پرهاد کي ڀڳوان نرسنگهه جو اوتار وٺي اچي ابتدا
جي وقت درشن ڏنو. ٻيو پرير جي وس ٺهي به ڀڳوان
پنهائجي پڳت کي درشن ڏيندو آهي. جيئن پڳت
ٺاهڻو کي سندس پرير جي وس ٺهي ڀڳوان ٻار ٺهڻ
دفعي درشن ڏنو.

پرير ٻوليم سواهي جن هيءَ درشتانت ٻڌائي

اها ڳالهه پنهنجي راڻيءَ سان ڪئي ته مهاڻا تمام
 ڊهٽل ۽ گيانجي آهي. سندس درشن ڪرڻ سان اڀار
 شانتي ٿي ملي. تنهن تي راڻيءَ راجا کي عرض
 ڪيو ته اهڙي ڊهٽل گيانجي مهاڻا جو درشن کيس به
 ڪرائين. راجا راڻيءَ جي ڳالهه ٻڌي سوچيو ته اسين
 ڪري مهاڻا کي محل ۾ ٿا گهرايون. سو مهاڻا
 کي گهراڻڻ لاءِ قاصد موڪلياڻون پر مهاڻا قاصد کي
 چيو ته هو ڪٿي به نه ويندا آهن. جنهن کي درشن
 ڪرڻو هجي اهو خود اچي. هاڻي راجا اچي منڍو
 ته ڳالهه ته ٺاڍي ڳري ٿي پيئي. مهاڻا اچڻ نٿو
 چاهي ۽ راڻي پڙدي ۾ آهي سا مهاڻا وٽ ڪيئن
 وڃي. آخر هن مٿلي جو حل ڳولڻ لاءِ راجا وزير
 کي گهرايو. وزير ٺاڍو سياڻو هو. تنهن ويچار
 ڪري راجا کي ٻڌايو ته مهاڻا صبح جو هر روز
 ٻڪيا ڪرڻ لاءِ ڪنهن به هڪ گهر ويندو آهي ۽ اُتان
 وڃن ڪري پنهنجي اسٿان تي اچي ڏيان ۾
 هوندو آهي.

توهان سڄي راج ۾ پڙهو گهमाيو ته سياڻو هرڪو
 پنهنجو دروازو بند رکي. هاڻي مهاڻا گهمندو
 هوندو اوس توهان جي محل جي دٿار تي اچي
 ٻڪيا گهرندو. ان طرح سان راڻي مهاڻا جو درشن
 ڪري سگهندي. راجا کي وزير جي هيءَ صلاح

لو دئار بند ڪري پنهنجو ڏيان دسوين دئاري
لڳائڻو ٻولندو ٽڏهن اسان ڪي درشن ملندو. اها
ڳوڙهي ڳالهه سمجھائڻ لاءِ پريمن ڪي هي
درشتالت ٻڌايائون —

درشتالت — هڪ دفعي جي ڳالهه آهي ته هڪ
بستيءَ ۾ هڪ مهاڻا آيو. هو هر روز شام جو ستسنگ
ڪندو هو. سندس گيان جي ساراهه ٻڌي بستيءَ
جا گهڻائي ماڻهو سندس ستسنگ ۾ اچڻ لڳا.
مهاڻا جي ستسنگ ۾ اٻڌي ته ڪشش هئي جو ان
راج جو وزير به هر روز سندس ستسنگ ۾ اچڻ لڳو.
هڪ ڏينهن ڪنهن ڪم سانگي راجا وزير ڪي شام
جو پاڻ وٽ گهرائڻ لاءِ گور ماڻهو موڪليو. گهر وارن
کيس چيو ته هو هن وقت ستسنگ ۾ ويل آهي. راجا
جي ماڻهو ستسنگ ۾ اچي وزير کي راجا جو نياڻو
ڏنو. وزير چيس ته راجا کي وڃي چئه ته مان ستسنگ
ٻڌي جلدي توهان وٽ حاضر ٿيندس. ستسنگ پوري
ٿيڻ تي وزير راجا جي درٻار ۾ حاضر ٿيو. راجا
پڇيس ته تون هر روز ستسنگ ۾ جو ٿو وڃين؟ وزير
ٻڌايس ته مهاڻا جي ستسنگ ۾ وڃڻ سان من کي
اڀار شائتي ٿي ملي. اها ڳالهه ٻڌي راجا به ٻئي
ڏينهن ستسنگ ۾ آيو. مهاڻا جو درشن ڪري ۽
ستسنگ ٻڌي راجا کي به ڀرم آندو آيو. هن

(3) اندر گنگا جملا گوڏاوري
چلب سلدو چمڪار پريتم

(4) اندر گوگل گانيون گوڀيون
ڪاشي ۽ ڪيدار پريتم

(5) ڪهي ٿيئون آهي پنهلجي اندر
راس ملڊل ريسار پريتم

سارو هي سلسار پريتم

هي ڀڄن ٻڌائي ڀڄم ڀڄل سوامي جن چوڻ
لڳا ٿم آتم ساڪياتڪار ڪرڻ ۽ ڀڄم ماڻها کي پرايت
ڪرڻ لاءِ اسان کي پنهلجي اندر ڀڄڻ لڳا ٿي
ڀڄندي. ڇاڪاڻ ته ڀڄم ماڻها ٻاهر نه ڀڄي اسان جي اندر
ڀڄي وڃن ٿا. انهيءَ ڪري ٻاهر مڪتا کي ٿيڻ لڳي
اسان کي انڌو مڪي ٿيڻو ڏيندو. پڪيل انسان هون
وانگر ڪستوريءَ کي ڳولڻ لاءِ ٻاهر اڃاڻو پڪي ڏو
ڪيس اها خبر ٿي ڪانهي ته ڪستوري ته سلدس دن
ڀڄي سمائي پيئي آهي سا ڪيس ٻاهر ڳولڻ سان
ڪيئن ملندي؟

پنهلجي جي پسين ڀاڻ پنهلجو ڀاڻ ڀڄي
ٿم ڏکو موٽي موٽي ڏکو ايشور ڀڄواسين
اندر ڀڄي اسين ٻاهر اسين ڳولهيون

هي ڀڄي ڀڄي ڀڄي ڀڄي سوامي جن پريتم کي
سمجهاڻي چوڻ لڳا ته اندر ڀڄڻ لاءِ ٻاهران

پاسي ٿو ٺهون ڪري ست روپ چيئن روپ آڻين
روپ و شيش آڻين سروب ڪي ڄاڻڻ جو نالو آڻين
گيان آهي.

ڀرم ڀرجيل سواهي جن هاڻي ڀريمين ڪي ٻڌائڻ
لڳا ته آتما جي رهڻ جو اسٽان ڪهڙو آهي؟ آتما
سامانئيم روپ سان سهڻي ڀرائين جي ٻڌي ۽ روپي
غلام رهي ٿو. جيئن اڳي سامانئيم روپ سان
سرو وياڪ آهي. پر و شيش روپ سان ڀرڪاشوان
ديپڪ ۾ آهي. ديپڪ ۾ ٿيل ۽ ٿيل ۾ وٽ ۽ وٽ ۾
جوت جو ڀرڪاش آهي. ٿيڻ شريو ۾ انٿڪرڻ ۽
انٿڪرڻ ۾ ٻڌي ۽ ان ٻڌي ۾ آتم جوت جو ڀرڪاش
آهي. ٺهڪري اها ٻڌي روپي غلام ٿي. آتما جي
رهڻ جو اسٽان آهي.

هن کان پوءِ ڀرم ڀرجيل سواهي جن چوڻ لڳا ته
آتم سروب جو ساڪيات روشن ڪيئن ڪجي؟
هن ۽ ٻڌي راڻ ڪي سمجهائڻ لاءِ ڀرم ڀرجيل
سواهي جن ڀريمين ڪي هي ڀڄڻ ٻڌايو —
جهاني پاڻي پس ٿون جيءَ ۾
اندر سڀ اسرار ڀريتير —

(1) اندر ٻرهما و شتو. مهيش

ديون جو ديدار ڀريتير —

(2) اندر سواج تارا ڪٽيون

2. گيتا جو ڀڳت گيان هجي -

گر مورت جو ڌيان هجي
سوهڻ شيد جو ڀان هجي -

اھو منهنجو عرض آ

3. مادو سواس سهيلو ڪجانءِ -

ڏاڏر تون نه ڏهياو ڪجاء

شانت سڪم جو مياو ڪجانءِ -

اھو منهنجو عرض آ ،

ڀرم ڀوجنيم سوامي جن هر روز ستسنگم جو ديهاڻ
لڳائي پريمين کي آتم گيان جي باري ۾ ڪوئي هن
طرح سان سمجهائڻ لڳا.

آتم گيان ٺاڻو آهي پنهنجي اصلي سروپ کي
ڇاڻڻ جو، جنهن گيان سان استول سوکيم ڪارڻ
سوين کان پاڻ کي نيارو ڇاڻي ست - ڇت آند
روپ آتما کي پراپت ڪجي، تڏهن کي آتم گيان
ڇڻبو آهي .

آتما جو هڪ سامانيم روپ آهي، ٻيو وشيش روپ
آهي . جيڪو سڀ ۾ ويڙڪ ۽ سمايل آهي، اهو سامانيم
روپ آهي ۽ جيڪو ست روپ، چيٽن روپ ۽ آند
روپ آهي، سو وشيش روپ آهي . اڳيائيءَ کي
نما صرف ست روپ پرڳيت ٿئي ٿو پر گيان وان
ي ست چت آند روپ نٿي مڪت نٿي شد روپ

هن وقت پنج ٿي سڀتر ۱. لڳڻ ۲. موهلداس
۳. موليڌر ۴. لاڳند ۵. سدر، سڀڻي مڻي ٿوهان
کان هيءَ شپ سنڪڻ ڪرائين ٿا ته هردوار ۾
ٿوهان جي نالي ان جو چيتر هلائيندا. هاڻي ٻيو
جيڪي به ٿوهان پهلجي سڀترن ۽ لهرن کي آڳيا
گندا ته هو ٿوهان جي آڳيا مڇڻ لاءِ تيار آهن.

ڇوچ مانا صاحب ڀرم ڀوجنڻ سوامي جن کي چيو
ته مان پهلجن پتن کي آڳيا ٿي ڪريان ته هر روز
ٽيڊ ڪلاڪ صبح جو پهلجي گهر ۾ سڄو ڪٽڻ
ڀرڻ وار هلي سسنگم جو آلد روپ ديڀان لڳائيندا
رهن ۽ روز ڇوچا گندا رهن جو هلن سڀلي وڏي
خوشيءَ سان مڇيو.

ڀرم ڀوجنڻ سوامي جن مانا صاحب جن جي
اهڙي شڙا ۽ پڳڻي ڏسي ڏاڍو ڀرسن ٿيا ۽ هي
پڇن چيائون.

پڇن

اٺ ويڙو ڪڇانءِ سويلاو.

اهو ملهڻو عرض آ

۱. بندرا بن جو ٿل هجي -

مڪه ۾ ٿلسي ٿل هجي

۲. وڻ ڇل هجي -

اهو ملهڻو عرض آ

هر روز ستسنگ جو آندڻ ٿيڻ لڳو. جيئن ستگر
 هوراج ٿيڻو نرام صاحب جن جو ڀڄڻ سان گڏو گڏ
 ڀوڄڻ ڪارائڻ يعني پنداري سان گهڻو ڀرير هو.
 ٿيڻ سوامي جن جو ڀڄڻ ساڳيو ئي سڀاءُ هوندو هو.
 ٿيڻ ڪري هر روز ستسنگ جي آندڻ سان گڏو گڏ
 ڀوڄڻ لاءِ پندارو به ڇالو رهيو. چوندا هئا ته
 جيڪو ڀيٽ ڀري ڀوساد کائيندو ان جا پندارا سدائين
 ڀريا رهندا ۽ سڀ هن جون مرادون ستگر و هوراج
 جن ڀورين ڪندا.

ڀرم ڀوجنيم سوامي جن آگيا ڪٿي ته اکند پات
 صاحب ڇالو ڪريو ۽ اٿڻ پندج هزار ٺهرائي ماما
 صاحب مولي ٻائي کي ٿيو ته ڀلججي هٿن سان
 دان ڪري. ان وقت هيٺ منڊپ لڳائي ستسنگ جو
 آندڻ روپ ديڀان ڇالو ڪيو ويو ۽ شري اکند پات
 ڇالو ٿيو ۽ اٿڻ ڀڄڻ ٺهرايا ويا. ڀوج ماما صاحب
 مولي ٻائي پات هلندي اٿڻ ورهيا ۽ سندن ڀڄڻ
 ٿي سڀڻ ڀرم ڀوجنيم سوامي جن کي ڀرار ٿڌا ڪري
 چيو ته ڀوج ماما صاحب کان ڪجهه دان جو
 سلڪڻ ڪرايو ۽ سندن جيڪا مرضي هجي ته دل
 ڪواي دان ڪن. اسين ڀوج ماما صاحب جي هر
 طرح سان آگيا هجڻ لاءِ تيار آهيون. ڀرم ڀوجنيم
 سوامي جن ڀوج ماما صاحب کي چيو ماما صاحب

ڏيان ۾ رهي سمورڻ ڪرڻ لڳا. نه صرف ايترو
پر هر سال سڄي ڀريوار، ڌرمپتي شريمتي ڪلاوٽي
سپتر پرت ڪمار، ڌرو ڪمار، گورڏن، ڌيءَ چنڊرا،
ڏشپا ۽ ڪملا سميت سڌو مهراج جن جي ورتي
انسو ٿي اچي ڀرم ڀوجليم سوامي جن جي خوب
شيو ڪرڻ لڳا. ڀرم ڀوجليم سوامي جن جي ٻه
هن ڀڳت مٿان آئي ڪرڻا رهي.

اهڙي نموني ڀرمين جي سڌ ڀوڻي سڌ ٿي
ڀرم ڀوجليم سوامي جن بمبئيءَ جو رڻ ڪندا
رهيا. ڇاڪاڻ ته ڀرم ڀوجليم سوامي جن ڇاهيندا
هئا ته جيترو مان گوڙن شورن جو رڻ ڪندس
اوڻو مان پنهنجي ستڙو مهراج جن جي سڌائڻ
جو ڀڄار ڪري سندن ڀش ڦهلائي سگهندس.

هن دفعي مانا صاحب مولي ٻائي ڪرناٿي جيڪا
سندن ستسنگ جي سڪايل هئي آين اودوت
مهراج جن جي ورتي ٿي جيڪا هوءَ هر سال سڌ
۽ شڙا سان ملهائيندي هئي، حاص ٿيندڙ ڌيئي
بمبئي گهرايو ته اتي اچي ستسنگ جو امرت
پيارين. ڀرم ڀوجليم سوامي جن ٻڌي جي چنڊ
ٿي ڀڙاريا. ڀوجليم مانا صاحب مولي ٻائي سندن
درشن ڪري تمام گهڻو خوش ٿيا ۽ اچڻ شرط
کين ويٺي ڪري چيائون ته ايلڊر چنڊ تائين
هتي رهن.

ٻوہ گرو اهو داس جن اُتي رهي ستڙن جي
 اهڙي نه لڳن سان شيوا ڪئي جو ستڙن کين
 پنهنجي ڪرپا سان رڱي اعل ڪري ڇڏيو ۽ اٺت ۾
 کين گرو گدي بخشياڻون .

هي درشتانت ٻڌائي ٻـرم ٻـوجنـيم سوامي جن
 ٻـوـيـمين کي چوڻ لڳا ته هن سنسار روڻي ساگر
 مان ٻار پوڻ لاءِ ستڙوءَ روڻي ملاح جي ضرورت
 آهي . ٻـوـيـمين کي ستڙوءَ جي مهها جو هيءَ سلوڪ
 ٻڌاياڻون ، —

اهڙي ڪير ڪري ، سامي بنا ستڙوءَ
 ڀڳت جوت ويراڳ ڄا ، ٽٽي پلدار ڀري ،
 انهيءَ جوت اندر ۾ ، ستم ست ٻـري
 پاڪ نه ٿئي ڀري ، رمنا رام اکين کون

شري ٽيون داس کي سوامي جن جي ستڙنگ
 ٻڌڻ کان پوءِ سوامي جن لاءِ اڻاهه شردا جاڳي ۽
 سندن خوب شيوا ڪرڻ لڳا . هڪ ڏينهن ٻـرم ٻـوجنـيم
 سوامي جن کي ويٺي ڪيائين ته مون تي ڪرپا
 ڪري مون کي نام دان ڏيو جيئن مان توهان جي
 چوڻن جو سمورڻ ڪري هيءَ جنم سڦلو ڪريان .
 ٻـرم ٻـوجنـيم سوامي جن سندن شيوا ۽ شردا ٽسي
 کيس نام دان ڏنو . نام وٺڻ کان پوءِ شري ٽيون داس
 ٻـرم ٻـوجنـيم سوامي جن کي ٻـو مائما جو روپ سمجهي
 سندن خوب شيوا ڪرڻ لڳا . انهيءَ ٻـرم سندن

نه اسان کي هينئر ئي هلن رت وٺي هل جو اسان
 جي دل سندن روشن لاءِ تڙ ٿي رهي آهي. ٺڌولتي
 بيبي امرو کين چيو ته بابا هن وقت مان اتي هلڻ
 لاءِ مجبور آهيان جو ڪجهه ڏينهن اڳ ئي مان اٿان
 اتي آهيان. وري سندن اها آڳا آهي ته جڏهن
 هو مولڪي گهرائين ٺڌهن ئي مان اتي وڃان. اڪري
 ڪجهه ڏينهن ترسي مان توهان کي اتي وٺي هلندس.
 پر ڪرو اورداس جن کيس ملتون ڪري چيو ته
 پٽري تون اسان کي هينئر ئي اتي وٺي هل جيڪو
 پاپ پوندو سو اسين پنهنجي سر تي جهلينداسين
 تون ڪوبه ڏڪو نه ڪر. اهڙي اڪير ٽسي بيبي
 امرو کين وٺي ڪنڊور ۾ اتي جتي ڪرو اگند صاحب
 براجمان هئا. ڪرو اورداس جن کي ٻاهر بهاري
 بيبي امرو پتا صاحب جن کان آڳا وٺڻ لاءِ اندر
 سندن درٻار ۾ ويئي. ڪرو صاحب ته ڄاڻي ڄاڻڻ
 هار هئا سو کيس ٽسي چيائون ته پٽري جنهن کي
 پاڻ سان آندو ائين ئي انهن کي ٻاهر جو بهاري اتي
 آهيان. پوءِ پاڻ خود ٻاهر اچي سيٽن وانگر ڪرو
 اورداس جن سان گڏيا پر ڪرو اورداس جن سندن
 چرڻن ۾ ويهي کين ارداس ڪري چيو ته اسين
 توهان جي شوق ۾ آيا آهيون ڪريا ڪري اسان
 کي پنهنجي چرڻن ۾ جاءِ ڏيئي آشيرواد جو هٿ
 ۾ مٿان رکيو.

رهي هئي. بيبي امرو گرو انگڊ صاحب جن جي
سپٽري هئي جيڪا ٿاڙو سندن ڀائٽي سان پرڻجي
اٿي هئي. هو روز صبح جو جلدي اٿي اٿڻان
ڪري چپ صاحب ۽ ٻين گرن جي واڻي پڙهندي
هئي.

ان وقت جيڪا آمرت ٻاڙي بيبي امرو پڙهي
رهي هئي ان جو ارت هو ته جيڪو ڀرڻ اوهم جي
ڪٽي جهڙو نيچ چون هجي پر گرو ڪرڻ سان هو
سون سمان شدت ٿي وڃي ٿو ۽ گورو کان واهڙوءَ جو
شبد روپي آمرت نام وٺي هن جو هردو اهڙو ته
تربت ٿيو وڃي جو هن کي ٻئي ڪلهن ڀدارت جي
اوڙهم ٿي نٿي ٿئي.

گرو امرداس جن کي هي شبد ٻڌي دل ۾ گهي
چوٽ لڳي سوچڻ لڳا منهنجي جيون ٻڌان گروءَ جي
وڻڻ هلي ويئي. جيئن شبد پورو ٿيو تيئن ماڙيءَ
ٿان اهي بيبي امرو وٽ آيا. ڪاٺس پڇيائون ته
ته پٽري تون هي ڪلهنجو شبد ڳائي رهي هئين
تڏهن تي بيبي امرو نمڙا سان کين ٻڌايو ته هي
شبد گرو ٺاڙڪ صاحب جن جو آهي جهجهجي گديءَ
تس هن وقت هن داسيءَ جا ڀٽا صاحب گرو انگڊ
صاحب ويل آهن.

اهو ٻڌي گرو امرداس کيس ويهتي ڪري چيو

حو سوچڻ لڳو ته هي گهون ڪامل گروه جو شش آهي. سو رات جو جڏهن آرامي ٿيا ته ڪائڻس پڇيائون ته ڀائي تنهنجي وهوار تي ڏاڍو خوش ٿيا آهيو نه هاڻي اسان کي ٻڌاء ته هي گيان توهان ڪهڙي گروه کان ورتو آهي؟ تنهن تي گروه اهو داس جن کيس جواب ڏنو ته ”ڀائي! مون ته اڃا گروه نه ڪيو آهي.“ اهو ٻڌي برهمڇاريءَ کان رڙ ٺڪري ويئي. چون لڳو ته توهان پيريءَ تائين اڃا گروه نه ڪيو آهي. تون گروه آهين. اهو چئي پنهنجا ڪرم ڪٽڻ ويٺو. جي منهنجو ته ڌرم پرست ٿي ويو. منهنجو گنگا نشان اڪيارڻو ٿي ويو. مون کي خبر هجي ها ته تون گروه آهين ته مان تنهنجي هٿ جو ڀائي نه ٿي ٻيان ها. هاڻ مون کي موتي وڃي گنگا نشان ڪرڻو پوندو جيئن منهنجو هي سائب ڌوڙجي وڃي. اهو چئي اڏي مهل رات جو ئي پنهنجو بستر و گول ڪري مالا گنگا ڏانهن روانو ٿيو.

دوهه پياريءَ جو هي ورڻاءُ ٽسي گرو اهو داس جي
دل کي گهري چوٽ لڳي. سوچڻ لڳا ته جيون جا
هيٽرا سال هن سهرڙ جو نه ڪيو. انهيءَ چٽا ۾ ڪن
سڄي رات نٺ نه آئي.

اوچتو دريات ويلي سدن کان ٿي گر ٿئي
هڏر ٻڌلاءِ ٻيو. اها گر ٻاڻي ٻيئي امرو بڙهي

گرو ڪري نام دان ورتو آهي؟ ڏهن ٽي ڏيونداس
 نمرتا سان ڀرم پوڄيم سوامي جن کي چيو ته مون
 اڃا گرو نه ڪيو آهي. ڀرم پوڄيم سوامي جن کيس
 سمجهاڻي چوڻ لڳا ته هن روحاني راهه ۾ گروءَ
 کان سواءِ هڪ قدم هلڻ به محال آهي. پنهنجي
 ستگرن کان نام روپي چاڙهي وٺي اندر جا پٽ کڻي
 آتم ساکياتڪار ڪري پنهنجو هي جنم سڦل ڪري
 سگهون ٿا. بنا گروءَ جي گت ٿي ڪانهي. هي
 مانس جنم بنا نام سمرڻ جي اڪيار ٿو آهي. گروءَ
 جي موهه چٽيءَ طرح سمجهاڻ لاءِ هيلينون
 درشتانت ڏنائون.

درشتانت :- گرو اورداس جن شروع ۾ ويشترو
 پٺت کي مڃيندا هئا. هنن جي ٽيرون ۾ گهري
 شردا هئي سو هڪ ذم ٻئي سال گنگا اُشان ڪرڻ
 ويندا هئا. جڏهن ويهون ڀيرو گنگا اُشان ڪري
 موٽي رهيا هئا ته مهرا ڳوٺ وٽ سندن ملاقات هڪ
 برهمڇاريءَ سان ٿي. ٻنهي گڏجي وڻ هيلان
 وڻرام ڪيو ۽ گڏجي پوڄن ڪيو. سندن ڀريم ايترو
 ته وڌي ويو جو برهمڇاري گرو مهراج جي اکره
 تي رات سندن گهر ۾ ٽڪيا جتي گرو مهراج جن
 سندن خوب خاطرداري ڪئي. برهمڇاري سندن
 نورمتا، نورمائي ۽ مٿر وهنوار تي اهڙو ته مگت ٿيو

وٻنٽي ڪرڻ ٿي سندس گهر وڃي سندس ڪٿيا
 کي پوئتر ڪيائون. سندس شيوا ٿي پوسن ٿي
 هي پڇن ڇيائون.

پڇن

1. شيوا سهاڳن ٿي ماري - شيوا سهاڳن
 جلهن جي اڱڻ ستڱرو ۽ سنت اچن ٿا
 پري ٿي پوسن ٿي پير رکن ٿا
 جلسر جلسر سنڌا ٿن پاڳر گلن ٿا
 ٿو وري چو طرف کان وارو ويراڳين.
2. جلهنجو مستڪ گروءَ اڳيان روز ٿي ٿو
 سڪ سان سڇي شيوا ڪري چرن چمي ٿو
 ايندي ويندي سنت گرو ٿو جن جهمي ٿو
 سچ ٿي ٿن آ پاڻو محبتي هاڳن.
3. ڪهي ٿيئون ڪرم حڏهن ڌرم گلن ٿا
 ٿڌهن گرديو ۽ سنت ملن ٿا
 وڃن ٿي ٿي ٿي سڪيا واءِ لڳن ٿا
 برهم سندو باغ کلي پاڳر ويراڳين.

پرم پوجيم نسوامي جن هن پريمي جي شيوا
 سڪ ۽ شردا ٿي ٿاڍو پرم ٿيا. سوچڻ لڳا ٿي هي
 عسڪار هن جي پورو جلسر جا آهن. هي پريمي
 عسڪار جي راهه ۾ صلي طرفي ڪري سگهي ٿو
 سڪن ٿي پڇيائون ٿي پاڻي ٿي بونداس اسين ٿي
 پرا ٿي پرم ٿيا آهون پو ٿي ٿي ٿي

وٺائيندا رهيا. هاڻي وري بمبئي جي پريمين ڀرم
 پوڄيڻ سوامي جن کي بمبئي ۾ اچي سڀني سڪايل
 پريمين کي درشن ڏيڻ لاءِ عرض ڪيو. هتيءَ سڪايل
 پري ڀڪار ٻڌي ڀرم پوڄيڻ سوامي جن بمبئي رٽن
 تي روانا ٿيا.

بمبئي پوڄڻ تي سڀني ايسرڊاس گـوـپالڊاس
 ڏاڏاڻي جيڪو سندن پراڻو پريمي هو ڀرم پوڄيڻ
 سوامي جن کي وينتي ڪئي ته سندن ڪٿيا کي
 ڀـوـيٽـر ڪري سٽسنگ جو ديهان اتي لڳائي پريمين
 کي آڻند وٺائين. ڀرم پوڄيڻ سوامي جن سندن سڪايل
 ۽ شردا ڏسي سندن عرض اڳهايو.

ڪجهه ڏينهن کانپوءِ سندن شرداو پريمڻ ميران
 جو سروپ ڏاڏي خوبسي ماءُ کين سندن گهر ڇڏي
 سٽسنگ جو ديهان لڳائڻ جو عرض ڪيو. جيئن آقا
 جا پريمي ڀرم پوڄيڻ سوامي جن جو درشن ڪري
 سٽسنگ جو لاپ وٺي سگهن. هتي ڀرم پوڄيڻ سوامي
 جن جي سمپرڪ ۾ شري ڏيونداس آيو. درشن
 ڪندي ئي سندس شردا جو ساگر اهڙي ڀيرو. هي
 پريمي سندن پريم ۾ اهڙو ته متوالو ٿي پيو جو سڀ
 ڪجهه ڀلائي سندن چرڻن ۾ رهي سندن خوب شيوا
 ڪرڻ لڳو. سندن سڪايل ۽ شردا ڏسي ڀرم پوڄيڻ
 سوامي جن هن مٿان آشيرواد جو هٿ رکيو ۽ سندس

اٿاه پيار ٻائي، سندن سٽسنگ روپي آهرت پي،
 مان سلمان ٻائي سٽسنگ گانگداس ۽ دادي سٽسنگ
 اٿين معصوس ڪرڻ لڳا. ڇڻ نه سرگه پوريءَ ۾
 ويٺا آهيون. سندن هٿان وڃڻ تي دل ٿي نه پئي
 ٿي. پر پنهنجا فرض پورا ڪرڻ ۽ پريوار جي پرورش
 جي اڌن ڪري هاڻ ڀرم پوڄيڻ سوامي جن کان
 پاري هن سان آگيا ورتائون. ڀرم پوڄيڻ سوامي جن
 کين آگيا ڏيئي چيو ته ابا! هاڻ هيءَ سڪ سندنو
 ٺهڻ جو ٺاڻو ٿوڙ ٿاڻين ٺهائجو. هيءَ ڀرم جي
 ٿوري پڪي ۽ پختي هئي جيڪو هڪ دفعو هن
 ٿوريءَ سان ٻڌجي ويو سو هميشه ٿي ٻڌو رهندو.
 سٽسنگ گانگداس جو سڄو پريوار اٺ سمن ٿاڻين
 ڀرم پوڄيڻ سوامي جن جي ٿن، هن ۽ ڏن سان
 خوب شيوا ڪندو رهيو. سندن چوٽي چوٽ سمانڻ
 کانپوءِ سندن سپٽر شري نارائنداس آشرم ۾ اچي
 جهڻن جا هئا آشرم جي سار سنڀال ڪندو رهندو
 آهي. هيءَ ساڻين جن جو شيوا ڀرمين کي هر
 سال ڀرم پوڄيڻ سوامي جن جي ٿين سروب جون
 تصويرون ٺهرائي، اليڪ روڊن ۾ درشن ڪرائي شردا
 سمن چاڙهي رهي ٿو.

ردي مان اچڻ کانپوءِ ڀرم پوڄيڻ سوامي جن
 ٺهڻ آشرم ۾ رهي آدرش نگر ۽ اجمير جي
 . . . کي سٽسنگ جو ديهاڻ لڳائي خوب آند

گرو گرنٽ صاحب جو پاڪ صاحب سڳ ۽ شردا سان
 رڪايو. پاڪ صاحب جي رڪائڻ سان آشرم آئي ۽ ٻوٽو
 ٿي ويو. سنگون ۽ سلتن جا آهرت وڃن ٻڌي
 پريمين جو هرديءَ سينل ٿي ويو. صبح کان شام
 ٿاڻين پريمين جي پيڙ لڳي پيئي هئي :

دادي ستي ۽ سين گانگداس ۽ بڙودي هان
 آيل پريمين گرو گرنٽ صاحب ۽ سنگت جي خوب
 شيوا ڪئي. سڄي سان پاڪ صاحب جو پوڳم ٻڌو
 خوب پرساد ورهايا ويا ۽ ڌام ڌوم سان پندارو ڪيو
 ويو. سڀ پريمي پرساد پاڻي پنداري مان پوڄن
 پاڻي، ڀڄن ٻڌي پرسن ٿي پنهنجي پنهنجي ماڳ
 موٽيا.

پاڪ صاحب جي پوڳم پوڻ کانپوءِ دادي ستيءَ
 ڀرم پوڄيندڙ سوامي جن کي ويهتي ڪئي ته گرو
 گرنٽ صاحب لاءِ الڳ ڪمر و ٺهرائڻ گهرجي. ڀرم
 پوڄيندڙ سوامي جن ان جو نقشو تيار ڪرائي ڪدم
 دادي ستيءَ جي سامهون ٿي هي شپ ڪاريءَ شروع
 ڪري ڇڏيو. هن ڪمري لاءِ هڪدم دوار جي ڀرسان
 جڳهه طئه ڪئي ويئي. ٿورن ڏينهن ۾ ڪمر و ٺهي
 راس ٿيو جتي گرو گرنٽ صاحب سان گڏ رامائڻ ۽
 پريم پرڪاش گرنٽ پڻ رکيو ويو.

هتي آشرم ۾ رهي ڀرم پوڄيندڙ سوامي جن جو

ڪين آئي رهي پوڻ ۽ ويٺي ڪرڻ لڳا. انهن
 پريمين ۾ خاص ڪري سنت اوڌوداس، دادِي
 ستي ۽ سيٺ گانگوداس جي سڄي پريوار سندن
 سگ ۽ شردا سان خوب شيوا ڪري ڪين ڀرسن
 ڪيو. ڀرم پوڄيڻ سوامي جن جي ٻه هلن مٿان
 خوب ڪريا هئي.

آخر ڪجهه ڏينهن کانپوءِ ڀرم پوڄيڻ سوامي
 جن پريمين کان موڪلائي اجمير هلي جي تياري
 ڪرڻ لڳا. پاري هن سان پريمين ڪين وري جلدي
 درشن ڏيڻ جي ويٺي ڪري ودائي ڏني. سيٺ
 گانگوداس، سنت اوڌوداس، دادِي ستي ۽ ڪجهه
 ٻين پريمين ڀرم پوڄيڻ سوامي جن سان اجمير هلي
 جي تياري ڪئي. اتان هلي کان اڳ ڀرم پوڄيڻ
 سوامي جن ڙوڊي جي پريمين کي هر چلچل تي
 سٽڪرو مهوراج جن جو ڏينهن ملهائڻ جي حدايت
 ڪري آيا.

سگه سان ڀرم پوڄيڻ سوامي جن اجمير ٻڌاريا.
 سڀني سگهيل پريمين سندن خوب آجيان ڪئي. ڪجهه
 ڏينهن گذرڻ کان پوءِ دادِي ستي ڀرم پوڄيڻ
 سوامي جن کي عرض ڪيو ته سندن ٻارن ڪرو
 ڪنٺ صاحب جو اڪنڊ پاڪ رکايو. سندن عرض
 تي ڀرم پوڄيڻ سوامي جن درٻار صاحب ۾

ڀرم ڀوجليم سوامي جن اهو درشتانت ٻڌائي ڀويمين
 ڪي چوڻ لڳا ته هي مانڪم ديهم آموڪ آهي. اُن
 جو هر هڪ ڀل هر هڪ سوانس ملهائڻو آهي جنهن
 جو ملهه ڪٿڻ جو ناهي. جي اسين سلسار جي
 مايا چار بر ڦاسي ڀلهن جو پاڻ ڀلائي ڪوڙ
 ڪمائينداسين ته آنت ويلي اُن کانڀر وانگر سڀ
 ڪجهه وڃائي هٿ هڻنداسين. مالاڪ اسانڪي
 سوانسن جو آملهه خزانو ڏنو آهي ته هر سانس ۾ اُن
 ڀرماتما جو سمرڻ ڪري هڪتي پراپت ڪريون.
 چاڪاڻ ته هي مانڪم ديهم اسان ڪي وري وري
 هٿ نه ايندي. انهيءَ ڪري سنڌن جي شرڻ ۾
 اچي ستسنگم روڻي آمريت ڀي آتم ڀڄي پراپت
 ڪريون. اِن ڳالھ ڪي چئيءَ طرح سمجھائڻ لاه
 هيلينون سلوڪ چيائون.

مانڪم جنم آموڪ، ڪلهن ڀاڻو ڀورن ڀن تي
 سو ڀڙ ساگر جي ڀيڙ ۾، رڙهي ڪرم رول،
 سامي سنڌن سان ملي، لهه آتم ڀڄ اڏول،
 هر هر اهڙو ٽول، هٿ ايندءَ ڪيلڪي.

اهڙي نموني ٻڌوڊي ۾ رهي ڀرم ڀوجليم سوامي
 جن ڀويمين ڪي هر روز ستسنگم روڻي آمريت
 پياري مست ڪندا رهيا. ڀريمي سوامي جن جي
 ڀريم جي ٿوريءَ ۾ اهڙا ته ڀکا ٻڌجي ويا جو

نه ڀاني اهيءَ لکڙي وٺندي؟ دکاندار لکڙي
 ڏسي سڃاڻي ورتو ته هيءَ ته ڇڏڻ جي لکڙي
 آهي. سو چيائينس ته مان هن لکڙيءَ جا ٻه روپيا
 ڏيندس. اهو ٻڌي کائير عجب ۾ پئجي ويو.
 عجب وڃان چيائين ته هن لکڙيءَ جا ٽون ٻه روپيا
 ڏيندي؟ دکاندار سوچيو کائير کي ٻه روپيا شايد
 ٿورا لڳا آهن سو چيائينس ته جي ٻه روپيا ٿورا
 لڳا لڳن ته چار روپيا ڪٿي وٺا. اتي پاسي واري
 دکاندار سوچيو ته هو دکاندار هن غريب کائير کي
 لڳي رهيو آهي سو کيس ٻڌي چيائينس ته ٽون
 اها لکڙي مونکي ڏي مان توکي ان جا ٽه روپيا
 ڏيندس. کائير رڙ ڪري چيس ته ٽه روپيا ا
 دکاندار سمجهيو ته ٽه روپيا ٻه ٿورا لڳا اٿس سو
 چيائينس ته مان هن لکڙيءَ جا پنڌو ٻه روپيا
 ڏيندس.

اهو ٻڌي کائير زور زور سان روٽ لڳو.
 دکاندار پڇيس ته ڀاني ٽون روٽين ڇو ٿو؟ ٽهون
 تي کائير چيس ته مان برباد ٿي ويس، لتجي ويس
 مون اهڙيون هزارين آلهه لکڙيون جلائي ڪوٺا
 ڪري برباد ڪري ڇڏيون. مونکي جي اها خبر
 هئي ها ته هي لکڙيون ايڏيون ملامتيون آهن ته
 حوند مان انهن مان مالا مال ٿي وڃا ها. پر هاڻ
 تائڻ مان ڇا ورتو اها ويل ته هٿن مان هلي ويئي.

هاڻ ته هو چندن جون لکڙيون وڪڻي خوب ماڻار
 ٿي سگهي جيون کائيندو هوندو. اهو سوچي پنهنجي
 وزير کي وٺي اُن جي ڳولها ۾ نڪتو. اُتي پهچي
 هنن ٽنن ته هتي ته ڪاريءَ وارا ڪڪر لڳا پيا آهن.
 سڄو ميدان صاف لڳو پيو آهي، تنهن تي راجا وزير
 کان پڇيو ته پائي! هي چندن جو جهنگل ڪيڏانهن
 غائب ٿي ويو. ڪٿي غلط جڳهه، ٿي ته نه وٺي آيو
 آهين. ايتري ۾ کين ڀريان هڪ وڻ هيٺان نڏي ڙي
 جهوڙي نظر آئي. هو گهوڙا ڪاهي جهوڙيءَ وٽ
 آيا. اُتي هنن ٽنن ته کانڀر ساڳئي ڦٽي حال لکڙيون
 ٻياري ڪوٺا ٺاهي رهيو آهي. اهو ڏسي راجا کي
 ڏاڍو افسوس ٿيو ته هي آگاهي کانڀر چندن جي
 هن آملهه کانڀن کي جلائي ناس ڪري رهيو آهي.
 راجا گهوڙي تان لهي کانڀر مان حال احوال
 ورتو. کانڀر راجا کي چوڻ لڳو ته راجا! توهان
 جو ٽنل هي جهنگل به هاڻي ختم ٿيڻ وارو آهي.
 مون کي اها چڻا هئي ته هن کان پوءِ ڇا ٿيندو چڻو
 ٿيو جو توهان اچي ويا. راجا کيس چيو ته منهنجو
 چوڻ مڃي چندن جي هڪ لکڙي ڪٿي وڃي بازار ۾
 وڪڻي اچ. کانڀر سوچڻ لڳو ته هڪ لکڙي ڪير
 وٺندو ۽ هڪ لکڙيءَ جو ڇا ملندو. پر راجا جو چيو
 مڃي هو بازار ۾ آيو ۽ هڪ دوڪاندار کان پڇيائين

ٻڌ ٿي ڪيس درٻار ۾ گهرائي حال احوال پڇيو. ڪالير ڪيس عرض ڪري چيو ته راجا جهنگل مان ڪاليرون ختم ٿي ويون آهن. هاڻي مان پنهنجو گذران ڪيئن ڪندس. انهيءَ چلتا هونڪي ٿاڏو ستايو آهي. سو توهان رت مدد لاءِ آيو آهيان.

راجا سندس هيئي حال تي قياس ٺاهي وزيرن سان صلاح ڪئي ته هن غريب جي ڪهڙي نموني مدد ڪجي جو زندگيءَ ۾ رهيءَ سگهه سان رهي سگهي. وزيرن راجا کي راءِ ڏني ته هن کي پاسي وارو چندن جي وڻن وارو جهنگل ڏنو وڃي جيئن هيءَ مالا مال ٿي وڃي.

سو راجا سندن آڙ ڀڳت ڪري ڪيس چندن جي وڻن وارو جهنگل ڏيئي ڇڏيو. ڪالير ٿاڏو خوش ٿيو. راجا جا شڪرانا مڃي اچي انهيءَ جهنگل ۾ پهتو ۽ لڳي ويو پنهنجي پراڻي ڪرت ڪار کي. هيءَ اڳيائي ڪالير هر روز چندن جون لڪڙيون کڻي انهن جا ڪوٺا ٺاهي ڪري وڃي شهر ۾ وڪڻي پنهنجو گذر بسر ڪندو هو. ڇاڪاڻ ته لڪڙيون پاري هڻڻ ڪري ڪڻڻ ۾ ٿڪيون پئي لڳيون انڪري انهن جا ڪوٺا ٺاهي شهر ۾ وڪڻي ويندو هو.

گهڻن ڏينهن کان پوءِ راجا کي هڪ ڏينهن ڪي ڪالير دوست جي باد آيو، سوچڻ لڳو ته

شڪار ڪندي ڀلوهنجي ساٿين کان وڇڙي رستو ڀلجي
 پيو. رستي جي تلاش ۾ ڀٽڪندي ڀٽڪندي راجا
 اچي کانڀرو وٽ پهتو. اُچ ۽ بڪم ۾ وياڪل ٿي
 کانڀرو کان پئڻ لاءِ ڀاڙي ۽ ڪاڻڻ لاءِ روئي گهور ڀائين.
 کانڀرو سندس حالت تي قياس ڪائي کيس ڀاڙي
 ڏياريو ۽ جيڪا روئي ڀاڙ ڪاڻڻ لاءِ آندي هئي ان
 سا کيس ڪاڻڻ لاءِ ڏني. راجا روئي ڪائي ۽ ڀاڙي
 ٻي ڏاڍو ڀرسن ٿيو. کيس چيائين ته مان هن ملڪ
 جو راجا آهيان جڏهن به توکي ڪنهن شيءِ جي
 ضرورت پوي ته بهان سلڪوچ جي هون وٽ
 هليو اچجان. تو ڀلوهنجي مصيبت جي وقت جيڪا
 شيوا ڪئي آهي انهيءَ لاءِ مان تنهنجو شڪر گذار
 آهيان. اهو چئي راجا رستو ڀڃي ڀلوهنجي ماڳ
 موٽيو.

ويڳارو کانڀرو هر روز کانڀرون ڪٿي ڀلوهنجو
 گذران ڪندو رهيو. انهن ڪندي جهنگل مان
 کانڀرون ختم ٿيڻ لڳيون. کيس اها چندا ستائڻ
 لڳي ته هاڻي گذران ڪيئن ٿيندو؟ تڏهن کيس
 راجا واري ڳالهه ياد آئي ته راجا چيو هو ته
 مصيبت جي وقت هو ڀلوهنجي همد ڪندو. سو
 هڪ ڏينهن تيار ٿي اچي راجا جي درٻار ۾ پهتو.
 درٻارن کي چيائين ته راجا کي وڃي ٻڌاء ته جهنگل
 مان تنهنجو کانڀرو دوست آيو آهي. راجا اها خبر

۱۰۵ با مردم داری کتی حرف جاری

وار وارث ڏي ٿوڻ واهي ڪي.

۱. ۲. ۳. ۴. ۵. ۶. ۷. ۸. ۹. ۱۰. ۱۱. ۱۲. ۱۳. ۱۴. ۱۵. ۱۶. ۱۷. ۱۸. ۱۹. ۲۰. ۲۱. ۲۲. ۲۳. ۲۴. ۲۵. ۲۶. ۲۷. ۲۸. ۲۹. ۳۰. ۳۱. ۳۲. ۳۳. ۳۴. ۳۵. ۳۶. ۳۷. ۳۸. ۳۹. ۴۰. ۴۱. ۴۲. ۴۳. ۴۴. ۴۵. ۴۶. ۴۷. ۴۸. ۴۹. ۵۰. ۵۱. ۵۲. ۵۳. ۵۴. ۵۵. ۵۶. ۵۷. ۵۸. ۵۹. ۶۰. ۶۱. ۶۲. ۶۳. ۶۴. ۶۵. ۶۶. ۶۷. ۶۸. ۶۹. ۷۰. ۷۱. ۷۲. ۷۳. ۷۴. ۷۵. ۷۶. ۷۷. ۷۸. ۷۹. ۸۰. ۸۱. ۸۲. ۸۳. ۸۴. ۸۵. ۸۶. ۸۷. ۸۸. ۸۹. ۹۰. ۹۱. ۹۲. ۹۳. ۹۴. ۹۵. ۹۶. ۹۷. ۹۸. ۹۹. ۱۰۰.

نہ۔ ہک سینٹر پر کے کثیر رکنی و ہو
کئی آئوں سانے کوٹ ناہی شہر
و ہو۔ اٹری تھنی تو بیلجی
کند و ہو۔ کے تینین راجا

سڦا ڪريو. هيءَ ويل وري اسان کي هٿ نه
 ايندي. انهيءَ ڪري غفلت جي نند مان سجاڳ
 ٿي هن مايا موهم کي تياڳي پرماتما ۾ سڃي ڀريت
 لڳايو. اها ڳالهه سمجهاڻ لاءِ ڪين هي ڀڄن
 ٻڌاياڻون.

شبد — (سر ڀيرو)

اٿئي ساجهر ڪر ته سجاڳي
 چڏي نند گهڙي ڪر ياد ڏئي
 مان محبت واري ماڳه کي

1. تو ته ڏينهن وڃايو گهمندي
 تو ته رات گذاري سموندي

پنهنجو پاڻ ڪي ڪوڙو مان ڪي
 لاٿم موهم مايا جي داغ کي

2. هي عمر وڃي ٿي هلندي
 تڪي نهر جيئن وهندي

ڌيان ڌار سگهو هل پار سگهو
 لنگهي ڇو هم ڇوان جي ڇاڳه کي

3. ڏس پهر گهڙي هي پلڪ ويئي
 اڏي اوڪ ملههان هيءَ خلق ويئي

تلهجي اڄ سياڻي ٿيندي ڄاڻ ڀڄائي
 ڪئين جهاڳندي هن جهاڳه کي

4. هي مادو نند اڀاڳي
 جب نام گروءَ جو جاڳي

دوڙندا آيا. سڀني جي دل ۾ سوامي جن لاءِ آڏوت
 ٻڌڻا هئي ۽ هو سندن شيوا ۾ لڳي ويا. پر
 پوڄيل سوامي جن پريمين جي ڪوٺ تي وارشا
 ڪاڙهي ۽ ٻين جڳهين تي وڃي پريمين کي درشن
 ڏيئي سسنگ ڪندا هئا. هتي سندن سمورو
 سنت اوڏو داس جن آيا. سنت اوڏو داس جن جي
 دل ۾ پرم پوڄيل سوامي جن لاءِ اهڙي نه ٻڌڻا جاڳي
 جو هو ٻالي، ورداني والگر اٿي پور ساڻن گڏ رهڻ
 لڳا ۽ اٺان هونئن ئي ساڻن گڏ اچي ۾ اچي رهڻ
 لڳا.

پڙوڊي ۾ رهندي دادِي ستي، دادِي گيالي ٻائي
 ۽ دادِي اچمي ٻائي سندن خوب شيوا ڪئي. هتي
 سيد گانگنداس نٿرمل ساگر ٽاڪيل وارا سندن
 سمورو ۾ آيا. هي سندن نوان پريمي هئا پر سندن
 امرت روپي مٿر وڃن ٻڌي اهڙا نه مڪڙ ٿي ويا جو
 کين وٺي وڃي پنهنجي ٻنگلي ۾ رهايا ٿيون ۽ کين
 عرض ڪيا ٿيون ته اتي رهي هر روز سسنگ جو
 ڏيهاڻ لڳائين. سسنگ لاءِ پڻ هتي ڏاڍي سلسي
 ويوسا هئي. سندن سک ۽ ٻڌڻا ڏسي پرم پوڄيل
 سوامي جن هتي رهي هر روز سسنگ ڪرڻ لڳا.
 سسنگ ۾ پريمين کي هر ڏيهاڻ سکيا ڏيندا هئا
 ته ڏيهاڻ جو پڙوڊو جو سمورو ڪري هيءُ ملش جيون

سڦلو ڪريو. هيءَ ويل وري اسان کي هٿ نه
 ايندي. انهيءَ ڪري غفلت جي ننڊ مان سجاڳم
 ٿي هن مايا موهم کي ڦياڳي پروا ٿا. سڄي پرڀت
 لڳايو. اها ڳالهه سمجھائڻ لاءِ ڪين هي ڀڄڻ
 ٻڌايا ڏون.

شبد — (سر ڀريو)

اٿئي ساجهر ڪر ته سجاڳي
 ڇڏي ننڊ گهڙي ڪر ياد ڏي
 مان محبت واري ماڳم کي
 1. تو ته ڏينهن وڃايو گهمندي

تو ته رات گدواڻي سموندي
 پنهنجو پاڻ کي ڪوڙو مان ڪي
 لاٿم موهم مايا جي داغ کي

2. هي عمر وڃي ٿي هلندي

تڪي نهر جيئن وهندي
 ڌيان ڌار سگهو هل پار سگهو

لنگهي چوهم چوان جي ڇاڳم کي
 3. ڏس پهر گهڙي هي پلڪ ويٺي

اڏي اوڪ منجهان هيءَ خلق ويٺي
 تنهنجي اڄ سياڻي ٿيندي ڄاڻ ڀڄائي

ڪئين جهاڳندي هن جهاڳم کي
 4. هي مادو ننڊ اڀاڳي

جب نام گروءَ جو جاڳي

ڊوڙندا آيا. سڀاڻي جي دل ۾ سوامي جن لاءِ آڏوت
 ٻرڙا هڻي ۽ هو سندن شيوا ۾ لڳي ويا. ٻـرم
 پوڄيڻ سوامي جن پريمين جي ڪوٺ تي وارشا
 ڪاڙهي ۽ ٻين جڳهين تي وڃي پريمين کي درشن
 ڏيئي ستسنگ ڪندا هئا. هتي سندن سمپرڪ ۾
 صلڪ اوڏو داس جن آيا. صلڪ اوڏو داس جن جي
 دل ۾ ٻـرم پوڄيڻ سوامي جن لاءِ اهڙي ته شڙا جاڳي
 جو هو ٻالي، مرداني وانگر الڳي ٻـرم ساڻن گڏ رهڻ
 لڳا ۽ اتان موٽڻ تي ساڻن گڏ اچي ٻـرم
 لڳا.

ٻـرم ڊي ۾ رهندي دادِي ستي، دادِي گيالي ٻائي
 ۽ دادِي لڳمي ٻائي سندن خوب شيوا ڪئي. هتي
 سيٺ گانگداس نٿرمل ساگر ٽاڪيل وارا سندن
 سمپرڪ ۾ آيا. هي سندن نوان پريمي هئا پر سندن
 آمرت روپي مٿر وڃڻ ٻڌي اهڙا ته مڪڙ ٿي ويا جو
 کين وٺي وڃي پنهنجي بنگلي ۾ رهايائون ۽ کين
 عرض ڪيائون ته اتي رهي هر روز ستسنگ جو
 ڊيهڻ لڳائين. ستسنگ لاءِ پڻ هتي دادِي ستي
 ويوسٽا هئي. سندن سک ۽ شڙا ڏسي ٻـرم پوڄيڻ
 سوامي جن هتي رهي هر روز ستسنگ ڪرڻ لڳا.
 ستسنگ ۾ پريمين کي هر ڀل اها سکيا ڏيندا هئا
 ته ڀل ڀل پريو ۽ جو سمپرڪ ڪري هيءُ ملش جيون

هي شرداڻو پڄت هر روز پڇن ڀاو ڪندا ۽ ڀريمين
 کي نٿ ٿيم سان رامائڻ جو پاٽ ٻڌائيندا هئا.
 اها ويوسٽا ڀرم ڀوجليم سوامي جن کي ٺاڍي
 پسند آئي.

ڀرم ڀوجليم سوامي جن جي ٻڌارڇڻ جو ٻڌي
 آدرش نگر ۽ اجمير جا ڀريمي سندن سڳوري درشن
 لاءِ ڊوڙندا آيا. سندن درشن ڪري دل ٺارياڻون،
 کين عرض ڪرڻ لڳا ته سائين هيئن وڇوڙو ٽيئي
 نه هائيا وڃو. اسين ٽوهان جي درشن ٻڌان ويڳاڻا
 ٿي ٿا وڃون. ڀرم ڀوجليم سوامي جن کين سمجهائي
 چوڻ لڳا ته ٽوهين هر روز نٿ ٿيم سان درٻار ۾
 اچي سٽسنگ ٻڌي نام جو سمور ڪندا رهو. اسين
 ٿم سدا ٽوهان سان ساڻ آهيون.

ڪجهه ٽينهن اجمير ۾ رهي ڀريمين جي پياس
 ٻجهائيندا رهيا. پر ٻڙودي جا ڀريمي خاص ڪري
 دادِي ستي کين اتي اچي ڀريمين کي درشن
 ٽيڻ لاءِ چڪ ڪندي رهي. ڀريمين جي سڪ ڀوڻي
 سنڌ کي ڀرم ڀوجليم سوامي جن ٺاري نه سگهيا.
 سو ٻڙودي جي رٿن جي ٺياري ڪرڻ لڳا.

ٻڙودي ٻهجي ڀريمين کي درشن ٽيئي سٽسنگ
 جي خوب موج مچاڻاڻون. ڀرم ڀوجليم سوامي
 جن جي ٻڌارڇڻ جي خبر سڄي شهر ۾ بجلي
 وانگر ڦهلاجي ويئي. سڪايل ڀريمي درشن لاءِ

ستگرو مهرآج جن جي شيوا ٿن، هن ۽ ٽن سان
 ڪري ٿو؟ ٿيا ٿي. ستگرو مهرآج جن جي ورسِي هيا
 ٽي هر سال اچي خوب شيوا ڪندا رهيا. سندن
 دل ۾ اهڙي ته شڙا جاڳي جو 1978 ۾ شريعت پڳوت
 گيتا سنڌيءَ ۾ ڇپرائي ۾م ۽ حليم سوامي جن جي
 پوتر شيوا ۾ ارڙڻ ڪيائون. سندن سدا اها ٿي
 هوندي هئي ته پنهنجي ستگرو مهرآج جن جي
 خوب شيوا ڪري ڪن ۾من ڪريون ۽ سندن
 نالو امر ڪريون. پنهنجي ستگرو مهرآج جن جو
 نالو امر ڪرڻ لاءِ هن ۾ريوار ۾م ۽ حليم سوامي
 جن جي هردوار واري درٻار کي ٺٽون روپ ٽپي
 اٿي پنهنجي ستگرو مهرآج جن جي هورتيءَ جي
 استاڻا ڪري سندن نالي هڪ سندر ڏرمشا
 جوڙائي آهي، جتي ۾ريءَ اچي سڪ پائين ٿا.

اهڙي نموني ڪلڪتي جي ۾رمن کي نام دان
 ٽپي ۽ ستسنگ روپي آهرت ۾ري ۾م ۽ حليم
 سوامي جن احمير موٽيا، جو ڪن هتان جي اشرم
 جي ويوسٽا جي اون هئي. هتان جا ۾ري سب
 والگر سندن درشن جي آس لڳائي ويلا هئا سي
 ڏاڍو خوش ٿيا. اشرم ۾ رولڪ اچي ويئي.
 سندن رتن تي رهڻ تي اشرم جي دٻڪ پال سندن
 ۾م ۽ هلايتر ۽ هلاومان ۾رساد ڪندا رهيا.

خوب ڀريمي ايندا هئا. ان ڏينهن کي ستڱرو سوامي
 ٽيٽو فرام جن جو جنم ڏينهن سمجهي خوب سک ۽
 شردا سان ملهائيندا هئا. ان ڏينهن خوب ڀوڌا
 چٽڻيون ۽ ڀوساد وراهيندا هئا. ڀريمين کي چوندا
 هئا ته جي هر روز اچڻ ممڪن نه ٿئي ته هر چنڊر
 تي ضرور اچن.

اڏان جي ڀريمين ڀرم ڀوجنيم سوامي جن جي
 وچن کي خوب پاڻي ڏنو. هنن ستسنگ جو ديباڻ
 برابر جڳاڻي رکيو. چنڊر ڏينهن ستڱرو مهراج جن
 جو جنم ڏينهن مڃي پوري سک ۽ شردا سان
 ملهائيندا رهيا.

ڪاڪتي ۾ رهندي سينت ڀرشو ٿم داس جي سڃي
 ڀريوار سندن سک ۽ شردا سان خوب شيوا ڪئي. سڄو
 ڀريوار سوامي جن کي ڀڳوان جو روپ سمجهي سندن
 ڀوڄا ڪوڙ لڳا. سڃي ڀريوار ۾ ڀرم ڀوجنيم سوامي جن
 لاءِ اهڙي ته شردا جاڳي جو سڃي ڀريوار کائڻ نام دان
 ورتو ۽ سندن چوڙ ڏوٽي اهوڄل آمرت سمجهي سڀ
 ڀي ويا. ڀرم ڀوجنيم سوامي جن سندن ڀڳتي ۽ وشواس
 تي ڏاڍو پرسن ٿيا ۽ کين دل سان آشيواد ڏنائون.
 سندن ڪرپا سان هيءُ ڀريوار خوب ڦلجڻ ۽
 ڦولجڻ لڳو. سندن ڏنڌن ۾ برڪت ڀوندي ويئي
 هن برڪت سان سندن ڀڳتيءَ ۾ واڌارو ايندو ويو
 ۽ سندن وشواس ويو ٿي وڌندو. هنن پنهنجي

ٺه ابا ا جي سڙ روپ ۾ سڀر اوه وٺي به سون ٺاهين
 ها به سون ته هزار ۾ وڪامي ها، ٿو اهو چو ڪونه
 سوچيو به ٽڏهن به اهو سودو مهانگو نه آهي .

خير تلهجي قسمت پر ڪنگالي لکيل آهي. انهيءَ
کي اسين ڇا ٿا ڪري سگهون. هاڻ اسان کي ڀارس
مٿي واپس ڪر ته اسين اڳتي هلون. ڀارس مٿي
وٺي موٽيا افسوس ڪندو روانو ٿيو ۽ ڀڳت موقعو
هٿن مان وڃائي هٿ مليندو رهجي ويو.

پرماتما وڏي مهر ڪري اسان کي هي ڀار سڄوڙو انساني جامو ڏنو آهي ته اسين پرماتما جو سمورڻ ڪري جنم هرڻ جي چڪر کان چٽي مڪني حاصل ڪريون. جي اسان سڃاڻڻ ئي ستسلڪ جو سهارو وٺي پرماتما جو سمورڻ نه ڪيو ته هڪ ڏينهن ڪال اچي سر تي ٻوندو ۽ اسين ان ڀڳت وانگر هٿ مليندا رهجي وينداسين. انهيءَ ڪري ڪيترو به ڪشت اچي پر ثقيل وٺي به ستسلڪ ۾ اچي پرماتما جو سمورڻ ڪندا رهندا ته هي لوڪ سڦاو ۽ پراوڪ سوين وٺيندو.

اٽڙي نموني ٻر بيمين کي ٻيڙ سان چڱي ڏام جو
سمون ڪرائيندا رهيا. اٽي رهندي رهندي اٽان جي
بيمين کي ڏيڙي ڏيڙي اٽان جي آشور جي
جست ڪندڙائي مڃڻ ڪندا ريا. جيئن سندن ٻر ٻٽ
وڃي ته هو ڏيڙاڻ ڇڏيو رهي، هر چٽڙ ٿي

ٿو وڌندو. آخر سوچيائين ته ڀلي اگهه اهي ته
ڀوءِ وٺبو.

اوهه ويو ٿي ڏينھون ڏينھون مھانگو ٿيندو ۽ هي
ڀڳت اوهه جي اگهه جي لھڙ جو انتظار ڪندو رھيو.
اھڙيءَ طرح ٻڌ تر ٻڌ ٿي مھل ٻورا ٿي ويا، نه اگهه
لٿو ۽ نه ٿي هي اوهه وٺي سگھيو. مٿان اچي
مھاتما پھتو. مھاتما سوچيو هو ته مھانگي شردا-و
ڀڳت سون جا خوب انبار لڳائي ڇڏيا هوندا.
جهوڙيءَ جي جاءِ تي هڪ شاهي محل هوندو ۽ هو
غربت جي گھانگهي کان آزاد ٿي خوب مزي ۾
هوندو.

پر هي ڇا؟ هتي ته ڪاريءَ وارا ڪم لڳا پيا
هئا. ڀڳت جو حال اڳي کان به هيٺو لڳو پيو هو.
اھو ڏسي کيس اچرج لڳو ته هي ڇا ٿيو! ڀارس مٽي
هوندي به هي ڪنگال جو ڪنگال ٿي رھجي ويو.
ڀڳت کان پڇيائين ته پاڻي توکي اسين ڀارس مٽي
ڏيئي ويا هئاسين جھون سان تون ٽن مھنن ۾ سڄو
سونو ٿي وڃين هان ڀوءِ ٿو ايندي غفلت ڪري هي
سونوري موقعو هٿن مان ڪيئن وڃايو؟ ويچارو ڀڳت
ششدر ٿي چوڻ لڳو ته سائين! اوهه مھانگو ٿي ويو
سو سوچيم ته سھانگو ٿئي ته ڀوءِ وٺي سون ٺاھيندس
پر اوهه سھانگو ٿيو ٿي ڪو نه. تنھن تي مھاتما چيس

ديا اچي ويئي. سو سوچيائين ته هن جو اهو ڪشت
 ڪٿڻ ڪبي. اهو سوچي هلڻ وقت ان پگت ڪي
 سمجهائي پارس مٿي ڏٺائون ۽ چيائونس ته هيءُ
 پارس مٿي وٺ، هيءُ اوهه ڪي سون بڻائي ڇڏيندي
 آهي هاڻي توکي جيترو به سون ٺاهڻو هجي ٺاهي
 وٺ. تن موهن کان پوءِ اسين رتن کان هوندي اسين
 ۽ توکان هي پارس مٿي واپس وٺي وينداسين. سو
 هڪ ڳالهه جو ڌيان رکجان ته اسين ان کان وڌيڪ
 هڪ گهڙي به ٿو وٺ پارس نه ڇڏينداسين اڪري
 هن عرصي ۾ توکي جيترو سون ٺاهڻو هجي ٺاهجان.
 مهاتما کيس سمجهائي پنهنجي رتن تي هليو ويو.
 مهاتما جي هلي وڃڻ کانپوءِ اهو پگت بازار ۾
 آيو. اوهه واري کان پڇيائين ته پاڻي اوهه ڪهڙو
 اگهه آهي. واپاريءَ چيس ته پاڻي ا ڪلهه پنج
 روپيه سڀر هو، اڄ ڇهه روپيه سڀر آهي. تنهن تي
 پگت سوچيو ته مهانگو اوهه ڇو خريد ڪريان. سو
 واپاريءَ ڪي چيائين ته پاڻي، اوهه جڏهن واپس
 پنج روپيه سڀر ٿيندو تڏهن خريد ڪندس. هڪ
 هفتي کان پوءِ وري اوهه وٺڻ آيو. اگهه پڇيائين،
 واپاريءَ چيس ته پاڻي ا هاڻ اوهه ست روپيه سڀر
 آهي. اڃا اگهه نه لٽو آهي. ويچارو پگت وڏي
 ۾ پئجي ويو ته هاڻي ڇا ڪجي اوهه نه وڃي

۾ اچڻ گهرجي . هيءَ مانئس جنم اسان کي مليو ٿي
 ڀرماتما کي ڀروايت ڪرڻ لاءِ آهي . انهيءَ ڪري
 هر ڀل اُن ڀرماتما جو سمورڻ ڪري پنهنجو هيءُ هيرو
 جنم سڦل ڪرڻو آهي . دنيا جا ڪم ڪاريون به ڪندا
 رهو ۽ ڀرمارت جي راهه تي هلندا رهو . اهو سڀ
 ڪاريءَ جي ڏاڳا ڪندا رهو . جي ڀرماتما جي ڏاڳي
 سمورڻ ۾ سستي ڪنداسين ۽ اهو سوچينداسين ته
 ڀورين هي ڪارج ڪري ڀروءَ سمورڻ ڪنداسين ته
 اسان جي هٿان هيءَ ويل هلي ويندي ۽ اسين
 پڇتائيندا رهنداسين . دنيا جا ڪارج ته پورا ٿيندا
 ٿي ڪونهن . انهيءَ ڪري من کي سمجهائي سهجيئي
 سٽسنگ جو سوار وٺي نام جو سمورڻ ڪريو . اها
 ڳالهه سمجهائڻ لاءِ ڀرم پوڄنم سوامي جن هڪ
 درشانت ٻڌايو .

درشانت : — هڪ ٽيڙيون هڪ مهاٿما رٿن ڪندو
 هڪ ڳوٺ ۾ آيو . ڳوٺ ۾ گهمندي کين هڪ شرڏالو
 ڀڳت مليو جو هن کي پنهنجي گهر وٺي ويو ۽ اُتي
 اُن مهاٿما جي سڱ ۽ شرڏا سان خوب شيوا ڪئي .
 اُن ڀڳت جي آگرهه تي مهاٿما هن وقت به ٿي ٽيڙيون
 رهي پيو . اُتي رهندي مهاٿما ٽٽو ته ويڇاري ڀڳت
 جي مالي حالت ٽاڍي ٽڙي آهي . انهيءَ هوندي به
 هن شرڏالو ڀڳت پنهنجو بيت ڪٿي به مهاٿما جي
 خوب شيوا ڪئي . انهيءَ ڪري مهاٿما کي اُن تي

۽ ڪوت ڄلم جو قرض مٽي

هن ديوه ڏکيءَ جو مرض مٽي

هي دوا درد هٽائڻ لاءِ

4. جي ستسنگ ۾ پير پائيندي

ڪڏهن مادو ڍوڪو نه کائيندي

سڄو اوڪ سڳي ڪري پائيندي

رڪم ٺاٽو ٿورڙ ٺيائڻ لاءِ

ستسنگ جي هٿو جو ڀڄن ٻڌائي ڀرم ڀوڄين

سوامي جن ڀريمين کي چوڻ لڳا ته وڌن ڀاڄن سان

اسان کي ستسنگ روپي آهڙا پرايٽ ٿئي ٿو. ان

جو لاپ ضرور وٺڻ گهرجي. ستسنگ سان اسان کي

شائتي ملندي. من جو مٿل صاف ٿيندو ۽ سڄي

گيان جي پرايٽي ٿيندي. جنهن سان اسين اٽل

سائيانگار ڪري ڀرماتما کي پرايٽ ڪري

سگهنداسين. هن ساگر روپي سلسار ۾ ستسنگ کي

ٺارو مٿل آهي جنهن جي سهاري اسين ان کي ٻار

ڪري رڳي ڀرماتما سان مٻلو ڪنداسين. جيڪڏهن

ٺوهان کي ڀرڻ سان مٿل جي چاهه آهي ۽ هن

روحاني راهه تي هاڻ جي تهلا آهي ته پوءِ ستسنگ

جو سهارو وٺڻ گهرجي. ستسنگ ۾ اچڻ سان اسان

حاسب ڏک دور ٿي ويندا. هن حل ۾ سڪ پائي

ڍوڪ سڌارينداسين. اٽل ڪري هر روز ستسنگ

هن سنات شيوي ديويء ڀرم ڀوجنيم سواهي جن کي
 ڀلوهجي جڳهه ۾ هڪ ڪهرو خالي ڪري ستسنگ
 ڪرڻ لاءِ ۽ ڀرم ڀوجنيم سواهي ٿيندڙن ۾ جن جي
 هـ ورتي استايت ڪرڻ لاءِ آرڻ ڪيو. سندس تياڳه
 ۽ شردا نسي سواهي جن خوش ٿي کيس خوب
 آشيرواد ڏني.

هاڻ هن استان تي روز نيم سان ستسنگ ٿيڻ
 لڳو. ڀـ ريهي سڪ ۽ شردا سان هـ روز شام جو
 ستسنگ ۾ اچڻ لڳا. ستسنگ جي مهما سمجهاڻي
 ڀرم ڀوجنيم سواهي جن کين هي ڀڄڻ ٻڌايو.

شيد - (سر ٿوري)

اٺڻي ستسنگ شافتي ڀاڻڻ لاءِ

ڀلوهجي من جي مٿل مٿاڻڻ لاءِ

1. ستسنگ ۾ سڄو گيان ملي

۽ آتم جو پڻ ڏيان ملي

سڄي نام سندو ٿي نشان ملي

هي راهه رام ريجهائڻ لاءِ

2. ستسنگ سمنڊ ۾ ناو اٿڻي

سڄي رام ملڻ جي راهه اٿڻي

جي ڀر ڀوسڻ جي چاهه اٿڻي

رڪم اڳتي وڌڻ لاءِ

3. ستسنگ ۾ دڪم درد هٽي

ستگرن جي شيوا ڪري سٽسنگ ڪرڻ لڳا. ستگرو
مهراج جن جي مورتيءَ جي اسٽاٽيا کان پوءِ آشرم
جي رولنگ ٿي وڌي ويئي. پري پري کان پرڀمي
ستگرو مهراج جن جي مورتيءَ جو درشن ڪرڻ
لاءِ اچڻ لڳا. هر روز ڄڻ ته ميلو لڳو پيو هو.

اهڙي نموني ستگرو مهراج جن جي سڪيان
جو پوڄار ڪندي وقت تمام آند سان ڪٽجي
زهيو هو. هاڻي ٻين شهرن ۾ رهندڙ ڀرم پوجليه
سواهي جن جا پرڀمي کين ڀڪارڻ لڳا. سندن
سڪ ۽ شڙڏا ڏسي آئون چئي پياس ٻجهائڻ لاءِ
ڀرم پوجليه سواهي جن رتن جو پروگرام ٺاهيو.

سڀ کان گهڻي ڇڪ ۽ اگرهم سيدن پرشوتمڊاس
جن جو هو. سو سڀ کان پهرين ڪلڪتي جي رتن
جو پروگرام ٺاهيائون. ڪلڪتي پهچڻ تي سيدن
پرشوتمڊاس ۽ سندس پريوار وارن ڀرم پوجليه
سواهي جو سواگت ڪري سندن خوب شيوا ڪئي.
ڪلڪتي جي ڀرمين کي جيئن سندن ڀڌارڄڻ
جي خبر پيئي تيئن هو سندن درشن ڪرڻ لاءِ سڪ
۽ شڙڏا سان ڊوڙندا آيا. اتي کين سندن پراڻي
شڙڏا پگھلڻ دادِي گوپي ملي جهڙن حيدرآباد ۾
ٻنهي لڪ جو هيرو ٺاهي ستگرو مهراج سوامي
تنبونرام جن لاءِ ڪتاب ٺهرائڻ لاءِ ڏنو هو. هتي به

3. هٽ ٻڌي هاڻي نٿي

مـاڌو ڪيان پرڳاڻو

شل رهي ملهائجي مٿان

هٿڙو گون جي ٻاجه جو.

۲- روم ٻوجنيم سوامي جن سان گڏ ٻين ٻن ريم
۲- رڪاشي سنڌن پڻ ملهائجي ستگرو مهرآج جي
چونن ۾ شردا سمن چاڙهيا. ان موقعي تي روم
۲- ٻوجنيم موهاندليشور سوامي سروانند جن ستگرو
مهرآج جن جي آسٽي ڪرڻ کان پوءِ روم ٻوجنيم
سوامي جن جي آڏو گر پڳتيءَ کي ساراهاڻي ڇڏي
ٿي. سوامي ماڌو داس مهرآج جن ملهائجي ٿيا، ٿيسيا
۽ درڊ سنگاپور دواران هندستان ۾ هي ستگرو مهرآج
جن جي پهرين سڃيو سندس ۽ جوت واري مورتي
استايت ڪرائي آهي. اهو سڀ سندن گهري گر
پڳتيءَ جو پرڳاڻو آهي. اسين سڃي ٻن ريم رڪاش
منڊل دواران هن مهان يگيم جي پورڻ ٿيڻ تي
ڪين ڏٺيواڏ ٿا ڏيون. ستگرو مهرآج جن جي مهر
جو هٿ سندن مٿان هميشه رهندو.

هن موقعي تي پريمين لاءِ پڌاري جو پڻ آيو جن
ڪڍو ويو. پريمي پرساد ٻائي، ستگرو مهرآج جن
جو درشن ٻائي پرسن ٿي ملهائجي ماڳ موٽڻ لڳا.
روم ٻوجنيم سوامي جن هاڻي هر روز ملهائجي

هن ڏوڏر شپ گهڙيءَ ۾ ڏرم ڏوجنڊ سوامِي جي
 خوشيءَ جو ڪو لڪاڻو نه هو. اڄ سندن چر ساڌنا
 ڏور ٿي هئي، سندن سنگاپ سڌ ٿيو هو. سنگرو
 مهراج جن وڏي ڪريا ڪري سندن دتاري ڏياري هئا،
 جنهن جي انهي ڏور اندر ۾ نات هئي. انهن سنگرو
 مهراج جن جو ساڪيات درشن ٿيندو رهندو ۽ سنگرو
 روپي پڳوان جي ارچنا ڏوڏا ڪو سوڀاگيم ملندو
 رهندو اهو سوچي سندن دل ۾ اڀار آندو چون اهورن
 اٿڻ لڳيون. ان موقعي تي هي ڏهن ڳائي سنگرو
 مهراج جن جي چرڻن ۾ شردا سمن چاڙهيائون.

سبڊ 10 سروهڃم

- واهه واهه اڄ درشن ٿيو
 شري سنگرو مهراج جو
 ڀاڳم جاڳيا ڪرم ڦليا
 مڪم ڏڏو سرڪاج جو
 1. ٽاپ ۽ سنڌاپ سان
 هي جان ساري ٿي چلي
 ٿي ويئي سيتل ۽ سندر
 پاڻي گيان گڙاج جو
 2. آڻ هئي منهنجي اندر ۾
 شل ملان هڪوار مان
 اڄ آميدون سڀ ٿيون
 درشن پاڻي ڏوراج جو

اٽساهم جي هڪ عجيب اهر چارون طرف چايل هئي
 هورتيءَ جي پراڻ پرتشتا ڪرڻ لاءِ هون جو آيو
 ڪيو ويو. ٻين وڏوان پڌتن سان گڏ اجمير جو پرس
 ۽ نرم پوجنيم سوامي جو پريمي پڌت ڀڳوانداس
 شاستري پڻ پڌاريل هئا. هون جي ويديءَ جي
 چارون طرف نرم پوجنيم مهاپايشور سوامي سرانند
 جن، نرم پوجنيم سوامي جن جو پريمي من ميا
 پريم پرگاشي سٺ چندرام ۽ نرم پوجنيم سوامي
 جن خود ويٺا.

ويڌڪ وڌيءَ سان پوتر منترن جو اچارڻ ٿيڻ لڳو.
 سڄو واقارڻ سڳندت ٿي ويو. سڀ پريمي شانتيءَ
 سان پوڄا ۾ شريڪ ٿيا. هون جي وڌيءَ سان سمپورڻ
 ٿيڻ کان پوءِ ماليار پڻ ڪري ستگرو مهراج جن جي
 آرتي ڪئي ويئي. تنهن کانپوءِ پريمين جي درشن
 لاءِ مندر جا پٽ کوليا ويا. ستگرو مهراج جن جي
 هورتيءَ جو درشن ڪري پريمين جون اکيون ڏٺيون
 ٿي ويون. هورتيءَ ۾ ڪيڏي نه مٺيا هئي. ستگرو
 مهراج جن جي مٿن ملڻ مان جوڙي پئي جهلڪا.
 ها. هن هورتيءَ جو درشن ڪري پريمي ائين پيا
 مڃن ته ستگرو مهراج جن ساڪيات پراجمان آهن.
 وڌيءَ مان پريمين جي اک ٿي نه پئي نڪتي.
 من مان دل ٿي نه پئي ڍاڍي.

کان هورتي زورڻ ٿيڻ جو سھيم ڇڏي هورن
 ڪڍائي پريم پرڪاش منڊل جي سڀني سمن ۽
 پريمين کي سنگرو مهرڇ جن جي هورتي اسٽاڻدا
 اٿسو ئي اچڻ لاءِ فيلڊ پٿر هوڪلايون . پرم پوڄليہ
 منڊلاچارپ سوامي سروانند جن سان جڻپور ۾ وقت
 ۾ وقت گذرندا رهندا هئا . هي هورن ۾ سندن
 صلاح سان ئي ڪڍايائون . وري ۾ کين مان شان
 سان اٿسو ئي ڀڌارجڻ لاءِ وٺي ڪري آيا .

آخر اهو سدورو ڏينھن اچي ويو . پرم پوڄليہ
 سنگرو مهرڇ جن جي هورتي لھي واس ٿي .
 پرم پوڄليہ سوامي جن خود اجمير جي پريمين
 کي پاڻ سان وٺي جڻپور ڀڌاريا . سنگرو مهرڇ
 جن جي هورتيءَ جو درشن ڪري سندن ٽن من
 ٺري پيو . تمام خبرداريءَ سان ٽرڪ ۾ هورتي
 کڻائي اجمير پهتا .

هورتيءَ جي انوارڻ جو وقت اچي ويو . ڊسمبر
 1950 تي وڏي اٿسو جو آيوجن ڪيو ويو . هن موقعي
 تي سڀ پريم پرڪاشي سنٽ ۽ شردالو پريهي پري
 پري کان پھلجڻي پياري سنگرو مهرڇ جو درشن
 ڪرڻ لاءِ اشرم پهچي ويا . اجمير ۽ آدرش لڪر جا
 پريمي جن ۾ اھري پيا هئا . سنگرو مهرڇ جن جي
 ڪار سان سڄو آسمان گولجڻ لڳو . هن

سان هلي رهيو هو. هڪ پاسي ڀرم ڀوجنيءَ ستڙو
مهراج جن جي مندر جو ڪم پئي هليو ته پئي
پاسي ڪٽيا ۽ پنداري جو ڪم چالو هو پر ڪٽيا ۽
پندارو جلدي ٺهي راس ٿيو. ستڙو مهراج جن
جي مندر ۾ سيميلت جي آر. سي. سي. جو مظهر
شاهي گنبد ٺهڻو هئو سو ان ۾ ڪجهه وقت لڳڻو هو.
ڪٽيا تيار ٿيندي ٿي ڀرم ڀوجنيءَ سوامي جن
نرمات ڪاريءَ جي ان ٿي پور ڏيک ۽ ريڪ ڪوڻ لاءِ
ڪٽيا ۾ اچي رهيا. هاڻ ته ٿئي ۽ ٿئي ۽ آڏي پور
ڏيک ۽ ريڪ ڪري جلدي ڪم ڪرائڻ لڳا. ان وچ ۾
جڳپور ۾ ويندا رهندا هئا. اُتي مورتي ڪلاڪار
ڪي وقت به وقت هدايت ڏيئي انساھت ڪندا
رهندا هئا. ڀرم ڀوجنيءَ سوامي جن انهن ڪلاڪارن
کي ۾ پڙهائجي ڀرم جي ٿوريءَ ۾ پٽي ڇڏيو
هو. سو هو ويچارا ڀرم ڀوجنيءَ سوامي جن جي پئي
چڪر کان اڳ ٿي سندن ٻڌايل نوڌارت ڪم کان
وڌيڪ ڪم ڪري رکندا هئا جيئن ڀرم ڀوجنيءَ
سوامي جن خوش ٿي کين آشيرواد ڏين.

ڀرم ڀوجنيءَ سوامي جن جي لڳن ۽ آڏڪ پرياس
سان آخر ڀرم ڀوجنيءَ ستڙو مهراج جن جو مندر
ٺهي راس ٿيو. هاڻ صرف ستڙو مهراج جن جي
مورتي اسٽاپڊا جي دير هئي. جڳپور جي ڪلاڪارن

جي هورتي ڪلا جي سڄي جڳهه ۾ ساڻه هئي. ان ڪلاڪار کي سنگرو هوراج هن جي تصوير ڏيئي سندن هردي ۾ جيڪا سڄي هورتي سنگرو هوراج هن جي اڪريل هئي، ان جو بيان ڪري کيس سمجهايا. ٿون. ڪلاڪار به ڪلپنا جو ڌڻي هو سو ڀره ڀوڄي. سوامي هن جي دل ۾ پنهنجي سنگرو هوراج هن جي اها شروعات ۽ ان ۾ سڄي صورت هت جهتي ويو. ۽ کين عرض ڪيائين ته سڀ ڪم ڇڏي سنگرو هوراج هن جي هورتيءَ جو ڪم ڇاڻو ٿا ڪريون. ٿوهان اسانجي دل ۾ سنگرو هوراج هن لاءِ شروعات ۽ پڳتي پيدا ڪري ڇڏي آهي. اڄ کان سنگرو هوراج هن اسان جا به سنگرو آهن ۽ اسين پورڻ لکن سان ساڳيا سلڪم. سمجهي هي پور ڪاري آرٽ ٿا ڪريون. ٿوهين. پلي پنهنجي سهوليت موجب اچي اسان کي حدايت ڏيندا رهجو.

ڀرم ڀوڄي سوامي هن کي پورڻ وڌواس هو ته سنگرو هوراج هن جي هورتي ته لائني ٺهندي. اها هو هو منهنجي هردي ۾ پراجمان ان سڄي هورتيءَ جهڙي ٺهندي. اها ڏهه واري ڪلاڪار کي سولڻ کان پوءِ پورن چت سان ڀرم ڀوڄي سوامي هن اجمير آشرم تي ٻڌاريا. ٿوهان جو ڪم زور شور

اسين اهو به ڪار به ڪرائينداسين. تڏهن تي سيد
 وسط مل ڪين هت جوڙي ويٺي ڪٿي ته هن داس
 ٿي جيستائين توهان جي آشيرواد آهي تيستائين
 ڪا به ڪه به نه ايندي. توهان کي ملهائجي نماڻي
 ويٺي آهي ته دل کولي خرچ ڪريو. سڀاڻ کان
 ٿي ڪٿيا ۽ پنداري جو ڪم به شروع ڪرايو ۽
 ستڙو مهراج جن جي هورتي ٺهراڻ لاءِ به آڳيا
 ڪريو جيئن مندر جي نرمان ڪار به پور ٿيڻ تي
 اهي ٻئي به ٺهي راس ٿين. ائين چئي ٻيا پنج
 هزار روپيا ۽ ٻه ٻوڙ جوڳيه سواهي جن جي چرڻ به
 ڀيٽ ڪيائين.

ٻه ٻوڙ جوڳيه سواهي جن سندس ڀڳتي شردا ۽ موان
 پاوڻا تي ٿاڏو ڀرسن ٿيا ۽ کيس آشيرواد ڏنائون.
 ٻئي ڏينهن وڌيڪ ڪاريگر لڳائي ڪٿيا ۽ پنداري
 جو ڪم به شروع ڪرائي ڇڏيائون.

اهو ڪم هليو ٿي ٻئي ته پنهنجي ستڙو مهراج
 جن جي وٽي سندس سنگمرمر جي هورتي ٺهراڻ
 جو ويچار ڪيائون. پڇا ڪرڻ تي پتو پيو ته اهو
 ورئين ٺاهڻ جو ڪم جڳپور به سلو ٿيندو آهي.
 ٻه ٻوڙ جوڳيه سواهي جن ٻيڪر جڳپور پنداري ۽
 ٻي هورتي ڪلاڪارن جي ڪلا جي ٻه ڪري
 ڪلاڪاري ست هشت ڪلاڪار ڳولهي ڪڍيائون جنهن

پڄڻ 9

پورهيت ٿي پاڻي ڀريان مان

جسي مئون پورهيت ڪن

(1) سر به ڪنڊيس سيلهون

بدون ٽيڙي ٻن

(2) ٿوڙي پڇاڻا ٿن جسي

جسيءَ جياريو جن

(3) سر به ڪنڊيس صدقو

گهوري هٿان ٿن

(4) اهڙي حال هلن جي

صادق سي سڏجن

اهڙي نموني ڪم ٿام ٿيڙ رفتار سان هلي رهيو

هو. ڪجهه ٽيلهن کان پوءِ سيٺ وسڻ هل ڀرم ڀوليم

سوامي جن جي درشن لاءِ آيو. ڪم جي رفتار ۽

ڀرم ڀوليم سوامي جن جي پهلجي سنگرو هوراج

جن لاءِ آڏوت شردا ۽ پڳتي ٽسي ٿاڏو ڀرپاوت ٿيا

۽ ڀرم ڀوليم سوامي جن کسي عرض ڪيائون نه

سنگرو هوراج جن جي مندر سان گڏ پهلجي ڪتيا

۽ پنداري جو ڪم به گڏو گڏ ڪرائين. ڀرم ڀوليم

سوامي جن کين جواب ڏنو ته سوڙ آهر بهر ڊگهي رڻ

گهرجي. پهرين اسان جي سنگرو هوراج جن جي

ميسر جو ڪاريه سمپن ٿئي. پوءِ جي بچت ٿي نه

۾ ٻيڙو اُتساهه ٻڌدا ٿي ويو ۽ سڀ لڳن سان هيءَ
شيوا ڪرڻ لڳا. اُن وقت هن يگيه جو نظارو
الوڪ هو.

ٿوڙن ڏينهن ۾ ٿي هيءَ اوڀر کان زمين صاف
ستري وصال مٿان ۾ بداجي ويئي. ستڱرو مهر اڄ
جن جي اسيم ڪرڻ سان نقشو به پاس ٿي ويو ۽
پرم پوجنيم سوامي جن سڀ کان پهرين ٽيچ مندر
جي نرمه لاءِ آگيا ڪئي. زمين ماڻي ٻيڙا هيون
کوٽي فرش کان قريب ڇهه فٽ مٿي آسار ڪٽي
بلنديءَ تي ستڱرو مهر اڄ جن جي مندر جي نرمه
جو ڪم شروع ڪيو ويو. ڪم کي جلدي پورو ڪرڻ
جي درشتيءَ کان ٿوڙي وقت ۾ گهڻو ڪم ڪرڻ لاءِ
پرم پوجنيم سوامي جن خود به تغاريون ڪٽي هيءَ
مهان شيوا ڪرڻ لڳا. پرم پوجنيم سوامي جن کي
هن طرح سان شيوا ڪندو ٿي ڪاريگرن ۾ اُتساهه
۽ شوق پيدا ٿي ۽ هو به رڪڙ جي ڍير ٺاهين
رڪڙ جي به ٻيڙون ڪم ڪرڻ لڳا. هتي به سندن
پريمي پهلجي ستڱرو مهر اڄ جن کي هن طرح
هٿن سان شيوا ڪندي، سندن هٿن مان تغاري
وٺي خود شيوا ڪرڻ جي ڪوشش ڪندا هئا پر پرم
پوجنيم سوامي جن کين هي ڀڃڻ ٻڌائي شيوا
ڪندا رهندا هئا.

راجا حون اکيون کلي ويئون. صبح ئي چکو
هو. راجا ده بار ٻي بهجي حکم ڏنو ته هزدور کي
با عزت جڏي ڏنو وڃي.

هن درشتانت جو ٻريمين جي من تي گهرو اثر
ٿيو. هو شيوا جي ههتو کي سمجهي پئي ڏٺون
صبح جو رڏي تعداد ٻي شيوا جي هن يگه ٻي شردا
سان پنهنجي آهوتی ڏيڻ لاءِ بهجي ويا. ڪوڏرن
۽ لغارين جو بندوبست ڪيو ويو ۽ ترتيب سان
پنهنجا پنهنجا ڌڪرا ورهائي سڀ ٻريهي ٻرم ٻوجلي
سواهي جن کان آشپرواد رڏي ڪم ٻي جنبي ويا. ٻرم
ٻوجلي سوامي جن خود به پنهنجي ٻرم ٻوجلي سنگرو
دهراج هن جي هن پوتر يگه ٻي آهوتی ڏيڻ لاءِ
پنهنجن پوتر هٿن سان شيوا ڪرڻ لڳا. ٻهريين ته
ٻريمين کين عرض ڪري چيو ته مهراج اسين هيترا
چڻا شيواڌاري سنگرو مهراج هن جي شيوا ڪري
رهيا آهيون. توهان رڳو آشپرواد جو هٿ اسانجي
مٿان رکو آهوتی گهڻو آهي. ٻي ٻرم ٻوجلي سوامي
جن کين سمجهائي چيو آها آهي اسان جي سنگرو
مهراج جن جي پوتر شيوا آهي، سا اسان کي ضرور
ڪرائي آهي. انهي ڪرڻ سان اسان کي آندو ٿو اچي.
ٻرم ٻوجلي سوامي جن کي هن طرح شردا سان
پنهنجي سنگرو مهراج جي شيوا ڪندو ڏسي ٻريمين

درشانت :- هڪ راجا هو . هو ٿاڊو دياو ۽ شو
 پڳت هو . راجا جي اڃا هئي ته سلسل سلسل ۾ شو
 پڳت ٿئي . راجا راجڌانيءَ ۾ هڪ وصال شو ملند
 ٿهرايو . ان ۾ هڪ وڏو گولڊ لڳاڙايو . پوءِ اهو اعلان
 ڪيو ته راج جي هر ماڻهوءَ کي ملند جو گولڊ ٻڌي
 پوار ٿا ڪرڻ لاءِ ملند ۾ پهچي وڃڻو آهي . پرجا
 راجا کي پيار ڪندي هئي انڪري هن راجا جو
 حڪم هڪيو .

هڪ ڏينهن جي ڳالهه آهي ته هڪ مزدور ڪوٽر سان
 ملند ۾ کوٽائي ڪري رهيو هو . هو هن لڳائي
 لڳن سان ڪم ڪري رهيو هو . هلڪي پوار ٿا جو گولڊ
 ٻڌڻ ۾ ڪونه آيو . راجا جي سپاهين ان کي ڏکڙي
 ورتو . ويڇاري مزدور گولڊي ملڻون ڪيون ۽ رڻو
 پر سپاهين سلسل سلسل ۾ نه ٻڌي . هو هن کي راجا
 وٽ وٺي ويا ۽ راجا هن کي قصور مزدور کي جلم
 ٽيپ ڏيئي ڇڏي . ويڇارو مزدور رڻو ٽي رهجي
 ويو پر سلسل سلسل ڪلهن نه ٻڌي .

رات جو راجا هڪ سڀلو ٿڌو . هن کي ڪٺاڻاڻ
 پروت تي پڳوان شو ويل نظر آيو ، پڳوان شو چٽي
 رهيو هو ”راجن ، ڪرم ٿي سڀ کان وڏي پڳتي
 آهي . هو مزدور کي قصور آهي . تون پلهنجو حڪم
 هيلڻ ٿي واپس وٺ . جيڪو هن لڳائي ڪم ڪري
 ٿو اهو ئي ملهائجو سڄو پڳت آهي .

ان کي پاس ڪراڙجي . جيستائين اهو ڪم نٿي
جيستائين زمين کي سمنل ڪرڻ جي شيوو شروع
ڪرڻ گهرجي .

ٻئي ڏينهن سنسنگ ۾ ڀريمين کي چيائون ته
هاڻي سنگرو مهرآج جي چرڻ ۾ شيوا ڪرڻ جو
سڄو سمير آيو آهي . اسين سڀ ملي ڪري شيوا
ڪنداسين . شيوا ڪرڻ سان اسان جو هن نرهل
ٿيندو ۽ اسان جو ڌيان سندن چرڻ ۾ لڳو رهندو .
ڀرم ڀوجليه سوامي جن ڀريمين کي ٻڌايو ته جڏهن
تڏي آدم ۾ آهراڀور درٻار ٺهي رهي هئي تڏهن
اٽي پاڻ خوب شيوا ڪئي هئائون . ان وقت شيوا ۾
ايترو ته لين ٿي ويندا هئا جو ڪاٺ پيٺ جي سڌ
به نه رهندي هئي . دل ۾ سائين جو ٺاو ۽ سهرڻ
۽ هٿ هاڃ ۾ هوندو هو . ان شيوا ڪرڻ ۾ ايندو آندو
۽ مٿس ايندو هو جو اها به خبر نه ٻولدي هئي ته
ڪڏهن صبح ٿيو ۽ ڪڏهن شام ٿي .

ڀريمين کي چيائون ته سڀاڻ کان اهو بگهه آراب
ڏوٽي . اسين صبح سويل ڀلاٽ ٿي پهچي وينداسين .
جيڪي به ڀريمي سڳ ۽ شردا سان سنگرو مهرآج
جن جي هن بگهه ۾ پنهنجي شيوا جي آهوني ڏيڻ
چاهين تنهن جو سواگت آهي . اهو چئي ڀريمين
ا جي موٽو جو هي مثال ٻڌايائون .

ڪرڻو آهي ۽ هو اسان جي ڀڪار ٻڌي اچي اوهي
۾ سواءِ ٿين ٿا.

اُن ڏينهن شام جو سيٺ صو دراج، سيٺ ڀاڳچند
بابو هارومان پوساد، جمنا بابو، ماسٽر جگديش پوساد ۽
ڀارگوا صاحب ۽ ٻين پريمين کي گهراڻي ميٽنگ
ڪيائون ته هاڻ مندر جو زماڻو ڪار ۾ ڪرائڻو آهي.
اُن لاءِ پهرين سوچي ويڃاري يوجنا ٺاهيون. ٻـرم
يوجنيم سواهي جن جي دل ۾ مندر جي مندر روپ
ريڪا پهرين هئي سو سڀني سان صلاح ڪري اهو
ٺرڻي ڪيائون ته سڀ کان پهرين زمين جي ماپ
چوپ ڪري اهو طئه ڪريون ته ان اسٽان تي اسان
کي ڇا ڇا جوڙائڻو آهي. اُن جي لاءِ سڀني کي
صبح ساڻ سر زمين تي گهرايائون.

اُتي سر زمين تي پريمين کي چيائون ته سڀ
کان اول وچ تي ٻرم يوجنيم ستگرو مهرراج جن جو
اونچو مندر ٺهرائبو جو پري کان ئي پريمي ستگرو
مهرراج جن جو درشن ڪري سرور جهڪائي سگهن.
اُن جي پوسان سندن رهڻ جي ڪتيا، پنڊارو ۽
رسوئي ٺهرائي. اُن سان گڏ زمين جي چارو طرف
ٻاٽونڊري وال لڳائي ڪم پختو ڪجي. سڀني کي
ٻرم يوجنيم سواهي جن جي هتي يوجنا پيڪڊ ٿيند
آئي ۽ اهو طئه ٿيو ته ان لاءِ نقشو تيار ڪرائجي ۽

رويا. گدي سواهي جن جي چوڻن ۾ رکيا. پئي
 ٽيلهن شام جو ستسنگ ۾ ڀرڻين کي اها خوشخبري
 ٻڌائي چيائون ته ڀرم ڀوجليہ سنگرو مهرآج جن
 سيدن وسط مل کي پاماشاهه بڻائي اسان جي مدد
 لاءِ موڪليو آهي ۽ سپاهي کان ئي مندر جي ڀرسان
 دوڪر آڻي ڪيو ويندو. ايترو چئي پاڻ وري
 هي ڀڄن ڀرم ڀوجليہ سنگرو مهرآج جن جي شان ۾
 ڳائڻ لڳا.

ڀڄن ۸

ٽيلهي گنج ۾ آ ڪمي ڪالم ڪائي
 ٽيلهو در سڻا جو ڪيل آ سدائين

1. ڪرين شاهه پيادا، پيادن کي ڏين شاهي
- جيڪا گهر ٽيلهي ٿيندي نڪ سائي
2. ٽيلهي در کان سوالي وڃي ڪين خالي
- جهڙي آس جيلهي ٿوڙي ٿون ڀڄائين
3. ويچارا ورهه ۾ سوين سريسا گهمن ٿا
- انهن جي اندر ۾ ٿو ٿي اون لڳائي
4. الڻ زاري ڪرين جو هجر ۾
- حذن جو حياڻو جانب ٿون ٿي آهين
- ڀڄن ڳائي ڀرڻين کي سنگرو مهرآج جي موما
- ٽي چوڻ لڳا ته سنگرو مهرآج سڙو
- ڪيڏي ڳائي ڄاڻيوار آهي جو پٺيڪا ڪارج پاڻ
- اسان کي صرف پٺيڪا وڪي ساڪل

سينت ڀاڳچند جي گهر اچڻ ٿيو. هن سينت ۾
 ڀوجنيم سوامي جن جو ستسنگ ٻڌو ۽ سندس د
 ۾ ڀرم ڀوجنيم سوامي جن لاءِ اڏاهم شرڏا جاڳي. ه
 ستسنگ کانپوءِ ڀرم ڀوجنيم سوامي جن سان ڪجهه
 روح رهاڻ پڻ ڪئي. اُن وقت سينت ڀاڳچند
 سينت وسط مل کي ٻڌايو ته هنن ٿورن ڏينهن ۾
 سوامي جن آدرش نگر جي جنما ڪري موهي وڌو
 آهي. ڀرم ڀوجنيم سوامي جن سندن دل ۾ اهڙا
 سمائجي ويا آهن جو هنن سوامي جن کي هميشه
 لاءِ هتي رهي ستسنگ روپي امرت پيارڻ لاءِ وڏو
 شاهي پلاٽ مندر ٺاهڻ لاءِ دان ۾ ڏنو آهي.
 سينت وسط سوامي جن کي عرض ڪيو ته ڪرپا
 ڪري اهو ڀوتراستان ڏيکارڻو جتي ستگرو مهراج
 جن جو مندر ٺهندو. اُن وقت ڀرم ڀوجنيم سوامي
 جن، سينت ڀاڳچند ۽ سينت وسط مل کي سوسائتي
 دڻساران مندر لاءِ ڏنل زمين تي وٺي آيا. هي وصال
 زمين ۽ پهاڙن جو رملڪ نظارو ڏسي سينت وسط
 مل جي دل اُملنگ سان ڀرجي ويئي ۽ ڀرم ڀوجنيم
 سوامي جن کي نيت پيار سان ويٺي ڪئي ته هن
 داس ڪي شيوا جو موقعو ڏين. ڀرم ڀوجنيم سوامي
 جن گد گد ٿي هن کي هن شيوا لاءِ دلي آشيرواد
 ڏني. سينت وسط مل يڪدم حيسي مان پنج هزار

هند ڪري ڇڏيو. ٿوري دير ۾ دروازي ئي ڊري
لڪ لڪ ٿيڻ لڳي.

سنت دروازو کولي ڏٺو، هڪ ماڻهون چوٽيءَ
کان اڏريءَ ٿاڻين ڀاڱيءَ ۾ پسيل ٿڌ ۾ ٽڪي رهيو
هو. هن به سنت کي وٺندي ڪري رات رهڻ لاءِ
اجازت گهري. صبح ٿيڻ تي وڃڻ لاءِ چيو.
سنت کيس چيو ته هي ڪٿيا ٿوهان جي پنهلجي
اهي. وڏي خوشيءَ سان رات ڪاٽيو. پر منهنجي
ڪٿيا ۾ هڪ جڳي جي سمهڻ ۽ ٻن جڳن جي
وهڻ ۽ ٽن جڳن جي وهڻ جي جڳهه آهي. تون
بيشڪ اندر اچ اسين ٿيئي بهي رات ڪاٽينداسين.
سچ مچ انهن ٽنهي بهي سڄي رات صبر سان
ڪاٽي. صبح ٿيڻ تي ٻئي مسافر سنت جا ٿورا
مڇي روانا ٿي ويا. هن سنت جي ڪٿيا ٻلي
لڏي هئي پر سندس دل تمام وشال هئي.

اهڙي لهولي شري پاڳچند ٻهريڻ اسان کي رهڻ
لاءِ جڳهه ڏني ان ڪالٻوءَ سٽسنگ لاءِ جڳهه ڏني ۽
ان ڪالٻوءَ اسان جي پريمين کي رهڻ لاءِ جڳهه
ڏني. جيئن جيئن پريمين جو اٿار وڃي ٿو
وڌندو ٿين ٿين هي ويا ٿي پاڻ کي سميتندا.
سندن شيوا ۽ قرباني ساراهه جوڳي آهي.

انشاق سان انهن ٽنهن ۾ سميت وسڻ مل جو

پريمين جي سامهون ستسنگم ۾ خوب ڏٺي واد ڏني ۽
چيائون ته سينت ڀاڳنچند اسان کي پنهنجي دل ۾
جڳهه ڏني آهي جنهن لاءِ ستگرو مهر آج جن سندن
ڪارج راس ڪندا. اهو چئي هڪ درشانت پريمين
کي ٻڌايائون.

درشانت: — هڪ سنت هو. هن پنهنجون گهرجون
ڏاڍيون گهٽائي ڇڏيون هيون. سندن جهوڙي نه
ٿاڍي ٿيندي هئي. ان ۾ رڳو هڪ جهوڙي سمهي
سگهندو هو.

هڪ ڏينهن رات جي وقت ڏاڍو مينهن وسي
رهيو هو. چارون طرف ڪاري اوندھ لڳي
پيئي هئي. اوچتو ڪنهن در ڪڙڪايو. سنت اُٿي
در کوليو. ٻاهر هڪ ماڻهون آن ڪپڙن سان ٿڌ
کان ٿر ٿر ٽڪي رهيو هو. هو ويچارو رستو پلجي
ويو هو. هن سنت کي هٿ جوڙي وينتي ڪئي
ته کيس هڪ رات پنهنجي جهوڙي ۾ سر ڍڪڻ
جي اجازت ڏين صبح ٿيندي ئي هو پنهنجي
راهه وٺي هليو ويندو.

سنت در کوليندي چيس ته منهنجي جهوڙي
۾ هڪ جهڙي جي سمهڻ جي جڳهه آهي، پر جڏا
ان ۾ صرف ويهي سگهن ٿا، سو اسين ٻئي رات
ويهي کانينداسين.

اهو ماڻهون اندر اچي ويو ۽ سنت به دروازو

سندن ڪيل سندر شيوائن لاءِ اشيرواد ڏئي .

پرم پوڄنيم سوامي جن سڀني سندن ڪي هڪ ڪلاڻ وقت پتا پوگيم پيمائون ڏيئي، ڏکرون ڀارائي گهڻي سک سان وڌا ڪيو. هاڻ وقت سوامي جن سنگرو مهر اڃ سوامي سروالند جن ڪي ويٺي ڪري چيو ته هاڻي اشيرواد ڏيو ته ايندڙ سال سنگرو مهر اڃ جن جي پٽهه ورتي جو مياو پنهنجي اشورم ۾ لڳي. مهامند نيشور سوامي سروالند مهر اڃ جن پرم پوڄنيم سوامي جن جي هن مهان ڀارو ڪي ڏاڍو ساراهيو ۽ چيو ته سنگرو مهر اڃ جن جي اشيرواد ۽ مهر جو هٿ سدائين توهان جي مٿان آهي سو توهان جي هي مهان اڀلاشا اوشيه پورو ٿيندي. ائين چئي کين ٻيڙ سان گلي لڳائي اشيرواد ڏيئي ڀارو پيلي وڌائي ورتي .

هيئي جي مهاڻاڻن ڪي ٻيڙ سان وڌا ڪري سوامي جن وري ٺٽ ٺٽ ٺٽ سان ستسنگ ڪرڻ لڳا. سندن ستسنگ ۾ هاڻي پريمين جو الداز ڏينهن ڏينهن وڌو ٿي وڌندو. ان سان گڏ سيٺ ڀاڳتند جو پريم ۽ شردا به ويٺي ٿي وڌندي. هو پرم پوڄنيم سوامي جن جي شيوا سان گڏ ستسنگ ۾ ايندڙ پريمين جي خوب آويڙت ڪندا هئا. پرم پوڄنيم جن سندن ايڏي شيوا ڀارو ڏسي کين سڀني

وڃي. تڏهن دين هن ٿي درويديءَ مهاڻا کان
 ڪميا ورتي. تڏهن گهوند وڳو ۽ سندن يگيم سقل ٿيو.
 درشتانت ٻڌائي ڀرم ڀوجيم سواڻي جن ڀريمين
 کي چوڻ لڳا ته هيءَ يگيم نه ڀرم ڀوجيم مهاڻا ايشور
 سواڻي سروانند جي مهاراج ۽ ٻين ڀريم ڀرڪاشي
 ودوان سندن جي ٻڌارجن سان ٿي سقلاو ٿي سگهيو
 آهي ۽ جيڪي ڀريمي ڀري ڀري کان جيترا قدم
 ڪڍي اهڙن ڀوتل سلت مهاڻائن جو درشن ڪرڻ آيا
 آهن ۽ سندن آموڪ وڃن روپي آمرت پيتو اٿن
 انهن کي اوترن ٿي يگين جو ڦل ملندو. جن ڀريمين
 هن يگيم ۾ تن، هن ۽ دن سان آهوتي ٿئي آهي
 آهي سڀ ڏنيواد جا ڀائر آهن. جن ڀريمين رات
 ٽيهن هڪ ڪري هن ورسي اٿسو کي ٻڌائڻ ۾ اٿڪ
 ڪوشش ڪئي آهي اسين انهن سڀني آملو شيوا
 لاءِ سندن آڀاري آهيون.

انت ۾ ڀرم ڀوجيم سواڻي جن ميلي جي سپاڙهي
 مهاڻا ايشور سواڻي سروانند جن کي عرض ڪيو ته
 ڀلو ڀاڻي سڀني ڀريمين کي آشيرواد ڏيئي ميلي
 جي سماڻن جي گهوشا ڪن. ڀرم ڀوجيم مهاڻا ايشور
 سواڻي سروانند جن ميلي جي سقل آڀوجن ۽ اٿم
 شيواڻن لاءِ ڀرم ڀوجيم سواڻي جن کي واڌايون
 ڏنيون ۽ سڀني شيواڌارين کي پڪرون پارائي هن

جھڙن بوتل مهالماڻن کان ٻڌو آهي ته جڏهن ڪو
 جڳياسو پيرين پلڻ هلي ڪلهن پهتل مهالما جو درشن
 ڪرڻ وڃي ٿو ته ان کي جيترا قدم هلي هو درشن
 ڪرڻ اچي ٿو، اوترون اهو ميد پگين جو ڦل ميس
 ملي ٿو. هاڻي مهالما جي ٿوهان کي ويندي آهي ته
 ٿوهان جهڙي مهالما جو درشن ڪرڻ لاءِ مان جيترا
 قدم کڻي آئي آهيان اوترون اهو ميد پگين جي ڦل
 مان ٿوهين هڪ سو هڪ پگين جو ڦل کڻو باقي
 هونڪي ٿو.

مهالما درويديءَ جو هيءُ ڳوڙهي گيان ڀريو
 جواب ٻڌي ڇپ چاپ سندس پليسان هالڻ شروع
 ڪيو. درويديءَ مهالما لاءِ اليڪ ڀرڪارن جا پگوان
 سڪ ۽ شرڙا سان ٺاهيان هيا سي سڀ ڀرير سان
 ڀروسي سندس سامهون رکيائين ۽ مهالما انهن
 کي ملائي اوه کائڻ لڳو. درويديءَ دل ۾ سوچيو ته
 هيڏي محنت ڪري سواڊي پگوان ٺاهيم پر هن
 مهالما ته سڀني کي ملائي هزار ٿي پگاري ڇڏيو.
 مهالما پوڄن ڪري سماعت ڪيو پر کڏهن به ڳولڻ نه
 وڳو. ويچارا پاڻو شذر ٿي پگوان شري ڪرشن
 کان پڇڻ لڳا ته اڃان ڪهڙي ڪسر رهجي ويئي
 آهي؟ تنهن تي پگوان شري ڪرشن چين ته اها خبر
 جي آهي اها من لامل ڪري ته ڳولڻ

آگيا اڏوسار مهاڻا کي مڏاڻڻ ويا کيس عرض ڪيائون
 تہ اسان اشو ميت يگيم ڪيو آهي ڪرپا ڪري هلي
 برهم ڀوج سوڀڪار ڪريو. قدهن تي مهاڻا کين چيو
 تہ مان اُن جي برهم ڀوج ۾ شامل ٿيندس جيڪو
 مونکي هڪ سو هڪ اشو ميت يگيم جو ڦل اڀڻ
 ڪندو. ويچارا پانڊو منجهي پيا چوڻ لڳا تہ مهوراج
 اسان تہ رڳو هڪ اشو ميت يگيم ڪيو آهي سو ٻہ
 پورڻ ٺٽو ٿئي، سو اسين تہ واهانڪي هڪ سو هڪ
 اشو ميت يگيم جو ڦل ڪٿان ٿيرون. مهاڻا چين تہ
 منهنجو تہ اهوئي شرط رهندو. هاڻي توهانجي مرضي
 ويچارا پنڊئي پانڊو ڦراش ٿي هون ٿي آيا ۽ سڄي
 حقيقت اچي شري ڪرشن پنڊوان کي ٻڌايائون.
 هي سڄو ورتانت ٻڌي درويدي کين چوڻ لڳي تہ
 توهين چنڻا تہ ڪريو، مان مهاڻا کي مڏائي وئي
 ايندس.
 ٻئي ڏينهن سويل صبح جو اُڏي اِشان ڪري
 پوڦڙا سان پوڄن ٿيار ڪيائين ۽ ڏوہ ٺڳي پير هلي
 مهاڻا وٽ پهتي ۽ کيس عرض ڪيائين تہ يگيم
 ٻڌارجي برهم ڀوج ورتائين. مهاڻا کيس چيو تہ
 توکي پانڊون ڪونہ ٻڌايو تہ مان اُن يگيم ۾
 برهم ڀوج ور ٿيندس جيڪو مونکي هڪ سو
 اشو ميت يگيم جو ڦل ٿيندو. درويدي چيس
 مونکي اوهان جو اهو شرط منظور آهي. مون تو

ڀوڄن ڪري آشير واد ۾ ٿيندا تڏهن سندن آشير واد
سان آڪاش ۾ گھٽڻ وڃندو. گھٽڻ وڃڻ کان پوءِ ئي
سمجهبو ته توهان جو يگير سڦل ٿيو ۽ توهان ٻين کان
چٽي هڪ ٿيا.

ڀڳوان شري ڪرشن جي آڳيا انوسار وصال اڻهيو
يگير جو آڀوڄن ڪيو ويو جنهن ۾ سڀ سڌت مهاتما
پڌاريا ۽ ٻرهم ڀوج کان پوءِ سڀني ڀانڊون ڪي
آشير واد ۾ ئي پر ان کان پوءِ به گھٽڻ نه وڃو. ويچارا
ٻانڊ وائڙا ٿي ويا. سوچڻ لڳا ته ڀڳوان شري ڪرشن
اڃا ڀوڄن نه ورتايو آهي. شايد سندن ڀوڄن ڪرڻ
کان پوءِ گھٽڻ وڃي. سو ڀڳوان شري ڪرشن کي
ڀوڄن ڪرڻ لاءِ ويٺي ڪيائون. سندن پرارڻا
سوڳار ڪري ڀڳوان شري ڪرشن ڀوڄن ورتايو پر
حيرانيءَ جي حد نه رهي ته ان کانپوءِ به گھٽڻ نه
وڃو. هاڻي ٺراش ٿي ڀانڊون شري ڪرشن کي
عرض ڪيون ته پنهجي پوڳهه وديا سان سوچي
ٻڌايو ته اڃا ڪهڙي ڪمي رهجي ويئي آهي.

شري ڪرشن ڀڳوان ڌيان ڪري ٻڌاين ته سچ
ٺاڻي هڪ ٻهٽل مهاتما جوڳل ۾ رهي ٿو ۽ ڪنڊ هڙل
ڪاٺي ٽپسيا ڪري رهيو آهي. ان جي ڀوڄن ڪرڻ
کانپوءِ ئي هي يگير سڦل ٿيندو ۽ پوءِ ئي گھٽڻ
وڃندو. تڏهن وڃي کيس ماڻهي وٺي اچو. ڀانڊو

ستڱرو مهراج جن کي ڏيندي ڀرم ڀوجيم مهاملد ايشور
 سوامي سر واند مهراج ۽ ٻاهران آيل ودوانن جا
 ٿورا مڃيندي سندن سک ڀرڻي سڏ تي هيٽرو
 ڪشت وڏي هن يگيم بر شريڪ ٿيڻ لاءِ ڪين
 ڏنيو ڏيندي عرض ڪيائون ته سندن بدن هي
 يگيم اصل سڦل نه ٿي سگهي ها. ستڱرو مهراج
 جن جو هي ورسو اُتسو سندن اچڻ سان ٿي
 سڦل ٿي سگهيو. هن موقعي تي پڌارجي ميلي
 جو شان وڌايو اٿن. هن يگيم بر پٽا شڪتيءَ سڀني
 آدرڙيم سمن مهاڻائن جي شيوا ڪئي ويئي آهي
 پر اڻڄاڻائي ۾ جي ڪڏهن ڪا ڪمي رهجي ويئي
 هجي ته ڪرڻا ڪري ڪميا ڪن ۽ ساري سنگت
 کي آشيرواد ڏين ته هن طرح سان ڀرمارت جي
 راهه تي هلي سمن مهاڻائن جي شيوا ڪري
 پهلجڻو هي مانڻس جلم سڦلو ڪن. اهو چئي ان
 وقت هي درشانت ڀريمين کي ڏٺائون :-
 درشانت :- مهاڀارت جي لڙائي ختم ٿيڻ کان
 پوءِ ڀڳوان شري ڪرشن ڀانڊون کي چيو ته پهلجڻ
 ٻاڏن جو پراڻشچت ڪرڻ ۽ ان کان مڪت ٿيڻ لاءِ
 اڻشوميت يگيم ڪريو. ان يگيم ۾ سڀني سمن
 مهاڻائن کي نمٽرڻ ڏيئي گهراڻي وصال ۾ رهڻ
 پوڄ جي تياري ڪريو. جڏهن سڀ مهاڻا ٿيون

شبد ۷ سر ٿلڳم

سنگرو ٿوڪي سيس نمايان

چرن ڪلڙ ٿلهنجا چت ۾ ڏيان

1. سنگر ٿلهنجي در ٿي سواي

دين ديال آهين ٿون والي

پاند ڳچيءَ ڳل پايان سنگر

2. سنگر ٿلهنجو پيريل پلدارو

اهي ٻاجهارو ڪليل دٿارو

ڪڙو ڪرڻا جو چاهيان سنگر

3. سنگر مون ٿي ڀرم ڀيا جو

رهي ديا جو هٿ ميا جو

ڪرمن ڪوٽ ڪٽايان سنگر

4. سنگر ٿوڪي ڪيان سدبار

جوڙ جوهار وارئون وار

ماڏو لائو نمايان سنگر

ڀرم ڀوجليو سواهي جن جي دل ۾ سنگرو

مهراج جن لاءِ ڪيڏي نه شڙڏا ۽ سهرڻڻ جو ڀاءُ

هٿو. هڪ بل لاءِ سندن دل مان سنگرن جي ياد

نه ٿي وسري. هر ڪارج جي سڦلٽا جو شريو هو

سنگرن کي ڏيندا هئا. هر وقت سندن مهر ميا

جو هٿ بندھجي مٿان رکڻ لاءِ ويٺي ڪندا رهندا

..... بگير جي سڦلٽا جو شريو به ڀلهنجي

ستگرو مهرآج جن کي ڏيندي ڀرم ڀوجنيم مهامڻايشور
 سوامي سروانند مهرآج ۽ ٻاهران آيل ودوانن جا
 ٿورا هجڻدي سندن سک ڀرڻي سڌ ٿي هيٽرو
 ڪشت وڏي هن يگيم ۾ شريڪ ٿيڻ لاءِ ڪين
 ڏنيو ڏيندي عرض ڪيائون ته سندن ٻڌان هي
 يگيم اصل سڦل نه ٿي سگهي ها. ستگرو مهرآج
 جن جو هي ورسو آتسو سندن اچڻ سان ئي
 سڦل ٿي سگهيو. هن موقعي تي پڌارجي ميا
 جو شان وڌايو اٿن. هن يگيم ۾ ڀٽا شڪتيءَ سڀني
 آدرڙيم سميت مهاتمانن جي شيوا ڪئي ويئي آهي
 پر اڻڄاڻائي ۾ جي ڪڏهن ڪا ڪمي رهجي ويئي
 هجي ته ڪري-ا ڪري ڪميا ڪن ۽ ساري سنگت
 کي آشيرواد ڏين ته هن طرح سان ڀومارت جي
 راهه تي هلي سگهين مهاتمانن جي شيوا ڪري
 پنهنجو هي مانس جنم سڦلو ڪن. اهو چئي ان
 وقت هي درشانت پريهين کي ڏٺائون :-

درشانت :- مهاڀارت جي لڙائي ختم ٿيڻ کان
 پوءِ ڀڳوان شري ڪرشن ڀانڊون کي چيو ته پنهنجن
 ڀائرن جو پراڻشچت ڪرڻ ۽ ان کان هڪ ٿيڻ لاءِ
 اڻو مٿ يگيم ڪريو. ان يگيم ۾ سڀني سميت
 مهاتمانن کي نمٽرڻ ڏيئي گهرائي وڃال ۽ رهم
 ڀوج جي تياري ڪريو. جڏهن سڀ مهاتمانن

شيد ۷ سر ٿلڳم

ستگر و ٿوڪي سيس نمايان

چون ڪول ٿلهجڻا چت م ڏيائون

1. ستگر ٿلهجڻي در تي سوالي

دين ديال آهين تون والي

پاند ٻڃي ٻڳل پايان ستگر

2. ستگر ٿلهجڻو پيريل پندارو

آهي ٻاجهارو ڪليل دٿارو

ڪڙو ڪرپا جو چاهيان ستگر

3. ستگر مون تي ڀرم پيا جو

رهي ديا جو هٿ ميا جو

ڪرمن ڪوت ڪڍيان ستگر

4. ستگر ٿوڪي ڪيان سدبار

جوڙ جوهار وارئون وار

ماڏو لٽو ٺپايان ستگر

ڀرم ڀوجليو سواهي جن جي دل م ستگر

مهراج جن لاء ڪيڏي نه شردا ۽ سهرڻ جو ڀاءُ

هٿو. هڪ ڀل لاء سندن دل مان ستگر جي ڀاءُ

نه ٿي وري. هر ڪارڇ جي سڦلٽا جو شريه هو

ستگر ۲-ي ٿيلدا هئا. هر وقت سندن مهر ميا

جو هٿ ڀلهجي مٿان رکڻ لاء ويٺي ڪندا رهندا

هئا. هن يگيه جي سڦلٽا جو شريه به ڀلهجي

پريمين سرگس جي سواگت لاءِ جڳهه جڳهه تي شوڻا
 دٿار ٺاهيا جتي سندن مٿان گان جي ورکا پئي
 ڪئي ويئي. سڄو واڌورڻ ٿي سرگم ڌام جهڙو پئي
 لڳو. شردالو پريمين سڀسا ۽ سڀي جو پڻ بددوست
 ڪيو هو. هن شاندار جلوس دٿاران ستڱرو مهراج
 جن جي يش جي سڳند سڄي آدرش نگر ۽ اجهير
 شهر ۾ ڦهلاجي ويئي.

صبح شام وڌوان سندن جا پوڄن ٿيندا رهيا.
 ميلن جي سڃاڻڪن جي ڪوشش رهي ته هر هڪ
 موٽما سلت کي پڇن ڪيرتن جو وقت ٿڌو وڃي.
 وچ وچ ۾ ڀرم ڀوليم سواهي جن ۾ ستڱرو مهراج
 جن جي موما جا پڇن ڳاڻيندا هئا ۽ سندن موما
 ۽ سڪيانن تي روشني وجهندا رهندا هئا. اهڙي
 نموني پريمي هڪ پاسي سندن ۽ موٽمانن جا
 آمرت وڇن پئي ڳيان ڳاڻا ۾ ٽپيون لڳائيندا
 رهيا، پئي پاسي آڪل پيداري مان ڀرساد پائي
 ڌرت ٿيندا رهيا.

آخري ٽيهن تي صبح کان شام تائين پڇن
 ڪيرتن جي وچ لڳي پئي هئي. ان وقت ڀرم
 ڀوليم سواهي جن ڀوليجي سڱوري ستڱرو مهراج
 جن جي چرڻن ۾ هي پڇن ڳاڻي شردا سمن
 چاڙهيا.

تي ڏاڏا خوش ٿيا ۽ کين ڏنيو اد ڏنائون .

پري پري کان پريمي ۽ ملت وڏي سک ۽ شردا
سان ميلي ۾ شريڪ ٿيڻ لاءِ اچڻ لڳا. شري صو پراج
مل ۽ سينت پاڳچند انهن جو سواگت ڪري کين
يڏا اسٽان تي رهائيندا ويا . پرم پوجليم موهانديشور
سوامي سر واند مهرراج جن ميلي کان هڪ ڏينهن
اڳ ٻڌاريا . وريءَ جي ميلي جي ڪاري ڪرم جي
روپ ريڪا سندن شيوا ۾ پيش ڪئي ويئي . پئي
ڏينهن تي ميلي جو شپ آرٽي پرم پوجليم موهانديشور
حي ڪر ڪملن دناران رامائڻ جي اڪڻ پاٽ سان
ڪيو ويو . رامائڻ منڊل وارن سريٽن سازن سان
رامائڻ جو پاٽ شروع ڪيو جلوه ۾ پاٽ به پئي
جهومي ۽ پريمين کي به پئي جهولايئون . ان کان
پوءِ گرو گرنٿ صاحب ۽ گيتا جا پاٽ رکيا ويا ،
جلوه سان سچو دانورڻ ٿي پگني مير ۽ سڳندت
ٿي ويو .

ستگرو مهرراج سوامي ٿيئونرام جن جي شو پا باٿرا
ڪڍي ويئي جلوه ۾ ستگرو مهرراج جن جي وڏي
تصوير سان گڏ هيون به ڪيتريون سندر جهالڪيون
به ڪڍيون ويئون . سرگس ۾ پڇن مانديون سوامي
ٿيئونرام جن جا پڇن ڳڻنديون ستگرو مهرراج جن جي
حمر حنڪار ڪنديون پئي هليون . آدرش نگر جي

وهلوار سان همت ٻڌجي ويئي ۽ هوئي اچي سڀني
 سندن کي نمائون پتر موڪلي کين اگرهم ڪيائون
 هن موقعي تي ضرور اچي ميلي جي شوي وڌائين
 جن پريمين جي انڊريس ملي سگهي انهن کي
 ملي جا پترا موڪلي سندن مٿان اها زمياري
 رکيائون ته ان شهر ۾ رهندڙ سڀني پريمين کي
 اسان جي پاران ميلي ۾ اچڻ جو نمائون ضرور ڏين.
 شهر جي چنڊا کي سماچار ڏيڻ جو ڪم شهر ۽ آدرش
 نگر جي پريمين تي رکيائون. سڀني سڌي
 سماچار پترن ۾ پڻ ميلي جو ڪارڊ ڪرم ڇپاريائون
 ته جيئن سڀني پريمين کي ميلي جي پروگرام جي
 خبر پئجي سگهي.

سندن ۽ پريمين جي رهڻ لاءِ ڀرم ڀوجليءَ سواهي
 جن آدرش نگر جي پريمين جي گهرن ۾ خود ويا
 کين ڇيڏون ته هيءَ ورسي ميلو اسان سڀني کي
 ملي ڪري سڦل بڻائڻو آهي. ميلي ۾ ايندڙ مهمانن
 کي توهان پنهانجو مهمان سمجهي سائي ڏيڻا. انهن
 کي رهڻ لاءِ جيترا ڪمرا ڏيئي سگهو ٿيو ۽ ٻيو ۽ ٽـ
 جيڪو سهڪار ٿي سگهي ته ڏيو. پريمين ڀري ڀوجليءَ
 سواهي جن جي چرڻن ۾ سمر پڻ پاڻ سان سڄو گهر
 ٿي سندن حوالي ڪيو پنهانجي صرف لاءِ هڪ ڪمر
 رکيو. سواهي جن سندن تياڳ ۽ سهڪار جي پاڻ

ٻانهن ڪم سان ڪيا ڪنهن کي نه ڪڍڻ چوڻ جي ضرورت نه پئجي.

پرم بوجليم سوامي جن جي دل شاهه ئي ويئي
۽ ميلي جي تياري زور شور سان ڪرڻ لڳا . مياڻي
جي نمائون پتو هوڪلڻ کان اڳ پرم بوجليم سوامي
جن ها ملهائيندڙ ستگر و هراج سوامي سر واند جن
وت آيا ۽ کين نمونا پروڊ چيائون ته هندستان ۾
ستگر و هراج جن جي درسيءَ جو هي بهار يون
میلو آهي . سيلی شردان بلند حوصلی سان ورسي
ملهائڻ جو سلڪب ڪيو آهي باقي ننگه ٺوهان ئي
آهي . ميلي کان ڪجهه ڏينهن اڳ بهادر جي ميلي
جو سڃاڻن پنهنجن ڀوتڙ ڪم ڪمن سان ڪرڻ جي
ڪري ڪندا .

۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱
 ۴۷۲
 ۴۷۳
 ۴۷۴
 ۴۷۵
 ۴

زم اوحليم سوامي جن جي هن همدردِي پر نِي

جهنن کي پاڻ ٽڇ سمجهندا هئا ان کي گرو مهر اڃ
 سره ور سمجهي گدي سوڻي ويندا. اها سڀ شيوا
 جي ڪرامت هئي.

درشانت ٻڌائي ڪاريه ڪرڻائن کي چوڻ لڳا
 شيوا سڀ کان اونچي آهي، ڪوبه ڪم نٿو ڪري
 سمجهڻ گهرجي. ڪاريه کي اوچو بڻائيندڙ اسانجي
 اونچي پاوا آهي، جي اسين لڳن ۽ سڃي پاوا
 سان شيوا ڪنداسين ته اها اوشيه ستگرو مهر اڃ
 جي در اڳواهند. سڀني ڪاريه ڪرڻائن ٽن هن
 سان ڪاريه کي ٻوٽو سمجهي ٻوٽو ڪرڻ جو سڪلپ
 ورتو ۽ سڀ ٻوٽي ڪاريه ۾ جهلي ويا.

ميلي جي هندو بست جي نظرداريءَ لاءِ شري
 صوڀراج ۽ سیت ڀاڳچند ڪي ٻالي مرداني وانگر
 آڏي ٻوٽ سان گڏ رکيائون. هر هڪ ڪم جي
 سار سنڀال ۽ نظرداري ٻوٽ ٻوٽي سواي جن پاڻ
 خود ڪرڻ لڳا.

هي ميلو آدرش نگر واسي شري چندر ڪشور
 گرگه جي جاءِ ۾ لڳائڻ جو فيصلو ڪيو ويو. ميلي
 لڳائڻ جو آعلان ڪندي ٽي کن ٻل ۾ ڀنڊارا ڀرجي
 ويا. داني ڀريمين ڪند، ڪٽڪ ۽ چانورن جون
 ڳوٺيون، ٽيل جا دٻا ساڻين جن جي شيوا ۾ ڀيٽ
 ڪيا ۽ دل ڪوٺي پيما ٽنهي. ستگرو مهر اڃ جن

۾ مشاغل هوندا هئا. اُهيءَ ڪري پيا ششم ڪين
 لڃ سمجهندا هئا ۽ سوچيندا هئا ته ڪرو مهرآج دن
 جي نظر ۾ آرڊن ڏيو جي ڪا حيصيت ئي ڪانهي.
 پر جڏهن چوٿين پالشاھي جي ڪرن جو اٽل سمير
 آيو تڏهن هنن ڀرتا اٺوسار پنهنجي شمين مان ڪرو
 گديءَ جو وارث چونڊيو، پر هنن ان جو سنگت ۾
 اعلان نه ڪيو پر پنهنجي وصيحت لکي هڪ صندوق
 ۾ بند ڪري ان جي چاچي پاڻ وٽ رکيائون ۽
 سنگت کي حڪم ڏنائون ته اسان جي چوٽي جوت
 سمانڻ کان پوءِ ئي هن صندوق کي کولي وصيحت
 پڙهي وڃي.

حڪمي ششم سندن ويجهو هئا ۽ سمجهندا هئا ته
 ڪرو مهرآج جن جي منهنجي مٿان خاص رحمت
 آهي. انهن مان هرڪو اهو سمجهڻ لڳو ته ڪرو
 مهرآج جن هڪ منهنجي لاءِ ئي وصيحت ڪري ويا
 هوندا.

پر جڏهن ڪرو مهرآج جن جي چوٽي جوت سمانڻ
 کان پوءِ سندن آڳيا اٺوسار صندوق کولي وصيحت
 پڙهي ويئي. تڏهن سندن حيرت جي حد نه رهي
 سندن وصيحت موجب ڪرو مهرآج ڪرو آرڊن ڏيو
 پنهنجو وارث ٿاڻي ڪرو گديءَ جو حشدار بڻائي
 هئا. اها ڳالهه ته سندن سڀني ۾ به نه هئي ته

اَلْهَمَّ اَلْهَمَّ ڪم جي ورهاست ڪري هر ڪم لاءِ ڪميٽيون
 مقرر ڪيائون ۽ هر هڪ ميمبر کي ڪم جي ڀورڻ
 زميداري سونپي پڪر پارائي سلمان ڏٺائون ۽ کين
 سمجهائي ڇڏيائون ته هي سڀ ڪم هٿو ڀورڻ آهن
 ۽ هتان آهن. ڪو به ڪم نٿو ڪونهي. جئين جي
 سڀيال، پاڻيءَ جو پياڏو هلائي پيائن ڀريهن کي
 کي ڀريم سان ڏٺو پاڻي پيارڻ ۽ پيا سڀ شيوا جا
 ڪم برابر آهن. انهيءَ ڪري بنان حجاب جي ٺهائيءَ
 سان جي اسين شيوا ڪنداسين ته سڱرو مهرآج
 جن جي اسان مٿان آسڻ ڪرڻا ٿيندي. ڀريهن کي
 شيوا جو هٿو سمجهائڻ لاءِ هي درشتانت ڏٺائون :-
 هي ڳوٺا چوٿين پاتشاهيءَ جي آهي. گرو مهرآج
 جن جي آکاڙي ۾ آرجن ڏيو شامل ٿيو هو. کيس
 گرو مهرآج جن ٺٽا ٺٽا ڪم سونپيا هئا جن ۾ باسڻ
 ملڻ پڻ هئا. آرجن ڏيو ڀرپٽات کان وٺي اُن شيوا
 ۾ لڳندا هئا ۽ رات جو جڏهن سڀ ششم کائي پي
 آراهي ٿيندا هئا تڏهن به هي پنهنجي شيوا ۾ لڳا
 رهندا هئا. هو ڪنهن به ڪم کي نٿو سمجهي
 اُن کي ڪرڻ ۾ آڻ نه ڪندا هئا. هن لڳائي ٺٽي
 ۾ نٿو ڪم تمام صفائي ۽ سلجھڻ سان ڪندا هئا.
 جڏهن پيا ششم هڙي سان گرو مهرآج جن جي
 سٽسنگ ٻڌندا هئا تڏهن هي صاحب پنهنجي شيوا

سان سندر اسٽان ٽي ٽنڊي آدم جي آهراڙور
 دربار والگر اسان کي وصال ڏيئي آهي .
 اشرم ٺهراڻن لاءِ سهڻي ۽ ساڌن جي ضرورت
 آهي . اسان کي ڀورن وشواس آهي ته سنگرو مهراج
 جن پهلجا ڪارج پاڻ خود اچي ڀورڻ ڪندا . سڀ
 ٺهڪ سندن مٿان آهن . اسين نه صرف نهت مائر
 آهيون . ڪرڻ وارا پاڻ ئي آهن .

وقت گذرندي دهر ٿي ڪانه ٿي ، مٿان اچي
 سنگرو مهراج سوامي ٽيٽون رام جن جي وريءَ
 جو وقت ڀريو . سنگرو مهراج جن جي وريءَ جو
 هندستان ۾ سنه 1949 ۾ ڀوريون ميلو لڳو هو . هڪ
 ڪمري ۾ رهندي سنگرو مهراج جن جي وصال ميلي
 جو ساڳو ڪيائون . ميلو ساڳي ڌام ڌوم ۽ مان
 شان سان لڳندو اهڙو آتم وشواس هو ڪين .

ڀرم ڀوجنيه سوامي جن ۾ چڪمڪي شخصيت ۽
 ڪاروبار سلجائن جي اڌيت شڪتي هئي . هو صاحب
 جيڪو ڪم دورانديشيءَ ڀورڻ ۽ ڀوجنا سان ڪندا هئا .
 به معنيٰ جي بهتر بندوبست لاءِ ادرش لنگر ۽ شهر
 جي شيدائو ڀريمين جو ميٽر ڪولابائون . ان ميٽر ۾
 شري سويراج ، بابو موليٽر ، بابو هرومان ڀوساد ،
 شري شري ڀوساد ، سين صاحب ، ڀاڳچند ۽
 خاص هئا . سيني سان صلاح ڪري

تو ٽم ٽيڏهن وڃايو ٽم ۾
تو ٽم رات گذاري ٻڪم ۾

روئي حال ڪيا هڏ جويڻا
پنهنجو بدن ڳاري هن ڏيس ۾

2. ڏکا پڳڙي مٽي تي آهي
سڄو لٽو به لڱن تي ٺاهي
قائي پير پيا سي ته چيرون ٿيا
ڪيئن وقت کاڌي هن ڏيس ۾

3. هاء مٿر پاڻي ڏک ڀاري
روئي شام چوي ٽم هراري

ڪاٺي ٽيڏهن ڪٿي آئين ڪين هتي

4. اچي گلي مليو گرڌاري
روئي رت اکين مان زاري

نيٺي نار ٿميا تڏهن مان چوڻ ٿيا

ٿي ماڻو پريم جي ڏيک ۾

هي درد ڀريو پڇن ڄاڻندي پرم ڀرجندو سوامي
جن جي سنگرو مهرڇ جن جي ياد ۾ دل ڀرجي

آئي ۽ اڪيون آيون ٿي ويئون . واقارڻ ٿاڏو
ڀاري ٿي پيو . سڀ پريمي پاڻ وڃور ٿي ويا ۽
سندن نيٺ ٿمڻ لڳا .

پرم ڀوجندو سوامي جن پريمين کي آڻت ٿيندي
چوڻ لڳا ته سنگرو مهرڇ جن جي آسپاس ڪرڻا

ٻڌي ٽيڙيون شام جو ستسنگ ۾ ٻريمين کي اها
 خوشخبري ٻڌائي چيائون ته سنگرو مهرراج جن
 اسان مٿان آسپڻ ڪرييا آهي. هو سمورت آهن
 جاڻي ڄاڻن هار آهن. هو هيٺن جا همراهم آهن.
 هلن جي در تي ڊبر تي ڪانهي، ڊبر آهي اسان
 جي ٻڪارڻ جي. سنگرو مهرراج جن اسانجي ٻڪار
 ٻڌي عرض اونابو آهي. هتي پوڄڻ ڪانڊو هڪ ئي
 نما هئي ته سنگرو مهرراج جن جو آشرم آهي.
 پر هن هيٺي حال ۾ اهو سڀڻو ساڪار ٿيڻ ڪلن ته
 پر ناممڪن هئي لڳو. سندن جڏهن ڪرييا ئي
 لڏهن آدرش لڳر جي ٻريمين جي گهٽ ۾ پاڻ
 پرماتما وڃي ويٺو ۽ هيءَ وصال ٻومي آشرم جوڙائڻ
 لاءِ دان ۾ ٽٽي اٿن. هن ٻهاريءَ جي چتر ڇاپا ۾
 سنگرو مهرراج جن جو سر ڳڻه جوڙو آشرم لهندو.
 هي سڀ منهنجي سنگرو مهرراج جن جي مهر آهي
 جو هن سداهي جي هيٺي حال تي رحم ڪري
 ڪرشن پڳوان وانگر اچي سهاء ٿيا آهن. ياد ڏيوار
 ٿي ٻريمين کي هي ٻچن ٻڌايائون.

شبد ۶ راجه پيروي

چوي شيام سندر ته سداما

ههڙي حال رهين ٻڌا مال رهين

آئين ڪين هلي هن ديس ۾

واڻي ۽ گهري گيان سڀني پريهين کي موهي
وڌو هو. هو ڪلهن به نموني ڀرم پوڄا، سواهي
جن کي آدرش نگر ۾ وسائڻ جون رڌون رڌڻ لڳا
جيئن هي پوهي ڦاٽي ڦاٽي ۽ تيرت استلي بڻجي
پوي.

اِهو سوچي اُتان جي معزز ماڻهن سوسائٽيءَ
جي هيٺلڻ گهراڻي رت رکي ته ٻهڙ واري زمين
۾ سواهي جن کي حصو ڏنو وڃي ۽ اِهو يڪراءِ
پوسٽاءِ رکياڻون ته سڄي زمين جا ٽي برابر جا حصا
ڪيا وڃن جن مان هڪ حصو راهڪرشن مشن
کي ٻيو حصو ستم نارائڻ جي مندر کي ۽ ٽيون
ڪنڊ وارو حصو ڀرم پوڄا، سواهي جن کي لکي
پڙهي دان طور ڏنو وڃي جيئن هو اُتي آشر
ڏهراڻي دائمي طور آدرش نگر ۾ رهي هتي جي
جنتا کي ستمسگ روپي آهرت پياري ڀرمارت
جي راهه تي هلائيندا رهن.

سوسائٽيءَ جي ٻائيڪارن گڏجي ڀرم پوڄا،
سواهي جن جي شيوا ۾ حاضر ٿي هيءَ خوشخبري
ٻڌائي کين زمين جا ڪاغذ اڀڙ ڪيا. سواهي جن
هي سڀ ستڱرو مهرآج جن جي آسپاس ڪرپا سمجهي
سڀني کي ستڱرو مهرآج جن جي ٻارن پڪرون
ٻارائي خوب آشپرواد ڏني.

واپس هونءي آيا آهيون ۽ هميشه توهان وٽ
 رهنداسين . سمڪ جو ڏن ڏانءِ اڳي کان اڳرو ٿي
 ويو . هر شيءِ ۾ برڪت پوڻ لڳي . هاڻي سندس
 پش دور دور ٿاين ڳانڍڻ لڳو . ايتري ۾ ڪلڪشمي
 سيد وٽ اچي هڪ جوڙي معافي وٺي هڪلاڻڻ
 لڳي . سيد کي چيائين ته ڀڳوان توهان کان پريڪشا
 ٿي وٺڻ چاهي اٿڪري هولڪي هڪليو ويو . سيد
 جي جتي ڌرم آهي اتي مان رهي نه سگهندس ان
 ڪري مان هاڻي وڃا ٿي وري ڪڏهن توهان وٽ
 ڪونه ايندس .

۾رم پوڄيٽر سوامي جن پرمين کي سمجهائي
 چوڻ لڳا ته اسين به ڌرم جي رکشا خاطر وطن،
 اهاڻا آجها، ڏن دولت، ملڪر هڙهيون ۽ محل
 ماڙيون قربان ڪري هتي آيا آهيون . اسين ڌرم
 تي قائم آهيون . اٿڪري سڀ اڳي کان اڳرو
 ٿيندو، ڏن دولت به ايندي، پش به ملندو بس
 صبر جي ضرورت آهي . ڏٺيءَ جي در تي دٻو
 آهي پر انڌير ڪونهي . وري ملڪر ۽ هڙهيون
 ٺهنديون ۽ ميلا لڳندا .

۾رم پوڄيٽر سوامي جن جي اهڙن اثرن
 پوڄن جو اٿان جي مڪاني ماڻهن تي ڏاڍو گهرو
 اثر ٿيو . هڪ نه سندن اٿوڪڪ شخصيت، هڪ

سيڪ جي ڌرم کي هٿ جوڙي ويٺي ڪئي ته
 جڏهن اڪشهي هوڪلايو ته مون کيس ڪجهه به
 چيو، جڏهن سمورڙي ويٺي ته به مون کي غم نه ٿيو
 جڏهن يش به مون کي ڇڏي ويو ته به مون کيس نه
 روڪيو ۽ رتوهان کي مان وڃڻ نه ڏيندس. توهان
 جي رکشا ڪرڻ جي خاطر مون ڪلڪشميءَ کي پاڻ
 وٽ شرط ڏني. شرطنگت جي رکيا خاطر مون هيڏا
 سارا ڪشت سلا پر مون اُف به نه ڪئي ڇاڪاڻ ته
 ڌرم سڀ کان وڌيڪ اونچو آهي. راماڻ به ڀڳوان
 شري رام چيو آهي ته ۽

رگهو ڪل ريت سدا چلي آئي

پراڻ جاڻي پر وڃن نه ڄاڻي.

اهو ٻڌي ڌرم ڏاڍو ڀرسن ٿيو ۽ کيس آشيرواد
 ڏيئي چوڻ لڳو ته اسان صرف توهان جي پريڪشا
 ٿي وٺڻ چاهي، توهان اُن پريڪشا روپي آگهه به ٿپي
 سون وانگر ڪرا ٿيا آهيو. هاڻي ڌرم تي قائم رهڻ
 خاطر اسين سڀ توهان تي ڀرسن ٿيا آهيون. ايتري
 به اڪشهي ديوي، سمورڙي ۽ يش پرگهت ٿي چيو
 ته پاڻي اسين ڌرم جي پليمان ٿي آهيون. توهان
 ڌرم کي پاڻ وٽ قائم رکيو ۽ ڌرم جي خاطر هيٽريون
 سور سختيون سليون انڪري اسين سڀ توهان وٽ

ٿر هوڪلائي ويئي آهي سو مان ٿر اڪشميءَ کانسواءِ
 رهي ڪالهه سگهندي آهيان انهيءَ ڪري مان به
 هوڪلايان ٿي. ائين چئي سمرڙي ديوي آيوپ ٿي
 ويئي. ان ڏينهن کانپوءِ رڪت پوڻ ٿي بند ٿي
 ويئي. پليون سڪڻ لڳيون آڪال پوڻ لڳو ڪاڪاڻان
 کي باهه لڳي ويئي، چارون طرفن کان گوانهي جا سماچار
 اچڻ لڳا، اهڙي ڪشت جي گهڙيءَ ۾ به سيد
 پنهنجي ڌرم تي قائم رهيو ۽ اُف به نه ڪيائين.

ڏوڏن ڏينهن کانپوءِ هو جيئن پوڄا ڪري رهيو
 هو ته پش ديوتا برگهت ٿي سيد کي چوڻ لڳو
 ته سيد جي اڏوهان وٽان اڪشمي ديوي هوڪلائي
 ويئي، ان جي پليان پليان سمرڙي به هوڪلائي
 ويئي، پاڻي مان ٿر آئي رهندو آهيان جتي اڪشمي
 ۽ سمرڙي ديوي رهندي آهي. انهيءَ ڪري مان
 ٿوهان کان هوڪلايان ٿو. ان ڏينهن کانپوءِ سيد
 جي بدنامي ٿيڻ لڳي. سڄو پش ۽ ٺاڻو مٽيءَ ۾
 ملي ويو ماڻهو ٺاهوس جي بدران سندس ڀرائيءَ
 ڪرڻ لڳا پر سيد سڀ ڪجهه صبر سان سلو.

الت ۾ هڪ ڏينهن پوڄا ڪندي سندس سامهون
 ڌرم برگهت ٿيو ۽ چوڻ لڳو سيد جي ٿوهان وٽان
 اڪشمي، سمرڙي ۽ پش هوڪلائي چڪا آهن هاڻي
 مان کان هوڪلائڻ ٿو چاهيان. تنهن تي

حالت ٽي قياص ڪاٽي کيس پاڻ وٽ رهڻ جي اجازت ڏني. هو مڙي سان اُتي رهڻ لڳي. سيد صاحب نيم انوسار جيئن پڳوان جي ٻوڙيءَ سامهون ڀوڄا ڪري رهيو هو اُن وقت لڪشمي پرڳهت ٿي سيد صاحب کي چوڻ لڳي، سيد صاحب توهان ڪلڪشميءَ کي پاڻ وٽ شرڻ ڏني آهي انهيءَ ڪري مان توهان کان آگيا ٿي وڌان. مان ڪلڪشميءَ سان گڏ رهي نه سگهندس. هاڻي توهين فيصاو ڪريو يا ته ڪلڪشميءَ کي ڪڍو يا هونڪي اجازت ڏيو. تڏهن ٿي سيد صاحب لڪشميءَ کي چيو ته مائو شرڻاگت جي رکيا ڪرڻ منهنجو ڌرم آهي مان منهنجي ڌرم تي قائم آهيان. انهيءَ ڪري مان ڪلڪشميءَ کي ڪڍي نٿو سگهان. هاڻي هتي رهڻ يا وڃڻ جو فيصاو توهين خود ڪريو. سيد جي ان جواب ٻڌڻ کانپوءِ لڪشمي هلي ويئي. لڪشميءَ جي وڃڻ کان پوءِ سيد وٽ ڌن ويو گهٽيو کيس گهاٽا ڀوڻ لڳا ۽ سندس پئسي به هٿ تڙنگ ٿيڻ لڳو پر سيد تڏهن به دل نڍي نه ڪئي. پر مائو جي پاڻي تي راضي رهيو.

ڪجهه ڏينهن کانپوءِ جيئن ڀوڄا ويٺي ڪيائين ته سندس سامهون سمرڌي ديوي پرڳهت ٿي ۽ کيس چيائين ته سيد صاحب توهان وڌان لڪشمي

حو آهي . پر هي گشت اسان پهلوي ڌرم کي
 بچائڻ لاءِ خوشيءَ سان ورتا آهن . انهيءَ ڪري دل
 ندي نه ڪرڻ گهرجي . ڇاڪاڻ ته اسين ڌرم کي
 قائم رهياسين ته حلدی اچي کان اڳرا ئي
 ويلداسين . صرف وشواس رکڻ جي ضرورت آهي .
 پريهين کي وشواس ڏيارڻ لاءِ هيلينون درشتالت
 ڏنائون .

درشتالت — هڪ وڏو شاهوڪار هو . هو دالي ۽
 دياو هو . هن جي سداورت ڪري سندس ٺاهوس
 دور دور تائين ڦهليل هئي . ڪو به سوالي سندس
 درٻارن ڏانهن نه ويندو هو . دان پنج کان سواءِ هو
 پوڄا پاڪ نيم سان ڪندو هو .

ڀڳوان پهلوجن سڄن ڀڳتن کان ضرور پريڪشا
 وٺندو آهي . سو هڪ ڏينهن ڪلڪشميءَ کي آڻي
 لاريءَ جي ويس ۾ سيد صاحب وٽ هڪلياڻين .
 ڪلڪشمي دين ئي اچي سيد صاحب کي ويهتي
 ڪئي ته مان آهلا بيسهاري ٺوهان جي ٺاهوس ٻڌي
 ٺوهان جي شرطن ۾ آئي آهيان . ڪرڻا ڪري هون
 بيسهاري دڪياريءَ کي پهلوي چرڻن ۾ جڳهه
 ڏيو . مان هڪ ڪاٺ ۾ بيٺي هونديس ۽ ٺوهان جي
 شيوا ڪندس .

سيد صاحب دياو هئا سو هن آهلا جي هيٺي

ڀرم ڀوجنيم سوامي جن سچ هچ ٿي ڀوئل درويش
 هئا. هو پر اڳڪار لاءِ ڪيڏا به ڪشت سون لاءِ تيار هئا.
 ڀريمين جي ڀڪار تي صبح جو يوگم آڀياس ڪرائيندا
 هئا. ٽينهن جو شهر جي ڀريمين جا دڪم دور ڪندا
 هئا ۽ شام جو آدرش نگر ۾ ستسنگم جو ديپاڻ لڳائي
 ڀريمين کي خوب آندو وٺائيندا هئا. سندن ستسنگم
 جي سرهاڻ ڌيري ڌيري آدرش نگر جي مڪالي
 جنتا ۾ ڦهلائڻ لڳي. هاڻي سندن ستسنگم ۾ بابو
 هندو مان ڀوساد، شري ماستر جگديش ڀوساد، بابو
 هريندر ۽ شريمان جها صاحب، سيٺ صاحب نت
 نيم سان اچڻ لڳا. هي سڀ صاحب آدرش نگر
 جي جنتا جا پيارا اڳوان هئا. هي سڀ ڀرم ڀوجنيم
 سوامي جن کي تمام گهڻي عزت ڏيندا هئا ۽ هر دم
 شيوا ڪرڻ لاءِ حاضر هوندا هئا.

چنڇر ٽينهن سوامي جن خاص ستسنگم ڪندا
 هئا. اُن ٽينهن ڀريمي شهر مان ۽ آدرش نگر مان
 تمام گهڻي آنداز ۾ ايندا هئا. هڪ چنڇر تي ڀريمين
 کي سمجهائڻ لڳا ته هن وقت توهان جي پريڪيشا
 جي گهڙي آهي. ورهاڱي جي ڪري اسان کي
 گهر ٻار ڌنڌا ڌاريون ڇڏي در بدر ٿيڻو پيو آهي.
 توهان جي سامهون روزگار، مڪان ۽ ٻارن جي
 پڙهائيءَ جا مسئلا آهن، سڀ کان وڏو مسئلو پئسي

آپياس ڪرائي سندن شاربرڪ ۽ آلمڪ آلتِيءَ ۾
سهايتا ڏيندا رهنداسين .

پر ۾ ۽ وڃيم سواهي جن ڀڙاڪ ويلي آئي اُڻان
ڪري هر روز ڀڙاڪ ئي ڀڙاڪ نام جو سهڙو ڪندا
ليڪ تائيم ئي اُڻا ڪڍج جوڳهه شالا ۽ ڇڙي وڃندا هئا .
سندن شرڏاڻو ۽ ڀڙي عرض ڪندا هئا ته سائين
ايترو ڀڙي آدرش نگر کان اُڻا ڪڍج هڪ ڪڍ کان
ٻئي ڪڍ تائين ڀڙاڪ وڃڻ جي تڪليف ڇو ٿا وٺو . اسان
کي حڪم ڪريو اسين ٺوهان کي آئي ۽ ڇڙاڪ جو
بلندو بست ڪنداسين . آلهيءَ ڏينهن شام جو سنسنگم
۾ انهن شرڏاڻو ڀڙاڪن کي سندن ڀڙي ڀار جي لاءِ
ڏنيو ڏيئي هن ڀڙاڪن ڏنارن جواب ڏنائون .

شبد ۽ راڳ ڀڙي

- درويشن جي عجب خيالي ڄاڻن سي درويش
1. ڪڏهن گهمڻ سي لنگي پيرين، ڪڏهن شاهڻي ويس
ڪڏهن گيڙو ۽ ڇا ڪپڙا پائي، لال ڦرن ته لڀيس
 2. ڪڏهن جهلائين چتر سرائي، ڪڏهن ڀڙي ويس
ڪڏهن ملهائين سر کي سائين، ڪڏهن رکائين ڪيس
 3. ڪڏهن رهن سي اندر غلاجي، ڪڏهن گهمڻ ٿا ديس
ڪڏهن ماڻ ۾ من لڳائي، ڪڏهن ڪرن اهديس
 4. ماڏو مست رهن سي هوجي، چڻي او ٿي آدش
درويش جا رابا سچ سچ ڄاڻن سي درويش

پياسي آتما اڄ ساان کان پوءِ ڌوئڻ ٿي آهي. اسان سڀني جو توهان کي نماڻو عرض آهي ته هتي رهي ڪري هر روز اسان کي ستسنگ روپي آمريت پياريو. سينٽ پايڳچند کين عرض ڪيو ته سائين اسان جي جڳهه ڪافي وڏي آهي توهان کي هڪ ڪمرو رهڻ لاءِ ڏيون ٿا ۽ ستسنگ ڪروڙ لاءِ هيٺو وڏو ميدان آهي سو ڪافي انداز ۾ پريهه سمائجي سگهون ٿا. اسان کي ڪرپا ڪري پنهنجي شيوا جو موقعو ڏيو جيئن اسان جو ڀراوڪ سهيلو ٿئي.

ڀرم ڀوجليم سواهي جن کي ستسنگ لاءِ هي ڪليو وصال ۽ شانتِي وارو واٽاورڻ ڏاڍو وڻيو سو سندن اڄ قبول ڪري آڻي رهي ستسنگ جو ديهان لڳائڻ جو فيصلو ڪيائون.

ڀرم ڀوجليم سواميءَ جو هي فيصلو ٻڌي سندن ڀرم ڀڳت پيارڳوا صاحب جي دل ويهجي ويئي کين پاري هن سان ويٺي ڪيائين ته ستگرو مهر اڄ جي توهان هتي رهندا ته يوگه شالا جو ڇا ٿيندو؟ ان تي کيس آڻت ڏيندي چيائون ته پنهنجي سک ۽ شردا ڏسي ڪري اسان اهو شپ ڪاريه آرنپ ڪيو آهي ان کي اسان نرنٿر جاري رکنداسين. اسان فيصلو ڪيو آهي ته صبح جو نيم سان هر روز نردارت وقت تي اسين يوگه شالا پهچي ڪري نوجوانن کي يوگه

ستسنگ جو ديڊاڻ لڳيو. سڀني پويجنن کي اسان
 جي پٽان ڏيند ٿا ٻيو ته اتي اچي ستسنگ ڏيڻ ۽
 بوساد پائين. اسان جي جڳهه گهڻي پڌي آهي ۽
 جڳو پڌو ڪيڏن عيدان پڻ آهي حتمي سواڻي ۽ سڏن
 ستسنگ به ٿي سگهندو.

عدت ته پويجنن جي رهن هوندا آهن سو
 سندس سڄو پويو ۽ سڙا ٽڪي سندن ڏيند قبول
 ڪري پويجنن کي جڳاڻون سڏائي اسين ستسنگ
 جو ديڊاڻ آدرش لڳو پر سيد پاڳيند جي گهر
 لڳائينداسين. سيد پاڳيند سڀني پويجنن کي
 سڏ مان ستسنگ ۽ ڪوٽ ٽٽي آهي ۽ ستسنگ
 کان پوءِ هٿ پوسائي نه ٿيندي.

پئي ٽيڻن پوڳهه اڀياس کان پوءِ سيد پاڳيند
 ٽانگو وٺي ڀرم پوڄنڻ سوامي جن کي مان ڪٿان مان
 وٺڻ آيو. سوامي جن ساڻس سندس گهر ٻڌاڻيا.
 هن پڄون جو پوڄن ڪري آراءِ ڪيائون ۽ ڪار جو
 ستسنگ جو ديڊاڻ لڳايائون. اتي ڪجهه جي پويجن
 کانسواءِ آدرش لڳر جا به ڪيئي پويجي آيا جن پر
 سيد صوڀراج مل به آيل هو.

آدرش لڳر جي پويجنن کي ڀرم پوڄنڻ سوامي
 جن جي ستسنگ روپي آهرت مان خوب آڻند آيو
 سو ستسنگ کان پوءِ ميڙ ڪري سندن شيوا پر حاضر
 ٿي پوڄن ڪيائون ته ستسنگ پڌي اسان جي

موڪايو هـ و . اسين پنهنجي ستڙوءَ جا ٿورا ٿورا
 آهيون جن اسان کي گهري گراوت کان بچائي
 ورتو . اهلڪار جي آند ۾ سڄو گيان نشت ٿي ٿو وڃي .
 اهو درشتانت ٻڌائي ٿي ٻـ ۾ ٻـ وڃيم سواهي جن
 جڳياسين کي نڙت سان هلي ڏت نيم سان اڀياس
 ڪري آتم اُتئيءَ جي راه ٿي هاڻ جي آشيرواد ڏني .
 اهڙي نموني صبح جو يوگـ اڀياس ۽ شام جو
 ستسنگ ڪندا هئا . سڄو ڏينهن ڀڄتن جي ڀيڙ
 لڳي پيئي هوندي هئي . سڀني جون من جون
 مرادون پوريون ٿين لڳيون . پر سواهي جن جي
 من ۾ اهڙي اسٿان جي تلاش هئي جتي شانتي
 هجي ، وشالٽا هجي ، ٻهاڙن جي ٿلهي هجي .
 اهڙي اسٿان تي ستڙو هوراج جن جي آشرم
 ٺهراڻ جي دلي خواهش هئڻ من ۾ . اتفاق سان
 شري پاڳچند سندن ستسنگ ۾ اچڻ لڳو ۽ سندس
 من جي مراد پوري ٿي ، اڻڪي سوڪي ٿي . هڪ
 ڏينهن وڏي سک ۽ شردا سان دل ٻڌي ٻـ ۾ ٻـ وڃيم
 سواهي جن کي عرض ڪيائين ته سائين ملهجي
 گهر وارن جي اها ويهتي آهي ته توهان جي ڪرپا
 سان اسان جا سڀ ڪارج سٺ ٿيا آهن . انهيءَ
 ڪري آدرش نگر هلي اسان جي ڪتبا کي ٻـ ۾
 ڪري اسان وٽ پوچڻ ورتايو ۽ شام جو اُتي ٿي

ڪشت سهڻو ٻيو. توهان کي زمين تي سهڻو ٻيو.
 دال روئي ڪاٺي پئي. توهان تي ٻڌي شين چيو
 نه خير ڪا ڳالهه ڪانهي، اهو وقت به ڪٽجي ويو
 هاڻي توهين اسان کي ٻهره وديا سيکاريو. توهان
 ئي راجا چيو ته توهان اڃا ٻهره وديا سکڻ جا
 اڌڪاري نه ٿيا آهيو. انهيءَ ڪري هن وقت مان
 توهان کي اها وديا ڏيڻ ۾ آسهرت آهيان. توهان
 تي ٻڌي شين چيو ته اسان مهرشيءَ جي آشرم ۾
 رهي هيڏو تب ڪيو آهي سو اسان ۾ ڪهڙي ڪمي
 آهي. توهان ئي راجا چين ته هي ئي ڏينهن هون
 توهان کي ساڌارڻ آڻي گهره ۾ رکي توهان جي
 پريڪيا ورتي هئي: توهان اتي رهي بيحد ناراض
 ٿيا ۽ وڻيش آڻي گهره ۾ رهي مڻيش عيشرت ڪري
 توهان کي خوب آندو آيو. جڏهن مان ثابت ٿيو ته
 توهان ۾ اڃا سم پاڻو پندا نه ٿيو آهي. توهان هيٽرو
 تب ڪري اڃا ٻيو ٻڌجي شري ڪي ڪشت ڏنو آهي.
 اهو ٻڌي گرو شيوي ۽ ڪشگر ٻڌي جو شرم
 ۲- ان ڪڏ هيٺ ٿي ويو. هنن اهو محسوس ڪيو
 ته هنن ۾ ايمان اچي ويو هو. سندن دل ۾ اهڪار
 جا سلا پري ويا هئا سو مهرشي يا گيو اڪ سندن
 اهڪار دور ڪرڻ لاءِ، سندن گراوت کي روڪڻ
 لاءِ سندن ٻلائي لاءِ ئي اسان کي راجا جنڪ رت

ٽي وهاري پڇيو ته مورشي جن ٻاڪل ٺيڪ آهن ؟
 ملهائجي لاءِ سندن ڪهڙي آگيا آهي ؟ تڏهن ٽي
 گرو شيويءَ راجا کي ٻڌايو ته مورشيءَ اسان کي
 توهان کان ٻرهم وڌيا سڪڻ لاءِ موڪليو آهي . راجا
 اهو ٻڌي گھيٻو ٿي ويو . ٿورو سوچي کين چيائين
 ته ان لاءِ توهان کي ٽي ڏينهن ٻيا به انتظار ڪرڻو
 پوندو . ٻڌهي چيو ته ان ۾ ڪوبه نقصان نه آهي
 جتي چار ڏينهن انتظار ڪيو آئون اتي ٽي ڏينهن
 ٻيا به مڙي ۾ نڪري ويندا .

شاهي آڻي گرهه ۾ شاهي ٺاڪ سان رهڻ ۾
 کين خوب آند آيو . سوچيائون ٽي ڏينهن ٻيا به
 مڙو وٺنداسين . پر هن دفعي راجا شيوڪن کي چيو
 ته هنن کي سڌارڻ آڻي گرهه ۾ رکيو وڃي . هتي
 ته سڀ ڪجهه سادو هو . پوڄن جي وقت سندن
 اڳيان چار موٽيون روٽيون ۽ دال رکي ويئي . اهو
 ڏسي ٻئي ڏاڍو ناراض ٿيا ۽ راجا لاءِ گهٽ وڌ
 ڄاڻائي چوڻ لڳا ته راجا اسان جو ايمان ڪيو آهي .
 اهڙي طرح ٽيئي ڏينهن هي راجا لاءِ گهٽ وڌ
 ڄاڻائيندا رهيا . چوڻ لڳا ته راجا ته اڳيائي آهي
 جو اسان سان اهڙو ٻرو ورتاءُ ڪيو اٿس .

تن ڏينهن کان پوءِ راجا کين گهراڻي چيو ته
 وڌيڪي ڏاڍو دڪم آهي جو هي ٽي ڏينهن توهان کي

گروء کان آگيا وٺي ٻئي ششم سڌا مٿا ٺاريءَ
 ۾ آيا. راجا جنڪ جي درٻار ۾ پهچي دٻار پال کي
 چيائون ته اسين مهرشي ياگيولڪ جا ششم آهيون
 ۽ راجا سان ملي کيس مهرشيءَ جو نياپو ڏيڻ لڳا
 چاهيون. ششين کي پڪڻ ۾ راجا جي سامهون
 اڀست ڪيو ويو. راجا کائڻ پيئڻو ته ٽوهين ڪيو
 ڪيو آهيو ۽ هٿ ڪيٽڻ آيا آهيو. ٻڌي ششين کيس
 ٻڌايو ته هو مهرشيءَ جا ششم آهن ۽ گرو مهرراج
 جي آگيا سان هتي آيا آهيون.

راجا درٻارين کي حڪم ڏنو ته هنن کي شاهي
 آڻي گهر ۾ شان مان سان ٺهرايو وڃي. اسين هنن
 سان پوءِ ملاقات ڪنداسين. راجا جي شيوڪن هنن
 کي عطر سان شان ڪرائي، سون جي پلنگن تي
 نرم گدن تي آرام ڪرايو ۽ چٽيهه طعامن جو پوڄڻ
 ڪرايو. ان طرح سان هتي ڏاڍو مزي ۾ رهڻ لڳا
 ائين ڪندي چار ڏينهن گذري ويا پر راجا هنن
 سان ملاقات نه ڪئي. ٻئي هڪ ٻئي کي چوڻ لڳا
 ته اڄ چار ڏينهن ٿي ويا آهن پر راجا اسان سان نه
 مليو آهي خير اسان جي خوف آڙ پڳت ٿي آهي سو
 آند آيو آهي. ايتري ۾ راجا جي شيوڪ اچي کين
 اطلاع ڏنو ته راجا اوهان کي درٻار ۾ ياد ڪيو آهي
 مهر ٻائي ڪري ٽوهين هلو. راجا کين اچت آڻڻ

درشدانت: — مهرشي ياگيو لاگ جي آشرم ۾
 سوين وديارتي سکيا وٺي رهيا هئا. هت وديارئين
 کي وين ويدانت جي اوچ سکيا ڏني ويندي
 هئي. انهن ششين ۾ مهرشيءَ جا ٻه خاص ششيه
 هئا، گروشيوي ۽ ڪشاگر ٻڌي. اهي ٻئي ششيه
 ٻڌيمان ۽ هڪٻئي هئا. هو ٻئي گروءَ جي خوب شيوا
 ڪندا هئا.

پر ڪجهه مهلن کان سندن ورتاءُ ۾ تبديلي ڏسي
 مهرشيءَ کي چٽا ٿيڻ لڳي. هو پنهنجي ساٿين سان
 ٻالوائڻ وقت پنهنجي هوشيار ۽ گيان جو ڏيکاءُ ڪرڻ
 لڳا. هنن ۾ آهڪار اچي ويو. آهڪار اچڻ سان
 گيان ڪچري ۾ پيل سون سمان ٿيو وڃي. گيان
 اچڻ سان ته ڏيڙت اچڻ گهرجي. مهرشي سوچڻ
 لڳو ته هن جو اهو ڪوت ته ڪن ڏو ڀوندو. سو
 اهو سوچي کين چوڻ لڳا ته اسان وٽ جيڪا به
 وديا هئي سا اسين توهان کي ڏيئي چڪاسين.
 پر اڃان به اوچ ڪوٽيءَ جي سکيا آهي جيڪا
 توهان کي سکڻ گهرجي. تنهن تي ششين ڀڳتو
 ته اها سکيا ڪنهن کان سکڻ گهرجي. مهرشي
 چوڻ لڳا ته هن سنسار ۾ راجا جيڪو جهڙو برهم
 گياني ٻيو ڪوبه ڪونهي سو توهين هن وٽ رهي
 کيس اسان جو نياڻو ڏيو ته هو توهان کي برهم
 وديا سيکاري ٿو.

پرم ڀوجنيم سواهي جن ڇڏياسين ڪي چوڻ لڳا
 هن طرح سان پوڳ ساڌا ڪرڻ سان جڏهن
 ٽوهان ڪي سڌي پرايٽ ٿئي، گيان پرايٽ ٿئي،
 يش پرايٽ ٿئي ۽ ڌن پرايٽ ٿئي تڏهن ٽوهين
 سدا پاڻسي ۾ پيا رهندو. پاڻ ڪي ٻين کان مٿي ۽
 سر پيش سمجهي گيان، يش ۽ ڌن جو گهمند نه
 ڪڍو ڇاڪاڻ ته آهنڪار اچڻ سان ماڻهوءَ جي اولتي
 ٿئي ٿي، هو ڪري پوي ٿو. پرم ڀوجنيم سواهي
 جن ساڌڪن ڪي ايمان يا خوديءَ جي باري ۾
 ساميءَ جو هي سلوڪ ٻڌايو.

خوديءَ منجهه ڏوار، ٿيا بيڪ، گرهستي اوڪ سڀ
 ملي ويلا هن ۾، وڌ لکيد وهڏوار،
 جاڳي ڏسن ڪين ڪي، سائي سورجنهار،
 ساهي پائين چار، ٿا سمجه ورائي سڪا.

هي شاوڪ ٻڌائي پرم ڀوجنيم سواهي جن ساڌڪن
 ڪي چوڻ لڳا ته گيانوان پيش ڪي وڻن کان سبق
 سگڻ گهرجي، جيئن ميويدار وڻ ڦل لڳڻ ٿي وڌيڪ
 جهڪندو آهي تيئن وڌيا گرهڻ ڪرڻ سان اسان
 جي سماءُ ۾ نئرت اچڻ گهرجي. اسان جي وهڏوار
 ۾ ميلاج اچڻ گهرجي. پاڻ ڪان اچ نه
 سمجهڻ گهرجي. سڀني ڪي سمان سمجهڻ
 گهرجي، سڀني ڪي سمان ڏيڻ گهرجي.
 آهنڪار اچڻ تي اڀياسيءَ جي ڪهڙي حالت ٿي
 ٿئي سا ڳالهه سمجهائڻ لاءِ ڪين پراڻن جو هڪ
 د... نت ٻڌايائون.

پر ڀوڄائيم سواهي جن جڳياسين ڪي چوڻ لڳا
 ته پرماتما جو ساکياتڪار ڪرڻ واري ڀوگيءَ جا اچڻ
 هن ريت هئڻ گهرجن .

”جيڪو ڪلهن سان ويڙ پاو ٺٽو رکي، جيڪو
 سڀني جو مٿر آهي، جنهن جي دل ۾ سڀني لاءِ ديا
 آهي، جنهن جو آهنگار هليو ويو آهي، جيڪو سدائين
 سنتشت آهي، جيڪو يوگم يڪت ۽ درڍ نشچيم وارو
 آهي، جنهن جو من ۽ ٻڌي ڀر ڀوءِ ۾ آريٽ ٿي ويئي
 آهي، اهي منهنجا پريم ڀڳت آهن. جن کان ماڻهو
 ڪن (پريشان) ٺٽا ٿين، نه ٿي هو ماڻهن کان ڪن
 ٿين ٿا، جن وڌيڪ دڪم ۽ خوشي، ڊپ ۽ ڀڙڪڻ
 ٿياڳي ڇڏيو آهي، اهڙا ڀڳت ٿي مونکي پيارا
 آهن، جيڪي ڪلهن جي آسري نه آهن، جيڪي
 وچاروان ۽ دڪش آهن، جيڪي سک دڪم ۾ سمان
 آهن، جن جو دڪم هليو ويو آهي، جيڪي گلا ۽
 ساراھ ۾ هڪ ٿي پاو ۾ رهن ٿا يعني نه گلا ۾ دڪي
 ٿين ٿا ۽ نه ٿي ساراھ ۾ ٻڌي ٿي وڃن ٿا، گوشت
 ڳاهاڻين ٿا ۽ گوڙو چپ رهن ٿا، جيڪي ڪجهه
 ملين ٿو، انهيءَ ۾ سنتوش ڪن ٿا، جن جو لڳاءُ
 ڪنهن خاص گهر ٻار سان ناهي جن جو سارو جڳت
 ٿي گهر آهي، جنهن جي ٻڌي استر آهي، اهڙا
 ماڻهو ٿي منهنجا پيارا ڀڳت آهن، اهڙا جڳياسي
 ٿي ڀوگي ٿي سگهن ٿا .

پررم پوجليم سوامي جن جيڪي اسين کي سمجهائڻ
 لڳا ته، پوڳه ساڌنا ڪندي، نام جو سمرڻ ڪندي
 ساڌڪ ڪي اوڪ ڪاٺڪ آهن ٿين ٿا ۽ کيس ڪي
 سڌيون پرايٽ ٿين ٿيون. انهن جو ذڪر ڪيون
 سان به نه ڪرڻو آهي. اهي آيو صرف پنهنجي
 ستر موراج جن کي ٻڌائي ڪاٺن اچت مارڻ درشن
 پرايٽ ڪرڻو آهي. هونئن به نام جو سمرڻ اوڪن
 کان لڪائي ڪرڻو آهي. پنهنجي ڪمائيءَ جي ڳالهه
 هميشه ٻڌي رهي آهي. ان بابت سامي جن
 پنهنجي هن پن ۾ هدايت ڪئي آهي.

در در ڪين ٻڌاءِ سامي سک پرين جي
 اترمڪ آدب سان، لئو لڪائي لاه

ته لئو لئو منجهه لڪاء، هورت محبوبن جي.
 پوڳه ساڌنا ڪرڻ واري ساڌڪ کي پنهنجي آهار
 ٿانهن به زبان ٽٻو آهي. ڇاڪاڻ ته جهڙو ان ٿهڙو
 من، لڪري پوڄن هميشه ساڌوڪ ٿي ڪرڻ گهرجي.
 ساڌوڪ پوڄن جي وياڪيان ڪندي شري ڪرشن
 پڳوان آرجن کي چيو آهي ته —

”اڙ، ٻڌي، ٻل، لندستي، سڪ ۽ رجيءَ وڌائڻ
 وارو، رسدايڪ، پورو، ٻڪل، قوت بخشيندڙ ۽
 سپاويڪ، من ڪسي وٺندڙ، اهڙي قسم جي پوڄن
 ٻڌارڪ ساڌوڪي پرش کي بيمارا لڳندا آهن.“

جو سمورڻ ۾ ڪند و. ٿيسٽائين سندن آتمڪ آنتي
نم ٿي سگهندي .

يوگم ساڌنا ۽ پڙهڻ جي موهو کي چڱي طرح
سمجھائڻ لاءِ ڀرم ڀرجيل سوامي جن جڳياسين کي
هي ڀڄڻ ٻڌايو .

شيد — سر مسي

رهڻي سان يوگي سڌي کي ٿا ڀائين

ڦوڻا سڀ مڏائي ڀرهم ۾ سماڻن

1. ڌري ڌيان دل ۾ اوم جي اکر جو

ڀرائڻ کي روڪي ڌڪ ۾ ڌڪائڻ

2. وهن سي ويراڳي ڀدم آسڻ تي

ورتيءَ کي ٿم ڌاري دسوين لڳائڻ

3. سڻي ساز سهڻو انهن جي آواز جو

شيد سان سوتي هوڙي ٿم ملائڻ

4. سڌيءَ سان ساڌي ماڌو ملڻ راتون

اکڻ جوت انهن اندر ۾ جڳائڻ

هن ڀڄڻ جي دٻارن ڀرم ڀرجيل سوامي جن

جڳياسن کي يوگم ساڌنا جي رهسپم ۾ وڌي ٿم

کولي سمجھائي هي ڀڄڻ ساڌڪ لاءِ گيان جو ساگر

آهي . هن گيان جي ساگر کي ڀرم ڀرجيل سوامي

جن هن ڀڄڻ روپي گهاگهر ۾ سماڻي ڪري ڀريمين

کي ٻڌايو . هن ڀڄڻ جو هر هڪ ڀد هلائيندڙ جو ڳو

آهي . ان ريت سڌي پرايٽ ڪري سگهجي ٿي .

ڪرڻ لاءِ ان ساڪار سروب بدران دٻير ڇوٽيءَ جو
 درشن ڪرڻ گهرجي. اهڙيءَ طرح شام جو سڌ يا
 وقت به ڌيان ڪرڻ گهرجي. جنهن وقت ڏينهن
 ختم ٿئي ٿو ۽ رات شروع ٿئي ٿي، ان کي سڌ يا
 چون ٿا. ان وقت هن شانت هوندو آهي. اهڙي
 وقت آسانيءَ سان ڌيان ايڪاگر ٿي پرمانا جي
 چرڻ ۾ لڳي ٿو.

سادڪ جيڪي اٽڪل اٽڪل چاهين ٿا ۽ هن اوڪ
 ۾ سڪه شانت ۽ پراوڪ سڌارڻ چاهين ٿا. انهن کي
 نام جي ڪمائي نيم سان هر روز بهان ناگه ضرور
 ڪرڻ گهرجي. سادڪ ڪرڻ سان ئي سڌي پراپت
 ٿيندي.

نام دان وٺڻ يا ستڙن جي شرڻ وٺڻ جو مطلب
 آهي ته توهان هڪ اوج ڪوٽيءَ جي آشرم يا ودباليه
 ۾ داخلا ورتي آهيو. هاڻي داخلا وٺڻ کان پوءِ
 ودبارٽيءَ کي محنت سان ايباس ڪري هڪ هڪ
 درجو پاس ڪرڻو پوندو. انهيءَ اوج ڪوٽيءَ جي
 ودباليه ۾ داخلا وٺڻ کان پوءِ هي ودبارٽي محنت
 به ڪندو ته ڦيل ٿيندو ۽ داخلا وٺڻ مان ڪوبه فائدو
 نه پوندو. ٺهڙي نموني سادڪ پئي ڪهڙي به اوج
 ڪوٽيءَ جي ستڙن کان نام دان وٺي، پر جيستائين
 صبح شام آسن تي ويهي ڪمائي نه ڪندو، نام

- (3) آسٺ { — ٻاهيم يوگم - جن جو شرير ٿي
 (4) ٻراڻاڻام { سڌو اٿڻ ٻوي ٿو.
 (5) ٻڙهوار {
 (6) ٻڙاڻا { — آنترڪ يوگم - جن جو من ۽ آتما
 (7) ٻڙيان { تي سڌو اٿڻ ٻوي ٿو.
 (8) سماءي {

يوگم ساڌا جي سڀيا گرهڻ ڪرڻ کان پوءِ
 جڳياسين ڀرم ٻوڄيم سوامي جن کي سادر نماڻي
 ويٺي ڪري عرض ڪيو ته اسان کي هاڻي ديكشا
 ڏيئي وڌيڪ سان نام دان ڏيو ته جيئن يوگم ساڌا
 وقت نام جو سمورڻ ڪري منزل تي پهچي سگهون.
 سندن عرض اوائلي ڀرم ٻوڄيم سوامي جن جڳياسين
 کي نام دان ڏيئي ڪي هدايتون ڏنيون.

سڀ کان اول صبح جو سويل ضوري حاجتن
 کان آڄو ٿي مرگم چالا، ڪش يا گرم ڪپڙي يا
 ڪمبل جو آسٺ وڇائي ارت ٻڌم آسٺ يا سڪم آسٺ
 ۾ ويهي ڪمر، پليءَ، گردن ۽ مٿي کي هڪ سيق
 ۾ ڪري وهڻ گهرجي. هاڻي ساهه ڪڍڻ وقت ”سو“
 ۽ ڇڏڻ وقت ”هم“ جو سمورڻ ڪرڻ گهرجي.
 سمورڻ ڪندي ڀرن جي وچ ۾ آڳيا ڇڪرون يا
 هڙدي ۾ ڀرماتما جي ڪلهن روپ يا ستنگرو هوراج
 جي نوري سروپ جو ڌيان ڪجي. ذراڪار پڙهڻي

برابت ڪرڻ لاءِ ڪم آڻڻ سان ساڌڪ ڀرمائڻا کان
پري هلي وڃي ٿو. ان ڪري انهن ڏانهن اڪه
ڪٿي به نهارڻ نه ڪورجي. اهي ويوتيون ڀوڳ
لاءِ رڪاوٽون آهن. اهي سڀ رستي جون شيون
آهن جو ساڌڪ انهن ۾ ڦاسلندو ته ان جي آس
التي نه ٿي سگهندي.

پهرم اوجيڻ سواهي جن جڳياسين ڪي هي
ڳوڙهو گيان سولو ڪري سمجهاڻڻ لڳا جيئن هو
ان جو اڀياس چڱي طرح سولائيءَ سان ڪري
سگهن. ٻارهن سيڪڙو جڏهن ڪاٺون ڪيلدر تي
هن ڪي ايڪاڱر ڪڍي ٿو، تڏهن اها هڪ ”ڌارڻا“
اهي جڏهن ڌارڻا جي آستي ٻارهن ڪٽا ٿئي ٿي
يعني ڌارڻا جي اوڌي جڏهن ۾ ملت ٿئي ٿي
تڏهن هڪ ”ڌيان“ ٿئي ٿو وري جڏهن ڌيان
جي اوڌي ٻارهن ڪٽا ٿئي ٿي يعني جڏهن هن
هڪ هلندڙ آسٽر ٿئي ان ڪلاڪ ٽائين ايڪاڱر ٿئي
ٿو تڏهن هڪ سماڌي ٿئي ٿي.

ڀوڳ ساڌنا جي مٿين ساڌنن ڪي آساني سان
سمجهڻ لاءِ ٽن حصن ۾ ورهائي سگهجي ٿو.

(1) پهر { — ساماڄڪ ڀوڳ — انهن جو سماج
تي سڌو اثر ٿوي ٿو.

ٿي. اهڙو ساڌڪ سنڌت، نولو، ٺهرتا وارو ۽ شانت
چت وارو ٿئي ٿو. هو پنهنجي سڀني ڪرم ڪي
ڀريوءَ کي ئي اربڻ ڪري ٿو ۽ ڪرم جي ڦل کان
مڪت ٿيو وڃي.

ڌيان کان ڀوءَ ڀرم ڀوجيم سواهي جن ساڌڪن
کي سماڌيءَ جي ٻاري ۾ ٻڌائڻ لڳا.

سماڌي: — ڌيان جي گهري اوستا جهون ۾
پنهنجو ۾ گيان نه رهي ۽ نه ئي ٻاهرين وسڻ جو
گيان رهي اهڙي اوستا کي سماڌي چيو وڃي ٿو.
هن سماڌيءَ کي اُڀرڻ ۾ شسپٽ سماڌي ڪري
چيو ويو آهي. هن اوستا ۾ ڀوجي هن ٻاڪل شانت
ٿي وڃي ٿو ۽ هن جي شانت ٿيندي ئي اندريون
۽ ٻڌي به شانت ٿيو وڃن ۽ ساڌڪ ٿيو گيان ۽
ساڌڪاڻڪار جو اڌڪاري ٿي ويندو آهي. هي ساڌڪن
جو انت ۽ سڌيءَ جي شروعات آهي. اڳتي ٻڌي
ڀوگ جو وارو آهي. هن کان پوءِ ساڌڪ کي ٻرهر
گيان ۽ ٻرهر وڌيا ملي ٿي.

اهڙي سماڌيءَ ٽائين ڀوڄڻ سان ساڌڪ جي اندر
۾ اوڪڪ شڪتين جو آڻو ٿئي ٿو. هن جو آڻڪ
سهول شڪتيون جاڳي اُن جي سامهون اچن ٿيون
جن جي دواران هو سلساري ۽ اوڪڪ ڪاري ڪري
سگهي ٿو. ڀرهن شڪتين کي دنيوي ڀدارتن کي

روبي مثل صاف ٿيو وڃي ۽ ان ۾ ستي گڻ جو پرڪاش
بيدا ٿيو وڃي .

ڌارڻا جي حالت ۾ ايشور جي اڏاسلا ڪندي
ڪندي جڏهن ڌارڻا جي اُستتي هرديس ڪمل ۾
هولدي آهي تڏهن جيئو آتما ڀرماتما ۾ مڱن ٿي
وڃي ٿي ، ايشور سان ساکيانڪار ٿئي ٿو ۽ ان جي
ڦل سروب من نروشير ٿي ويلو آهي . جيئو آتما
ساگر وانگر گهٻير ۽ اُسٿر ٿي ويلدي آهي . هن سنسار
جي وهوار کي پلجندو وڃي ٿو ۽ هالڪ وانگر
ڀولو ۽ نروڪار ٿي ويلو آهي .

جيئن پاڻيءَ کي ڪنهن به ڀرڻ ۾ وڌو ويلو
آهي ته هو اهڙي شڪل اختيار ڪندو آهي . اهڙي
طرح هن يا ڇت جڏهن ڪنهن شيءِ جو چلڻ
ڪري ٿو ته انهيءَ ۾ ايڪاڪار ٿي وڃي ٿو ، يعني
برهم جو ڌيان ڪندي برهم ۾ اين ٿي وڃي ٿو .
جڏهن ڌيان جو ڀرواهه ٻڌان روڪ لڳائڻ ۽ سمان
گتيءَ سان وهي ٿو تڏهن اها اوسٿا ”ڌيان“ جي
هولدي آهي .

ڌيان سان ڀوگيءَ جي مستڪ ۾ ڇوٽي آڻڻ ٿئي
ٿي . هن جو شريرو ، مستڪ ، گيان ، چيٽا ۽ شواس
سهڻي هن ڀرم ڀرويءَ جي چلڻ ۾ ايڪاڪار ٿي وڃن
ٿا . ان وقت ساڌڪ کي ڀرم آلد جي آيو ٿي ٿئي

ٺٽو اچي . گرو دروڻاچار به ارجن جي هن جواب تي ٿاڍو خوش ٿيو . سندس ڀلي ٺهري شاباشي ڏيئي چيائينس ته هن پريڪيا به تون پاس آهين . هيءُ درشانت ٻڌائي ڀرم ڀوجيم سوامي جن جڳياسين کي چوڻ لڳا ته اسان کي به ساڌنا جي وقت ارجن وانگر ڀلوڻجو پورو ڌيان هڪ هنڌ ڌارڻ ڪرڻو آهي تڏهين ٿي اسان کي سڦل ٿا ملي سگهيندي . ڌارڻا جي اوسڻا به ساڌڪ ”مان“ ۽ ”ملوڻجو“ بلڪل ڀلجي پاڻ کي ڀرماتما جي چرنن ۾ سمريت ڪيو ڇڏي تڏهن کيس آتم ساڪياتڪار ٿئي ٿو .

ڀرم ڀوجيم سوامي جن جڳياسين کي ڌارڻا جي باري ۾ چئي سمجهاڻي ڏيئي هاڻي ”ڌيان“ جي باري ۾ سمجهاڻي لڳا ڇاڪاڻ ته ٻين سڀني ساڌنن ۾ ڌيان جو هئو سڀني کان گهڻو آهي . ٻيا سڀ ساڌن ته صرف ڌيان جي اُستتي پرايٽ ڪرڻ لاءِ ڪيا وڃن ٿا . روحاني صفر جو اصلي پٿر ته ڌيان ئي آهي . انهيءَ ڪري اسين اُن جي باري ۾ گهرائيءَ سان ويچار ڪنداسين .

ڌيان :- جهڙي نموني سون کي تپائڻ سان اُن جو کوٽ ختم ٿئي ٿو ۽ هو شت ۽ صاف ٿيو وڃي . تهڙي طرح ڌيان ڪرڻ سان هن جو راجس

کي آسترو شسترون جي سکيا ڏيندو هو. هڪ ڏينهن
گرو سڀني ششين جي پريڪيا پڻي ورتي. پريڪيا
وٺڻ لاءِ ان وٽ تي هڪ چڙيا رکي ان کي نشانو
بڻائڻ لاءِ چيو.

هاڻ هو واري واري سان هڪ هڪ راجڪمار کي
گهرائي نشانو ساڌڻ لاءِ چيو. سڀ کان پهرين هن
ڌريوڏن کي گهرايو ۽ تير هڻڻ کان پهرين کائڻس
سوال پڇيائين ته تون ڇا ڏو ڏسين. ان جواب ڏنو ته
مهراج ڏوهان کي، هنن سڀني راجڪمارن کي، وٽ
کي، وٽ تي ويل چڙيا کي ۽ ان جي اک کي
ڏسي رهيو آهيان. گرو دروڻاچار به کيس پاسيرو
ٿي بيٺو لاءِ چيو. اهڙي لهوني هو هڪ هڪ راجڪمار
کي گهرائي ساڳيو سوال پڇندو رهيو. ان جي جواب
پر ڪنهن چيو ته مان سڀ ڪجهه ڏسي رهيو آهيان.
ڪنهن جواب ڏنو ته مان وٽ ۽ چڙيا ڏسي رهيو
آهيان وري ڪنهن چيو ته مان وٽ تي ويل چڙيا
ڏسي رهيو آهيان.

آخر گردبو ارجن کي سڏ ڪري ساڳيو سوال
پڇيو ته هن وقت تون ڇا ڏسي رهيو آهين ڏهن تي
ارجن جواب ڏنو ته مان هن وقت صرف چڙيا جي
اکه ڏسي رهيو آهيان. جنهن کي مون کي نشانو بڻائڻو
. ان کان سواءِ هن وقت مون کي ڪجهه به نظر

پڄن ڪري ٿو. اُن پڳت ڪي مان يوگين ۾ آئي
شريست يوگي مڃان ٿو.

”اُن سڃاڻند گھون نراڪار برهم ۾ آسڪت چت
واري ڀرڻ ڪي ساڌنا ۾ گھڻي وڌيڪ مھنت ڪرڻي
ڀوي ٿي. ڇاڪاڻ تہ ديھ ڌارين لاءِ اڻ ٿئي اڪم
جي گتي ٽڪن سان پراپت ٿيندي آھي.“

ڀرم ڀوجنيم سواھي جن جڳياسين ڪي گيتا جا
شلوڪ ٻڌائي چوڻ لڳا تہ ساڌڪ لاءِ ساڪار پڳتي
تمام سوالي آھي. هرديہ ۾ ستگرو مھراج جن جي
نوري سرويپ ڪي ڌارڻ ڪري سواس دئارا گرو
مٽر جو جاپ ڪرڻ سان تمام جلدي اتم ساڪياتڪار
ٿئي ٿو.

هن طرح ڌارڻا وقت من ڪي ڀورڻ طرح
ايڪاگر ڪري هڪ ڪلندر بندوءَ تي اهڙي نموني
ڌارڻ ڪرڻو آهي جو اُن وقت ٻيو ڪوبه ويچار يا
ڦرڻو دل ۾ نه اچي سگهي. جي هي چنڊل من ٻاهر
پڇي وڃي تہ اُن ڪي ڀرتهار دواران چڪي اُن ڪلندر
بندو ٿي بيهارڻو آهي. اُن طرح هن ڪي ايڪاگر
ڪرڻ سان ساڌنا سڦل ٿيندي. اها ڳالهه چڱيءَ طرح
سمجھائڻ لاءِ جڳياسين ڪي مهاڀارت جي هي ڪٿا
ٻڌايائون.

درشانت: — گرو دروڻاچار ۾ ڪورون ۽ ٻانڊون

ڏيان ڪرڻ به تمام سولو آهي ڇاڪاڻ ته هنن ڏو
 درشن اسين هنن استول اکين سان نٿا ڪندا
 رهون ٿا. اهڙي حالت ۾ انهيءَ هورتيءَ جو ڌارڻ
 ڪرڻ سهج آهي. پر پوءِ جسي ٺراڪا، روپ ڏو
 ڏيان ڪرڻ لاءِ سندن تيج جو ڏيان ڪيو ويو
 آهي. سندن جو ۽ اوڪڪ حوتيءَ جو درشن ڪرڻ
 جي ڪوشش ڪئي ويندي آهي.

ٻئي رستا هڪ منزل تي پهچائين ٿا. هي ٻئي
 رستا من کي ايڪاگر ڪرڻ لاءِ سهاري وائر آهن
 حڏهن اتر ساڪيائڪار ٿئي ٿو تڏهن انهن سهارن
 جي ڪابه ضرورت نٿي پوي. تڏهن پرماتما جو
 اصلي روپ ساڌڪ جسي سامهون صاف سڌرو
 اچيو وڃي.

پرم پرحليم سوامي جن چوڻ لڳا ته ٺراڪار
 پڳتيءَ کان ساڪار پڳتي سولي آهي. انهيءَ ڪري
 ساڪار پڳتيءَ جو سهارو وٺي اسان سان منزل
 تي پهچي سگهجي ٿو. شري ڪرشن پڳوان گيتا
 جي ٻارهين اڌيا ۾ ارڃن کي ساڪار پڳتيءَ کي
 سولو چوندي چيو آهي ته —

”هي ارڃن! مون ۾ من کي ايڪاگر ڪري
 سدبو ملهجي پڄن ڏيان ۾ جو پڳت آئي اتر،
 ن مون سڳن روپ پرميشور ۾ لين ٿي

مادو ماڻج صاحب سوئي

شائتي روپ اڏول.

هي ڀڄن ٻڌائي ڀرم ڀوجليم سوامي جن چوڻ
 لڳا ته راج ڀوگه ۾ ڌارڻا جا ۾ الڳ رستا ٻڌايا ويا
 آهن. هڪ اُپاسنا ۽ ٻيو ڀوگه. اُپاسنا ڪيندر پهلجي
 هرديه ۾ ڪيندر ٻڌائي اُن ۾ ڌيان لڳائي ڀرماتما
 جو درشن ڪرڻ جي ڪوشش ڪري ٿو. هن رستي
 ۾ ڀرماتما جو درشن جلدي ٿئي ٿو. ڀوگه جو رستو
 وڻندڙ ساڌڪ پهلجو ڌيان ”آگيا چڪر“ ”دسوين
 ڌار“ يعني ڀون جي وچ ۾ ڄمائين ٿا. اُتي ڌيان
 ڄمائڻ وارن کي ڪي ست ڀون ۾ حاصل ٿين ٿيون
 ۾ منزل تي پهچڻ ۾ وقت لڳي سگهي ٿو. ساڌڪ
 ڪي جڏهن ست ڀون حاصل ٿين ٿيون تڏهن اُن ۾
 آهڪار اچڻ جو ڀڄ آهي ۽ آهڪار اچڻ سان
 گراوت اچي سگهي ٿي. ان ڪري انهن ست ڀون
 ۾ ڪڏهن به نه ڦاسن گهرجي. ڌيان سڌائين منزل
 تي پهچڻ ۾ هٿڻ گهرجي.

ڌارڻا وقت ڌيان ڄمائڻ لاءِ ڪلهن آلمبس يا سهاري
 جي ضرورت آهي. اُن جا ۾ ۾ روپ آهن. هڪ
 ساڪار، ٻيو نراڪار. ساڪار روپ ۾ اسين ڀرماتما
 جي ڪنهن ۾ روپ جو سهارو وٺي سگهون ٿا يا
 اُن لاءِ پهلجي سنگرو مهر راج جي سڃي روپ جو

من هو ڪيندر ٿي سڀ کان سلو آهي. هن هردي
 ۾ نواس ڪري ٿو. ان ڪري هن ڪم لاءِ هردي
 کي ٿي سڀ کان سرشت هجڻو ڏيو آهي. اها
 سهڻائي ڏيئي ڀرم ڀوجيم سواهي هن جڳياسين
 کي هي ڀڄن ٻڌايو جنهن ۾ ڀڙو ڀڙو ڇوڏ ڇوڏ ڀڄڻ
 ڪرڻ لاءِ چيو اٿن.

دل ۾ ٿئي ڏيڏار هريءَ جو

عين اندر جا ڪول

۱. هر دم ٿو سان هري رهي ٿو

ٻاهر ٿا ٿون ڳول

سهي سڃاڻج دم ٿلهنجي کي

جنهن جو ملهه اول

۲. سرو ويڙهي سرو سليهي

ساڳي روپ اول

ٿلهنجو ٿو ۾ صاحب آهي

جهنگل جبل ٿا ڳول

۳. جنهن ڪارڻ تون جهنگل جاڳين ٿو

سو آهي ٿلهنجو ڳول

ڏيهي ڏيڙاڳي وٽ ٿلهنجي

ٻول ٻئي ڪو ڳول

۴. دم دم سان جو دم هلي ٿو

ٿلهن ۾ ام رٿول

صرف ڪاپڊا ٿي ڪري سگهون ٿا. استول ڪين
 اسان جو ٽڙل آهي پر سوڪيم ڪيندر اسان جو
 استول اڪين سان ٽڙل ڪونهي. انهيءَ ڪري اُن
 جي تـ ڪاپڊا ڪرڻي پوندي. اڳتي اڀياس ڪندي
 ڪندي اسان جي درشتي جيتري سوڪيم ٿيندي
 ويندي، اوترو ئي اُن ڪاپڊا ڪيل وستوءَ جو اصلي
 روپ اسان جي سامهون ايندو ويندو ۽ هڪ ڏينهن
 هوءَ ساڪيات اسان جي سامهون اچي ويندو. انهيءَ
 وقت اهو روپ جيڪو اسان انومان سان ڏاهيو هو سو
 اڪي ويندو ۽ اصلي روپ اسان جي سامهون اچي
 ويندو. هن ۾ ڪجهه وقت لڳي سگهي ٿو پر نشچيد
 پورو ڪوشش ڪرڻ سان سڦلٽا ضرور ملندي.
 هن کي ايڪاگر ڪرڻ لاءِ اسين ٻاهر جي ڪا به
 وستو ڪٽي سگهون ٿا ۽ اندر جي به ڪا شيءِ ڪٽي
 سگهون ٿا. پر ٻنهي جا فائدا الڳ الڳ آهن.
 ڪيترا ماڻهو سوربه يا چندرما تي ٽراٽڪ ڪندا آهن.
 ڪيترا وري ڌرتيءَ جي لات تي نظر ڄمائيندا آهن.
 ڪي ڀت تي ڪارو گول ڪڍي اُن تي نظر ڄمائيندا
 آهن. ائين ڪرڻ سان هن جون شڪتيون جاڳن
 ون پون اُن سان روحاني ترقي ٿئي ٿي. انڪري
 ڪي آسري يوگ چون ٿا.
 ديوي يوگ ۾ ٻاهران ورتيءَ کي سميتي اندر
 ڳاڙجي. ان لاءِ به اندر ڪو ڪيندر ڏاهڻو پوي ٿو.

۾ سندس اڇل ڪوڏ ڳوٺجدي ويڏي ۽ ان ۾ ٿوري
ٿوري شائتي اچي رهي آهي. پر هن ڪري ڪي
جڏو نه جيستائين پورڻ شالتي نه اچي. هي
پرتهار جي هڪ سٺي ڪريا آهي. هن سان هن تي
جلدي اڌڪار ٿئي ٿو.

۾ ۾ پوئين سواهي جن جڳياسين کي هن کي
الترمه بڻائڻ جا اهي ٻه سول طريقا ٻڌائي ڇوڻ
لڳا ته هن کي موڙڻ کان پوءِ هن ڇڏڻ هن کي
ڪنهن هڪ بندو يا ڪيندر تي ٽڪائڻو ڀوندو. هن
روپي چلبلي ڳوڙي کي ڪنهن هڪ کولتي سان
ٻڌڻو ڀوندو. هن ڪري ڪي ڳوڙي جي پاشا ۾ ”ڌارڻا“
چڻبو آهي. هاڻي اچو ته ان تي ڳوڙائيءَ سان
وڃي ڪريون.

”ڌارڻا“ — ڌارڻا ڌارڻ ڪرڻ بان ڀڪڙڻ کي
چڻجي ٿو. هن جي شڪتين کي سميتي ڪنهن
هڪ ڪيندر تي لڳائڻ کي ڌارڻ چڻبو آهي. اها
ڪريا ڪندي هن پنهنجي سواءِ مطابق ٻاهر ڀڄندو
آهي. ان کي پرتهار دٿاران نشيت ڪيل هلڻ تي
ٻهاري ٿي ڌارڻا آهي. ڌارڻا لاءِ چاهي اسٽول مان
ڪڍو چاهي سوکير مان ڪڍو، مڙيئي هڪ ڪيندر ڪڍو
ڀوندو. اسٽول ڪيندر کي اسين پنهنجين اکين
سائيندي سڳون ٿا پر سوکير ڪيندر جي نه اسين

هاڻي اسان ٿڌو ٿم من آتما کان ٿي سگهتي
 وٺي پهلجو ڪم ڪري ٿو. جڏهن من هن سگهتي
 سان طاقتور بڻجي ٿو ته ان طاقت سان کيس ٻڌي
 به ته سگهجي ٿو. جيڪڏهن اسين من کي چاچل
 ۽ چالو ڳوٺو ۽ هڃون، جيڪو ڪنهن رسيءَ سان ٻڌو
 ۽ هو هجي ته ٻيءَ لاهو وڃي هٿ ڳهرجي ته هو
 ڪيڏانهن به پڄي ته نه سگهندو. ٻيءَ اهڙي
 ڳوٺي کي چوٽ ٿيئي ۽ ٽڪڙ تي به چاچو ڪ
 هٿن ۾ ڪوڙو نقصان آهي. وقت ايندو جڏهن
 هو ٽڪڙي گردن جو ڪاٺي اچي اوهان جي سامهون
 ٻڌندو. ان وقت توهين ان کان من پسند ڪم
 ڪرائي سگهو ٿا. اهڙي ڪريا من جي لاءِ ڪرڻي
 ٻوي ٿي.

توهان سوچيو ته توهان آتما آهيو ۽ من توهان
 جي سواڙيءَ جو چالو ڳوٺو آهي. لاهو سگهتي
 روڻي رسيءَ سان ٻڌو ۽ هو آهي، هن کي چوٽ
 ٿيئي کيس ڊوڙ ٿيو، ٻاهر وڃڻ چاهي ته وڃڻ
 ٿيو ۽ جي اندر رهڻ چاهي ته اندر رهڻ ٿيوس.
 من کي روڪڻ جي ڪوشش نه ڪريو ۽ پريان بيهي
 درشڪ ٿي سندس تماشو ڏسندا رهو. من کي چيڙيو
 نه، جيڪي ڪرڻ چاهي کيس ڪرڻ ٿيو پر پاڻ کي
 ان کان الڳ سمجهو. توهان ڏسندا ته ٿورن ڏينهن

سامهون هن جو وس ٿيو هلي . اهو بهان آگاهت
 ڪرڻ جي آلي ڇڪڙيو رهي ٿو . انهيءَ جو ٺاڻو ٿي
 سٽسنگ آهي . جلون کي پاڳن سان اهڙو سٽسنگ
 ملي وڃي ته پوءِ هن جو ڪارڇ تمام جلدي ڀورڻ
 ٿيو وڃي ، سالن جو ڪم چند ڏينهن ۾ ٿيو وڃي .

جيڪڏهن اهڙو اوسر (موقعو) نه ملي ته ان لاءِ
 هڪ ٻيو اپاءُ به آهي . هن اپاءَ سان به ڏينهن ڏينهن
 هن ۾ نرمي ۽ ايندي رهي ٿي ۽ هن ڪجهه
 وقت ڏکڻي پهنجي اسٽان ٿي اچي ٿي ٿو ۽
 ان تي جيئو آتما جو اڌڪار ٿيو وڃي . هي ڪرڻا به
 سولي آهي .

جيئن ته هن اسٽول ديهر کي هلائڻ لاءِ دلچ
 ڪيان اندريون آهن ، انهيءَ هن شريهر ۾ سوکيم ۽
 اتر آهن . اندرين کان هن سوکيم ۽ اتر آهي .
 هن جي سڌڪل سان اندريون دشين ڏي ڀرورڪ
 ٿين ٿيون .

تلون ڪري اندرين کان هن سوکيم ۽ اتر آهي .
 من ۾ ٻڌيءَ ڌنارن تي اڃا پيدا ٿئي ٿي ۽ نشچو
 ٿئي ٿو .

تلون ڪري من کان ٻڌي سوکيم ۽ اتر آهي .
 ٻڌيءَ کي جيئو آتما ڀرڪاش ڪندڙ آهي . انهن
 سڀني تي سندس اڌڪار آهي ۽ سڀني سندس اڌڪار
 ۾ آهن ۽ سڀني سندس آتما ۾ هلندڙ آهن . تلون
 ڪري ٻڌيءَ کان جيئو آتما سوکيم ۽ اتر آهي .

وارو ساڻي نه ملي ته ايڪانت ۾ رهجي . ڇاڪاڻ ته
 من جو روپ پاڻي وانگر آهي . جيئن پاڻي جهڙي
 پاڻ ۾ وجهيو آهي ته هو اُن پاڻ جي شڪل اختيار
 ڪندو آهي . جيئن گلاس ۾ وجهو سان گلاس
 جهڙي ، ٽال ۾ وجهو سان ٽال جهڙي ۽ گهڙي ۾
 وجهو سان گهڙي جهڙي شڪل اختيار ڪندو آهي .
 تيئن هن ۾ چڱن جي صحبت ۾ چڱو ۽ ٻرن جي
 صحبت ۾ ٻرو ٿي ويندو آهي .

انهيءَ ڪري من کي وس ۾ ڪرڻ لاءِ سلسلو
 ۽ ست پورشن جي شرطن وٺڻ تمام ضروري آهي .
 انهي ڳالھ کي سامي صاحب جن پنهنجي هن ٻڌ ۾
 ڏاڍي سهڻي نموني سمجهايو آهي .

جنهن جيتو من ، ملي ساد سلسلو سان ،
 سامي پنهنجي مک هون ٺڪري سار وڃن ،
 رهي سدا ٻـرسن ، سلسي ري سلسار ۾ .

شڪتي شالي ويچار چاهي اهو سلو هجي يا ٻرو
 پنهنجي آس پاس جو واٽاورڻ پنهن جي آڏو
 بڻائي ڇڏيندو آهي ۽ جيترا ماڻهو اُن واٽاورڻ جي
 اندر ايندا وڃن ٿا اُهي انهيءَ طرح جا ٿيندا وڃن
 ٿا . شانتي ۽ آند ۾ رڱيل هوا ٻـرش شانت ۽
 آندمئي واٽاورڻ بڻائي ٿو . ماڻهو انهن جي ڀرسان
 ويندي شانتي ۽ آند پائين ٿا . انهن هوا پورشن جي

۾ شرمند ڀڳوت گيتا جي جهڙن اڏيا ۾ ارجن شري
 ڪوشن ڀڳوان کي چيو آهي ته ”هي مڌسودن !
 هيءَ ڌيان ڏوڪ جو ٽوهان سمجهايو سان ٻڌايو آهي .
 من جي چنچل هٿن سبب : مسان انهي گهڻي وقت
 تائين قائم رهڻ واري استتي نٿو ڏسان . ڇاڪاڻ ته
 هي شري ڪوشن ! من وڏو چنچل ۽ ڪلور سپاءَ وارو
 ۽ وڏو هلي ۽ ٻاوان آهي ، انهيءَ ڪري مان سمجهان
 ٿو ته من کي وس ۾ ڪرڻ ڏاڍو ڪي وس ۾ ڪرڻ
 سمان ڪان آهي .

آخر اهڙي چنچل ۽ هلي من کي وس ۾ ڪري
 ان کي انڌرمڪ ڪيئن ڪجي ؟ ڀرم ڏوڄليءَ سواهي
 جن چوڻ لڳا ته من کي انڌرمڪ ڪرڻ جو هڪ تمام
 سواو رستو اهو آهي ته ستسنگ جو سوار وٺجي .
 اهڙي سنگروءَ جي شرڻ وٺڻ گهرجي جنهن خود
 ٻيسيا ڪري پهلجو من وس ۾ ڪيو هجي . هنن
 جي ٽپ ۽ ڌڙاڳ جي ڀڙڪاپ سان هنن جي چارون
 طرف هڪ اڀا ماڊل ٺهي ويلو آهي . جڏهن ڪو
 شڙااو سندن ويجهو ويندو تڏهن هو پنهن جي
 ليجس ڪرڻ ڏٺارائون جن جي من جي منڍ کي
 ساڙي ۽ هرديءَ لڙل ڪري ڇڏيندا آهن .

انهيءَ ڪري من کي لڙل ۽ شڙ ڪرڻ لاءِ ست
 ش جي سنگت ۾ رهڻ گهرجي . پر جي سد ورتي

ڪڏهن ڪانه ڏٺي هئي. سندن راڻيءَ مان اڪه ٿي
 نه پٺي نڪري. اهو حال ڏسي راڻي راجا کي چون
 لڳي ته هي ڪهڙا مهاڻا گهرايا آڏو جو مون کي پيا
 ٽڪين. هي ته ڪي گدا ۽ بدتميز انسان ٿا نظر اچن.

هي حال ڏسي راجا کي ڏاڍو غصو لڳو. هو ٻي
 ٻاهر ٿي ويو. چون لڳو ته هين جي ڇا-مجال جو
 ملهائجي پي عزتي ڪن. راڻي ملهائجي عزت آهي
 هين راڻيءَ سان بدتميزي ڪري ملهائجي عزت
 لائي آهي. مان سندن سر ڌر ڪان الڳ ڪري
 ڇڏيندس. سو هن يڪدم تـاور ميان مـان چڪي
 ورتي ۽ ساڌن کي مارڻ لاءِ ڇوڙ پيو ايتري ۾ رشي
 ويد وياس اچي پرگهٽ ٿيو ۽ سندس هٿ روڪي
 چون لڳو. راجا هاڻ ڪيئن ٿا پائيو آخر توهين به
 من جي ڀلاوي ۾ اچي ويا ته. جي مان توهان کي
 نه روڪيان ها ته اڄ توهين انرت ڪري وڃهو ها.
 توهان جو چيو ته ملهائجڻ وڌا ايڏا ته نرڀل هئا جو
 من اڳيان جهڪي ويا. هاڻ ٻڌايو ته هن پاڻي من
 توهان کان ڇا ڇو نه ڪرايو. آگاهه ڪرڻ کان پوءِ به
 توهان هڪ پٺي مٿان من جي ڀلاوي ۾ ايندا رهيا.
 اهو ٻڌي راجا جو شور کان ڪٿه جهڪي ويو.

هيءَ درشتانت ٻڌائي ڀرم ڀوجنيم سوامي جن
 جڳياسين کي چون اڳا ته من جي چنچلڻا جي باري

پلھن جي لائق آهي. راجا سوچيو ته جڏهن سڀ
 ٿا چون سو ڪٿي ٿو ان سان شادي ڪريان. ڪٿي
 سندس چيو ته هيجيندس. راجا ستم سان ان استريءَ
 سان شادي ڪئي.

هڪ ڏينهن ان استريءَ راجا کي چيو ته ههراڄ
 ڀلڻي به جڏهن شادي ڪندو آهي ته پهلجن مڏن
 هائڏن ۽ ٻارن دوستن کي دعوت ڏيندو آهي. ٿوهين
 ٻڌو ته ڪيو ته گهٽ ۾ گهٽ ساڌو مهاڻاڻسڻ ۽
 گرهرهڻن کي پوڄ ڪرايو. راجا سوچيو ته چوي ته
 سچ ٿي. ان ۾ ڪهڙو هرج آهي. ڪٿي ٿا برهم پوڄ
 ڪيون، اها ته پڇ جي ڳالهه آهي. سو هڪ ڏينهن
 ساڌن، سنڌن ۽ مهاڻاڻن کي ليلڊ ڏيئي پوڄ ٿي
 گهرائين.

جڏهن خود راجا ساڌن سنڌن کي پهلجي هڏن
 سان پوڄن ڪرائڻ لڳو. تڏهن ان استريءَ راجا
 کي ويهتي ڪئي ته مان ٿوهان جي ارڏانگي آهيان
 سو هونءِ کي آڳيا ڏبو ته ٿوهان سان گڏ شيوا ڪري
 سنڌن کي پوڄن ڪرايان. راجا کي ان ۾ ڪا به
 برائي نظر نه آئي سو کيس شيوا ڪرڻ جي آڳيا
 ڏنائين. رات جي اڌهت سواهن ٿي ساڌو مهاڻا
 وائڙا ٿي ويا. سنڌن آڳيون چرخ ٿي ويئون. هو
 جهنگل جا واسي، سو هڏن اهڙي سندر استري

آهي. ڀر من کيس وري به ڀليلاڻڻ لڳو. سوچڻ
 لڳو ته مان هن ملڪ جو راجا آهيان. ڪنهن به
 سواري استريءَ جي مدد ڪرڻ ملهائجو فرض آهي.
 سو اڳتي وڌي اُن استريءَ وٽ ويو ۽ ڪانهس
 پڇيائين ته تون هن ريت اڪيلي هن بهوڙ جهنگل
 ۾ ڇو پيئي روئين؟ تنهن تي استريءَ جواب
 ڏنس ته ملهائجي ڀريوار وارا مون کان وڃڻي ويا
 آهن ۽ اڪيلي ۾ ڊپ لڳڻ ڪري روئي رهي
 آهيان. توهان هن ملڪ جا راجا آهيو. توهان هن
 اوکي گهڙيءَ ۾ ملهائجي مدد ڪريو. مهر ٻائي
 ڪري مونکي پاڻ سان گڏ وٺي هلو ته ته شينهن
 بگهوڙ مونکي ڪاٿي ڀورو ڪندا. مان توهان جي
 داسي ٿي شيوا ڪنديس. راجا سوچيو ته هن آڀلا
 جي هن هيٺي حال ۾ مدد ڪرڻ گهرجي. مڪل
 جي هڪ ڪلب ۾ پيئي هوندي. سو اهو سوچي
 کيس پاڻ سان گڏ وٺي آيو. راجا اهڙي نموني
 من جي پلاوي ۾ اچي ويو.

اُن استريءَ مڪل ۾ رهي پهلجي وهوار ۽
 شيوا سان سڀني کي اهڙو ته موهي ڇڏيو جو
 هر ڪو سندس ساراهه ڪرڻ لڳو. درباري راجا
 کي چوڻ لڳا ته هيءَ استري ته ساڪيات اڪشميءَ
 جو روپ آهي. هيءَ ته توهان جي پٽ راڻي

راجا جو من کيس ڀڄائڻ لڳو سو سوچيائين ته
 درٻارين جي چوڻ تي ڪري گهوڙو خريد ٿا
 ڪريون ۽ طبيلي جي سونهن وڌائيندو. اسين
 کڻي ان ئي سواري نه ڪنداسين. اهو دليل ڏيئي
 راجا آخر اهو ڪارو گهوڙو ڏئي اچي ويو. هو
 من جي پٺاوي ۾ اچي ٿي ويو.

ڏورن ڏيهن کان پوءِ راجا طبيلي ۾ گهوڙن جي
 نظرداري ڪرڻ ويو. اتي سٺن ڪاري گهوڙي
 جي ڏاڍي ساراهه ڪئي. چوڻ لڳا اهڙو سٺو
 گهوڙو اسان زندگي ۾ نه ٿو. جهڙو سونهن ۾ اهي
 مثل آهي تهڙو سواريءَ جو ٺاهو ڪو آهي. توهان
 هڪ دفعو ان ئي سواري ۾ ڪري ڏسو. راجا
 دل ۾ سوچيو ته کڻي ٿا سواري ڪري ڏسون. وڌ ۾
 وڌ کڻي اوڀر پاسي نه وڃبو.

راجا اڃا گهوڙي تي ويٺو مس نه گهوڙو هڻو
 وانگر اڏامو ويو. گهوڙو پاڻ زور و هڻو سو سڌو
 اوڀر ڏانهن رخ رکيائين. راجا گهوڙي کي موڙڻ
 جا گهڻا ٿي حيله هلايا پر گهوڙو پاڻ زور و هڻو سو
 راجا جي هڪ نه هلي، اتي جهنگل ۾ راجا کي ڪنهن
 استريءَ جي وڻڻ جو آواز ٻڌڻ ۾ آيو. ويجهو وڃي
 ڏسي ته هڪ مها سندر استري اڪيلي بيٺي روئي.
 راجا ڀرپور سوچيو ته هن استريءَ سان ڳالهائڻو نه

ڪڇو. پر جي توهان ان مٿان سواري ڪريو ته اوڀر پاسي اصل ڏس وڃڻو. جي مڃو رن اوڀر پاسي وڃڻو پوي ته اتي ڪڏهن استريءَ سان نه ڳالهائڻو. پر جي ان سان ڳالهائڻو به ڪٿي ته ان کي پاڻ سان گڏ وٺي نه اچڻو. پر جي هن جي ضد تي ان کي وٺي اچڻو پوي ته ان سان شادي اصل نه ڪڇو. پر جي ڪٿي شاديءَ جو يوگم بڻجي پوي ته ان جي چوڻ تي نه هلڻو. جي ان جي چوڻ تي هلندا ته آخرت ٿي ويندو.

رشي راجا پريڪيت ڪن هو ڪلاڻي هليو ويو. ڪڇو ڏينهن کان پوءِ سچ مچ هڪ گهوڙن جو واپاري راجا وٽ پلا گهوڙا ڪٿي آيو گهوڙا هڪٻئي کي گوءِ ڏيڻ وارا هئا. پر انهن ۾ هڪڙو ڪارو گهوڙو سڀني کان سوس هو. ڇا ته سئو س قد بهت هو ڇا ته هن جي سونهن هئي. درٻارين جي ان گهوڙي مان آڪه ٿي نه نڪري. سڀني درٻارين جي مرضي هئي ته اهو گهوڙو راجا کي ضرور وٺڻ گهرجي. پر راجا کين چيو ته اسين هيءُ ڪارو گهوڙو اصل نه وٺندا اسين. ڏهن تي درٻارين راجا کي چيو ته مهاراج توهين ڀلي ان تي سواري نه ڪڇو پر هي گهوڙو جي اسان جي طبيلي ۾ هوندو ته پيا راجا ڏسي توهان جي شان جي ساراهه ڪندا

هڪ هنڌ ٽڪاءُ نه ايندو آهي. هر وقت اچل ڪرد
 ڪندو رهي ٿو. من هاڻيءَ وانگر بلوان آهي هندي
 روڪڻ ٿاڍو ٿڪيو آهي. وڏا وڏا وير من جي اڳيان
 شڪشت ڪاڻي ويا. ان ڪري من کي وس ۾ ڪرڻ
 ٿاڍو ٿڪيو آهي. انهيءَ ڪري اها خام ڪير به نه
 هڻي سگهندو ته مان ڪن پل ۾ هن کي وس ۾ ڪري
 وٺندس. اها ڳالهه سمجهائڻ لاءِ ڀرم ڀوجيم سوامي
 جن جڳيا سين کي هيءَ ڀراڻڻ جي ڪٿا ٻڌائي ۽
 درشتانت ۽ هڪ ٽيلهن راجا. ڀريڪيت رشي ويد
 وياس کان سوال پڇيو ته هي مليشور ملههجا وڏا
 ڀوروج ايترا نرڀل هئا حوٻا، بارهن کان هار ڪاٽيندا
 رهيا. ٿلهن تي رشي ويد وياس کيس سمجهائي
 چوڻ لڳو ته راجن! من کي وس ۾ ڪرڻ ٿاڍو
 ٿڪيو آهي. ڪونه اها خام ٿڌو هڻي سگهي ته مون
 من کي وس ۾ ڪيو آهي. من ٿاڍو چالاڪ ۽ چتر
 آهي. هو ڪن پل ۾ انسان کي ڀڄايو وڃي.
 راجن! توهين ڀلي انهي ڳالهه کي آزمائي ڏسو.
 هاڻ ٻڌو! ٽن مهينن کان پوءِ توهان وٽ هڪ
 سوداگر گهوڙا وڪڻڻ ايندو. توهين پيا سڀ
 گهوڙا ڀلي خريد ڪجو. پر ان کان ڪارو گهوڙو
 نه وٺجو. جي هرو ڀرو اهو توهان کي پسند اچي
 وڃي ته ڪٿي وٺجو پر ان تي سواري بلڪل نه

و چون . انهي هن جي پٽڪاءَ کي روڪڻو آهي . هن
هن جي ٻاهر مڪتا کي روڪڻ کي ڀرتهار چئجي
ٿو .

هيءُ ڀوڳ ساذن جو ڀلڃون ساذن آهي . هي
ڀلڃ ٿي ڀورنگه يعني ٻاهريان ساذن چئجن ٿا .
ايندڙ ٿي ساذن آنترنگه ساذن آهن . بنان ڀرتهار
جي انهن ٽن آنترنگه ساذن ۾ سڦلٽا ٿئي ٿي
سگهي . انهيءَ ڪري ڀوڳ وديا ۾ هن ساذن جي
وڏي اهميت آهي . ڀرتهار هڪ ڏينهن ۾ ست نه ٿي
سگهندو . اڳاٽار اڀياس ڪرڻ سان ۽ گهڻي ڪوشش
ڪندي ٻه مهينا ۽ سال اڳيو وڃن .

هن عادت جي وس ٿي ٻار ٻار ٻاهر ڀڄڻ جي
ڪوشش ٿو ڪري ۽ ٿوري ڀل ٿيڻ تي هو ڀڄي ٻه
وڃي ٿو . هن جي ڀڄي وڃڻ تي ساڌڪ ڪي اها
ست ٿي ٺٽي رهي ته هو ڪيڏانهن هليو ويو جڏهن
ٿوري دير کان پوءِ ساڌڪ کي هوش اچي ٿو تڏهن
کيس خبر پوي ٿي ته هن ته هتي آهي ٿي ڪونه .
هو ته فلاڻي هٿ وڃي پوتو آهي .

جڳياسين ڀرم ڀوجنيم سوامي جن کي وينتي ڪئي
ته سائين من ائين چو ٿو ڪري؟ ڀرم ڀوجنيم سوامي جن
جڳياسين کي سمجهائي چوڻ لڳا ته هن ڏاڍو چنچل
آهي . هو باندر وانگر چلبلو آهي هن کي باندر وانگر

آهي جنهن کي وڌ ڇڪر ڇون ٿا. انهيءَ کان
مٿي ڀرڻ جي وچ ۾ آڱيا ڇڪر آهي جنهن کي
فقط ٻه ڏن آهن. ڀوگي جڏهن هي ڇهر ڇڪر
ڀوگي جي ٻن سان ٻار ٿو ڪري تڏهن کيس
مستڪ ۾ رهندڙ ”شوليه ڇڪر“ ۾ گهرڻ جي اجازت
ملي ٿي. انهيءَ کي سهرار ڇڪر به چون ٿا. اهو
هزار ڏنن واري ڪمڻ مٿل آهي. انهيءَ هٿ جي
آتما ۽ پرماتما جو ميلاپ ٿئي ٿو.

پرم ڀوجي سواهي جن اڀياسين کي پراڻياسم
جي هٿو جي باري ۾ ٻڌائڻ کان پوءِ چوڻ لڳا
ته هاڻي اسين ڀوگي ساڌا جي پنجين انگ پرتهار
جي باري ۾ ويچار ڪنداسين.

پرتهار ۱- پرتهار جو مطلب آهي هڪ طرف کان
ڇڪي ٻئي پاسي آڻڻ. يعني هن جي پڪريل شڪتين
کي ڇڪي هن جي اسٽان تي آڻي روڪڻ جي
ڪوشش ڪرڻ کي پرتهار چئجي ٿو.

هن اندرين جي دٿاران ٻاهر نڪري ٿو وڃي. هو
پهلجو سلپنڊ ڪلهن اندريءَ سان ٿو جوڙي پوءِ هو
ان سان گڏ وڃي جو رس وٺڻ لاءِ ٻاهر هليو ٿو
وڃي ۽ اتي ئي ڦاسي ٿو پوي. هن جي اتي هن
ريٽ ڦاسي پوڻ تي اسان کي پهلجو ڌيان هڪل
۾ رهي. اتر ديش کان تمام گهڻو پري ڪري ٿا

شور ۾ ڇهن چڪرن روڻي گهاگهر آهي، گنگا ۽
 جمنا اڙا ۽ ڀنگلا جي سنگم وٽان ئي دسوين دوار
 ٽانهن وڃڻ جي واٽ آهي. مولاڌار وٽ گهوات
 آهي، ڏاڍ ۽ ٻڌو۽ جي پيڙي ۾ چڙهي، رام نام
 جا گڻ ڳائيندي، گرو۽ جي ٻڌايل گيان سان ئي
 ٻار ٻوڇندي.

سمن شرومڻي ڪبير صاحب جي مت آئوسار ۾
 هيءُ صفر مولاڌار چڪر کان شروع ٿئي ٿو جتي
 ڪڍلي نالي سان روحاني شڪتي سڀني ڀيئي
 آهي. اڙا ۽ ڀنگلا دٿاران پراڻ شڪتي وسيلي مولاڌار
 چڪر ٽائين ان سٽل ڪڍليءَ کي جاڳائي سسما يا
 سڪمڻي ناري دٿارا ان کي ڇو، چڪر ٻار ڪراڏي
 سهسار ٽائين ٻوڇائڻو آهي. جت ٺٽ اه-رت ورشا
 پيئي ٿئي. آتما اهو آهرت ٻي تربت ٿي ويندي.
 جن چڪرن جو يوگين ذکر ڪيو آهي انهن جي
 مت آئوسار مولاڌار چڪر ڪڍليءَ مٿان چئن ڏان
 واري ڪمل مٿل آهي ان جي مٿان سواڌلمان چڪر
 آهي جيڪو ڇهن ڏان وارو ڪمل آهي. هن چڪر
 مٿان مڻي پور چڪر آهي جيڪو ٽن ڏان وارو
 ڪمل آهي. ان کان مٿي هردي وٽ جيڪو اناهاٽ
 چڪر آهي، هي وري ٻارهن ڏان وارو ڪمل آهي.
 انهيءَ کان مٿي ڪلي وٽ سورهن ڏان وارو ڪمل

1- هولا ڌار چڪر - ميڙ وٺڻ جي هيٺين سري وٽ .
 2- سوادشمان چڪر - ناپي پرديش کان چار اڻڻ هيٺ
 3- مٿي پور چڪر - هيءَ چڪر ناپي ۽ پرديش ۾
 اُسٽ آهي .

4- اناھت چڪر - هيءَ هرديءَ جي پورسان اُسٽ
 آهي .

5- وشت چڪر - هيءَ ڪٺ جي هيٺان اُسٽ آهي .

6- آڱيا چڪر - هيءَ پٺي اکڻ جي وچ ۾ اُسٽ
 آهي .

7- سوسرار - هيءَ اٽي ڪم وائڙ مٿي جي مٿين
 حصي ۾ اُسٽ آهي .

ڪٺي ۽ ڪي جاڳاڻ ۽ ان ۾ هڪ هڪ چڪر
 پار ڪرائي سوسرار ۾ پهچائڻ جي ڪرڻا پورل اڇا
 شڪتيءَ ۽ اولڇي ڪٺا شڪتيءَ سان ڪري
 سگهبي .

ڪبير صاحب هن روحاني سفر جو پهلوي هن
 ۾ تمام سهڻي ڍنگ سان ذڪر ڪيو آهي .

آرڌ آرڌ ڪي گنگا جمنا، مول ڪول ڪو گهاٽ
 شت چڪر ڪي گاگري، تربيتي سنگم ٻاٽ
 ناد بند ڪي ناري، نام نام ڪلهار
 ڪيتر ڪبير گڻ گائلي، گرگم اتر ۽ پار .

۾ ڪبير صاحب جن فرمايو آهي ته هي

ڏيري ڏيري اندر ڪٽيو ۽ ڪٽڻ کان پوءِ اُن کي ڀٽا
 شڪتي روڪيو. روڪڻ کان پوءِ ساهه ٻاهر ڇڏيو.
 يعني ريجڪ ڪيو. ساهه ڀيٽ کي سڪوڙي پوريءَ
 طرح ٻاهر ڪڍيو. ساهه ڪڍڻ کان پوءِ اُن کي ٻاهر
 روڪيو. هن کي شونڪ يا ٻاهي ڪمڪ چئبو. اهڙي
 نموني هي ڪمڪ ٻه دفعا روز ڪيو ۽ ڏيري ڏيري
 وڌائي هي پراڻاڻام ڪل پنج دفعا ٿي ڪرڻو آهي.
 گرهستين کي ان کان وڌيڪ نه ڪرڻو آهي. هن کي
 سوريه پيدن پراڻاڻام چئبو آهي.

جنهن وقت ڪمڪ ڪريو اُن وقت اها ڪلهـ
 ڪريو ته اُن ڪمڪ دڙارن ڪڍائيءَ کي جاڳائي
 رهيا آهيون. يوهين جي انوسار اسانجي شريهر هڪ
 روحاني شڪتي آهي، هڪ ودوت ڌارا آهي جنهن
 کي ڪڍائي چئجي ٿو اها ڪڍائيءَ — ولا ڌار چڪر
 وٽ سپت اوسڻا ۾ سهيل نائڪ وانگر ڪڍائي
 ماري سهي پيئي آهي. ڪمڪ ڪري اُن جي سر
 مٿان پراڻ شڪتيءَ جو ٻاهر ڪري جاڳائڻو آهي.
 اُن شڪتيءَ کي جاڳائڻ کان پوءِ اُن کي هيرودنڊ
 ۾ اسٽ سوكيم سشملا ناريءَ دڙارن ست چڪر
 پيدي هستڪ جي سري ۾ اسٽ سوسرار ۾ ٻهچائڻو
 آهي. اسان جي شريهر ۾ اهي ست چڪر هن طرح
 آهن :-

چڏڻ ۾ وقت ٻراڙ لڳي. ساهه ٺاڍي وٽان ڪڍڻ لاءِ
بيت کي دٻايو ۽ چڏيو.

اها اڀياس ڪرڻ کان پوءِ جڏهن انڊن اچي ۽
ڪنهن ۾ قسم جي گهٽن محسوس نه ٿئي تڏهن
ان ۾ لاسڪاٽن. دٿسار ان اڀياس شروع ڪري.
سڀ کان پهرين ساڄي هٿ جي اڱڙي سان
ساڄي پاسي جي لاسڪا بند ڪري ڏيري ڏيري
گورو ساهه اندر ڪڍو. هاڻي ساڄي ڇيڇ سان
ڏائي پاسي جي لاسڪا بند ڪري ساڄي لاسڪا
کولي اڱڙو هٿي ساهه چڏيو. ساهه چڏڻ وقت
بيت کي چڱيءَ طرح دٻايو جيئن ساهه پوريءَ
طرح سان ٻاهر نڪري. هاڻ ساڄي لاسڪا کان ساهه
اندر ڪڍو ۽ بيت کي ڏاڍو چڏيو ۽ ساڄي لاسڪا
اڱڙي سان وري بند ڪري ڏائي لاسڪا کولي ساهه
چڏيو. پراڻاڀام جو هيءَ هڪ چڪر ليکبو. شروعات
۾ هي اڀياس ٻو دفعا ڪرڻ گهرجي ۽ هر هفتي
ڏيري ڏيري اهو انداز وڌائي 25-30 دفعا ڪرڻ
گهرجي. هن اڀياس ۾ ساهه کي روڪڻ ناهي.
هيءَ اڀياس ٽي مهينا ڪرڻو آهي. هن پراڻاڀام کي
ٺاڙي شون پراڻاڀام چئجي ٿو.

ٺاڙي شون پراڻاڀام جو چڱو اڀياس ڪرڻ کان
پهرين ۾ ڪجهه ڪرڻو آهي. هاڻ پهرين ساهه

وڌي وڃي ٿي ۽ ڏاڏي پاسي (ڪروٽ) ايٽڻ سان
سوريه ٺاڙيءَ جي گتِي تيز ٿي وڃي ٿي .

اڀياسِي پراڻاڀام جي اڀياس ڏٺارڻ پراڻ جي
گتِيءَ کي وس ۾ ڪري اهو سائين بيهارِي ٿو
جنهن سان ٻارِيروڪ ۽ روحاني ترقي ٿئي ٿي .

پرم پوجنيم سوامي جن جڳدياسين کي چوڻ لڳا
ته هاڻي اسين ڏوڪر سادنا جي شروعات پراڻاڀام
سان ڏاڪريون . پراڻاڀام ڪرڻ ۾ ڪا به جاءِ بازي نه
ڪرڻي . آهي تمام ڏيري ڏيري هڪ هڪ قدم اڳتي
وڌائڻو آهي .

سڀ کان پهرين ڪنهن کي جڳهه تي جتي
صاف هوا هجي اُتي ڪمبل يا آسٽ وڇائي ويهجي .
ويوڻ وقت پدم آسٽ ، ارڏ پدم آسٽ يا سڪم آسٽ
لڳائجي ، ڪمر ، پليءَ جو ڪلڊو ، گردن ۽ هٿو هڪ
سيت ۾ رکجن .

ڪجهه ڏينهن پنهين ناسڪاڻن سان بنان ڪمپڪ
يعني ساهه روڪڻ بنان ڏورو ساهه ڀريو ۽ ڇڏيو .
ساهه ڪڍڻ ۽ ڇڏڻ وقت ان تي ڌيان ڏيو ۽ محسوس
ڪريو ته ساهه اندر وڃي رهيو آهي ۽ ٻاهر نڪري
رهيو آهي . پنهينجو ڌيان ناسڪا جي اکر پاڻ تي ڏيو
۽ ساهه ” وقت ” ۽ ڇڏڻ وقت ” هم ” جو
ڪريو ته ساهه ڪڍڻ ۽

ڪرڻيءَ جي مطابق ڪلهون به وڌيڪي چوڻدي
 پياس ڪندا آهن. گرهستين لاءِ ٺاڙي شون ۽
 سور به پيدن جو اڀياس وڌيڪ فائدي وارو آهي.
 پراڻاڻام جو مکيه سادن ٺاسڪا آهي. ٺاسڪا جي
 ساڃي چوٽيءَ کي سور به ٺاڙي يا پنڌا چيو ويندو
 آهي. ۽ ٺاڙيءَ جوٽيءَ کي چندر ٺاڙي يا اڙا
 چيو ويندو آهي. انهن جو پرياءُ الڳ الڳ آهي.
 سور به ٺاڙي گرم آهي ۽ چندر ٺاڙي سٺل آهي.
 جڏهن اسين سور به ٺاڙيءَ دٿاران سامه ڪڍون ٿا
 تڏهن اندر ۾ گرمي پڌا ٿئي ٿي ۽ جڏهن چندر
 ٺاڙيءَ دٿاران سامه ڪڍيو ويندو آهي تڏهن اندر
 ۾ سٺلنا ايندي آهي.

شرير ۾ جڏهن سور به ٿيو وڌيڪ ۽ چندر ٺو
 ڳوٺجي ٿو تڏهن شرير ۾ گرمي پڌا ٿئي ٿي
 ۽ بيت سٺلندي بيماريون ٿين ٿيون ۽ جڏهن
 شرير ۾ چندر ٺو وڌيڪ ۽ سور به ٿيو ڳوٺجي ٿو
 تڏهن شرير ۾ سٺلنا پڌا ٿئي ٿي ۽ ڪف سٺلندي
 بيماريون ٿين ٿيون.

پرڪرڻي پوئجڻو پاڻ هڪ ٺاڙي ڪولي ٻيءَ کي
 بند ڪري شرير جي ضرورت آنوسار اهو سٺلن
 رکي ٿي ته جيئن شرير نروڳه رهي.
 جي پاسي لپٽ سان چندر ٺاڙيءَ جي ڪٽي

اسان جي ديهه ۾ ساهه جو ڪٽڻ ۽ ڇڏڻ ريشمي
 سڳي مٿل آهي. اُن جي ڌارڻ ڪرڻ سان يا اُن
 کي سيم ۾ آڻڻ سان پهريون سڌايو شڪتي پرواهه
 يعني ست جو بدل ۽ پوءِ مڙهي روڙي ڏوري ۽
 انهن ۾ ڀرائڻ روڙي رسيءَ کي پڪڙي سگهون ٿا
 ڀرائڻ کي جيتڻ کان پوءِ هڪٿي ڀرائڻ ٿئي ٿي.
 درشانت ٻڌائي ڀرم پوجيم سواهي جن چون
 لڳا ته روحاني صفر ۾ ڀرائڻ تي اڌڪار ڪرڻ جو
 وڏو موٽو آهي. ڀرائڻ ڌڻارن ٿي ڇت جي ورهين
 جو سڀڻاڻ ٿئي ٿو. اسان جي شري ۾ جيڪي ۾
 ڪريائون ٿين ٿيون. اهي سڀ اسان جي شري جي
 ڳرنتين ڌڻارا ٿين ٿيون. انهن ڳرنتين مان هڪ
 قسم جو رس ڏڪري ٿو جڏهن کي هارمون چون ٿا.
 انهي هارمون ڌڻارا ٿي اسان جي من ۾ ترشڻا ۽
 انيڪ پرڪارن جون اڇائون پٽڏا ٿين ٿيون ۽ انهن
 اڇائڻ کي پورڻ ڪرڻ جي چاهه پٽڏا ٿئي ٿي.
 انهن ڳرنتين جو سڀڻت سڌو ڀرائڻ واپس سان آهي.
 جڏهن چٽا يا غصو اچي ٿو تڏهن ساهه ڪٽڻ جي
 گتي ڏيمي ٿي وڃي ٿي. جيڪڏهن اسين ان وقت
 لمبا ساهه ڪٽڻ شروع ڪنداسين ته غصو غائب ٿي
 ويندو ۽ چٽا لهي ويندي. اهو ڏيکاري ٿو ته ڇت
 کي شانت ڪرڻ ۽ من جي ايڪاگرڻ لاءِ ڀرائڻ کي

ست، ريشم جو سلووست، هڪ ڀرنگه ۽ ٿوري
 ماکي کڻي اچجانءِ. وزير جي زال هيءَ سڀ ٻڌي
 محبت ۾ پئجي ويئي ۽ سوچڻ لڳي هنن شين
 سان هيڏي اونڀي مينار تان ڪيئن اهي سگهندو.
 خير ٻئي ڏينهن هوءَ ويڃاري پئي ۽ اڳيا اٺوسار
 اهي سڀ شيون کڻي آئي. سندس پتيءَ کيس
 چيو ته سڀ کان پهرين ريشمي سڳو ڀونگه جي
 پير ۾ مڙهي سان ٻڌ، ان جي مٿن تي هڪ
 ڦڙو ماکي لڳائي ڇڏ ۽ ڀونگه جو ملهون مٿي ڪري
 ان کي مينار جي پٽ تي چاڙهي ڇڏ. پٺوڙا نار
 پتيءَ جي سهلي آڳياڻن جو ڀان ڪيو. هاڻ ان
 ڪڙي پهلجو لڏيو رستو طئه ڪرڻ شروع ڪيو.
 سامهون ماکيءَ جي خوشبوءِ سلگهي ان جي لالچ
 ۾ هو ڏيري ڏيري مٿي چڙهڻ لڳو ۽ آخر وڃي
 مينار جي چوٽيءَ تي پهتو. وزير ان کي ڏکڻ
 ڀڪڙي ورتو ۽ ان سان گڏ ريشم جي سڳي کي به
 جهٽي ورتو. ان کان پوءِ پهلجي استريءَ کي
 چيائين ته هاڻي بدل ۾ جيڪو ست آهي سو ريشمي
 سڳي سان ٻڌي ڇڏ. اهڙي طرح اهو به سندس
 هٿ ۾ اچي ويو. انهيءَ آڀاءُ سان هن ٿوري ۽ رسو
 ڀڪڙي ورتو. هاڻي ڪا ڳالهه ٺڪي نه رهي. رسو
 ڪري وزير هيٺ اهي آيو ۽ اتان پهچي چٽو.

دٿاران اندرين روپي گهوڙن کي وس ۾ نٿو ڪري
 ٿم ڪڏهن به ڏوهجي منزل تي پهچي نه سگهندو.
 مطالب ٿم دشت گهوڙن جي سمان اندريون
 جيڏائون چاهيند يون ان کي چڪي وٺي وينديون
 ۽ وڃي ان کي اوراهه ۾ وجهنديون. پراڻ روپي
 شڪتي پرواهه ڇڻ ٿم ٻڌي روپي سارڻي جي هٿن
 ۾ اندرين روپي گهوڙن کي وس ۾ ڪرڻ لاءِ لغام
 آهي ۽ ڀوڳ ۾ سڦلٽا حاصل ڪرڻ لاءِ اندرين کي
 وس ۾ ڪرڻ تمام ضروري آهي.

هن ڳالهه کي چٽيءَ طرح سمجهائڻ لاءِ پـرم
 پوڄايم سوامي جن جڳداسين کي هـيءَ درشانت
 ٻڌايو.

درشانت :- هڪ راجا هو ان وٽ هڪ سمجھدار
 وزير هو. ڪنهن ڪارڻ راجا ان سان ناراض ٿي
 ويو. راجا وزير کي هڪ مينار جي چوٽيءَ تي قيد
 ڪري رکڻ جو حڪم ڏنو. راجا جي حڪم جو پاڻ
 ڪيو ويو. وزير به اُتي قيد ٿي موت جو انتظار
 ڪرڻ لڳو. وزير جي زال پٽهوتارا نار هئي. رات
 جو ان مينار وٽ اچي چوٽيءَ تي قيد ٿيل وزير کان
 پڇڻ لڳي ته مان ڪهڙي نموني ٿلهجي رکيا ڪري
 سگهان ٿي؟ ٿلهن تي وزير چيس ته سپاڻ رات جو
 هڪ ٿلهو اسٻو رسو، هڪ مضبوط ٽوري، هڪ بدل

پراڻياڻام

پراڻياڻام اشتهالڪ ڀوگه جو چوڻون الڪه آهي . هي
 ڀوگه جي تمام مهتو واري ۽ ارڇي ڪڙي آهي .
 پراڻ جو مطلب آهي جهوني شڪتي . سڀني جيو
 ڌارين جي جيون جو آڌار پراڻ ئي آهي . ڀوگه جي
 پاشا به ان پراڻ کي نيم سان هلائڻ ۽ وس به ڪرڻ
 ڪسي پراڻياڻام چيو ويو آهي . پراڻ هڪ قسم جي
 ودوت شڪتي آهي جيڪا شري، هن ۽ ٻڌيءَ کي
 هلائي ٿي ۽ نيم به رکي ٿي .

شري جي پوتڙا لاءِ جيئن، شان ضروري آهي
 تيئن من جي پوتڙا لاءِ پراڻياڻام ضروري آهي .
 پراڇين رشين منهن جي هٿ انوسار هن ۽ پراڻ
 هڪ ٻئي تي آڌار آهن . هڪ تي اڌڪار ڪرڻ
 سان ٻئي تي ٻلهجڻو پاڻ اڌڪار ٿي ويندو . هن کي
 يڪدم وس به ڪرڻ ٺڪيو آهي . ان ڪري پراڻ کي
 وس به ڪري ان ڌناران من کي وس به ڪري ان
 کي ايڪاگر ڪيو ويندو آهي .

ڪلو ابلشد به شري ڪي رت، هن ڪسي لغام،
 اندرين کي گهوڙا، وشيه کي پٽ (وستو) ۽ ٻڌيءَ
 کي سارڻي چيو ويو آهي . رت به ويل آتما ڪسي
 ٻٽ جو سوامي چيو ويو آهي . جي آتما روڀي رت
 سو سوامي سمجھدار ناهي ۽ ٻڌي روڀي سارڻي

ڪرڻ سان ٻاڊ پريشر گهٽجي ٿو ۽ دل مضبوط ٿئي ٿي.

شو اسٽ — زمين تي ڪمبل وڇائي سڌا پٺيءَ
پر ليو. پير هڪ پٺي کان هڪ فٽ پري رکيو. هٿن
ڪسي شريو کان ٿورو پري رکيو ۽ تريون سڌيون
مٿي رکيو.

شريو ڪسي ٿورو چڪي ۽ سڄي بدن کي ڏلو
چڏيو جيئن چڱيءَ طرح آرام اچي.

پيرن کان وٺي مٿي تائين شريو جي هر هڪ
انگهه تي ڌيان ڏيو ۽ ائين محسوس ڪريو ته
هر هڪ انگهه ۾ آرام اچي رهيو آهي. محسوس
ڪريو ته هر هڪ ساهه سان شائتي ۽ قدرستي
هر هڪ انگهه ۾ اچي رهي آهي ۽ هر هڪ ساهه کي
ٻاهر ڪڍڻ وقت محسوس ڪريو ته اشائتي ۽ روڳهه
ٻاهر وڃي رهيو آهي.

ائين ڪندي شريو جي ٻاهرين ۽ اندرين انگن
کي ٿورو آرام ڏيو. پر ننڊ نه ڪريو ڌيري ڌيري
نام جو سهڻو ڪريو ۽ ڌيان لڳايو.

هي اسٽ هر روز 5 کان 10 منٽن تائين ڪرڻ
گهرجي.

آسٽن جي باري ۾ وستار سان گمان ڏيڻ کان
ڊو ڊوم پوجن سواهي جن جڳيا سين کي پراڻاڻام
جي باري ۾ ٻڌائڻ لڳا.

ساجي تنگه موڙي ۽ ان کي ڏائيءَ ستر تي رکو. ڏائي تنگه موڙي ۽ ان کي ساجيءَ ستر تي رکو. اهڙي نموني ٻڌم آسٺ لڳايو.

پليان هڙو. پهرين ساجي ٺونٺ سان شريو کي سهارو ڏيو ۽ ٻيو ڏائي ٺونٺ سان سهارو ڏيو ۽ مٿو زمين تي رکو. ڪلهن پريسان هٿ رکي جيئن اڱريون ڪاهن طرف هجن. هاڻ ٻار ٽرين تي وجهو. مٿو ۽ ڇاتي زمين کان مٿي ڪريو. گردن ۽ پٺيءَ جي ڪلهي کي موڙي مٿي جو وچون حصو زمين تي آڻيو. مٿي تي ٻار وجهڻ کان پوءِ هٿ هٽايو. هٿ اڳيان ڪري ڏسڻي اڱر سان پير جي آڱوڙن کي ڀڙڪايو. هن اسٽيءَ ۾ قريب اڌ منٽ رڪجو.

مٿس آسٺ سروننگه آسٺ جو پوراڻو ڪندڙ آهي. جيترو وقت سروننگه آسٺ ڪجي انجو ٿيئون وقت هي آسٺ ڪرڻ گهرجي.

فائدو — هن آسٺ ڪرڻ سان ملا پيشاب دور ٿيندو. دم ۽ ٻين قطن جي بيمارين ۾ فائدو پوندو. هن آسٺ ڪرڻ سان بواسير ۾ فائدو پوندو. هنن آسٺن ڪرڻ کان پوءِ شو آسٺ ڪرڻ گهرجي. هي آسٺ من جي چڪتاڻ کي ختم ڪري شائتي ڏسي ٿو ۽ من ۾ ايڪاگرتا اچي ٿي ۽ هن سان ڌيان ڪرڻ ۾ وڌي مدد ملي ٿي. اڄ ڪلهه جي پيچيدگي جي زندگيءَ ۾ هي آسٺ رام ٻاڻ آهي ۽ هي هر ڪنهن کي ضرور ڪرڻ گهرجي. هي آسٺ

ٻئي ٽنگون ڏيري ڏيري آرام سان مٿي ڪٽو
جيئن 45 ڊگرين جو زمين سان ڪوٺ ٺهي .
هاڻي ٽنگون اڃا به مٿي ڪٽو جيئن 90 ڊگري
جو ڪوٺ ٺهي .

هان ڌڙ کي مٿي ڪٽو . پليءَ کي پٺي هٿن
جي ٿرين سان سوارو ڏيو . ڌڙ کي جيترو مٿي
ڪٽي سگهو ڪٽو جيئن ڪاڏي ڇاڻيءَ سان اچي لڳي
ٽنگون ٻاڪل سڌيون هجن . ڏيري ڏيري ساھ
ڪٽي هن اسٽيءَ ۾ ٻه ملٽ رهو .

فائدو :- هن سان ٽائراڊ کي طاقت ملندي ۽
شريڇست ۽ درست رهندو . دماغ ۾ رت جو
دورو چڱيءَ طرح هلندو ۽ دل کي آرام ملندو .
اهڙي نموني هن آسٽ ڪرڻ سان شريرو ۽ هن
تندرست رهندو . هن آسٽ کي انهيءَ ڪري
سيلي آسٽن جو سرتاج چيو ويو آهي . صرف هڪ
ڳالهه جو ڌيان رکڻ جي ضرورت آهي ته ڪٽي
جوتڪو نه ڏيو آهي سڄي ڪريا ڌار سان ۽ آرام
سان ڪوٽي آهي .

(3) متسيم آسٽ :- هي آسٽ ٻن طرفن سان
ڪري سگهجي ٿو . ويهي ٻدم آسٽ لڳائي ۽ ٻيو
ليٽي ٻدم آسٽ لڳائي .
اسٽي :- ڪمبل تي ويهي ٽنگون سڌيون
ڪريو .

ليني ڪري ڪرڻ وارا آسن

(1) پڄڻگه آسن :- ڪمبل ٿي آلتو ليني ٻئي
تنگون گڏ رکو. ٻيون جون تريون مٿي طرف
هجن. ڪاٽي زمين تي لڳايو. هٿ سڌا رکي
ٻانهون للبيون ڪريو.

ٻانهون پليان آڻي هٿ پٽاريءَ واري پاسيءَ
جي ڀرسان رکيو ۽ ٽوٽ وٽ ٻانهون هوڙيو. ٽوٽيون
شريو سان لڳايو. پهرين مٿو مٿي ڪٽو ٻوڙ ڌڙ کي
ڌيري ڌيري مٿي ڪريو جئين نانگ ڦٽ مٿي ڪٽو
اهي. ڌڙ جو جيترو حصو ٿي سگهي زمين کان
مٿي ڪٽو. باقي شريو جو حصو زمين کان لڳو رهي.
ساهه اندر ڪٽندي شريو کي مٿي ڪٽو. مٿي
پهچي آرام سان ساهه ڪٽو ۽ ڇڏيو. 15-20 سيڪنڊ
مٿي بيٺو کان ٻوڙ ڌيري ڌيري ساهه ٻاهر ڇڏيندي
هٿ اڇو. هيءَ آسن گهٽ ۾ گهٽ ٽي دفعا
ڪرڻ گهرجي.

فائدو :- پليءَ جي ڪٽندي ۾ لڳ ڀڳ ايندي. گهڻي
وهڻ ڪري پليءَ جو سور لهندو. ٻيٽ جي چرئي
گهٽجندي. دم ۽ ٻين ساهه جي بيمارين لاءِ
فائدو مند آهي. هن آسن ڪرڻ سان ڪٽائين
جاگرت ٿيندي.

(2) سڙانگه آسن :- اُستئي ۽ ڪمبل ٿي پليءَ
لٽو. ٻانهون پليان سڌيون ڪري رکيو.

وڪار دور ٿين ٿا . ٻئيءَ جي ڪنڊي ۾ لڇڪ اچي
ٿي ۽ رت جو دؤر و دماغ ڏانهن ٿئي ٿو . ٻئيءَ جي
سور جي تقليف دور ٿئي ٿي .

(3) آرڊ مسٽيلڊر آسٽ — ٽنگون سڌيون ڪري
وهو . ساڄو ڀير ڏاڻي ستر تي رکو . ڏاڻو گوڏو مٿي
ڪريو ۽ ڀير جو ٿرو ساڄي ٽنگ جي پٺيان گوڏي
وت رکو . ڏاڻو گوڏو ساڄي بگل ۾ دٻايو . ساڄو هٿ
گوڏي جي ڏاڻي پاسي ڪري اُن سان ڏاڻي ڀير
جي آڱوٺي کي پڪڙيو . هٿ اُٻتو هجي . ڏاڻو هٿ
پٺيان ڪري ساڄي ٽنگ تي اُٻتو رکو . گردن ڏاڻي
پاسي گهمائڻي کاڌي ڏاڏي ڪنڊي سان لڳايو .
ڪجهه وقت هن اُستئيءَ ۾ رهو ۽ واپس ڌيري ڌيري
سڌا ٿي رهو . هاڻي اهو آسٽ ٻئي پاسي ۾ ڪريو .
فائدو: — هن سان هئا پيشاب دور ٿين ٿا . هن
سان هاضمو تيز ٿئي ٿو . ٻئيءَ ۽ ٻيٺ جا وڪار دور
ٿين ٿا . ٻئيءَ جي ڪنڊي ۾ لڇڪ اچي ٿي . هن
آسٽ ڪرڻ سان ڪنڊلي جاگرت ٿئي ٿي ۽ آتمڪ
اُتئي ٿئي ٿي .

ويهي ڪري آسٽن ڪرڻ جي وڏي سمجهائڻ
کان پوءِ ڀرم پوڄيڻ سوامي جن جڳڏاسين کي زمين
تي ايتي ڪري آسٽ ڪرڻ جي وڏي سمجهائڻ
ارجا .

هاڻي ڏسڻي آڱرين سان ٻڌهي ٻڌن جي
 آڱوڻن کي ٻڪڙيو ۽ ڏيري ڏيري شريڙ کي چيلو
 وٽان جهڪائي ملهون کي گوڏن جي وچ ۾ آڻيو.
 هٿن کي ٽوٽين وٽان موڙيو ۽ بيت جي نسن
 کي ڍاو ڪريو. ائين ڪندي گوڏا ٻاڪل سڌا هٿ
 گهرجن. هن اسٽي ۾ ٻه منٽ رهو ۽ آرام سان
 ساهه ڪڍندا رهو. ساهه ڪڍندي ڏيري ڏيري
 مٿين ڌر کي مٿي ڪريو.

فائدو :- هن آسٽ ڪرڻ سان ميوو دل ۾ هلچل
 ٿئي ٿي ۽ ان ۾ اڇڪ اچي ٿي. جلد اڳتي تيز
 ٿئي ٿي ۽ هاضمو سڌري ٿو. بيت ڏسي چڙهيل
 چرٻي گهٽجي ٿي. بيت جي اندر سهلي عضون
 جي ڪسرت ٿئي ٿي ۽ قبضي دور ٿئي ٿي. هن
 سان اڌياٺڪ آنتي ٿئي ٿي.

(2) اشتهر آسٽ :- تلون اڳيان ڪري زمين تي
 رهو. هاڻي گوڏا موڙي هٿ گوڏن تي رکي رهو.
 هيءَ اسٽي وچر آسٽ جي آهي. هاڻي گوڏن ڀر
 شريڙ کي مٿي ڪريو، ساهه ڪڍندي شريڙ کي
 پٺيان موڙيو ۽ هٿ کڙين تي رکو. ڪجهه وقت هن
 اسٽي ۾ ٻڌهي ساهه ڪڍندي شريڙ کي سڌو ڪريو
 ۽ سڌا ٿي رهو.

فائدو :- هاضمو تيز ٿئي ٿو. جگر ۽ بيت جا

ڌيري ڌيري ڀاڻ کي پليان جوڪايو. ٽنگن کان
ڪمر ٽائين شريو سڌو رهي. شريو جو ڪمر کان
مٿي وارو حصو ئي پليان جوڪائڻ گهرجي. شريو
کي جوڪائيندي ساهه اندر ڪڍو. مٿي کي جيترو
ڏسي سگهي پليان جوڪايو، گردن کي جيترو ئي
سگهي پليان موڙيو. هن اسٽي ۽ هر ڪ منٽ رھو
۽ آرام سان آهستي آهستي ساهه ڪڍو.

۲۴ ۲۰ جڳھ سوامي جن جڳھاسن کي چوڻ لڳا
تہ بيھي ڪري آسڻ ڪرڻ کان پوءِ ويھي ڪري
آسڻ ڪنداسين ان لاءِ زمين تي ڪمبل يا فرائسي
وڇائي ان تي چڱيءَ طرح ويھي رهو ۽ آسڻ ڪرڻ
لاءِ تيار ٿيو.

ویہی ڪرڻ وارا آسٽ

(1) پشچم و ٽان آسٺ :- زمين تي ويهي ٻئي
 ٽنگون سڌيون ڪريو. ٻئيءَ جي ڪنڊي کي سڌو
 رکي سڌا وهو. ٻئي هٿ ڪاهن جي برابر ڏاڻي
 ۽ ساڄي پاسي مٿي ڪريو. ٻئي هٿ چڪي مٿي
 اڏيو جيئن ٻئي ٻاهون ڪنن کي لڳن ۽ ٽريون
 سامهون هجن. ساهه اندر ڪڍو.

سام ٻاهر ڇڏيندي سڄي شير کي سامهون
جهڪايو جئين شير ۽ ٻاهون زمين جي
سمت اچن .

ڪرڻ گهرجن. هنن آسٽن ڪي ڪرڻ ۾ صرف
ڪلاڪ اڳيندو پر انهيءَ جو لاپ اهو آهي ته زندگي
۾ شريرو ڏرو ڄم، من ڀرسان ۽ آتما ڀر مائما جي چوڌر
۾ اين رهندي. انهيءَ ڪري اسين ٿوهان ڪي
انهن آسٽن جي ڪرڻ جي وڌي ۽ اُن مان ٿيندڙ
لاپ ٻڌايون ٿا جي هن ريت آهن :-

بيهي ڪرڻ وارا آسٽن

(1) ارڙهه ڪٽي چڪر آسٽن :- سڀ کان پهرين
ٻئي ڀيرو ملائي هٿ سڌا ڪري ۽ هٿن جون انگريون
چڪي سڌيون ڪري بيهي.

ساهه ڪڍندي ڏيري ڏيري ساڄي ٻانهن پاسي
کان مٿي ڪٽي سڌي ڪري ڪن سان لڳايو. هٿ
جي ٿري ڏاڙهي پاسي هجي.

هاڻي شريرو کي ڏاڙهي پاسي جهڪايو. ڏاڙهي هٿ
جي ٿريءَ کي جيترو ٿي سگهي ڏاڙهي ٽنگ سان
ملائي هيٺ جهڪايو. جوڪڻ وقت ساھ ڇڏيو.

مٿي ڪنيل هٿ مڙن نه گهرجي ۽ گونڊا بلڪل سڌا
هٿ گهرجن. هاڻي آرام سان ساھ ڪڍو ۽ ڇڏيو.
ن استٽيءَ ۾ هڪ منٽ بيٺو گهرجي.

ساهه ڇڏيءَ طرح ڪڍندي شريرو کي سڌو ڪريو
هٿ کي هيٺ ڪريو.

اها ساڄي ڪسرت ڏاڏو هٿ مٿي ڪري ساڄي

جو درشن ڪبو. هن ۾ ساهه ڇڏيو. هيءُ چوڻين
پراڻاڻام جي ريجڪ اسٽي آهي.

هي سوريه نمسڪار صبح جو خالي ڀيت ڪوڻ
گهرجي. شروعات ۾ صرف ٻه دفعا سوريه نمسڪار
ڪرڻ گهرجي. هر هفتي هڪ سوريه نمسڪار وڌائڻ
گهرجي. ٽن مهينن ۾ 12 دفعا روز سوريه نمسڪار
ڪرڻ جو ليم ٺاهڻ گهرجي. هر دفعي سوريه ڀڳوان
جي ارچنا جو ملتر من ۾ چئجي. اهو خيال رائج
گهرجي ته سوريه نمسڪار پنهنجي وقت آهر ڪرڻ
گهرجي. هن آسڻ ڪرڻ سان شير ۾ اسٽورٽسي
من ۾ پوسلٽا ۽ جيون ۾ انساهه وڌندو. آئير و شواس
جي وڌڻ سان جيون آئندميه ٿيندو. هي آسڻ ننڍا
وڏا، استري پورش سڀ آرام سان ڪري سگهن ٿا.
جي وقت نه ملي ۽ ٻيا آسڻ نه ڪري سگهجن ته
صرف سوريه نمسڪار ڪرڻ سان شير ۾ ٽروٽس ۽
من ۾ پرسن رهندو ۽ آئير آنتي ٿيندي.

پرم پوجن سوامي جن سوريه نمسڪار جي وڏي
۽ ان جو موهو ٻڌائڻ کان پوءِ جڳياسن کي چوڻ لڳا
ته شير ۾ روڳه ٿرود شڪتي پيدا ڪرڻ ۽ شير
جي دوشن کي دور ڪرڻ ۽ پورڻ تندرستي بابت
ڪجهه بهي ڪرڻ وارا، ڪجهه بهي
۽ ڪجهه لپي ڪرڻ وارا ڏوگه آسڻ

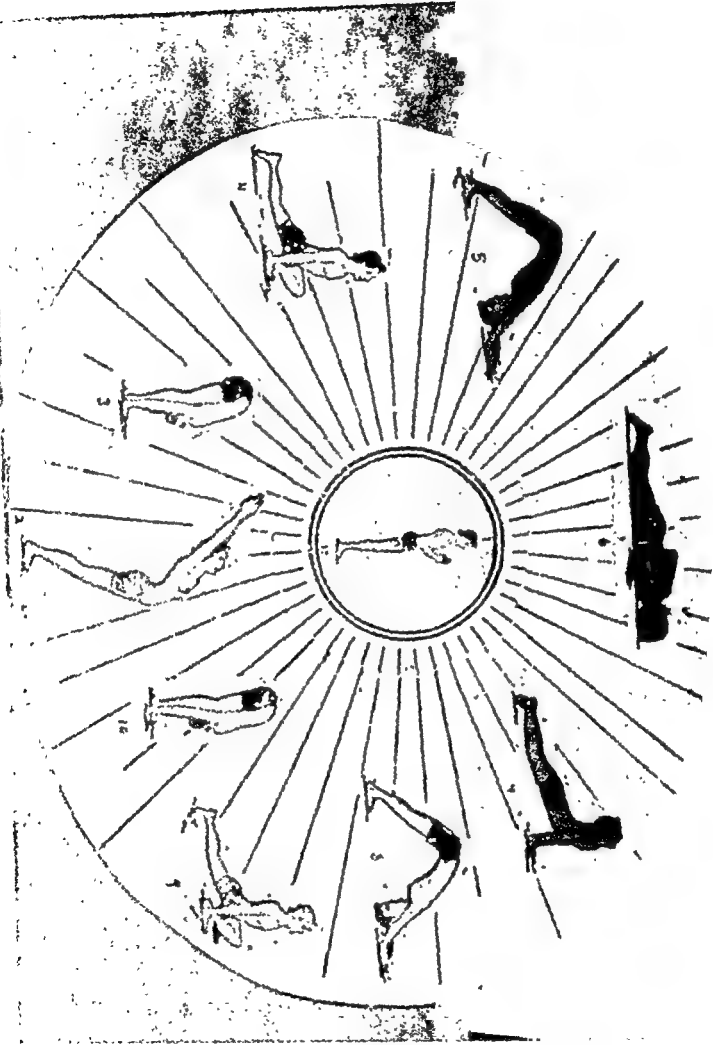
چڪڻ گهرجي. هي ٽئين پراڻاڻام جي پورڪ اسٽي آهي. هن اسٽيءَ کي پڇنڱم آسٽ بيه چئبو آهي. ائين اسٽي به هيءَ اسٽي پنجن اسٽيءَ جي سمان آهي. مٿو پيٽ اندر چڪيل هجي. ساهه روڪيو. هيءَ ٽئين پراڻاڻام جي ڪمپڪ اسٽي آهي.

ٽائين اسٽي :- هيءَ چوٿين اسٽيءَ وانگر ئي آهي. صرف ايترو فرق آهي جو هن ۾ ٽائي ٿڌي کي پٺيان ڪٽي وڃڻو آهي ۽ ساڄو ڳوڏو هٿي رکڻو آهي. هن ۾ ساهه ڇڏبو. هيءَ ٽئين پراڻاڻام جي ريچڪ اسٽي آهي.

ٽهين اسٽي :- هيءَ ٽئين اسٽيءَ جي برابر آهي. هن ۾ شير جو ٻار ٿرين ۽ پيرن جي اڱرين تي هوندو ۽ گردن ۽ مٿي کي ايترو اندر ڪڍو جو ٽائي نظر اچي. ساهه ڪٽو. هيءَ چوٿين پراڻاڻام جي پورڪ اسٽي آهي.

ٻارهين اسٽي :- هيءَ ٻي اسٽيءَ جي سمان آهي. هن ۾ تاز آسٽ وانگر هٿ مٿي هوندا آهن. ساهه کي روڪيو. هيءَ چوٿين پراڻاڻام جي ڪمپڪ اسٽي آهي.

ٻارهين اسٽي :- هيءَ اسٽي پهرين اسٽي جي سمان آهي. هن ۾ هٿ جوڙي سوريه پڳوان

نور علی محمد

اس سڌيون ڪري هٿ زمين تي رکجن. گوڏو
لهي هٿن جي وچ ۾ اڳيان نڪتل هجي. گردن
۾ هٿو آڪاش جي طرف ڪڍي. ساهه ڪڍجي. هن
کي ٻئي ڀاڱيالي جي پورڪ اسٽي چئجي ٿو.

ٻنهي اسٽي:- ٺاڻي پير کي ٻليان ڪڍي
ساجي پير سان ملائجي، ڪڙيون زمين سان لڳاڏجن.
هٿ اندر رکجن. مٿي کي ايترو جهڪائي جو
ٻنهي جو دن ٽسي سگهجي. شير جو ٻار پيرن
جي اڱرين ۽ هٿن تي هجي. ساهه روڪيو. هن
کي ٻئي ڀاڱيالي جو ڪميڪ چئجي ٿو. هن اسٽيءَ
کي ٽرڪوٽ اسٽ ۾ چٽو آهي.

ٻنهي اسٽي:- ٻنهي پيرن جي گوڏن کي زمين
سان لڳائي، پير کي اندر ڇڪي ۽ چاٽي زمين
سان لڳائي. هٿ جون ٿريون زمين تي پاسرين
جي برابر پوسان رکجن. ٻانهون چيليم کان ڪجهه
مٿي ورتن. نڪ زمين سان لڳائي ۽ ڪاٺي
چٽي سان لڳائي. ساهه ڇڏيو. هي ٻئين ڀاڱيالي
جي ٽيڪ اسٽي آهي. هن کي شاستانگ ٻرنام
۾ چئبو آهن.

بيھڻي. سامھ اندر چڪڙي. هيءَ پھرين پراڻاڻام جي پورڪ اسٽي آهي. هن اسٽيءَ کي سوربـ درشن بہ چوندا آهن.

ٻين اسٽي ۱- ڌيري ڌيري هٿن کي ڪن سان ملائي سڌو هٿي ڪٽي وڃڻي. ٿريون سامهون ڪري ڪليل رکجن. ٻيٽ اندر جي طرف چڪڙي. سامھ کي روڪيو. هي پراڻاڻام جي ڪمڪ اسٽي آهي. هن اسٽيءَ کي ٿاڙ آسن بہ چوندا آهن.

ٽين اسٽي ۱- ڌيري ڌيري ڪن سان ملائي هٿن کي سڌو رکي هيٺ اٽڙي ۽ هٿي ۽ ڪمر کي جهڪائڻي. جهڪڻ وقت گـوڏا سڌا رکجن. هٿي ۽ ڪمر کي ايترو جهڪائڻي جو هٿ ۽ مين تي لڳن ۽ ٺڪ گـوڏن سان لڳي سگهي. هيءَ اسٽي ڌيري ڌيري ايندي. گھڻو زور نہ لڳائڻي جيءَ رو سولائيءَ سان جهڪي سگھجي جهڪڻي جيئن مانسپيشين ۾ چڪ نہ اچي.

هاڻ سامھ ڇڏجي. هيءَ پھرين پراڻاڻام جي ريچڪ اسٽي آهي. هن اسٽيءَ کي باد هست آسن بہ چوندا آهن.

چوٿين اسٽي ۱- ساڄي ٿنگ کي پٺيان ڪٽي گوڏو زمين تي ٽيڪڙي ۽ ساڄي ٿنگ جو گوڏو کڙو ڪري بهارجي. ٻئي ٻانهون گوڏي جي آس

- 5- اوم ڪڍايم نمھ (آڪاش ۾ گمن ڪرڻ وارا)
- 6- اوم پوشڻو نمھ (پالڻ پوشڻ ڪرڻ وارا)
- 7- اوم هر ٿيم گريايو نمھ (سون جهڙي ڇمڪ ٿيڻ وارا)
- 8- اوم هريجي نمھ (روڄ ۾ ناش ڪرڻ وارا)
- 9- اوم آديايو نمھ (ڪشش ڪرڻ وارا)
- 10- اوم هوتري نمھ (پنڊا ڪرڻ وارا)
- 11- اوم ارڪايو نمھ (پوڄا ڪرڻ لائق)
- 12- اوم پاسڪريو نمھ (پرڪاش وارا)

هٿين ٻارهن نالن جو جاپ سوريه نمسڪار جي
 پهرين اِسٽيءَ ۾ هٿ جوڙي هڪ هڪ ڪري ڪرڻو
 آهي. سڀ کان پهرين هٿ جوڙي سوريه جي طرف
 ملهن ڪري هڪ نالي جو جاپ ڪري، هن آسڻ جي
 شروعات ڪرڻي آهي. سوريه نمسڪار جي ٻارهن
 اِسٽين جو ورڻن هن ريت آهي جو اسين ٺوهانڪي
 ڪري ٽيڪاريون ٿا جيئن ٺوهان ڪي چڻي طرح
 سمجهه ۾ اچي سگهي.

سڀ کان پهرين زمين تي فراسي يا ڪمبل
 وڇائجي ۽ هلڪا ۽ ڍلا ڪپڙا پائجن جيئن آسڻ
 ڪرڻ ۾ رڪاوٽ نه ٿوي.

ٻين اِسٽين: سوريه جي طرف ملهن ڪري
 ڪرڻ ڪي چڻي پٽي پير ملائي هٿ جوڙي

ڏاڏي ڀاسي، ساڄي ڀاسي گھوٽائي اُن ۾ اِسڦورتي
 آڻڻ گھرجي. اُن کان پوءِ هن طرح سان سڀ کان
 پھرين سوريم نمسڪار سان آسٺ شروع ڪري پوءِ
 ٻيھي ڪري ڪرڻ وارا آسٺ ڪرڻ کان پوءِ ٻيھي
 ڪري ڪرڻ وارا آسٺ ڪرڻ گھرجن ۽ سڀ کان
 پوءِ ٻيھي ڪري ڪرڻ وارا آسٺ ڪرڻ گھرجن.
 آسٺ پورا ڪري پوءِ پراڻاڻام ڪرڻ گھرجي ۽
 پراڻاڻام ڪرڻ کان پوءِ ڏيان ۾ وهڻ گھرجي. ان
 طرح ڪرڻ سان شير ۽ آتما جي اُنهي ٿيلدي ۽
 ڀرم آندڻ جي پراڻي ٿيلدي.

سوريم نمسڪار:- سوريم نمسڪار ارچنا ۾ آهي
 تہ ڪسرت ۾ آهي. هن ۾ چار يوگم آسٺ ۽ ٽي
 پراڻاڻام سمايل آهن. اُن سان گڏ اسين هن آسٺ
 دٿاران شڪتي ۽ پرڪاش سوريم پڳوان جي ارچنا
 ۽ پوڄا ۾ ڪريون ٿا جنهن سان اسان کي شڪتي
 ۽ شائتي پراڻت ٿئي ٿي. هيءُ پوڄا سوريم پڳوان
 جي ٻارهن ٿان جي ڄاڻ سان ڪئي وڃي ٿي
 جي هن ريت آهن :-

- 1- اوم مٽريايه نمھ (سڀ جو مٽر)
- 2- اوم روڊي نمھ (ساراهه جي يوگيم)
- 3- اوم سورايه نمھ (جڳت جو سنجاک)
- 4- اوم پانوي نمھ (پرڪاش ٽيٽر وارا)

ٻرم ٻوڄليم سواهي هن ساڌڪن کي مدد رائج
 هي ٻاري ۾ گيان ڏيڻ کان پوءِ چوڻ لڳا ته شريرو
 کي تندرست رکڻ تمام ضروري آهي ڇاڪاڻ ته
 شريرو دٿاران ٿي سڀ ڪم ڪاريون ڪيون وڃن
 ٿيون. شريرو جي تندرست رهڻ سان ئي اسين
 پرواڻا جو پڇڻ ڪري سگهون ٿا. ان ڪري شريرو
 کي تندرست رکڻ لاءِ ڪا به ڪا ڪسرت ڪرڻ
 تمام ضروري آهي. يوگه آسٽ ٻين سولي ڪسرتن
 کان وڌيڪ شريشن آهن ڇاڪاڻ ته ٿوري محنت
 ڪرڻ سان يوگه آسٽن دٿاران شريرو جي اندرين
 انگن کي ڪريباڻيل ڪري انهن ۾ وڌيڪ چڻي
 پندا ڪري سگهجي ٿي. يوگه ايماس دٿاران شريرو
 نروڳه رهڻ ٿو، بيماريون دور ٿين ٿيون. شاريرو
 ڪريائرن چڻي طرح سان هان ٿيون، هاضمو سٺو
 ٿئي ٿو، خون جو دورو صحيح طرح سان ٿئي
 ٿو، من ۾ شائتي ملي ٿي ۽ جيون ۾ اڻساهه وڌي
 ٿو. انهيءَ ڪري پنهنجي وقت آهر ڪجهه آسٽ
 ضرور ڪرڻ گهرجن. هاڻي اسين ٽوهان کي
 انهن آسٽن ڪرڻ جي وڌي ۽ ان مان ٿيندڙ
 فائدن جي باري ۾ ڄاڻ ڏينداسي.

آسٽ ڪرڻ جي شروعات ۾ شريرو ۾ لڳ ڀڳ اڻڻ ۽
 دور ڪرڻ لاءِ شريرو کي اڳيان، پٺيان ۽

فائدا :- هن مدر ا ڪرڻ سان اکين جي جوت
وڌندي چشمي جو نمبر گهٽجندو ۽ اکين جون
سڀ بيماريون دور ٿينديون. دل جي بيماري اولدي
۽ شير نروڳ، رهندو. هيءَ مدر اڃا انوسار سڀ
ڪري سگهو ٿا. هيءَ مدر ا ڪيترو به وقت ڪري
سگهجي ٿي .

(9) انگشت مدر :- ڏاڻي هٿ جي آڱوٺي کي
مٿي ڇولي بند ڪري هٿن جي آڱرين کي اهڙي
نموني ڦاسائڻ گهرجي جيئن ساڄي هٿ جي
ڏسڻي آڱر ۽ آڱوٺو مٿان اچي ڏاڻي آڱوٺي کي
ڇولين .

فائدا :- هن مدر ا ڪرڻ سان شير بر گرهي
ايندي ۽ زڪام دور ٿيندو ڪنگڙ اولدي. هيءَ
مدر ا 40 ملٽن تائين ضرورت پوڻ تي ڪرڻ
گهرجي .

(10) شڪم مدر :- ڏاڻي هٿ جي آڱوٺي کي
ڇٽلين آڱرين سان پڪڙجي . ساڄي هٿ جي
آڱوٺي کي ڏاڻي هٿ جي ڏسڻي آڱر سان ملائجي
۽ باقي رهيل ڏاڻي هٿ جي آڱرين کي ساڄي هٿ
جي بند مٿ سان ملائي سڌو جهلجي .

فائدا :- هن مدر ا ڪرڻ سان گلي جون سڀ
تڪليفون دور ٿينديون .

اڳئين سري کي اڱولي جي اڳئين سري سان ملائڻ سان هيءَ مدرا ٺهندي آهي.

فائدو :- هيءَ مدرا پرتويءَ وانگر پوشڪندڙ آهي. هن جي ڪرڻ سان ڪمزوري دور ٿيندي ۽ وزن خيترو ٿيڻ گهرجي اولڙو وڌندو ۽ هن ڀرسان رهندو. هن ۾ انساهه رهندو. هيءَ مدرا هر روز 40 ملت ڪرڻ گهرجي. سلهڙن کي هيءَ مدرا ڪرڻ گهرجي.

(6) سوريه مدرا :- هن مدرا ۾ ٻاج جي هوڙي اڱولي جي چڙواريءَ گنديءَ سان ملائڻو آهي ۽ ٻاج مٿان اڱولو رکي ٿوڙو دٻائڻو آهي.

فائدو :- هن مدرا جي اڀياس ڪرڻ سان ٿولهم گهٽجندي ۽ وزن شريڙ جي اڻوڻاڪ ۾ رهندو. جيڪي هونائسي کان پريشان آهن انهن کي هيءَ مدرا نيم سان روز 40 ملت ڪرڻ گهرجي.

(7) اڀان مدرا :- وچين آڱر ۽ ٻاج جي سرن کي اڱولي جي سري سان ملائجي ۽ باقي آڱريون سڌيون رکجن.

فائدو :- هن مدرا جي ڪرڻ سان شريڙ جي ڪلهن ۾ حصي ۾ رکيل مل ٻاهر نڪرندو ۽ خوب پسندو ايندو ۽ شريڙ سڌ ۽ نرم ٿيندو.

(8) پراڻ مدرا :- چيچ ۽ ٻاج جي سرن کي اڱولي جي سرن سان ملائجي ۽ باقي آڱريون رکجن.

فائدا :- هن مدر ا ڪرڻ سان واڌو سلبيتي سڀ
رو ۾ دور ٿيندا. شير جي ڪنهن به انگ ۾ نه ڪٽي
هوندي ته اها بلڪل بند ٿيندي. جوڙن جو درد
دور ٿيندو. ان رنگ جو اثر به هن مدر سان دور
ٿيندو.

(3) آڪاش مدر :- وچين آڱر کي آڱوٺي سان
ملائجي ۽ باقي آڱريون سڌيون رکڻ سان هيءُ
مدر ٺهندي آهي.

فائدا :- هن مدر ا ڪرڻ سان ڪن جون سڀ
تڪليفون دور ٿينديون.

(4) شونيم مدر :- وچين آڱر کي آڱوٺي جي
چوٽ گدي سان ملائي ۽ مٿان آڱوٺو رکي ٽوڙو
۽ باقي آڱريون سڌيون رکجن.

فائدا :- هن مدر ا ڪرڻ سان ڪن جون سڀ
بيماريون دور ٿينديون. ڪن جو سور بڪڏم بند
ٿيندو. ڪن جو وهڻ، ڪن جي ٻوڙاڻ ۽ ٻيون
تڪليفون دور ڪرڻ لاءِ هيءُ مدر اچوڪ آهي.
هيءُ مدر 40 ملٽ ڪرڻ گهرجي. پراڻي بيماريءَ
جي حالت ۾ ڇڏو وقت ڪرڻ جي ضرورت آهي.
هيءَ حالت ۾ تڪليف هٽڻ ئي ٿي هيءُ مدر ا ڪرڻ
گهرجي.

(5) ڀرڻوي مدر :- ٽئين نمبر واري آڱر ڀاڄ جي

انهن آڱرين کي الڳ الڳ طرح سان ملائڻ سان الڳ الڳ مدراڻون ٺهڻ ٿيون. هنن مدراڻن مان اليڪ فائدا آهن. ڏيان ۾ وهڻ وقت پٽي هٿ سڌا ڪري کولي ڪوڏن تي رکڻ گهرجن. ان وقت هٿ جي هٿيلي مٿي هڻي. هاڻي اسين الڳ الڳ آڱرين کي آڱوٺي سان هلائي الڳ الڳ مدراڻون ٺاهينداسين.

(1) گيان مدرا :- ڏسڻي آڱر ۽ آڱوٺي جي اڳئين صري کي ملائڻ سان هيءَ مدرا ٺهڻدي آهي باقي ٽي آڱريون بالڪل سڌيون رکبيون. هيءَ مدرا ٻنهي هٿن سان ڪرڻي آهي.

فائدا :- هن مدرا کي ڪرڻ سان من ايڪاگر ٿي ڏيان ۾ لڳندو، سمورڻ شڪتيءَ ۾ واڌارو ايندو، دماغ کي طاقت ملندي، دماغ ۽ نسن سان لاڳاپو رکندي ڪمزوريون دور ٿينديون، نلڻ سٺي ايندي. هن مدرا جو ايباس وڌياري ۽ ڏيان ڪنڊڙن جي لاءِ فائدي وارو آهي. هيءَ مدرا ويهي، ٻيٽي يا ڪيترو به وقت ڪري سگهجي ٿي. هيءَ مدرا سڀ ڪري سگهون ٿا.

(2) واڳو مدرا :- هاڻي ڏسڻي آڱر کي آڱوٺي جي آري گڏيءَ سان هلايو ۽ آڱر جي مٿان آڱوٺو ڪورو ڊهايو. هيءَ مدرا 40 منٽ ڪرڻ گهرجي.

چڪي ٿي. ان مان ساڌڪ ڪي تمام گهڻو ڦاٽندو
 ملي ٿو. هيءَ چڪمڪي شڪتي ساڌڪ ڪي مٿي
 چاڙهڻ ۾ تمام گهڻي مدد ڪري ٿي. انهيءَ
 ڪري آسٽ ۾ آرام سان ۽ سٺو وهڻ تمام ضروري
 آهي. ٻئيءَ جي ڪنڊي ڪي سٺو رکي وهڻ،
 هلڻ ۽ گردن ڪي سٺو اونچو رکڻ سان آتم
 وشواس وڌي ٿو ۽ شير فروڳ رهڻ ٿو.
 ٻرم پوڄن سواهي جن ساڌڪن ڪي آسٽ جي
 ٻاري ۾ گيان ٿيڻ کان پوءِ ڪين ڏيان پوڄ ۾
 سهايو مدد ڏيڻ جي ٻاري ۾ گيان ٿيڻ لڳا. ميدراڻن
 جو اسانجي مانسڪ ۽ شارپرڪ سواسٽيم ۽ ٻڌيءَ تي
 گهرو اثر پوي ٿو. ڏيان ڪرڻ سان گڏ ساڌڪ
 مدد ڏيڻ جو اڀياس ڪري ٻيو ڦاٽندو وٺي سگهي ٿو.
 سواهي جن چوڻ لڳا ته اسانجو شير پندڙن تڙن
 جو ٺهيل آهي. اهي تڙ آهن اگني وايو، آڪاش،
 پڙڙي ۽ جل. اسانجي هٿ جي پندڙن ٿي آڱرين
 ۾ اهي تڙ الڳ الڳ سمايل آهن. هٿ جي آڱولي
 ۾ اگني تڙ آهي. آڱولي جي ڀرسان واري پندڙن
 ۾ سڙي آڱر ۾ وايو تڙ آهي. وچين سڀ کان وڏي
 آڱر ۾ آڪاش تڙ سمايل آهي. ٽين آڱر جهڙي ٻاڄ
 چٽو آهي ان ۾ پڙڙي تڙ سمايل آهي. سڀ کان
 ننڍي پندڙن آڱر جهڙن ڪي چيچ چٽو آهي ان ۾
 جل سمايل آهي.

ان ڪاٻو ۽ ٻيو ٻوڏيل ٻوڏيل جن ڪين ٻوڏيل
 ساڌا جي ٽئين سوڀان آسڻ جي ٻاري ۾ ڪين
 ٻيڻ لڳا.

آسڻ ۽ ٻوڏيل ساڌا لاءِ هڪ ٻيڻ آسڻ طيءَ
 ڪرڻو ٻوڏيل ۽ اهو آسڻ ايڪائيت وارو ۽ شاليت
 هٿن گهرجي. ڪنهن ڪنڊ ۾ يا ڇت تي اهو آسڻ
 ٺاهيو. اتي ڪش، آسڻ يا ڪمبل يا ڪوبه ڪپڙو
 ڪپڙو وڇائجي. ان آسڻ تي ٻوڏيل آسڻ يا ارد
 ٻوڏيل آسڻ، آڻي ٻوڏيل ماري سگهجي ٿو آسڻ ۾ ٻوڏيل
 ارد ٻوڏيل آسڻ ٻوڏيل ساڌا لاءِ سڀ ڪنهن وڌيڪ
 سهوليت ڀريو آهي. اهو هن ريت ڪرڻ گهرجي.
 ساڄي پير کي چڪي اندر رکجي ۽ ٽانڻو پير
 ساڄي ستر تي رکڻ ڪپي. هن طرح وهڻ سان
 اهو ٻوڏيل رکڻو آهي ته ٻوڏيل جو ڪنڊو ٻاڪل
 سڌو هجي. ڪمر ڇائيءَ جو ٻوڏيل حصو ڪردن ۽
 سر هڪ لائين ۾ هٿ ڪين. شير نه گهڻو اڪڙيل
 هجي ۽ نه ئي گهڻو ڇاڻو هجي. هن طرح ڇڏڻ
 ساڌڪ ٻوڏيل ۾ وهي ٿو ٻوڏيل دماغ مان وڌو
 شڪتي اوي مورو ڏئي جي سو ڪيم نارين ڏٺارن
 هٿ پرواهت ٿئي ٿي ۽ ٻوڏيل ٻوڏيل شير
 جي سڀني الڳ ۾ ٿو هجي وڃي ٿي ۽ ٻوڏيل
 هن کي اندر جي طرف ڪشش ڪري

پڳوان هونڪي ديكشا چون ٿا ٿي. پڳوان ٻڌ سندس
 دل جا پاڻ سمجهي ويا. سندس شلڪا دور ڪرڻ
 لاءِ جڏهن ٻڌي دفعي آيا تڏهن راجا کي آڳيا
 ڪيائون ته اسين ڪير ٿي ڪاٺينداسين. راجا وڌي
 شردا ۽ سڪ سان سون جي ڪتوري ۾ ڪير ٿي ڪٿي
 آيو. پڳوان پنهنجو برتن اڳيان ڪري راجا کي
 ڪير ٿي ان ۾ وجهڻ جي آڳيا ٿي. تنهن تي راجا
 پڳوان کي ويٺي ڪري عرض ڪيو ته پڳون هي
 برتن ته ميل سان ڀريل آهي هن ۾ ڪير ٿي وجهڻ
 سان اها گندي ٿي ويندي. انهيءَ ڪري آڳيا ٿي ۽
 ته پهرين هن کي صاف ڪريان پوءِ ڪير ٿي جهوان.
 تنهن تي راجا کي پيار سان سمجهائيندي پڳوان
 چوڻ لڳو ته جيئن گندي برتن ۾ امرت روپي
 ڪير ٿي وجهڻ سان اها بيڪار ٿي وڃي ٿي تهڙي
 طرح مل وڪڻ واري هرديه ۾ نام روپي ٻج به
 بيڪار ٿي وڃي ٿو. ديكشا وٺڻ کان اڳ هرديه ۽
 انٿوڪرڻ کي شت ڪرڻ ۾م آوشيڪ آهي.
 هي درشتانت ٻڌي جڳياسن کي ۾م پوجيه
 سوامي جن جي سکيا چڱيءَ طرح سمجهه ۾ اچي
 ويئي ۽ ۾م پوجيه سوامي جن کي وشواس
 ٿي پيا ٿيون ته سندن آديش انوسار ۾م ۽ نيم جي
 ساڌنن جو چڱي طرح دل و جان سان پالڻ ڪري
 پنهنجي انٿوڪرڻ کي شت ڪندا.

مهاڻاڻون ۽ ايشور جا پيارا هن راهه تي هليا آهن
 سڀني اهي ساڌن ڪري منزل ٻائي آهي. پوءِ ٻئي
 هنن آهن ساڌنن کي ڀر ۽ ٽيم جو ٺاڻو نه ٿيو آهي.
 هن راهه ۾ اندر جي صفائي تمام ضروري آهي.
 ان بنان منزل تي پوڃي نه سگهيو. سامي صاحب
 اندر جي صفائيءَ جي باري ۾ چيو آهي ته :-

گر گم جنون ڪيو، شيشو شت اندر جو،

الهي اکر ديو هو تڏهن پرلاءِ ڀيو،

الدر ٻاهر هڪڙو، ڏسي ڪين ڀيو،

ڪارج ست ٿيو، ”سامي“ تڏهن ساڀر س جو.

مٿيون دوھو ٻڌائي جڳيا سن کي چئيءَ طرح

هيءَ ڳالھ سمجھائڻ لاءِ پوءِ پوڄيم سواءِ جي جن

ڪين هليون درشتاڻ ٻڌايو :-

درشتاڻ :- هڪ راجا پڳوان ٻڌ جو شرڙاو پڳت

هو. سندس پريم جي ڪري پڳوان ٺٽاڪت هن وقت

وقت ۾ وقت ايندو رهندو هو. راجا به دل و جان

مان ٻڌ پڳوان جو ادر ستڪار ڪندو رهندو هو.

هڪ دفعي راجا ٻڌ پڳوان کي ويٺي ڪٿي ته کيس

ديکڻا ڏين. پڳوان کيس چيو ته اڃا ديكڻا ٿيڻ

جو وقت نه آيو آهي. اهو ٻڌي راجا ٿاڌو ڊکي ٿيو.

ڇڻ لڳو ته مان پڳوان جو پريم شش آهيان.

ن دل و جان سان شيوا ڪريان ٿو پوءِ ڇا ٿي

نر ٿيڻ ڪري ٻڌايو آهي ته :-

”هي ارجن ! تون پنهنجو من مون ۾ لڳاءُ،
منهنجو پيڳت ٿي، منهنجي پوڄا ڪر ۽
مون کي ٿي پوڄا ڪر. ائين ڪرڻ سان
تون مون کي ٿي پوڄا ٿيندين. اها مان
تو سان سڄي پرڻگيا ڪريان ٿو ڇاڪاڻ ته تون
منهنجو ڀرم ڀيارو سکو آهين.“ (65)

يم ۽ نيم جي هاري ۾ ڪو اي سمجهائڻ کانپوءِ
شري پارگوا صاحب ڀرم پوڄي، سواهي جن ڪري
هٿ جوڙي ويٺي ڪئي ته پوڄه ساڌنا ڪرڻ لاءِ
نيم ۽ یم جي ساڌنن کي ڪرڻ جو ڪهڙو هوش آهي؟
ڀرم پوڄي، سواهي جن جيڪي اسين کي سمجهائيندي
چيو یم ۽ نيم جي ساڌنن جي ڪرڻ سان اسان جو
انتھ ڪرڻ شڪ ٿئي ٿو. انهن ساڌنن دٿارا اسان جو
من ڦرل ٿئي ٿو. جيئن ڪسان ٻج پوکڻ کان اڳ
کيت ۾ هر لائي ڪاڍ وجهي ان کي تيار ڪندو
آهي تڏهن کان پوءِ ٻج ڦٽندو آهي ۽ سلا
نڪرندا آهن. بنا کيت جي تيار ڪرڻ جي ٻج
وجهو ته اهو وڻ وڻ ويٺو. ان مان ڪوبه فائدو
نه ٿيندو. انهيءَ ڪري هن ڀلائي جي پانڌيڙي کي
پرماٽما کي پاڻ لاءِ پوريئن انهن ساڌنن دٿاران
پنهنجي هر ڏينھن کي تيار ڪرڻو ٿيندو. جيڪي سلت

ست پرش نه ملن نه ايڪانت ۾ رهڻ گهرجي پر
 ٿمڙو ڪٿي ماڻهون کان سدائين پاسو ڪرڻ گهرجي ؛
 پلي آهي اسان جا سڱا سڀيڙي هجن. اهڙي طرح
 ملن ٿا ته ڪي ٻڙهڻ گهرجي، گدن ٻڙهڻ
 ڪي هٿ ۾ نه لڳائي.

(5) ايشور پريٿيدان :- ايشور ۾ اٺوت وشواس
 رکڻ، ان جي شرڻ ۾ وڃڻ ۽ ان کي پرايٽ ڪرڻ
 جي لکن ڪي ايشور پريٿيدان چئجي ٿو. هيءُ
 مالش ديته اسان کي ملي صرف اٽل ساڪيٽڪار ۽
 پرماتما کي پاڻ لاءِ آهي. هن چولي ۾ اسين
 پرماتما کي پاڻي سگهون ٿا. پرماتما کي پاڻ لاءِ
 سڀ کان ضروري آهي ان ۾ وشواس ۽ ان جي
 ستا ۾ وشواس. جڏهن وشواس ڪيو اٿهين ٿي پاڻو.
 سامي صاحب جن پڻ هيئن چيو آهي :-

”وڏو جان وڏا ساهه، سامي سڳو ڪون ڪون ؛
 ويد پراڻ مٿي ڪري، ڪڍيو اهو وراهه،
 اتر مڪه اچي ڪري، سمجهي ڪو سماه،
 چڏ وڌائين واهه، نه سمجهي مٿي سڀرين.“

انهيءَ ڪري جڳياسوه کي پرماتما ۾ پورو نشيڻو
 ٿي، دل ۾ ان کي پاڻ لاءِ تڙف پيدا ڪري ۽
 اٺ شرڻ ۾ وڃڻ گهرجي. شري ڪرشن پڳوان
 پڳوت گيتا جي ارڙهين آڏيا ۾ ارڃن کي

(4) سواڌ ڏاڍايم :- ڌرمي ڪوئڻن جي پاڪ ۽ ستپرش جي سنگت کي سواڌ ڏاڍايم چيو ويو آهي. پنهنجي من کي ايشور جي چرٽن ۾ لڳائڻ لاءِ ۽ هن کي ڊوٽر رکڻ لاءِ نيم سان ڌرمي سنگت جو پاڪ ڪرڻ گهرجي ۽ ستپرش جي سنگت ۾ رهڻ گهرجي. جڏهن اسين رامايڻ جو پاڪ ڪريون ٿا تڏهن اسين مهرشي والميڪ جي چرٽن ۾ ويهي مريادا ڀر شوتر شري رام جو درشن ٿا ڪريون ۽ سندس گڻ گڻ ٿا ٻڌون. جنهن وقت اسين شريمد گيتا جو پاڪ ٿا ڪريون تڏهن اسين مئيشور ڀڳوان شري ڪرشن جي ڊوٽر چرٽ ڪمان ۾ ويهي سندس مڪاروند مان گيتا روڻي ااوڪ ٿو ڪيان ٿا ٻڌون. جنهن سان هيءُ چيو آيا مڪت ٿي ڀرم ڌام کي پراپت ڪندو. چوندا آهن ته ”جهڙو سنگهه ٿهڙو رنگهه.“ انهيءَ ڪري سدائين ست ڀرشن جي سنگت ۾ رهجي ۽ نيٺڪ اڄ ڪوئيءَ جي سنگت کي پڙهڻ گهرجي جيئن اسان جو هن نرمل ٿئي من تي سنسڪارن جو گهرو اثر پوي ٿو. ستوگڻو ست ڀرشن جي سمپرڪ ۾ اچڻ سان هن شائتي ملي ٿي ۽ ٽموگڻي ماڻهن جي سمپرڪ اچڻ سان هن تي برا سنسڪار پون ٿا ۽ شانت رهڻ ٿو. ان ڪري سدائين سٺن ويچارو ڀرشن جي سنگت ۾ رهڻ گهرجي جيڪڏهن

ٻياٻان ۾ من جي جهولي پياس پڄوائڻ لاءِ وڌيڪ
 ڊوڙ ٿو رهندو. پر ڪنهن وقت هن وٽ سنڌو
 اچي ويو ڪنهن وقت هي سلساري ٻيڌارڪ ڏوڙ
 سمان نظر ايندا. ان لاءِ انسان کي گهرجي ٻئي
 جي پاڻ سان ريس نه ڪري سائينءَ در اها ٻيڌار ٿا
 ڪري نه —

”سائين اٿا ديچئي جان ۾ ڪٿل سماءِ،
 مٿن پي پوکا ٿا رهون، ٺهين ساڌو ڀوڻا جاءِ.“

(3) تب :- انسان جي جيون ۾ ٿاها چاڙها ۽ دڪم
 سڪم ايندا رهندو آهي. سڀ ٿيلهن هڪ سمان نه
 رهندا آهن. جيئن ٿيلهن کان پوءِ رات ۽ رات کان
 پوءِ وري ٿيلهن ايندا آهي، تيئن دڪن ٻليان سڪم
 ۽ مڪن ٻليان دڪم ايندا رهندا آهن. پر ڪرڻي
 پوريون ٿيندڙ آهي. ڪڏهن گرمي نه ڪڏهن سردي
 آهي. هي جڳر نه ڪلندو رهندو. انهيءَ ڪري
 حڪيم جي دٻاءُ ۾ ئي ۽ ٿيڻ ۽ ٿڌيءَ کي خوشيءَ
 ۾ نه ڪرڻ گهرجي. نه دڪم ۾ گوهرائڻ گهرجي نه
 سڪم ۾ ٽوڪڻ گهرجي. سدا سر پاڙ رکي سڀ ان
 وقت جي وقت جو ڪم سمجهي صبر سان سوچ
 ۽ ڪم ۾ ڪم ڪري سگهي ٿي ٻيڌار ڪرڻ ۽
 ٻين کان روزگار کي ئي لب چاهو

پر ماتما جي نواس جو سنگواسن آهي، جي ان ۾
 گندا ويچار هوندا ته ان گندگيءَ ۾ پر ماتما ڪيئن
 رهي سگهندو؟ ان ڪري ساڌڪ کي دل ۾ ڪڍڻ
 ۾ اڻوڻر ويچارن کي جڳهه نه ڏيڻ گهرجي. شريمد
 گيتا جي پندرهن اڌياءَ ۾ شري ڪرشن ڀڳوان چيو
 آهي ته جن پنهنجو انٽهڪرڻ شد نه ڪيو آهي
 اهڙا اڳيانجي پوش پتن ڪندي به ان آتما کي
 ڏٺا ڄاڻن.

(2) سلتوش :- جيڪي ملي ان ۾ خوش رهڻ.
 گوڙو اوپ نه ڪرڻ ۽ گهڻي ترشڻا کان بچڻ کي
 سلتوش چيو وڃي ٿو. جيستائين سلتوش نه آيو
 آهي تيستائين هن مايا چار ۾ پڪندو رهندو ۽
 جيستائين هن ۾ شائتي نه آئي آهي تيستائين هن
 ايشور جي چوڻن ۾ نه لڳندو. سنت ڪبير
 سلتوش جي موهڙو کي سمجھائيندي هيءُ دوهو
 چيو آهي.

”گوڏن، گج ڏن، ٻاجهي ڏن، اور رتن ڏن کان،
 جب آوي سلتوش ڏن، سڀ ڏن ڌوڙ سمان.“

ڪبير صاحب چوي ٿو ته انسان وٽ هاڻي، گوڙا
 ۽ ٻلي هيرن جواهرن جي کاڌ هجي پر جيستائين
 ان وٽ سلتوش نه آيو تيستائين هو اڃان به وڌيڪ
 پرايت ڪرڻ لاءِ هر گم ترشڻا وانگر هن سلسلار جي

ڪرڻ. گيتا جي ٽئين اڌ ۾ شري ڪرشن ڀڳوان
ارجن کي ڪرم جو گنه سمجھائيندي چيو آهي ته
ايشور پراپتيءَ جي راهه ۾ ڪام وائسا ساڌڪ لاءِ
سڀ کان وڏي رڪاوٽ آهي. انهيءَ ڪري شري
ڪرشن ڀڳوان ارجن کي چوي ٿو ته هي ارجن!
توڻ پوريائين اندرين کي وس ۾ رکي گيان ۽
وگيان کي ناس ڪندڙ هن پاڻي ڪام کي سمورو
بل لڳائي ماري ڇڏ.

5- اڀر بگرهه :- ڏن گڏ ڪرڻ جي لالچ جو آياڳه
ڪرڻ، ڪيترو نه ڪشت اچي پر ڪلهن کان نه دان
نه وٺڻ. دان وٺندڙ هميشه دين رهي ٿو.

يم کان پوءِ رشي راج انتهڪرڻ جي پوئوڻا لاءِ
پنج نيم ٻڌايا آهن جن جي ڌار ڌار ڪرڻ سان اڀياسيءَ
جو من شد ٿي پر مالما جي چرڻن ۾ آسانيءَ سان
لڳي سگهندو. اهي نيم هن ريت آهن :-

(1) شوچ (2) سلتوش (3) نيب (4) سواڌ يابم
(5) ايشور پوڻيڌان.

(1) شوچ :- شري ۽ هرديءَ کي پوتر رکڻ، نيم
سان سنان ڪري شوبه جي صفائي رکڻ، ڪپڙا
صاف رکڻ ۽ پهلنجي آس پاس صفائي جو ڌيان
ڪڻ پادرين صفائي آهي. دل ۾ سهلي لاءِ سدياونا
وتر ويچار رکڻ اندر جي صفائي آهي. هرديءَ

(1) یمر (2) نیم (3) آسٹ (4) پراٹایام (5) پرتھار
(6) ڈارٹا (7) ڈیان (8) سماڈی .

انھن مان ڀوريان پنج ٻاهريان سادن آهن ۽
ڀويان ٽي آنتوڪ سادن آهن. انھن سادن ۾ ٻا يو گم
سادا ڀورڻ نه ٿي سگھندي. انهيءَ ڪري انھن
سادن کي گھراڻيءَ سان سمجھڻ جي ضرورت
آهي.

(1) ۾ معنيٰ ٿيا ڳوٺ. من ڪي نرمل ڪرڻ لاءِ
اسان ڪي دل مان وڌيڪ ڀاءُ، اڍو ڪا ۽ موهر ٿيا ڳوٺ ڀونڌو.
ان لاءِ ۾ جا پنڃ سوڙان چيا ويا آهن جي هن
ويت آهن؛

1- اھلسا :- ڪنھن بہ جيو کي من، وڃڻ ۽ ڪرم سان چوٽ يا نقصان نہ پهچائڻ. هرديس ۾ جيو مائٽ لاءِ پيار ۽ ديا هئڻ.

2- هن، وچن ۽ گرم سان سڃاڻي ۽ سان هلڻ.
ڪوڙ، ڪپٽ ۽ مڪاري دل مان ڪڍي ڇڏڻ.

3- ڪلهون ٻئي جي شيءِ کي چوريءَ يا زبردستيءَ سان نه وٺڻ، نه ئي اُن کي ڀرايت ڪرڻ جي چاهه ڪرڻ.

4- پرهمچريه :- من، وچن ۽ گرم سان ګلون
نانون به واسدا يا بري نظر سان نه ڏسڻ. ست ۽
سليم سان رهي پهلجي بل ۽ ويري جي رکشا

سان جو رڻ کي ”يوگه“ چئجي ٿو ۽ جن ساڌن
دٿاران هن آتما کي پرماتما سان جوڙجي ٿو ان کي
”يوگه ساڌنا“ چئجي ٿو.

هيءَ پيادي آتما جسم جلمائڻو ڪان پهلجي
پر پرماتما سان ملڻ لاءِ ترقي رهي آهي ۽
اها پياد صرف هن منهن جسم ۾ ئي پورڻ ٿي
سگهي ٿي. ان ڪري جي سڀ کان پهرين ڪوچ
پڳوان ڪپل مٺيءَ ڪئي. شري ڪپل مٺيءَ جسم
کان ٿي سڌ هو. هن جسم ولندي ٿي پهلجي ماما
ديوهوتيءَ کي گيان ڏيئي مڪتي ڏياري. شري
ڪپل مٺيءَ گهور ٽپسيا ڪري اها ڪوچ ڪئي ته هن
سلسار ۾ پهلجي ٿڌو آهن جن مان چوويهه جر ٿڌو
آهن ۽ هڪ چيٽن ٿڌو آهي. ان چيٽن ٿڌو جي
شڪتيءَ سان ئي باقي چوويهه ٿڌو چلائمان آهن.
اهو چيٽن ٿڌو آهي ”آتما“.

ان کان پوءِ رشي پانڊلي ان آتما جو ساڪشائڪار
ڪرڻ لاءِ گهور ٽپسيا ڪئي. تمام گهڻي جاکوڙ ڪرڻ
کان پوءِ ان کي انم ساڪشائڪار ٿيو. جن ساڌن
دٿاران کيس انم ساڪشائڪار ٿيو ان جا ڪل اٺ انگ
آهن ان ڪري ان کي اشتهانگهه يوگه چون ٿا. رشي
پانڊليءَ جي اشتهانگهه يوگه جا اٺ انگ هن طرح

ڀرم ڀوجليم سواهي جن هن ڀرم ڀڳت جي لڳن
 ۽ يوگم اڀياس ۾ اڏوت آستا ۽ ڀر اڀڪار جي ڀاونا
 ڏسي ڏاڍو خوش ٿيا ۽ کيس آگيا ڏ ڏاڏون ته ڀلي
 سامگري ڄڻائي. بس ٿورن ڏينهن ۾ ڪسرت جون
 سڀ سويڌاڻون ميسر ٿي ويئون. هاڻي هي آستان
 نوجوانن لاءِ آڪرشن جو ڪيندر بڻجي پيو. نوجوانن
 جو تعداد وڌي وڌندو. ڀرم ڀوجليم سواهي جن
 پاڻ خود هر هڪ نوجوان کي ڪسرت ڪرڻ جو
 صحيح طريقو ٻڌائي سندن مارگه درشن ڪندا
 هئا. ڀارگوا صاحب ته سواهي جن سان ڀرم ڀڳت
 هليومان وانگر هميشه انگهه سنگهه سواءِ هوندو هو.
 سو هڪ ڏينهن هن ڀرم ڀوجليم سواهي جن کان
 پڇيو ته ستگر و مهوراج اسان کي يوگم ساڌنا کي
 سمجهڻ جي گهري ڀياس آهي. اسين اهو سمجهڻ
 ڏا چاهيون ته يوگم ساڌنا جو ارت چا آهي؟ ۽ اها
 ڪهڙي نموني شديا سان ڪرڻ گهرجي ۽ يوگم
 ساڌنا جو ڪرڻ گهرجي؟

ڀرم ڀوجليم سواهي جن ڀرم گياني ۽ سچا ست
 ڀوگي هئا. سو کين يوگم ساڌنا جي باري ۾
 گهرائيءَ سان سمجهاڻيندي چيائون ته اسين ڀورين
 توهان کي يوگم ساڌنا جو ارت سمجهايون ٿا:-
 ”يوگم“ اکر جو ارت آهي ”جوڙڻ“. هيءُ جيو آتما
 ڀرماتما جو انش آهي، اُن جيو آتما کي ڀرماتما

ڀر سن ٿيا ۽ کيس چيائون ته اسين ٿو هالجي هن
ڀرستار تي ٻڌي خوش ٿيا آهيون. سهاڻ کان ئي
هيءُ شب ڪاريءَ آرنپ ڪيو. ٿوهان صبح جو ليڪ
5 بجي هن اسٽان تي اچيو، اسين به هتي ليڪ
ٽائيم تي پهچي ويٺاسين.

ٻئي ڏينهن صبح جو پارگوا صاحب جي اچڻ
کان اڳ ئي ڀرم ڀوجليءَ سوامي جن هون جي سڄي
ڌياري ڪري ڇڏي هئي. پارگوا صاحب جن جي
اچڻ تي کيس چيائون ته پاڻي ڪو به شپ ڪرم
ڪوڻ کان اڳ ڀرمالما جي آشيش وٺڻ لاءِ ۽ ڪاريءَ
جي ٺرو گهن سڏي لاءِ هون ڪرڻ گهرجي. سو
سڀ کان اول هون ڪيو ۽ پوءِ اڄ کان ئي يوگ
اڀياس آرنپ ڪيو. سهيلي شرڏا ۽ سک سان ويدڪ
وڌيءَ اڻوسار هون ڪيو ۽ يوگ اڀياس جي سکيا
آرنپ ٿي.

شري پارگوا صاحب ڪجهه ڏينهن جي يوگ
اڀياس کان پوءِ ڀرم ڀوجليءَ سوامي جن کي عرض
ڪيو ته سائين! جي ٿوهان جي آگيا ٿئي ته يوگ
اڀياس سان گڏ ويڙيام سيکارڻ جو به ڀرپلڻ ڪريون.
ان لاءِ رنڪس، گهوڙيون ۽ ٻي ڪسرت ڪرڻ جي
مڪري جٽايون، جيئن اڄ ڪلهه جا جوان هتي اچي
تبت ڪري ٿوهان کان يوگ ساڌنا جو گيان ڀرائي
لفڙستي ۽ آتما جو وڪاس ڪن.

شري پارگوا صاحب جي ڀوڳه ساڌنا ۾ رچي هئي.
 اڪثر هو صاحب ڀرم ڀوجليه سوامي جن کان ڀوڳه
 اڀياس جي باري ۾ ڀرشن ڀڄند و رهند و هو. جڏهن
 هن ٽو ته ڀرم ڀوجليه سوامي جن کي به ڀوڳه اڀياس
 ۾ نه صرف رچي آهي پر گهرو گيان به آهي تڏهن
 هڪ ٽينهن ڊڄندي ڊڄندي سوامي جن کي ويٺي
 ڪري چيائين ته سائين مون کي ڀوڳه ساڌنا سگھ
 جي هن ۾ پياس آهي. پر شام جو جڏهن مان اڃان
 ٿو تڏهن ڀريمين جي ڀيڙ لڳي ڀيڙي هوندي آهي.
 ان وقت هر ڪو ڀريمي چاهيند و آهي ته هـ و توهان
 جي چورن ۾ گهڻو وقت ويٺي توهان جي ڀرشن
 جو آئند وٺي ۽ امريت وڃن ٻڌي. ڪي ڀريمي
 وري ان وقت ايڪانت ۾ ڀنڀڙون سمسڀاڻون ڪڍي
 توهان کان مارڳه ڀرشن وٺڻ چاهيندا آهن. مون کي
 به توهان ڪي ڪجهه ڪرڻ لاءِ ڪلاڪن جا ڪلاڪ
 انتظار ڪرڻو پوندو آهي. ان ڪري شام جي وقت
 اها پياس پوري نه ٿي سگھندي. توهان جي هونتي
 ڪر يا ڪريو ته مان صبح جو ڀرپات جي وقت
 توهانجي شيوا ۾ حاضر ٿي هن گيان جي گهڻا
 ٽپي اچي لڳيان.

ڀرم ڀوجليه سوامي جن پارگوا صاحب جي
 شرڏا ۽ ڀوڳه ساڌنا سگھ جي جڳياسا ٽسي ٽاڻ

در شتالت ٻڌائي ڀرم ڀوجليہ سوامي جن ڀريمين
 کي چوڻ لڳا ته جي توهانجي ايڏي اونچي پاوا
 آهي ۽ توهان اهو سنگاپ ڪيو آهي ته ستڱرو
 مهر اڃ جن جو مندر لهڻ گهرجي ته توهان جو اهو
 سنگاپ ضرور سڌ ٿيندو. اهڙي نموني ڀريمين
 جي مابوس دلين ۾ وري ڏئين آسا جاڳي ته هڪ
 ڏينهن هتي به سنڌ وانگر امراڻو جهڙي درٻار
 لهندي .

آسا گنج ۾ ستسنگ ڪندي ڀريمين جي پيڙ
 ويٺي ٿي وڌندي. سڪايل ڀريمي ڀري ڀري کان
 گهي ڀرم ڀوجليہ سوامي جن جي سڳوري درشن
 لاءِ اچي سندن امرت وچن ٻڌي ٿن هن لارڻ لڳا.
 انهن ڀريمين مان شري پارڳوا صاحب انجنيئر،
 جو هاڻي ٻاٽا ۾ رهندو هو، سو نعت نيم سان شردا
 سان سندن ستسنگ ۾ اچڻ لڳو. هر روز ستسنگ
 کان پوءِ رڪجي ڀرم ڀوجليہ سوامي جن جي شيوا
 ڪندو هو. اهڙي نموني شيوا ڪندي ڪندي ڀرم
 ڀوجليہ سوامي جن جي ويجهو اچڻ لڳو ۽ سوامي جن
 جي به سندس مٿان ڪريا جي نظر هئي. ڀرم ڀوجليہ
 سوامي جن جو هيءُ شميم شرداو هٿ سان گڏ
 گيانوان به هو. هن جي هيءُ دلي نما هئي ته هليمان
 مڃي سدا ستڱرو مهر اڃ جي چرڻن ۾ رهان .

ٻڪاريءَ دين من ٿي هت وڌاڻي ڪانئس دان
 گوريو. سين جي دل ديا سان ڀرجي ويئي ۽ ان
 کي ڪجهه ڏيڻ لاءِ ڪوٺ جي ڪيسي ۾ هت وڌائين
 پر ڪيس ڪيسي ۾ ٻڌون نه مليو.

سين ڏاڍو شرمندو ٿيو ۽ هو وڏي آڱڻ ۾
 ڦاسي ڀريو. ڪجهه وقت وسميه ۾ پوڻ ڪانڊو هـن
 ٻڪاريءَ جي طرف نهاريو ۽ هن جا ٻئي هت هٿن
 ۾ جهلي چيو ته اڄ مان پنهنجو ٻڌون گهر ڀليجي
 آيو آهيان انڪري مان توکي ڪجهه به نٿو ڏيئي
 سگهان. مان ڏاڍو شرمندو آهيان. دوست دل ۾ نه
 ڪجانءِ.

ٻڪاريءَ جي اکين مان ٻه ڳوڙها ٻري اچي
 هيٺ پيا. هن وڏي پنهنجاٺپ مان سين طرف
 نهاريو ۽ سندس چن تي هلڪي مسڪراهٽ آئي.
 هو ٻڌي هٿن سان سين جي هٿن کي آهستي
 دٻائي چوڻ لڳو ته شرمندي ٿيڻ جي ڪا ڳالهه
 ڪانهي. مونکي اڄ ڳوڙو ٿي مليو، جنهن جو ملهه
 پئسن کان به ڳوڙو آهي. ايشور شل توهانکي
 وڌائي ويجهائي.

ٻڪاري ته هليو ويو پر سين اُٿي ڪجهه وقت
 واٽڙن وانگر بيلو رهيو. هن کي لڳو ته دان هن نه
 به ٻڪاريءَ کيس نه ڏنو.

ڪي محبور سمجهندا هئا، سڀني ڀرين جي اها
 دلي تمنا هئي ته حيدرآباد وانگر سوامي جن هڪ
 وصال آشرم جي اسٽاپا ڪن. پر مڙجيه سوامي
 جن سندن هن جا پاڻ سمجهي ڪين چوندا هئا ته
 سنت ۽ ڀڳوان ته صرف پاڻو جا بڪيا ٿيندا آهن.
 توهان جا هيءَ شُرڏا ۽ ڀڳتيءَ جا پاڻو اسان لاءِ لکن
 کان مٿي ملهائڻا آهن. توهين دل وٺي ڪريو. دکن
 پليان سکر ۽ رات ڪالپوءِ ٽيلون اوشيه ٿيندو. جڏهن
 هو ٽيلون نه رهيا تڏهن هي ٽيلون به گذري
 ويندا. سخت محنت، سڄي لکن ۽ پختي ارادي
 سان اسين اڳين کان اڳڙا ٿينداسين. توهين دل
 ٽپي اصل نه ڪريو. جي توهانجي پاڻو سڄي آهي
 ته هڪ ٽيلون سنت وانگر هڪ وصال آشرم جي
 اسٽاپا اوشيه ٿيندي. هن وقت توهانجي هيءَ
 شُرڏا ۽ سڄي پاڻو اسان جي لاءِ هڪ وٺي پونجي
 آهي. سندن دل ڪي اُٿل ٽيڻ لاءِ ڪين هجي
 درشتالت ٻڌاڻون:—

درشتالت:— هڪ ٽيلون ڪلون داني سين ڪي
 رستي تي هڪ ٻڌو بڪاري مليو. ان جا ٿڌ جي
 ڪري چپ به نٿا ٿي ويا هئا. سندس هڪ سڄي
 بيا هئا. ان جي اهڙي دين هين حالت ٽسي سين
 ب دل بڪورجي ويئي. هو اتي جو اتي بهوي رهيو.

شېن ۴ (راڄ ڪلنگ پيروي)

ڪر ٿار سنڌو هـي پاڻو،

هن دم سڪ سنڪت ماڻي.....

1- ڪوئي راجا رڻ پل ڌاري،

پل ۾ ٿئي سو پيو هڪاري

وڌي منجندو در در داڻو.....

2- ڪوئي پيو پلي پٺاڻون پل ۾،

ٿئي سو شاهن شاهه

وهي تخت ٿيئي تلاڻو.....

3- ڪوئي هور ڪم مست ڦري ٿو،

ڪوئي پنڌ ت روز رڙي ٿو

هي ڪرهن جو سڀ ڪاڻو.....

4- ”ماڻو“ پاڻو آهي پاري،

مچو سڀ ڪي، نر هجي ڦاري

چاهي هور ڪم هجي سياڻو.....

هن ڪشت جي گهڙيءَ ۾ به پريهين ڀرم ڀوجليم

سوامي جن جي ٽن من سان خوب شيوا ڪئي.

ڪڏهن ڪڏهن ڪين گيارس، ست ٺارائڻ يا ٻئي

ڪلهن موقعي تي گهر گهراڻي، سٽسنگ ڪرائي

خوب شيوا ڪندا هئا. پريهين سنڌ وانگر سوامي جن

جي شيوا ڪري ڪين پيٽاڻون ٽيڻ چاهيندا هئا پر

هن ڪشت جي گهڙيءَ ۾ ڪڏهن ڪڏهن هو پاڻ

ٺوهان هلن کي اشيرداد ٺٺي نه شل هن ڳوٺ ۾
 جڙيا رهو. ٻئي ڳوٺ وارا ايشور پڳت هئا ۽ ٺوهان
 جي دل و جان سان خوب شيوا ڪيائون انهن ويچارن
 کي ٺوهان پاران ٺٺو نه اها شل ٿڙي پڪڙجي وڃو.
 بابا سائين! اسان کي اهو راز کولي ٻڌايو ته اسان
 کي شائتي مائي.

لڏون تي گرو نانڪ صاحب کين سمجهائي
 چيو ته اها پهرين ڳوٺ وارا ناستڪ هئا،
 انهيءَ ڪري انهن کي اشيرداد ڪري چيو سين ته
 ٺوهين ان ڳوٺ تائين محدود رهو جيئن اها خرابي
 اڳتي نه ڦهلجي. ٻئي ڳوٺ وارا ايشور پڳت ۽
 سنت شيوي هئا ان ڪري انهن کي اشيرداد
 ٺٺي سين ته اها شل ٿڙي پڪڙجي وڃي جيئن
 سندن سلائي ۽ خوشبوءِ چارون طرف ڦهلجي
 وڃي.

درشتانڪ ٻڌائي ڀرم پوجليم سواءِ جي جن ڀرمين
 کي سمجهائيندي چوڻ لڳا ته شايد ڀرمائو اسان
 جي مٿان هيءَ برڪشا جي گهڙي ان ڪري هوڪلي
 آهي ته جيئن اسين سڄي هند ڀوميءَ ۾ ٿڙي
 پڪڙجي سندن سميتا جي سرهاڻ ڦهلائي ڀرپور
 حو ٻراڪاش ڪري ڌرم جو جهنڊو جهولايون.
 هي نه وئي ڀرپوءِ جي پاڻي کي ملو ڄاڻي هي
 حياتون:—

سائين جيڪي ڪجهه ڪري ٿو اُن ۾ ڪا به ڪا
رحمت اڪل آهي. انهيءَ ڪري سندس رضا تي
راضي رهڻ گهرجي. کين سمجهائڻ لاءِ گهرو
ڏاڏڪ صاحب جي ڇوڪر جيڪو هڪ درشانت
ٻڌايا ٿو :-

درشانت :- هڪ ڏينهن گرو ڏاڏڪ صاحب ٻالي
مرداني سان رڌن ڪندي هڪ ڳوٺ ۾ پهتا. ڳوٺ
وارا ڏاڏڪ هئا. هنن نڪو سندن ستسنگ ڏانهن
ڌيان ڏنو نڪي سندن شيوا ڪيائون. گرو ڏاڏڪ
صاحب اُتان هلڻ وقت کين آشيرواد ڏئي ٿو :-
”ابا! شل هن ڳوٺ ۾ ٿي وسندا رهو.“ رڌن
ڪندي ڪندي ٻئي ڳوٺ ۾ پهتا. اُتان جا ڀوري
ايشور ڀڳت هئا. هنن نڪ ۽ شردا سان سندن
ستسنگ ٻڌو ۽ دل وڃان سان سندن شيوا ڪئي
۽ کين ٻه ٽي ڏينهن رهي ستسنگ ڪرڻ لاءِ ويٺي
ڪئي. اُتان هلڻ وقت ڳوٺ وارن کي آشيرواد
ڏيئي چوڻ لڳا ته ”ابا! شل ٿري پڪڙجي وڃو.“

جڏهن ڳوٺ کان ٻاهر آيا تڏهن ٻالي مرداني
کين عرض ڪيو ته گرو مهرراج انسان جي هڪ شڪا
آهي اُن جو ڪرپا ڪري سماڏان ڪريو. پهرين ڳوٺ
وارن اوهان جي پوري آويڙهت ٻه ڪانه ڪئي ۽

گري ٻارين جو ته هتي ٻارهن ٿي هئا ٿاڻو
 لڳو ٻيو هوندو آهي. اهڙي اسٿان تي سڱرو
 موراج جن جو آسرو ٺهرائي سندن سڪيانن جو
 ٻڙ ڇار ڪرڻ گهرجي. سڱرو موراج جن اسان جو
 هيءُ سڪلپ ضرور ٻورو ڪندا. اهو سڪلپ
 گري ٻرم ٻوجليم سوامي جن اجمير هون تي آيا.
 سندن اجمير پڌارڇڻ جي خبر جيئن سندن
 ٻريمين کي ٻوڙ لڳي ٿيئن سڀ سندن شرڻ ۾
 اچڻ لڳا ۽ کين عرض ڪيائون ته هن اوسي
 گهڙي ۾ سندن رحلماڻي ڪن.

ٻرم ٻوجليم سوامي جن ٻريمين جي سک ۽
 شوڏا ڏسي آشاڱڇ ۾ جتي اڄ ڪلهه هاسي ٻائي
 ڌرم شالا آهي، اتي هڪ اسٿان ورتو. جتي هر روز
 سلسلہ گري دڪي دلين کي اُٿ ٿيندا هئا.
 سڀ ٻريمي وطن ڇڏي بي گهر ٿي روزي روئي
 ۽ اجهي جي مسئلن ۾ مشغول هئا. سندن پير
 اٿڙي چڪا هئا. ڪڏهن ڪڏهن نه نراش ۽ هٽاش
 ٿي ٻرم ٻوجليم سوامي جن جي شرڻ ۾ سندن
 آشيرواد لاءِ ايندا هئا. سوامي جن خود به تمام
 گهرا آشارادي هئا سو کين هميشه اُٿ ٿيندا
 رهندا هئا.

هڪ ڏينهن سلسلہ ۾ اُٿ ٿيندي چيائون ته

ويله جي ڪيائين ته اسين ٿوهانجي درشن لاءِ
 اڪيون وڃائي ويا آهيون. ٿوهان جا ڀريمي ٿوهان
 کي ڀل ڀل ڪاري رهيا آهن. ڪرڻا ڪري هلي
 اسان جي ڪتيا کي پوتر ڪريو. سنڌ ۽ ڀڳوان ته
 ڀريم جا بکيا ٿيندا آهن سو ديوان جي ڀريم سنڌي
 پڪار ٻڌي سندن گهر هليا. سڀ گهر وارا سندن
 سواگت ڪري بيدل خوش ٿيا. ڀڳتي ٽينهن صبح
 جو سويل پشڪر راج تيرت راج لاءِ سانڍاهو ڪيائون.
 اتي پهچي برهم گهات تي پهچي شردا سان ٽپي
 ٽپي وڌي وڌان سان جليبيون ۽ ٽڌ گهرائي پوڄا
 ارچنا ڪري مهراج کي دکشتا ٽٽائون. ڀوءِ برهما
 جي مدر ۾ وڃي درشن ڪري سڌو ان آستان
 تي آيا جتي ڪجهه عرصو اڳ ۾ ڀرم پوڄيل ستگرو
 مهراج جن سان گڏ تيرت ڪري اچي ٽپرو هليو
 هئائون. هيءَ واريءَ جي ڏب ٽپي آدم واري
 دربار وانگر خوب اوچي ۽ وشال هئي. هتي پهچي
 پنهجي من مٿي سلت سوامي گهيشانند ڪي
 چيائون ته هي آستان ڪيڏو نه سندر ۽ وشال آهي.
 دل ۾ آتش آهي ته هتي ٽپي آدم واري امراڻو
 دربار وانگر ستگرو مهراج جن جي ياد ۾ آشرم
 ٺهرائجي. پشڪر راج تيرتن جو گرو آهي. تيرت
 ڪرڻ کان پوءِ هر ڪو شرداو ياڙي هتي ٽپي
 ٽپڻ کان پوءِ ياترا پوري سمجهندو آهي. انهيءَ

۱۔ جتنی عسکری ۴ وچوڑو دیلی چڈبو۔ سپینٹی
۲۔ جتنی عسکری چوڑی پگڑی زار زار روٹی کائن
۳۔ پشائٹ لگا۔ کین اٹی رہی ہوٹ لاء زور بار
۴۔ چوڑی لگا۔ اسان کسان نوہالجو وچوڑو
۵۔ ہن پردیس ہر اسانکی نوہالجو
۶۔ اسان کی نڈ ٹکو کڑی نہ وچو۔

ڪري ڪري سواري جن کين آڏو ڏيئي سمجهائڻ
 ڪري ڪري آتما سان هميشه توهان سان گڏ
 ڪري ڪري ڪري ڪري اندر مان آواز آهي، سو
 ڪري ڪري ڪري ڪري ڪري ڪري ڪري ڪري
 ڪري ڪري ڪري ڪري ڪري ڪري ڪري ڪري
 ڪري ڪري ڪري ڪري ڪري ڪري ڪري ڪري
 ڪري ڪري ڪري ڪري ڪري ڪري ڪري ڪري
 ڪري ڪري ڪري ڪري ڪري ڪري ڪري ڪري

پَرَی من سان سہلی پُرمین پُرم پوجلیہ سوامی
سے مالیائون پارائی پاو پيلي ودائی تہی. اُتان
مہ؟ تہی سوامی جن سیدو اجمیر م آیا، اجمیر پوچندی
تہی سندن ملاقات سندن پُرم پڳت دیوان شوقترا
سان تہی. دیوان شوقترا حیدر آباد م سندن آشرم
م پُرم پوجلیہ سوامی جن دراران تہل کمرون م
رہندو ہو ۽ سندن خوب شیوا کندو ہو. دیوان
سندن روشن کری گد گد تہو ۽ کین ہت جوڑی

دل ۾ پنهنجي پراڻن پريمين جي چڪ لڳي پيئي
 هئي. هڪ ڏينهن پنهنجي هن ميلي ساڻي سواهي
 گڏيشانند کي چيائون ته پياڻي هيڏي آنند هوندي
 به اسان جي دل هاڻي هتان ڪڇي پيئي آهي.
 اسانکي اسانجا پريمي ڀڪاري رهيا آهن. انهيءَ
 ڪري اسين هاڻي هتان هلنداسين. سوامي گڏيشانند
 جن کانئن پڇيو ته سائين هتان ڏڪري ڪٿي منزل
 هڻبي؟ ڀرم ڀوجنيم سواهي جن کين ٻڌايو ته ٻڌو
 اٿئون ته اسان جا گهڻا پريمي اجهير ۾ آهن انهيءَ
 ڪري اُتي هليو. اجهير جي ڀرسان تيرت راج ڀشڪر
 راج به آهي اُتي هلي ٻرهما جو درشن به ڪيو
 ڀشڪر راج جي پوتر جل ۾ ٽپي ٿي.

ٻئي ڏينهن شام جو ستسنگم کانڀوءَ پريمين کي
 ٻڌايائون ته هاڻي اسين توهان کان موڪلايون ٿا.
 سڀيئي پريمي ڏاڍا مايوس ٿيا. هت جوڙي آئين
 اکين سان دين هن ٿي ڀرم ڀوجنيم سواهي جن
 کي ويٺي ڪري چوڻ لڳا ته سائين اسان کان
 ڪهڙي خطا ٿي آهي جو اسان کان ملهون هوندي
 ٿا وڃو. جي هن طرح وڃوڙو ٿيڻو هو ته اسانکي
 پنهنجي پريم جي ٽوريءَ ۾ ڇو ٻڌو؟ سائين
 توهان ته پڇوان شري ڪرشن واري ڪار ڪئي
 آهي جنهن سڀني گوپين کي پريم جي ٽوريءَ

بند راڻن جي تيرت اسٽلي ۾ ڀرم ڀوجليم سوامي
 جن هر روز شام جو ڀريهين کي سستنگ روپي
 امرت پياري مست ڪري ڇڏيو. ڀريهين جي پيڙ
 ويٺي ٿي وڌندي. پيڙ وڌندي به ڇو نه. ڀرم ڀوجليم
 سوامي جن پڳوان شري ڪرشن جي پڳتيءَ ۾
 رنگي خود ڪرشن هيءَ بڻجي پيا. سندن دل ۾
 هر دم ڀريم جو اٿاهم ساگر چولهون ماري رهيو هو.
 جيڪو ڀريهين سندن سستنگ ۾ ايلندو هو ان کي
 ايڏو ته پيار ٿيندا هئا جو هو سمجهندو هو ته سبگرو
 هوراج جن جي وشيش ڪرڻا صرف منهنجي مٿان
 ٿي آهي. هيءَ ساڳي شري ڪرشن پڳوان واري
 لپلا لڳي پيئي هئي. جيئن راس لپلا ڪندي هرڪا
 گوڀي سمجهندي هئي ته شري ڪرشن صرف
 منهنجو آهي ۽ مونسان ئي راس رچائي رهيو آهي.
 ساڳي لپلا ڀريمين سان لڳي پيئي هئي.

ڀرم ڀوجليم سوامي جن کي هن ڪرشن ميه
 واندرڻ ۾ خوب آندل اچي رهيو هو. صبح جو
 هر روز بند راڻن جي مدرن ۾ وڃي پڳوان شري
 ڪرشن جي نالا پرڪارن جي روڻن جو درشن ڪري
 گد گد ٿيندا هئا. ڪلاڪن جا ڪلاڪ ڏيان ۾ مڱن
 ٿي بي سڌ ٿي ويندا هئا.

اهو سڀ هوندي به ڀرم ڀوجليم سوامي جن جي

روڻي ڪمائي ڪري محنت سان ڳولھڻو ڏوندو.
 جي ان ٻڌڻي امان وانگر ان ڪي ٻاهر تلاش
 ڪنداسين ته منزل تي نه پهچي سگهنداسين. سٽسنگ
 ۾ وڃڻ تمام ضروري آهي ڇاڪاڻ ته سٽسنگ مان
 اسان کي امرت روڻي جل ملي ٿو جنهن سان نام
 روڻي سلو ساڻو ٿيندو ۽ ان سٽي کي وڌائڻ ۽ هرو
 ڀرو رکڻ لاءِ سٽسنگ روڻي امرت به ضروري آهي.
 پر اهو امرت به تڏهن ڪارائتو ٿيندو جڏهن اسين
 نام روڻي ٻج ٻوڪي ٻلي تيار ڪنداسين. ان طرح
 نام ۽ سمورڻ جو موهڻو سمجھائي ڀرم ڀوجليم سوامي
 جن ڀوڌين کي هن ڀڄڻ دٻارن ۱- هو راز کولي
 سمجھايو:—

ڀڄڻ - ۲

- سوانس سمر ٿي سوري،
 ڏاڏو اهو ڏوري - ڏاڏو اهو ڏوري.....
- 1- سوانس اهو ڪ ماڻڪ موٽي،
 جڳت ڏاڏا جي تنهن ۾ جوٽي -
 ڏس وجود ۾ ووڙي - ڏاڏو اهو ڏوري.....
- 2- سوانسن مالهو سڪ سان سورج،
 او ڪئن لڪائي چرخو چورج -
 ڄاڻي لڪي اوري - ڏاڏو اهو ڏوري.....
- 3- ”ماڏو“ هي تون سوانس سڃاڻج،
 وٺي گروءَ کان شبد اچارج -
 ڪنڌ ڪلهن کان ڪوري - ڏاڏو اهو ڏوري.....

ٺهڻ تي سڀني کيس چيو ته ٻڌڙي امان جي سٽي
 گهر ٿي ويئي آهي سا اسين سڀ ڳولهي رهيا آهيون.
 تڏهن هن چيو تروسو ٻڌڙي امان کان نه پڇيو ته
 سٽي ڪٿي ڪيرائي اٿس؟ ائين بيڪار ۾ هٿوراڙيون
 هڻڻ سان ته سٽي ڪانه ملندي. ان تي ان سياڻي
 گياني ڀرڻ ٻڌڙي امان کان پڇيو ته امان! توهان
 سٽي ڪٿي ڪيرائي آهي؟ ٺهڻ تي ٻڌڙي امان
 کيس جواب ڏنو ته ابا! سٽي ته منهنجي گهر ۾
 ڪري آهي. ان سياڻي کيس چيو ته جڏهن سٽي
 گهر ۾ ڪري آهي ته پوءِ توهان ان کي گهر کان
 ٻاهر ڇوڻا ڳولهيو. هي سٽيءَ کي ٻاهر ورتو ڳولهيو
 ته اها هٿ نه ايندي. جيڪا شيءِ جتي آهي ٿي
 ڪونه اها اٿان ڪيئن ملندي؟ ٺهڻ تي ٻڌڙي امان
 جواب ڏنو ته ابا! مون ٻڌو هو ته وڃايل شيءِ
 روشنيءَ ۾ ملندي آهي. منهنجي گهر ته روشني
 آهي ڪانه ٻاهر گهٽيءَ ۾ روشني ڏسي مان سٽي
 ڳولهڻ لڳس. ٺهڻ تي ان سياڻي چيس ته امان
 سٽي ڳولهڻ لاءِ روشني گهر ۾ ڪرڻي پوندي ۽
 جتي سٽي ڪري آهي اتي ڳولهڻي پوندي. صحيح
 جڳهه تي ڳولهڻ سان اها شيءِ حاصل ٿيندي.

درشانت ٻڌائي ڀرم پوڄيه سوامي جن پريمين
 کي چوڻ لڳا ته اسان کي ڀرماتما پنهنجي اندر ۾
 ستورو مهراج کان نام روپي پرڪاش وٺي سمرڻ

وسه- و گهين ډونډي گهين ،

گهڻي ٻڌ آري هات ،

گور ڪير تب پائي ،

جب پسدي ليجي سات .

هي ٻڌ ٻڌائي ڀريمين کي هيءَ ڳالھ چٽيءَ
طرح سمجھائڻ لاءِ هيٺيون درشتانت ڏنائون :-

درشتانت :- هڪ مڪلي ۾ هڪ ٻزرگه ٻڌي
ماڻي اڪيلي رهندي هئي . سڀ پاڙي وارا سندس
عزت ڪندا هئا ۽ دڪم سڪم ۾ سندن شيوا ڀرڻ
ڪندا هئا . هڪ ڏينھن سڄا ويلي اها ٻڌڙي
امان ٻاهر گوٽيءَ ۾ سرڪاري بتيءَ هيٺان ويهي
ڪجهه ڳولوي رهي هئي . اُتان لنگھندڙ هڪ پاڙي
واري ڪانئس پڇيو ته امان ڇا ٿي ڳولھين ؟ جواب
ڏنائين ابا ملهائجي سٺي گم ٿي ويئي آهي اها ڀيتي
ڳولھيان . سو همدرديءَ وچان ان پاڙيسريءَ کيس
چيو امان مان ٿو توهان ڪي سٺي ڳولھڻ ۾ مدد
ڪريان . ائين چئي هو به بتيءَ هيٺان ويهي سٺي
ڳولھڻ لڳو . اهڙيءَ طرح جيڪو به پاڙيسري اُتان
لانگھائو ٿيو سو ويهي اتي سٺي ڳولھڻ لڳو .
سڀني چڻي جاکوڙ ڪئي پر سٺيءَ جو پتو نٿو
هون . اتي هڪ سياڻو اُتان لانگھائو ٿيو . تڏهن سڀني
کان پڇيو ته ابا توهين سڀ ڇا ٿا ڳولھيو ؟

ٽياڳس ٽپسيا سان ڀرمائڻا سان ساڳياڻڪار ڪري ان کي ٻاڻو آهي. هو خود سڃيڪندڙ ڄاڻا واري آهي ۽ پنهنجن جڳياسو ڀريمين جي رحمتي ڪري کين منزل حاصل ڪرڻ ۾ سهائتا ڪن ٿا. سڱروءَ دٿاران ٽن ٽن نام ان ٿاڻو مثل آهي جنهن جي دٿاران جڳياسو هي ساڳو روپي سلسار پار ڪري هن پار ڀرمائڻا ۾ لڏن ٿي ٿو.

آهي ڀريمي وٽ ڀاڳي آهي جن کي هي ڀومارڪ جي راهه ملي آهي ۽ ان راهه تي سڀاڻي هڻڻ لاءِ سڱروءَ جي روپ ۾ رهبر ملو آهي. وٽن ڀاڳن سان نام روپي سڱو سهارو ملو آهي. ڀرمائڻا به ملي، رهبر به ملو ۽ راهه تي هڻڻ لاءِ نام روپي سهارو به ملو ڀرمائڻا جي جڳياسو سڱرو مهراج جي ٻڌايل راهه موجب هر روز نيم سان ڪمائي نه ڪندو، ايڪاگر چٽ سان نام جو سمورڻ نه ڪندو ته منزل تي ڪيئن پهچندو. سامهون ڪيترا به سوادي طعام پيا هجن ته ڇا ٿيو بڪ نه ان کي ڪاٺ سان ٽپي لهندو. ڪوٺا ٿي شاستر پڙهو، سڱرنگ ٻڌو، ڀوجا پاڻ ڪريو ڀرمائڻا خود آسڻ تي ويهي صحيح طريقي سان سمورڻ پڇن ۽ نام جو سمورڻ نه ڪيو آهي ٽپسائين ڀرمائڻا جو ساڳياڻڪار نه ٿي سگهندو. سڱر شرومڻي ڪبير صاحب هن ڀنڊ ۾ ڀنڊاڻي ڳالهه چئي آهي:—

ٻڌڻ ۽ سمجھڻ ڪندي جڳياسو جڏهن ڀرمارت جو
 راهه تي هلي ٿو تڏهن کيس رحمانائيءَ جي ضرورت
 پوي ٿي ڇاڪاڻ ته آتما ۽ ڀرماتما جو سڀلت تمام
 سوکيم ۽ نازڪ آهي، ان کي سمجهڻ لاءِ منشيءَ جي
 ساڌارڻ ٻڌي سمجھڻ ٺاهي. هن جي حالت هرگز
 وانگر ٿيو پوي. جيئن ڪستوري هون جي ناپيءَ ۾
 هوندي آهي، جڏهن کيس ڪستوريءَ جي خوشبوءِ
 ايندي آهي تڏهن هو ان تي مست ٿي ان جي
 تلاش ڪرڻ لاءِ هيڏانهن هوڏانهن ڊوڙي ٿرڦڏندو
 آهي ڀر هو پنهنجي ناپيءَ ۾ ڪستوري هوندي ۽
 ان کي پائي نه سگهندو آهي ڇاڪاڻ ته هن کي
 ان جو گيان ٿي نه هوندو آهي.

ساڳي طرح ڀرم ڀتا ڀرميشور جو سڙو وياهي
 هر هڪ حاضر آهي سو ته اسان جي هرديءَ ۾ ڀراجمان
 آهي. ضرورت آهي ٻاهر مڪتا ڇڏي ڪري انرمڪي
 ٿيڻ جي، ڀوءِ گيان روڙيءَ ڀرڪاش سان سوکيم
 ٽيٽرن سان اسين ان ڌوڀڻ جو ٽي ڇو درشن ڪري
 سگهون ٿا. اندر وڃي ان خزان جي دٿار کي
 کولڻ جي ڪنجي سڱروءَ وٺ آهي. سڱروءَ جي
 هور ميا سان اها نام روڙي ڪنجي وٺي جڳياسو اندر
 جا پٽ کولي پنهنجي ڀريم جو درشن ڪري سگهي
 ٿو. سڱرو هوراج ڀرماتما جو ٿي سڱرو آهن. هن

نه سين صاحب هو سين مرليتر ٿي آهي. توهان چئو
 ته کاتي ۾ زهر ملائي ڏيونس. هميشه لاءِ جهڳڙو ختم
 ٿي ويندو. سين لکميچند نوڪرون کي ڏمڪائيندي
 چيو ته نه، مون کي ڏسڻ ڏيو. هڪان جي دروازي
 تي هن ڏٺو ته سين مرليتر جهولي ڦهلائي بيٺو آهي.
 مرليتر هن کي ڏٺو ۽ جهولي ڦهلائي چيو ته سين
 جي بکيا. لکميچند ڊوڙي اڳتي وڌيو، رڙ ڪري
 چيائين، مرليتر! لکميچند هن کي ڀڄڻ لڳي ڇاڻي
 سان لڳائي ڇڏيو. مرليتر جهوڪي کيس پيرين پيو.
 لکميچند به هن جي پيرن تي ڪري پيو ۽
 چيائينس مرليتر مٿي هل، مون سان گڏ هلي روئي
 ڪاء. مرليتر چيو ته نه سين صاحب! مان ته بڪاري
 ٻڙجي آيو آهيان، بکيا وٺڻ آيو آهيان. بکيا وجهو
 منهنجي جهولي ۾.

انهيءَ وقت نوڪر ڊوڙندو آيو، چوڻ لڳو توهان
 جي ٽار آهي. ڏسو هن ٽار ۾ ڇا لکيل آهي. لکميچند
 ٽار کولي پڙهي. ٽار مرليتر جي پٽن جي هٿي جا
 کلڪتا مان آيل هئي. جنهن ۾ لکيل هو ته اسانجو
 پٽ صاحب اسان کي ڇڏي هلي ويو آهي. زمين
 جو جهڳڙو اڃان ختم نه ٿيو آهي پر هاڻي هن
 زمين کي وٺي اسين ڇا ڪنداسين؟ هن ٽار
 دواران اسين زمين جو حق واپس ٿا وٺون.

سیت هرلیدر سوچیو، مان نوکر کان ٿو روئی
 ٺهرايان انهيءَ ڪري گرو مهرآج ٺٽا آگيا ٿين. اهو
 به چڱي ٿيندس. بکيا ٻئي کائيندس ۽ ٻيون سڀ
 آرام جون شيون تيا کيندس. هاڻي هن اهو ئي
 ڪيو. صبح جو وڃي شهر مان بکيا ڪري ايندو هو
 ۽ سڄو ٿيلهن آتم چمتو ۾ مست ٿي ويٺو هوندو
 هو. ائين ڪندي ڪافي وقت گذري ويو. وري
 گرو مهرآج کي پرار ٿا کيائين ته مهرآج مون کي
 ستيا ٿيو. گرو مهرآج سوچي چيو ته اڃان نه
 سیت صاحب. سیت هرلیدر عجب ۾ پئجي ويو. اڃان
 ڪوڙي ڪمي رهجي ويئي. سوچي ٿاڻين ۽ پوءِ
 پاڻ کي چيائين، مان گهر گهر مان بکيا وٺڻ ويو
 آهيان پر سیت لکمي چند جي گهران بکيا نه ورتي
 اتم. انهيءَ ڪارڻ دشمنيءَ جي پراڻي پاڻا اڃان
 به ملهائجي دل ۾ گهر ڪري ويئي آهي. انهيءَ
 پاڻا کي چڱو ٿو ٻوندو ۽ ٻئي ٿيلهن صبح جو
 لکمي چند جي گهر پهچي ويو. وڃي الڪه جڳايائين.
 پڳوان جي نالي تي بکيا ٿيوا سیت لکمي چند جا نوکر
 سیت هرلیدر کي ٽسي ڍوڙ ٿا سیت وٽ ويا. سوڪندي
 سوڪندي چوڻ لڳا ته سیت جي سیت هرلیدر
 توهانجي در تي بکيا وٺڻ آيو آهي. سیت لکمي چند
 عجب ۾ چيو ته اهو ڪيئن ٿو ٿي سگهي؟ توهان
 کي ڀرم ٿيو آهي. ڪو ٻيو هوندو. نوڪرن چيو ته

هو. اهو جهڙو زمين تان هو. جهڙو وڌندي وڌندي
 گورت ۾ پهچي ويو. کيس هائڻ لڳو. ڪيترا سال
 کيس هلندو رهيو. سينت مريٽر کيس ٻه اڙندو
 رهيو ۽ پلوندو ڪاروبار ٻه ڪندو رهيو. سندس
 جوڙايل آشرم ۾ روز رات جو سلسلڪم ٿيندو هو.
 سينت مريٽر نيم سان ڪٿا ٻڌڻ ويندو هو. ڪٿا
 ٻڌندي ٻڌندي من کي سلسار کان وڌائجي ٿي ويو.
 گروهه کان پهچي هو آشرم ۾ رهڻ لڳو. هڪ ڪمري
 ۾ رهندو هو. پوڄن گهر مان ايندو هو سو ڪاٺي
 سڄو ٽيڏيون جاپ ڪندو رهندو هو. گهوڙو ئي وقت
 ائين ڪندي گذري ويو. هڪ ٽيڏيون هن گروهه کي
 چيو ته جيڪڏهن توهانجي مهر بازي ٿئي ته مان
 سنياس وٺان. گروهه چيو، مريٽر تون اڃان سنياس
 وٺڻ جي لائق نه آهين.

سينت مريٽر سوچڻ لڳو مان گهر نه ڪونه ٿو
 وڃان پر منهنجي روئي ته گهران اچي ٿي. هاڻ
 روئي گهران نه گهرايڻدس. هت ئي هڪ نوڪر
 رکي ڇڏيندس، اهو ئي روئي ٺاهيندو رهندو.
 اهو ئي هن ڪيو. ڪجهه ٽيڏيون کان پوءِ اهو سوچي
 ته هاڻ منهنجو گهر سان ڪوبه سڀلت ڪونهي. سو
 گروهه کي چوڻ لڳو مهراج هاڻ مان سنياس وٺان؟
 گرو مهراج چيو ته اهو وقت نه آيو آهي.

۾ ٻراجمان ڪرڻ لاءِ سڀ کان ضروري آهي ته
 اسين پنهنجي ڀرپور جي سلگھاسن جي صفائي
 ڪريون، پنهنجي دل مان نفرت ۽ اڀوشيا کي
 ڪڍي ان کي نرم ڪريون. هر ڪنهن ڀراڻيءَ ۾
 سندس نرم جوت سمجهي ان سان پيار ڪريون.
 جيستائين دل ۾ نفرت جو ڀڄ آهي تيستائين ان
 ۾ پيار جو سٺو ڪڏهن ڪونه نڪرندو. جيئن هڪ
 هياڻ ۾ ٻه ترارون نه رهي سگهنديون آهن تيئن
 ڀرمائما جو پيار ۽ ڪنهن ٻي ڀراڻيءَ لاءِ نفرت
 اسان جي دل ۾ گڏ رهي نه سگهندا. جيستائين
 اسان جي دل ۾ ڪنهن جي لاءِ ٻي نفرت آهي
 تيستائين اسان جو من ڀڄن ۾ ۽ ڀرمائما جي سمور
 ۾ اصل ڪونه لڳندو. ان ڪري پيار ۽ سد پاو نا سان
 دل کي صاف ڪري نرم ڪريون جيئن اسان جو
 ڀرپور ڀرمائما ان ۾ اچي ٻراجمان ٿي سگهي. اها
 ڳالهه چئيءَ طرح سمجهائڻ لاءِ هڪ درشانت
 ڏنائون:—

گهڻي وقت جي ڳالهه آهي حيد رآباد ۾ موليٰ-ڌر
 نالي هڪ سينت رهندو هو. هن جو ڌرم ڏانهن ڏاڍو
 لاڙو هو. هن ڪيترائي مند ٺهرايا. هن هڪ آشرم
 ٺهرايو جنهن ۾ ودوان سياسي رهندا هئا. سينت
 موليٰڌر جو هڪ ٻئي سينت لکمي چند سان جهڳڙو

۱. مڙھنجي رھي پياس ڀريو،
 اسانکي تہ ايشور اهو دان ڏي ٿو.....
 ”مادو“ هري نام ٿيڻجو،
 سڄو ڀرير پنهنجو تہ ڀڳوان ڏي ٿو.....
 ۲. ٻليم سوامي جن ڀريمين کي ڀڄن ٻڌائي
 تہ مالڪ سان سڄو پيار ڪرڻ سو روڊن
 ي ڇاڪاڻ تہ سڄي پيار جو رستو ڪڏهن
 سولو نه هوندو آهي. پيار جيترو سڄو
 ٿو اوترو ئي ڏکيو هوندو. جيترو وڌيڪ
 قائم ڪري پيار ڪندا اوتريون سختيون ۽
 هو ٿوهانجي رستي ۾ هو ڪاٽيندو. سون
 ڀ لاءِ اُن کي باهم ٻر ٿيڻو آهي.

ڊرم ڊو جلد سٽڪرو هوراج چوڻ لڳا ته هن اڀياس
 دواران جيڪو سمورڻ چيٽن هن سان شروع ٿئي ٿو
 سو ڌيري ڌيري اوجيٽن هن ٽسي ڀوءِ اچيٽن هن
 لائين پهتي وڃي ٿو ۽ هن اوسڻا جي پرايت ٿيڻ
 تي اسانجو هن ايشورمير ٿي وڃي ٿو ۽ دائمي طور
 سان پرمالما جي اڻروپ بڻجي وڃي ٿو. هن دشا
 ۾ پوڄڻ ڪالپوءِ چيٽن روپ سان سمورڻ ڪرڻ ايترو
 اهميت وارو نٿو رهي ڇاڪاڻ ته هاڻ اسين هر وقت
 لڏهيءَ ۾ لين رهون ٿا.

سوامي جن چوڻ لڳا ته هن طرح سندن نام جو
 سمورڻ سندن ڪرپا سان ملندو. سو کين ڏيکون
 رات اهاڻي پراڻا ڪريون ته هي پرمالما اسين
 ٿئون جا ٻالڪا توکان نام دان ٿا ڪورون. اهو چئي
 پرمين کي چيائون، اچو ته ملي ڪري پرمالما کي
 اها پراڻا ڪريون —

شبد - ۲ (سر مانجهڙ)

هري نل هميشه سڄو ڌيان ڏي ٿو،
 صدا شانت وارو سڄو گيان ڏي ٿو —
 ۱- رهي ٿا ٿي ٿي ٿي رات دل ۾،
 سڄي نام بليجي جو نشان ڏي ٿو —
 ۲- پون پو ٿي ٿي ته صورت صدا ٿين،
 سڄي پريم وارو سو پوان ڏي ٿو —

ٻڙم ٻو جنم سوامي جن پنهنجي ٻڙيهيءَ جو هي
 روشن ٻڙي ڪري چوڻ اڳا ٿم اسين انهن ماڻهن
 ۽ شين کي ياد ڪندا آهيون جن سان اسان ڪي
 پيار هوندو آهي. ٻڙ ماڻها جيڪو ٺالي، روپ ۽ گڻ
 کان رهن، ٺر گڻ، ٺراڪار اوفاشي آهي ۽ جنهنجي
 هٿ جو دل ۾ سو ڪير آڀاس مقرر ٿئي ٿو، اهو شروع
 ۾ اجنبِي، اڻ ڄاڻ وانگر لڳندو آهي. انهيءَ ڪري
 اُن کي پيار ڪرڻ جو ڪو رستو نه ملندو آهي. پر
 اسين اُن جي اڳاڙ سهرڻ جي آڀاس دواران من
 جي لاءِ پيار پيدا ڪري سگهون ٿا. هن لڳاڙ آڀاس
 دواران 'هو' اسانجي ويجهو ايندو رهندو ۽ وقت
 اچڻ تي اسانجي دل ۾ اها مستي ۽ تڙڦ اوشيه
 پيدا ٿيندي ۽ اُن ڪشش کان ٻو اسان جو هن
 سان ضرور مِلاپ ٿيندو.

ٻڙم ٻو جنم سوامي جن ٻو ڀمين کي چوڻ اڳا ٿم
 ٻو ماڻها جو سهرڻ اسان کي اٿئي ٻو ڪرڻ گهرجي.
 اسان کي پنهنجا نجي ڪم ڪار، آفيس، واپار، سماج
 ۽ ٻڙيوار جا ڪم ڪندي اهو سهرڻ ڪرڻ گهرجي
 ته هي سڀ ڪم ڪاريون اسانجي دل ۾ ٻڙاجمان
 ٻو ماڻها ٿي ڪري رهيو آهي. اهو ئي ٻوچن ڪري
 رهيو آهي، اهو ئي سڄو ڪاروبار ڪري رهيو
 آهي.

ٻوہ ڪٻڙا پاڻي اچي پڳوان شري ڪرڻ جو
 آدرستڪار ڪري آيل ٿي وهاريائينس. گهر ۾ ان
 وقت ڪيلن کانسواءِ ٻيو ڪجهه نه ڪونه هو. سو ٿاڻهيءَ
 ۾ ڪيلا ڪٿي پيار ۽ شردا سان پڳوان کي ڪارائڻ
 لڳي. سندس سڄو ڌيان پڳوان جي درشن ۾ لڳو
 ويو هو، اڪه ٿي نه پيئي نڪريس، سو انهيءَ مستيءَ
 جي حالت ۾ ڪيلا چلي چلڪا ويئي پڳوان کي
 ڪارائيندي ۽ مال ويئي اڇليندي. ايتري ۾ وڏو
 اچي پهتو. هي عجب ڪوٽڪ ڏسي وائڙو ٿي ويو.
 پنهنجي استريءَ کي چيائين ته هي ڇاڻي ڪرين؟
 پڳوان کي چاڪا ڪارائي ڪيلا ڪٿي ڪندي پيئي
 وڃين. ٿڌهن هن کي هوش آيو ۽ هاڻ پڳوان کي
 چئيءَ طرح ڪيلا ڪارائڻ لڳي. تنهن تي پڳوان
 شري ڪرڻ چوڻ لڳو جيڪو آيل چلڪن کائڻ ۾
 آيو، اهو ڪيلن کائڻ ۾ نه آيو. پڳوان ته پاڙ جو بکيو
 آهي.

هي درشتانت ٻڌي ڀڄي ڀڄي ڏاڍو آيل آيو.
 شري جهاملداس ڀڄي ويو ۽ سڄي دنيا ۾
 ڇوڙي وڃي ڪٿي نه سائين. ائين ته سلسار جي
 ماڻا ڄار ۾ ڦاٿا پيا آهن، اسان جي دل ۾ پڄت
 شوملي ميران ڇوڙي مستي ۽ وڏي ڇوڙي پڄتي
 ڪيئن ٿيندي؟

آهن . شاه عبداللطيف هن ايڪتا ڪي هن طرح ظاهر ڪيو آهي :-

”جا پيهي ٿو ٺم ڀاڻ ۾ ، ڪري روح رهاڻ ،
 نڪو ٽو ننگر ٽيهه ۾ ، نڪا ڪيچين ڪاڻ ،
 پنهون ٿيس ڀاڻ ، سسئي کان سور ٿيا .“

ڀرم ڀوجنيم سوامي جن ڀريمين ڪي چوڻ لڳا ته
 جڏهن سڀ ويڇا وساري پڳت پڳوان جي پڳتيءَ ۾
 لين ٿي پڳوان سان هڪ ٿي وڃي ٿو تڏهن وقت هو
 انهي ڀور ڀريم جي مستيءَ ۾ مست رهي ٿو ۽ هن
 ڪي دنيا جي ڪنهن به قسم جي ڄاڻ نٿي رهي .
 اٿي ڀريمين ڪي ڀريم جي مستيءَ جو درشتانت
 ٻڌايائون :-

درشتانت :- هڪ دفعي جي ڳالهه آهي ، شري
 ڪرشن پڳوان پنهنجي ڀرم پڳت وڌر جي گهر ويو .
 اتفاق سان ان وقت وڌر پڳت گهر ۾ ڪونه هو .
 شري ڪرشن پڳوان در تي سڏ ڪيو ، ان وقت وڌر
 جي استري ڪپڙا لاهي اسنان ڪري رهي هئي ،
 پڳوان شري ڪرشن جو آواز سڃاڻي جهڙي حال
 ۾ هئي ڏورندي پڳوان وٽ آئي . پڳوان اهو ٽسي
 کيس چيو ته وڃ ! ڀورين ڪپڙا ٻاڻي اچ . تڏهن ئي
 پڳوان ڪي چيائين ته تڏهنجو آواز ٻڌي مان پنهنجي
 سڏ ٻڌي پلائي وئيس .

پورڻ اڀڪتا ۾ پوئڻ ٿيون. اسين شروع ۾ دڏيٽ وادي
 آهيون. انهيءَ وقت اهاڻي پاونا ٿي رهي نه ايشور
 ۽ مان به الڳ الڳ ويٺيون آهيون. ٻنهي جي وچ ۾
 پرير جو آڳوڻ ٿئي ٿو ۽ ملشيم ايشور جي طرف
 وڌڻ شروع ٿو ڪري ۽ ڇڻ نه ايشور ملشيم جي
 طرف وڌڻ ٿو شروع ڪري.

ملشيم پنهنجي جيون ۾ سڀني سلڀڙن کي مثال
 طور ماڻا پتا، متر، پريميءَ کي اپڏائيلڊ وڃي ٿو،
 هو خود اهو سڀ پنهنجي وڃي ٿو ۽ آخرين حالت
 ۾ هو پنهنجي آراڌيه (اشت) سان ملي هڪ ٿي وڃي
 ٿو. ”مان“ ”تون“ آهيان ۽ ”تون“ ”مان“، ”تنهنجي
 پوڄا ڪندي ڪندي مان خود پنهنجي پوڄا ٿو
 ڪريان ۽ پنهنجي پوڄا ڪندي مان تنهنجي پوڄا
 ٿو ڪريان.“ حنان اسان شروع ڪيو هو اٽي ٿي
 انت به ٿئي ٿو. اهو پرمالما جو شروع ۾ ڪنهن خاص
 جڳهه تي رهندڙ هو، انهيءَ ڇڻ نه ”انت پرير“ جو
 روپ ڌارڻ ڪري ڇڏيو. خود ملشيم ۾ ٿيندڙ ٻلي اچي
 وڃي، هو ايشور جي طرف وڌي ويو، جن بيمار
 جي واسلائڻ سان هو پڻ وڌو، انهن سڀني واسلائڻ
 کي دور ڪندو ويو. واسلائڻ سان گڏ سوار ٿيڻو به
 بهر ٿيو ۽ انت ۾ هن کي محسوس ٿيو پرير، پريمي
 ا بتر معليٰ پگتي، پگت ۽ پگوان ٿيئي هڪ ئي

تڏهن دواڙ ڀال کيس اندر وڃڻ کان روڪيندي
 چيو ته گوسواميءَ جو حڪم آهي ته ڪابه استري نه
 مندر ۾ نٿي وڃي سگهي. تڏهن ئي ميران دربان
 کي چيو ته گوسواميءَ جن کي وڃي چئو ته بونداون
 ۾ منهنجي شيا ڪانسواءِ ٻيو ڪهڙو ڀروڻ ڀندا ٿيو
 آهي. هتي ته ڀروڻ صرف هڪ آهي ۽ اهو آهي
 منهنجو ڪوڏر گوڙ ڀال باقي سڀ اڻاسڪ ته گويون
 آهن.

دربان جڏهن گوسواميءَ کي ميران جو اهو ٺاڻو
 ٺٽو تڏهن گوسواميءَ جون اکيون کليون ۽ خود
 اچي ڀڳت شرومڻيءَ کان معافي ورتي ۽ کيس
 مندر ۾ اچڻ لاءِ عرض ڪيو. چون ٿا ته ميران مندر
 ۾ وڃي اندران در ٻاڻي شيا جي اندر سدا سدا
 جي لاءِ سمائجي ويئي. ڪافي دير تائين به جڏهن
 در نه کليو تڏهن لاچار در کولي جڏهن اندر ويا ته
 ٽن ته ميران ته شيا جي اندر سمائجي چڪي
 هئي، سندس چوڙيءَ جو ڀلو صرف ٻاهر لٽڪي رهيو
 هو. ڀڳت شرومڻي ميران جي هيءَ الوڪ ڀڳتي
 ٽسي سڀ حيران ٿي ويا.

چوڙيءَ طرح ڀڳت شرومڻي ميران ڀڳتي ڪري
 پنهنجي ڪوڏر سان ملي هڪ ٿي ويئي هئي توڙي
 طرح ٻوڙا جون سڀ وڌائون انهيءَ هڪ ئي منزل

و ۽ پڇيو ته جڏهن ٻاڻيءَ جي اندر هٿين ان وقت
 ڪي سڀ کان وڌيڪ ڪلون جي ضرورت محسوس
 ٿي؟ تشريح جواب ۾ نه ساهه کڻڻ جي. تڏهن ڪرو
 نيس چيو جڏهن توکي ايشور جي درشن جي
 اهڙي ضرورت ۽ تڙف محسوس ٿيندي تڏهن توکي
 ايشور ضرور درشن ڏيندو.

سوامي جن ڀريمين کي چوڻ لڳا ته ڀرماتما
 سان اسانجو ٻيڙ لسوارٽ ۽ نشڪام هٿڻ گهرجي
 ۽ ڀرماتما کي سرو سرپشت ۽ سرو شڪتيمان ۽
 جيون جو آڇ آدرش سمجهي ڪري کائڻس صرف
 اهو گهرڻ ته هي ايشور ٿلهجي لاءِ ٿلهجي دل
 ۾ سدا ٻيڙ بڻيو رهي ۽ ٿلهجي دل ۾ ٿلهجي
 لاءِ اڪهاد پڳتي هجي. انساني اربم ۾ استري ۽
 ڀرڻ جو ٻيڙ ئي سڀ کان گهرو ۽ سڀ کان
 ڀرڻ ۽ ڀرم اڪرڻڪ مڃيو ويندو آهي. انهيءَ
 ڪارڻ ئي پڳوان جي ٻيڙن پڳتن ڀرماتما کي
 شيام ۽ ٻاڻ کي رادا جو روپ سمجهي سندن
 استنبي ڪئي آهي ڇاڪاڻ ته ڀرماتما کي ٻاڻ
 ”اهڙي ئي ڀرڻ اربم جي ضرورت آهي.“
 هڪ ڀرسله آهي ته جڏهن پڳت شرومڻي
 ڀران اربم ديواني ورنڊاڻن ۾ ٻاڻ کي بهاري
 ڀر ۾ ڪرڻ ڪوٺال جو درشن ڪرڻ ويٺي

ٽم آهي. سٺ شرومڙي ڪبير صاحب ان جو صاف مثال آهي. هو صاحب سڄو ٽيلون ڪپڙا اڏي گهر گرهستيءَ جو ڪارو بار هلائيندو هو ۽ گڏوگڏ ڀرماٽيا جو سمور ٻه ڪندو رهندو هو. هن صاحب جو ”هٿ هاج ۽ هن محبوب سان جڙيو رهندو هو.“ اهڙي نموني سمور ڪندي ڪيندي ٽم وڏي منزل تي پهچي ويا. سندن سڦلتا جو ڪارڻ هئي ڀرماٽيا لاءِ ساڄي ۽ گهري تڙف.

هڪ جڳياسوءَ ڀر ۾ ڀوجيم سوامي جن کان پڇيو ته اها تڙف ڪهڙي قسم جي هئڻ گهرجي؟ ٽيلون ٽي هڪ مثال ٽيئي سمجهائڻ لڳا:-

درشتانت:- هڪ ششم پنهنجي گروه جي خوب پڄتي ڪئي. هڪ ٽيلون ان ششم پنهنجي گروه کي ويٺي ڪئي ته هوراج مونکي پڇوان جو درشن ڪڏهن ٿيندو؟ گروه مشڪي ڪري سندس ڳالهه تاري ڇڏي. هڪ ٽيلهن ٻيهرن جو پنهنجي ششم کي چيائون ته ٽاڏي گرهه آهي هل ته هلي نديءَ ۾ ٽپي ٽيئي اچون. هو نديءَ تي ويا. ششم نديءَ ۾ ٽپو ٽنو ۽ ڀليان سندن گروه ۾ نديءَ ۾ گوڙيو. گروه پنهنجي ششم جو هٿو ڪجهه وقت پاڻيءَ ۾ دٻائي رکيو. جڏهن ڪجهه وقت تائين هو ٻاهر نڪرڻ لاءِ ڇٽپٽائڻ لڳو تڏهن گروه کيس ڇڏي

من جي ورڻيءَ کي سلسار جي ميا چار مان هٽائي
 ڀرمائڻ سان حور ڀلنداسين تڏهن اسان کي ڀرمائڻ
 جي رابتي ٿيندي ۽ اسين حرم ۾ وڃي چڪر
 کان چٽي مڪئي حاصل ڪنداسين .

ڀرم ڀوجن سوامي جن چوڻ لڳا ڀرمائڻ لاءِ اهو
 پيار ۽ پاڻڻ جي چاهه سڄي هٿ ڳهرجي ، ڀرپل
 هٿ ڳهرجي ، ان ۾ تڙڦ هجي ۽ ڪجهه به
 مشڪل نه آهي . ڀرمائڻ جي هڪ پياري سچ چيو
 آهي ته ، ”گهرو ۽ اهو توهان کي ڏنو ويندو ، ڳولڻو
 ۽ توهان پائيندا ، ڪڙڪڙايو ۽ توهانجي لاءِ دروازو
 کولڻو ويندو .

جن ڀرمائڻ جي پيارن سڄي دل سان ڀرمائڻ
 جي ڀڳتي ڪئي آهي ، کوچ ڪئي آهي انهن ڀرمائڻ
 کي پالو آهي . گرو نانڪ صاحب ، سنت رڻداس ،
 سنت شرومڻي ڪبير صاحب گرهست ۾ رهندي ،
 گرهست جي ڌرم جو پالن ڪندي ڀرمائڻ جي سڄي
 ڀڳتيءَ ۾ ايترو نه رنڱجي ويا جو هن جنم ۾ ئي
 ڀرمائڻ کي پاڻي سڀني گرهستي جيڳياسن لاءِ هڪ
 مثال قائم ڪري ويا .

ڀرم ڀوجن سوامي جن ڀرمين کي چوڻ لڳا ته
 ڀرمائڻ سان سڄي ڀريت لڳائڻ جي ضرورت آهي
 ان ”گرهست تياڳي جهنگلن ۾ وڃڻ جي ضرورت

هي ڀڄڻ ٻڌائي سوامي جن ڀريهين ڪي چوڻ
 لڳا ته ڀرماتما اسانجي دل ۾ ڀريم جو ڀڄ قدر تي
 وجهي ڇڏيو آهي. پيار ڪرڻ انسان جو سڀاءُ آهي.
 انهيءَ ڪري ٿي اسين پنهنجي گهر ۾ ڀريوار سان
 پيار ڪريون ٿا. پر جڏهن هيءُ انسان پنهنجي ڏيهه
 سان اتي پيار ڪري ٿو تڏهن ان ۾ ايمان پئدا ٿئي
 ٿو. جڏهن ٻئي جي ڏيهه سان اتي پيار ڪري ٿو
 تڏهن ان ۾ ڪام واسدا پئدا ٿئي ٿي. جڏهن هو
 ٻئي سان اتي پيار ڪري ٿو تڏهن ان ۾ اوپ
 پئدا ٿئي ٿو. جڏهن هو ڀد سان اتي پيار ڪري ٿو
 ته ان ۾ اهڪار پئدا ٿئي ٿو. اهڙيءَ طرح اسين
 ويچار ڪري ٿا سندن اسين ته هر ماڻش جو ڪلون نه
 ڪلون سان پيار جو لڳاءُ آهي ۽ ان سلسلار ۾ پيار
 سان ڪو نه ڪو وڪار ضرور پئدا ٿئي ٿو جو اسان
 ڏک ۽ اڻڌاريءَ جو ڪارڻ بڻجي ٿو.

پر جي اسين ڀرماتما سان سچي ڀريتي لڳايون
 ته اسانڪي سچي سک ۽ آند جي ڀراڻي ٿيندي.
 صرف پنهنجي ورثيءَ کي ڦيرائڻ جي ضرورت
 آهي. جيئن هاري جڏهن وهندڙ پاڻيءَ جو رخ
 پنهنجي ڪپت ڏانهن ڪندو آهي تڏهن ئي ڪپت
 ۾ ان جا اٺيار پيدا ٿيندا آهن ۽ هو مالا مال ٿي
 ويندو آهي. اهڙيءَ طرح جڏهن اسين پنهنجي

پو ماڻند سرويپ ڪي پائي پرم گت ڪي پراپ
ڪري ٿو.

پرم پوجليم سوامي جن پڳوان شري ڪرشن جي
مهما پڌاڻي پريمين کي چوڻ لڳا ته چوراسي لک
جو ٿيون پوڳڻ کان پوءِ اسانڪي هيءَ دراپ مانس
ديوه ماي آهي. هي جلم اسانجو ٿڌهن سڦلو ٿيندو
جڏهن هيءَ پياسي آتما پرماتما ۾ اين ٿي جلم ڀرڻ
جي چڪر کان آجي ٿيندي.

پرم پوجليم سوامي جن جي پرم پڳت شري
جواملداس سوامي جن ڪي عرض ڪيو ته اسين
گروهستي هن جلم ۾ پرماتما ڪي ڪيئن پڌاڻي
سگهون اسين. پرماتما کي پائڻ لاءِ ساڌو، سلياسي،
وٽراڳي جهنگلن ۽ غفائن ۾ وڃي گهور ٽپسيا
ڪن ٿا.

پوجيم سوامي جن کين سمجهائي چوڻ لڳا ته
اسانجي سنگرو مهرچ سوامي ٽيٽونرام جن گروهستين
کي پرماتما ڪي پراپت ڪرڻ لاءِ تمام سواو رستو
پڌايو آهي. اهو رستو آهي پرماتما ڪي دل و جان
سان پيار ڪرڻ جو. پرماتما کي صرف پڳت جو
پرو پرم گهرجي. انهيءَ ڪري پرماتما ڪي پائڻ
۽ دل ۾ پيار جي جوئي جڳاڻي آهي ۽ پيار جي
ن پراڪاش سان اسان کي پرماتما جو درشن ٿيندو.

1. ٻي 2. ٺيهر 3. آسڻ 4. پراڻا ٻار 5. پوڻهار 6. ڌار ٿا
7. ڌيان 8. سماڌي .

هي چارئي ٻوڱه ڪرو، هي دواران منڪڻ ضروري
آهن .

ٻڳوان شري ڪرشن چلند سمست ٻوڱين جو
ايشور آهي .

13- ٺيرهيڻ ڪلا سروي گيتا آهي . ٻڳوان شري
ڪرشن ئي پورڻ سروي گيت آهي . برهما جي وچڙن
اٿوا گوان جو اڪائڻ، اندر جو ڪوپ ڪرڻ آءِ آءِ
سروي گيتا آهي .

14- چونديهن ڪلا اڃا شڪتي آهي . ٻڳوان جي
اڃا شڪتيءَ کي سرشتيءَ جو ڪارڻ مڃيل آهي. هن
اڃا شڪتيءَ جا چار رٿ آهن . اڃا، شڪتي، ٻوڱه ۽
مابا. ٻڳوان شري ڪرشن چلند کي چارئي برابر
آهن .

15- پندرهين ڪلا سروي سنترسا آهي . ٻڳوان
شري ڪرشن چند سروي بابي، سروي شڪتيدوان ۽-رم
سنتر آهي .

16- سورهيڻ ڪلا سروي سڌ آهي . ٻڳوان شري
ڪرشن کي سروي سڌي برابر آهي . سلسار جا
سببئي ڪارج ٻڳوان جي ڪرپا سان سڌ ٿين ٿا .
هن ڪلا ٺن کي برابر ڪري هي منش

هر روز نئون یش ڄاڻيندي به ان جو اذت پائي نٿو
سگهي .

12- ٻارهيون ڪلا يوگم آهي . يوگم چئن قسمن جو
آهي :- 1. هٿ يوگم 2. ملٽر يوگم 3. لٿم يوگم
4. راج يوگم .

1- هٿ يوگم ڇاڪي ٿو چئجي :- ڇهه ڪرم ۽ پنج
مد راڻون تنڪي هٿ يوگم چئبو آهي . ڇهه ڪرم هي
آهن :-

1. نيتي 2. ذوتي 3. وسطي 4. ٽراڙڪ 5. گج
6. نولي .

پنج مد راڻون هي آهن :-

1. ڪيچري 2. پوچري 3. ڇاچري 4. اڱوچري
5. اڏملي .

ملٽر يوگم ڇاڪي ٿو چئجي :-

ٺو ڪلا ڪلا هٿ ويهي گروءَ جي ملٽر جو جاپ
ڪرڻ ۽ ست آسٽ تي ويهي سرتي گروءَ جي شبد ۾ ،
نرتي گروءَ جي هورت ۾ ، ورتي گروءَ جي هوا واکي
جي ارت جي ويچار ۾ لڳائي ، پنهنجي نظر ڪي
نڪ جي چوٽيءَ کان اوم يا ڪلهن ديوتا يا گروءَ جي
هورتي ۾ لڳائڻ .

راج يوگم ڇاڪي چوندا آهن :-

راج يوگم جا اٺ انگ آهن :-

ٻرايت ڪرڻ جا طريقا هندن سي ڌرم جي انوسار
هجن. سڀيئي ارت ڀڳوان جي ڪريا سان ٻرايت
ٿيندا آهن. شري ڪرشن چند ڀڳوان خود ڀرم ارت
روپ آهي.

۹ نائين ڪلا گيان آهي. گيان نالو آهي بدملتي
 پاڻ کي سڃاڻڻ جو. هي گيان نه ڀڳوان جي ڪرڻا
 سان پراپت ٿيندو آهي ۽ هيءُ سمپورڻ گيان ڀڳوان
 شري ڪرشن چندر آهي. ڀڳوان خود گيان جو
 پرکاش آهي.

10- ٺهين ڪلا ٽيچ يعني پرڪاش آهي. سڄو سنسار پرڪاش مه آهي ۽ ڀڳوان ئي پرڪاش آهي.

سلسار ۾ جيترو به پر ڪاش، جوت آهي اهو سڀيئي
ڀڳوان جي سٺا سان آهي .
ڀڳوان شري ڪرشن چند سڄي وشو جو پر ڪاشڪ
آهي .

۱۱۔ باور حین کا ہش آہی۔ ہنن سیلی کا ٹن
سی برابت کروں سان ہش ہرابت گئی نو۔

١٨٠ هـ هزار مکه به هزار زبان سان پڳوان جو
پڳوان شري ڪوشن چلند يش جو اناهم مهلب آهي.
سلسار جو گوهر پراڻي الهي يش جو انت پاڻي نڏو
سگهي ديد به نيٺ نيٺ چئي چپ ئي وڃن ٿا.

هيءَ ڪلا هلو ۽ عالم سان وڌندي آهي ۽ ملش جي
ڪرم انوسار وڌيا گهٽ ٿيندي آهي.

پر پڳوان شري ڪرشن چند بر هڪ رس ۽ پورٽ
آهي.

7- ستين ڪلا ڌرم آهي. ڌرم جا ڏهن انگ آهن :-
1. ڪهيا 2. اهنسا 3. ديا 4. ملو ٻولڻ 5. سچ ڳالهائڻ
6. تپ 7. دان 8. شيل 9. سوچ 10. ترشڻا جو تياڳ.

پڳوان جي رچيل سڄي سوشلي ڌرم انوسار
آهي. جنهن وقت جتي به ڌرم ڪجهه گهٽجي ٿو
اٿوا ڌرم جي ناس ڪرڻ وارا پيدا ٿين ٿا تنهن وقت
اُتي پڳوان ڪنهن نه ڪنهن روپ ۾ يا خود پاڻ اوتار
وٺي اچي ڌرم جي رکيا ڪري ٿو.

پڳوان شري ڪرشن گيتا جي چوٿين اڌياءَ جي
۷-۸ ساوڪ ۾ خود چيو آهي ته :-

”هي ڀارت! جڏهن جڏهن ڌرم جي هاڃي ٿئي
ٿي ۽ اڌرم وڌي وڃي ٿو تڏهن تڏهن مان پٺوڀرجي
سروپ کي رچيان ٿو يعني ساڪار روپ ۾ پر گهٽ
ٿيان ٿو.“

سادو پرشن جو اڌار ڪرڻ لاءِ ۽ ڀاپ ڪرم ڪرڻ
وارن جي ناس ڪرڻ لاءِ ۽ ڌرم جي چڱيءَ طرح
سان استابڻا ڪرڻ لاءِ مان يگهه ۾ پر گهٽ ٿيان ٿو.
8- ائين ڪلا اُرت آهي. جيڪي ۾ دن جي

نه آهي. تنهنڪري هلي ڪونه ٿو سگهي صرف ان
هن جو ڪارڻ آهي ۽ جڙ آهي. هن کي انهيءَ ڪوش
چئبو آهي.

2- هي ڪلا پراڻ آهي. ان ۽ پراڻ ملڻ سان
سو پنج ڪاڻ پيدا ٿئي ٿي، جنهن ۾ صرف چئن ڦرڻ
جي شڪتي آهي. هن کي پراڻميه ڪوش چئبو
آهي.

3- ٽين ڪلا هن آهي. هن کي ملوميه ڪوش
چئبو آهي. انهيءَ، پراڻميه ۽ ملوميه ٽنهي جي ملڻ
سان اندر ۾ ڪاڻ پيدا ٿئي ٿي. يعني جيڪي جيو
الي مان پيدا ٿين ٿا. جيئن پکي اڌڪ جيڪي من
سان هڪ ٻئي کي پاڻ ۾ ڀرير ڪن ٿا.

4- چوٿين ڪلا وڌيان آهي. جنهنڪري وڌيان ميه
ڪوش چئبو آهي. انهيءَ، پراڻميه، ملوميه ۽ وڌيانميه
انهن چئنهي جي ملڻ سان جيجر ڪاڻ پيدا ٿئي ٿي.
جيئن چئن پيرن تي هلڻ وارا جيو، هاڻي، گهوڙا ۽
ٻيو اڌڪ آهن. جن ۾ ڀرير سان گڏ ٻڌي ڇڏي
آهي.

5- پنجين ڪلا آند آهي جنهنڪري آند ميه ڪوش
چئبو آهي. انهيءَ پنج ڪوش ملڻ سان مائر ۾ ساڌارڻ
ٿئي ٿو.

6- ٻنهي آهي يعني اٺن ڪلا.

سوامي جن سيلی ستن جو ڏاڍو آدر ستڪار ڪندا هئا. سو سوامي گڏيشانند جن کي ڏاڍي سک سان پاڻ سان گڏ رکيائون.

صبح جو پر پات ويلي اٿي پڇن ڪپڙن ڪري انهن پوٽو استادن جو درشن ڪرڻ ويندا هئا جتي شري ڪرشن پڳوان راس رچائي هئي. کين انهن ر مڙيڪ جهڙن جي ڪل ڪل مان شري ڪرشن جي هوليءَ جي مڙ ڦاٽ ۾ ايندي هئي. هرا جي هر جهونڪي مان ڪرشن جي پير رڌا جي گهنگورن جي جهونڪار ڦاٽ ۾ ايندي هئي. کين سڄو وائوڙ ڪرشن ميم مڪسوس ٿيندو هو. ڪلاڪن جا ڪلاڪ شري ڪرشن پڳوان جي ڏيان ۾ مڱن ٿي موٽجي ويندا هئا.

شام جو نيم سان هر روز سٽسنگ ڪندا هئا. سٽسنگ ۾ پريمين کي چوندا هئا ته اسان ڇا رڌا پاڻم آهن جو اسانکي شري ڪرشن پڳوان جي ڀرڻ ڀوميءَ جو درشن ٿيو آهي.

هڪ ڏينهن سٽسنگ ۾ پريمين کسي شري ڪرشن پڳوان جي موما ٻڌائيندي چيائون ته شري ڪرشن پڳوان پورڻ اوتار هئا. هنن جي جيتري موما ٻڌائي اوتري ٿوري آهي. شري ڪرشن پڳوان

هن ٻوٽر ڀوميءَ جي ڪٺ ڪٺ ۾ ڀڳوان شري ڪرشن
 سمايو ٿيو هو. چارون طرف ڀڳتن جي ڀيڙ لڳي
 پيئي هئي. هر ڪو ڀريمي پاڻ کي راڌا جو روپ ٻيو
 سمجهي ۽ شري ڪرشن ڀڳوان کي پاڻ لاءِ مستي
 ۾ ٻيو جهو ٿو. هتي انهي ٻهر ڀڳتن ۽ ڪيرتن جي
 هوج مٽي پيئي هئي.

هن انجان اُستان تي به ڀرم ڀوجليم سواهي جن
 کي سندن شردا ڀوڙي شري جوامنداس ۽ سندن
 ڌرم پٽي طوطي ڀائي اچي سڪ سان مليا. سندن
 درشن ڪري گد گد ٿي چوڻ لڳا اسان جا وڏا ڀاڳ
 آهن جو توهانجو درشن ٿيو آهي. توهانجو درشن
 ڪري اسانجو جسم سڦل ٿيو آهي. توهين اسانجا
 ڀڳوان آهيو. سٺ ۽ ايشور ۾ خير ڪو فرق آهي.
 ڇاڪاڻ ته سٺ ايشور جو چوندڙ ڦرندڙ روپ
 آهن.

”سٺ گوبند هن پيد نه ڀائي،
 سٺ رام هن ايڪو ڀائي.“

هي ڀريمي ڏاڍي سڪ ۽ شردا سان ڀرم ڀوجليم
 سواهي جن کي ٻلهجي اُستان تي وڻي آيا ۽ سندن
 خوب آدرستگار ڪيائون. ڪجهه ڏينهن کان پوءِ
 سندن من ملي سٺ گڏيائيند هوراج جن هر دوار
 مان ڪهي اچي بند رابن ۾ ساڻن مليا. ڀرم ڀوجليم

ڏهر ٻر يا ٿيو. ديش جي ڦيٽائن ملڪ جو ورهاڱو ڪيو.
 حڪوم جو لٽيٽو [هو لکيو ته سندن ڪي پٺوڀڙو
 ڌرم بچائڻ لاءِ اپائا اچيا، پٺوڀڙي پياري ماڻو ڀومي،
 ڏاڏا ڏاڍيون ۽ ملڪ مڙهيون ڇڏي ٿڌي هندستان
 ۾ اچڻو ٿيو.

پر بمين جي ٿڌ ڀلاڻ کان پوءِ سڀ ڀرپور ڪاشي
 سلت ملڪ، مڙهيون ۽ ڀوٽر [ستان ٿيا ڳي ڌرم جو
 چوند وڃي وڃي لاءِ اچي هندستان جي ڀوٽر ڀوميءَ
 تي پهتا.

ڌرم ڀوڄي سوامي هن ڳيائي ۽ وٽراڳي هئا.
 کين سنگرو مهر اڃ هن سدا ٿيا ڳه ۽ وٽراڳه جو پاڻ
 ڀڙهاريو هو. چولدا هئا ته ساڙو ۽ سلت ديش ۽ ڪال
 جي ڀڙن کان آجا آهن. سڄو ڀر هماند سندن گهر
 آهي. سو هن گوٽا ڪي ڀر مائما جو پاڻو سمجهي
 آهر مان صرف سنگرو مهر اڃ هن جي هورئي ڪٿي
 سندن صورت دل ۾ سائڊي ٿو ڪل جو ٿر هو ڀڙي
 ٺڪري ٻيا هن اڄي انتان لٽي صفر تي.

هندستان جي ڀوٽر ڀوميءَ تي ڀر رکڻ کان پوءِ
 سوچڻ لڳا ته ڪهڙي طرف رخ رکجي. آخر لشجيه
 ڪيائون ته هن ياترا جو شب آرٽپ شوي ڪرڻ
 ۱. جي راس ليا [ستلي برج ڀوميءَ کان ڪٿي.
 ۲. اچي بلدرابن جي رميڪ [ستان تي پهتا.

ستگرو سوامي مادوداس مهراج ۽ رهم ڪيائي،
 رهم نيشلي، ڪامل ۽ روش مانس چواو ڌاري آيا
 ڪاين ڪرڻ ڪروڙن جو سنڌ ديش جي ٻوٽن ۽
 ٽي، جتي رشين هنين ويهي ويدن جي رچا ڪئي
 ۽ آتما جي ڪوچ ڪئي هئي.

سندن گرو مهراج ۱۰۰۸ ستگرو سوامي ٿيڻ وڌو-رام
 مهاراجن، موهامند ليشور ۽ ڀرپور ڪاش مند ل ٿيڻ وڌو
 وارن گيان ۽ ويواڳهه ڏنارن اڪيان روڙي ٿيڻ مان
 ستن کي جاڳايو ۽ سندن ۽ ڀرپور ۽ ڀرپور ششيه ۱۰۸
 سوامي مادوداس مهراج جن ڪرڻ ۽ ڏنارن
 ڌواڪار ڪي ساڪار جي روپ ۾ سامهون رکيو.
 سندن گرو پڳتيءَ ثابت ڪيو ته ڌواڪار ٿي ڪڏهن
 پڳتن تان پيو هئاڻ لاءِ ته ڪڏهن پڳتن جي اتي
 ڀرپور جي ڀياس مٿاڻ لاءِ اچي ۽ وڌو ٿيڻ وڌو

۽ پوڄنيم ٻڌ ما ٻڌائي جن جا ٻڌ شڪر گذار آهيون
جن ڀرم پوڄنيم ستڱرو سواهي مادوداس مهراج جن
جي موما جي باري ۾ گورو گمان ڀردان ڪيو.

انت ۾ شري جماداس ڪيسواڻي ۽ شري مٽي
اکشمي ڪيسواڻي بيشڪ جس جا ڀاڳي آهن جن
پهلو جو وقت ڏيئي گوڙي جفاڪشيءَ سان هي
اهو لک پستڪ تيار ڪيو آهي. ساڳئي وقت شري
ڀو هلا د ڪرمواڻي جنهن پستڪ لاءِ سهڻيون تصويرون
چٽي پستڪ کي نهايت ڊاڪش بڻايو آهي. اسين
مسٽر ڏاواڻي، ڪوئل ڀريس وارن جا نهايت
شڪر گذار آهيون جن هر طرح جو سهڪار ڏيئي هي
پستڪ ڇپائي پڌرو ڪيو آهي.

آشا آهي ته ڀرمي ستڱرو مهراج جن جي اوڪ
جيون درشن جي ٻئين ڀاڱي کي پڙهي ڪري آندو
ماڻيندا ۽ جوڳو لاپ پرايت ڪندا.

ترهڻي:

پریم پر کاش آشرم

آدرش نگر، اجمیر

تیرت راج پشکر راج ۽ هر دوار

پياريندي 11 جون 1984 ۾ هي سلساري چواو ڇڏي
 اننت سماڌيءَ ۾ اين ٿي ويا. سندن شوي ياڏـرا
 سڄي شهر مان ڪڍي ويئي. ڀر يمين سندن سواگت
 ۾ انيڪ شوي ڌار ٺاهيا. سندن انتم درشن ڪرڻ
 لاءِ سندن چورن ۾ شرڏا جا گل چاڙهڻ لاءِ اجهير
 جي جلتا ڪٿارون ٺاهي رستي جي ٻڌهي پاسي
 بيلي هئي. ڀر يمين ٻڌونجي سڱون مٿان اهڙي ته
 گلن جي ورکا ڪئي جو ائين پئي لڳو ته رستن
 تي گلن جا ڦاٽڪا وڇايا ويا آهن. اجهير جي ڀر يمين
 جو هن مايوس پئي لڳو. ڀر اهڙن سڱورن جي
 جوتي جوت سماڻڻ تي ڏک نه ڪرڻ گهرجي
 ڇاڪاڻ ته :-

”سنت مري ڪيا روئي جو اڀري گهر جاءِ ،
 روئي-ي ساڪت ٻاٻڙا هائون هاڻ ڊڪاءِ.“
 ڀر ڀوجنيه سوامي جن مهان ٿياڳي ويراڳي ۽
 ڀوڳي هئا. اهڙي مهان ڀر ش جي برابر ڪير ڪري
 سڱهندو؟ سو سندن گديءَ تي ڪير به نه ويهي
 سڱهيو. ان ڪري آشرم جو ڪاروبار هلائڻ لاءِ هڪ
 ڏورست ٺاهي ويئي آهي جن سوامي جن جي ڀوتو ياد ۾
 هڪ سندس سڱهر ۾ جي سماڌي جوڙائي آهي.
 ڀر يمين لاءِ هيءَ سماڌي ڦيرت اسٽل ٿي ويئي آهي.
 سڀ شرڏا و هتي اچي صدق سان سرڙو جوڪائي
 ٻڌونجي هن جون مرادون ڀوريون ڪن ٿا.

ڪرڻ اچن ٿا، هڪ عالم شيخ سنگهه ره جو ملڪ
 ٺهرايو جتي چوويهن اوتارن جون سنگهه ر جون
 سندس مورتون، رامائڻ پردرشي، گيتا پردرشي
 ۽ نون گرهه جون سنگهه ره جون مورتون ورنن سوت
 استايت ڪرايون. سندس ٽا ۽ وشالٽا جي ڪري بڻڪ.
 راج ۾ ايندڙ هر هڪ پاڻي هي ملڪ سک ۽ ڏيک
 سان ڏسي آهه ڪ آند پاڻي ٿو. هن اشرم کي
 جوڙائي سنگهه ره سوامي ماڌوداس جن پنهنجي
 سنگهه ره سوامي تينورام جن ۽ سنڌي حائي
 کي اهر ڪري ڇڏيو آهي.

نام جو پرچار ڪرڻ سان گڏوگڏ سنگهه ره سوامي
 سوامي ماڌوداس جن سماج سڌار ۽ سماج شيوا
 جا اڻيڪ ڪم ڪيا. سندن دل ۾ ڏکي پراڻيڻ لاءِ
 ديا ۽ سهانپوتي هئي. آجمير ۾ مياڻي اسپتال
 سندن پريوڻا ۽ سهيوگ سان ٺهي. شڪشا جي ڪيتر
 ۾ سندن گهر ۾ دلچسپي هئي. آدرش گولس
 ڊگري ڪاليج ۾ سندن پريوڻا سان پڙهايو.
 غريب شاگردن جي مدد لاءِ انهن جون فيون
 پريوڻا هئا. ڪاليج ۾ رهي انهن کي ڪتاب
 ڊيسون وغيره ورهائي ڏيندا هئا. اهڙي طرح
 ٻيا به ڪيترائي ڪجهه دان جا ڪم ڪندا هئا.

سنگهه ره سوامي ماڌوداس جن پنهنجي سنگهه
 ره سوامي تينورام جي ۽ پريمين کي نام روپي اهرت

پنهنجي ستگرو جي پوري شددا ۽ لڳن سان شيوا
 مڪئي. آخر هن سنسار جي ياترا پوري ڪري ستگرو
 مهراج سوامي تيموننرام جن سنه 1999 جيڪي مهيني
 جي چوٿين تاريخ چٽ ٿت چنڊر ٽينهن سوامي
 مادوداس جن جي آشرم ۾ جوتي جوت سمايا جنهن
 ڪري سڄي پريم پرڪاش منڊل ملي ڪري ستگرو
 مهراج سوامي تيموننرام جن جي ورسيءَ جو شپ
 اٽسو هر سال سوامي مادوداس جن کي ملهائڻ جو
 اڌڪار ٿنو. ان ٽينهن کان وٺي اڄ تائين هر سال
 ستگرو مهراج جن جي ورسي پورين جيڪي کان
 چوٿين جيڪي تائين وٺي ڌام ڌوم ۽ اٽساهن سان
 سان ملهائي ويندي آهي. هن واقعي تي ديش
 وديش مان هزارين پريمي اچي سلسلگ جو لاپ
 وٺندا آهن.

ورهانگي کان پوءِ ستگرو مهراج سوامي مادوداس
 جن اجهير ۾ آدرش نگر ۾ وشال آشرم جوڙائي
 ستگرو سوامي تيموننرام مهراج جن جي هلڻ سٽان ۾
 پوريٽ سنگمور جي مورتي استاپت ڪرائي.
 هيءَ مورتي جوت واري آهي جنهن جي درشن
 سان هن جون مرادن پوريون ٿين ٿيون.

پنهنجي ستگرو مهراج جن جو ڀش ڦهلائڻ لاءِ
 سوامي جن پشڪر راج ۾ جو سيلي تيڙن جو گرو
 آهي ۽ جتي ديش پرديش جا لکين ماڻهو ياترا

پتا روڻي گروءَ کان ڪيائون جو پهريون سبق پراڻي
 ٿو. سوامي جن ڀريو ڀر ڀر جو اهو پهريون پيارو گرو
 مان ٿي پيو. سندن پتا صاحب ڀريو ڀر جا پيارا هئا
 هو ڀر پات ويلي اُٿي ڀڄن ڳاڻيندا هئا ۽ شام جو هن
 روز سٽسنگ ۾ ويندا هئا. سٽسنگ ۾ سوامي جن
 کي ڀاڻ سان گڏ وٺي ويندا هئا. سوامي جن جي
 مٿان سٽسنگ جو ٿاڍو گهوڙو اثر ڀريو جنهن ڪري
 سندن سپاءَ تمام ملو ۽ سٽل ٿي پيو.

انهن ڏينهن ۾ ٻيٽ ڳوٺ ۾ ڀڄن سان سٽگرو
 مهراج سوامي ٿيئونرام جن پٽاريا. سندن پتا صاحب
 ڀاڳ ماڌو کي وٺي اچي سٽگرن جو درشن ڪيو ۽
 سٽسنگ ٻڌو. ڀاڳ ماڌو اهڙي ڀورن سٽگروءَ جو
 درشن ڪري هن ۾ اهو سنگاپ ڪيو ته اُن مهاڀر
 کي پنهنجو گرو بڻائيندوس ۽ اُن ڏينهن کان وٺي
 پنهنجو من سلسار جي مايا موهم کان ويا ڀليندا ۽
 ڀريو ڀر سان تار ويا جوڙيندا.

جنهن هڪ ڀيرو نام روڻي اهرت جو آئند ڀاڻي
 ٿيو تنهن جو من سلسار روڻي ڪاري ساگر ۾ ڪيئن
 ڀڄندو. سو گهر ڀريو وار ٿياڳي اچي سٽگرن جي
 وٽ ورتائون. جيئن هيري جي ڀر ۾ جو هري
 ٿيو آهي تيئن سٽگرو مهراج جن به سوامي جن
 ۾ اتر جوڻي ڀر کي ڪين ههيشوم لاءِ پنهنجي چرن
 ٿرڻ ڏني ۽ ڪين پنهنجو ڀر م شش بڻائي نام جو

سندن شخصيت ۾ الوڪ روڃائي ڪشش هئي .
جڳو پريهه هڪ دفعو سندن شرڻ ۾ ايندو هو سو
پريم روپي پيالو پي ، ميران وانگر مست ٿي دنيا
جي ست پٽ پلا ٿي سندن پڄتيءَ جي رنگم ۾ رنگي
اڻ ٿي ويندو هو . هرڪو پريهه گوپين وانگر ائين
مڪسوس ڪندو هو ته سواهي جن صرف منهنجا ٿي
آهن . پريههين کي ائين لڳندو هو ته جنم جنم جي
اڃايل آتما کي سڀ وانگر پيار جي اها سواهي بوند
سواهي جن پياري سدا سدا لاءِ تربيت ڪري ڇڏيو .
انهيءَ ڪري ئي پريهه ديش وديش مان چڪڙي
سندن سڳوري درشن لاءِ ايندا هئا ۽ وڇڙڻ وقت
هڪڙو هاري ايندا هئا .

سواهي جن داني داتار هئا . هو صاحب شاهن
جا شاهه هئا . جڳو سندن شرڻ ۾ ايندو هو اُنکي
ڏيئي ڇڏيندا هئا . پڪرون ، پوساد ۽ ڀوڄن سان
سڀني کي سمنان ڏيئي پر ڪري ڇڏيندا هئا . وٺندڙ
ٿڪجي پوندو هو پر هي صاحب ٽيئي پيا وري
ڏيندا هئا . هن جي درٿان ڪوبه سوال ڪا ٺاهي نه
ويندو هو . سڀني جون جهولون پري ڇڏيندا هئا .
هڪ دفعي ٻوٽا لنگوڀڄ ڪاليج جي ماستر
صاحبن جي هڪ ٽولي اتر ڀارت جو سير ڪري اچي
اجمير پهتي . سندن رهڻو پريهه شري ورياتي
کين سواهي جن جي سڳوري درشن لاءِ آشرم تي

سندن چرلن ۾ اها ارداس آهي ته شل هيءَ
 نمائي شيوا سندن حضوريءَ ۾ قبول ٿوي. هي ته
 سڌامي وارا ستو آهن جي سندن ئي رحمت سان
 قبول ٿولدا.

شري ڪرشن پڳوان گيتا ۾ چيو آهي ته جڏهن
 ڌرم جي هاڃي ٿئي ٿي ۽ پڳتن ئي ٻيڙ ٻوي ٿي
 تڏهن پڳوان خود ديهه ڌاري ڌرم جي رکشا ڪرڻ
 لاءِ ۽ گيان جو پرڪاش ڦهلائڻ لاءِ ڌرتي تي جنم
 وٺي ٿو.

اهڙي طرح سنت به ٻين جي ڪلياڻ لاءِ انساني
 چولي ۾ اچي اڳيان جي اولهه کي هٽائي گيان
 جو پرڪاش ڦهلائي، نئل دالين تي ٿڌو چنڊو هڻي
 آتم گيان روپي امرت پيارين ٿا. سج نه سنت ۽
 ايشور ۾ خير ڪو فرق آهي ڇاڪاڻ ته سنت ايشور
 جو چرندڙ ڦرندڙ روپ آهن.

سنت گوشت هن پيد نه پائي،

سنت رام هن اڳو پائي.

سنت شرومڻي، برهم گياني، ڪرم ٻوگي،
 مها ڍوان ۾ ۾ بوحيه سنگرو سوامي مڌو داس
 مهراج هن به ڀرمين جي ڪلياڻ ڪرڻ لاءِ ئي ديو
 اوڪ مان اچي انساني ديهه ڌاري ڀرم جو اهر
 پرڪاش ڦهلايو.

سنگرو مهراج هن ساڪيات ڀرم جا سروب هئا.

شري ستنام ساکي

جيون درشن

ستگرو سوامي مادو داس مهوراج

مها گم

ستگرو سوامي مادو داس مهوراج جن جي جهون
رشن جو هي پيو ڀاڱو سندن سگورن چرن ۾ پيش
ڪندي بيڪن خوشي ٿي رهي آهي. سندن رحمت
ان ٿي هيءَ دراپ شيوا نصيب ٿي سگهي آهي.
ستگرو مهوراج جن جو جهون درشن ساگر وانگر
هروءَ بي انت آهي. جيئن جيئن گهي ٿي تي
سندن انت اون جي ڪوشش ڪئي آهي تيئن تيئن
سندن اوج ادرشن رويي امواڪ موٽي مليل آهن.
جهڙو مهان موهن وارو سندن نالو آهي تهوڙ
ڳوڙ هو. سندن جهون درشن آهي. ”مادو“
جي اسين اڙت ڪنداسين ته مطلب ڏکڻ
= ميا، ڌو = پتي. معنيٰ ميا جو پتي اڙتات
ماڻها. جيئن ميا جي پتي اڙت آهي تيئن

شري ستنام ساکي

جيون ڌارشن

ڀاڱون ٻيون

شري ۱۰۸ سوامي مادوداس مهوراج

۱۹۷۵ :

شريماتي اڪشي ڪيسواڻي
شري جهناداس ڪيسواڻي

ڇپائيندڙ :

شري مادوداس ٽرسٽ
پريم ڀگاش آشرم، آدرش نگر، اجمير
بشڪر راج ۽ هردوار

[۱۰۰۰ جلد] سڀ حق واسطا قائم [دفعو ۱]
1996

ملن جو هاتق :

پریم پرکاش اشرم

آدرش نگر، اجمیر

چپائيندڙ : شري ماڌوداس ترست

پریم پرکاش اشرم، آدرش نگر، اجمیر

يشڪر راج ۽ هريڊوارا (فون : 441850)

چپائيندڙ : ڪوشل پرتنگه پريس

ديالڊ مارڪيٽ، ڪيسر گنج، اجمیر

فون : 32767 (پريس) — 424409 (گهر)

ملط جو هلاک :

پریم پرکاش آشرم

آدرش نگر، اجمیر

چپائینڈ ژ : شری مادوداس ترست

پریم پرکاش آشرم، آدرش نگر، اجمیر

یشکر راج ۽ هرید وار (فون : 441850)

چپائینڈ ژ : کؤشل پرتکھ پریس

دیانند مارکیت، کیسر گنج، اجمیر

فون : 32767 (پریس) — 424409 (گهر)

شري ستنام ساکي

جيون درشن

ڀاڱون ٻيون

شري ۱۰۸ سوامي مادوداس مهرراج

۱۹۸۵ ۾ :

شري مٿي اڪشي ڪيسواڻي
شري جماداس ڪيسواڻي

ڇپائيندڙ :

شري مادوداس ٽرسٽ
پریم پڳاش آشرم، آدرش نگر، اجمير
پشڪر راج ۽ هردوار

جلد ۱۰۰۰ [سڀ حق واسطا قائم] دفعو ۱
1996

